ಯಾಗಿ ತೆಗೆದಿಡುವುದು. (ಇದೇ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥ) ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ, ತರ್ಪಣಾದಿ ಗಳಿಗೂ ಇದು ಬರುವುದು.

ಅಥ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸೂಕ್ತಂ— ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರವೋಚಂ ಯಃ ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ವಿಮಮೇ ರಜಾಂಸಿ । ಯೋ ಅಸ್ಕಭಾಯದುತ್ತರಂ ಸದಸ್ಥಂ ವಿಚಕ್ರಮಾಣಸ್ತ್ರೇಧೋರುಗಾಯಃ ॥ ಪ್ರತದ್ವಿಷ್ಣುಸ್ತವತೇ ವೀರ್ಯೇಣ ಮೃಗೋ ನಭೀಮಃ ಕುಚರೋ ಗಿರಿಷ್ಠಾಃ । ಯಸ್ಯೋರುಷು ತ್ರಿಷು ವಿಕ್ರಮಣೇಷ್ವಧಿಕ್ಷಿಯಂತಿ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ ಪ್ರವಿಷ್ಣವೇ ಶೂಷ ಮೇತುಮನ್ಮಗಿರಿಕ್ಷಿತ ಉರುಗಾಯಾಯ ವೃಷ್ಣೇ । ಯ ಇದಂ ದೀರ್ಘಂ ಪ್ರಯತಂ ಸದಸ್ಥಮೇ ಕೋ ವಿಮಮೇ ತ್ರಿಭಿರಿತ್ಪ ದೇಭಿಃ ॥ ಯಸ್ಯ ತ್ರಿಪೂರ್ಣಾ ಮಧುನಾ ಪದಾನ್ಯಕ್ಷೀಯಮಾಣಾ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಿ । ಯ ಉ ತ್ರಿಧಾತು ಪೃಥಿವೀ ಮುತದ್ಯಾಮೇಕೋ ದಾಧಾರ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ ತದಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಮಭಿಪಾಥೋ ಅಶ್ಯಾಂ ನರೋ ಯತ್ರ ದೇವಯವೋ ಮದಂತಿ ಉರುಕ್ರಮಸ್ಯ ಸ ಹಿ ಬಂಧುರಿತ್ಥಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದೇ ಪರಮೇ ಮಧ್ವ ಉತ್ಸಃ ॥ ತಾವಾಂ ವಾಸ್ತೂನ್ಯುಶ್ಮಸಿ ಗಮಧ್ಯೈ ಯತ್ರ ಗಾವೋ ಭೂರಿಶೃಂಗಾ ಅಯಾಸಃ । ಅತ್ರಾಹತದುರುಗಾಯಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ ಪರಮಂ ಪದಮವಭಾತಿಭೂರಿ ॥ ೧ ॥ ಪ್ರವಃಪಾಂತಮಂಧಸೋ ಧಿಯಾಯತೇ ಮಹೇ ಶೂರಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ಚಾರ್ಚತ । ಯಾ ಸಾನುನಿಪರ್ವತಾ ನಾಮದಾಭ್ಯಾಮಹಸ್ತಸ್ಥ ತುರರ್ವತೇವ ಸಾಧುನಾ॥ ತ್ವೇಷಮಿತ್ಥಾಸಮರಣಂ ಶಮೀವ ತೋರಿಂದ್ರಾ ವಿಷ್ಣೂಸುತ ಪಾ ವಾ ಮುರುಷ್ಯತಿ । ಯಾ ಮರ್ತ್ಯಾಯ ಪ್ರತಿಧೀಯಾ ಮಾನಮಿತ್ಕೃಶಾನೋರಸ್ತು ರಸನಾ ಮುರಷ್ಯಥಃ॥ ತಾಂ ಈಂ ವರ್ಧಂತಿ ಮಹ್ಯಸ್ಯ ಪೌಂಸ್ಯಂ ನಿಮಾತರಾ ನಯತಿ ರೇತಸೇ ಭುಜೇ । ದಧಾತಿ ಪುತ್ರೋ ವರಂ ಪರಂ ಪಿತುರ್ನಾಮ ತೃತೀಯ ಮಧಿರೋಚನೇ ದಿವಃ ॥ ತತ್ತದಿದಸ್ಯ ಪೌಂಸ್ಯಂ ಗೃಣೀಮಸೀನಸ್ಯ ತ್ರಾತುರವೃಕಸ್ಯ ಮೀಳ್ಹುಷಃ । ಯಃ ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ತ್ರಿಭಿರಿದ್ವಿಗಾಮಭಿರುರುಕ್ರ ಮಿಷ್ಟೋರುಗಾಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ದ್ವೇ ಇದಸ್ಯ ಕ್ರಮಣೇ ಸ್ವರ್ದೃಶೋಭಿಖ್ಯಾಯ ಮರ್ತ್ಯೋ ಭುರಣ್ಯತಿ । ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ನಕಿರಾ ದಧರ್ಷತಿ ವಯಶ್ಚನ ಪತಯಂತಃ ಪ್ರತತ್ರಿಣಃ॥ ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಾಕಂ ನವತಿಂ ಚ ನಾಮಭಿಶ್ಚಕ್ರನಂ ವೃತ್ತಂ ವ್ಯತೀಂರವೀ ವಿಪತ್ । ಬೃಹಚ್ಛರೀರೋ ವಿಮಿಮಾನ ಋಕ್ವಭಿರ್ಯುವಾ ಕುಮಾರಃ ಪ್ರತ್ಯೇತ್ಯಾವಹಂ ॥ ೨ ॥ ಭವಾಮಿತ್ರೋ ನ ಸೇವ್ಯೋ ಘೃತಾಸುತಿರ್ವಿಭೂತದ್ಯುಮ್ನ ಏವಯಾ ಉ ಸಪ್ರಥಾಃ । ಅಧಾ ತೆ ವಿಷ್ಣೋ ವಿದುಷಾಚಿದರ್ಧ್ಯಃ ಸ್ತೋಮೋ ಯಜ್ಞಶ್ಚರಾಧ್ಯೋ ಹವಿಷ್ಮತಾ ॥ ೧ ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ ವೇಧಸೇ ನವೀಯಸೇ ಸುಮಜ್ಜಾನಯೇ ವಿಷ್ಣವೇ ದ[illegible] ಜಾತಮಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹಿಬ್ರವ ತ್ಸೇದುಶ್ರವೋ ಭಿರ್ಯುಜ್ಯಂ[illegible] ತಮುಸ್ತೋತಾರಃ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಯಥಾವಿದ ಋತಸ್ಯ ಗರ್ಭಂ ಜನುಷಾ

ಅಸ್ಯ ಜಾನಂತೋ ನಾಮ ಚಿದ್ವಿವಕ್ತನ ಮಹಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣೋ ಸುಮತಿಂ ಭಜಾಮಹೇ || ತಮಸ್ಯ ರಾಜಾ ವರುಣಸ್ತಮಶ್ವಿನಾ ಕ್ರತುಂ ಸಚಂತ ಮಾರುತಸ್ಯ ವೇಧಸಃ | ದಾಧಾರ ದಕ್ಷಮುತ್ತಮ ಮಹರ್ವಿದಂ ವ್ರಜಂ ಚ ವಿಷ್ಣುಃ ಸಖಿವಾಂ ಅಪೋರ್ಣುತೇ || ಅಯೋ ವಿವಾಯ ಸಚಥಾಯ ದೈವ್ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ವಿಷ್ಣುಃ ಸುಕೃತೇ ಸುಕೃತ್ತರಃ | ವೇಧಾ ಅಜಿನ್ವತ್ರಿಷಧಸ್ಥ ಆರ್ಯಮೃತಸ್ಯ ಭಾಗೇ ಯಜಮಾನಮಾಭಜತ್ || ೩ || ಸಂವಾಂ ಕರ್ಮಣಾ ಸಮಿಷಾ ಹಿನೋಮಿಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ಅಪಸಸ್ಪಾರೇ ಅಸ್ಯ | ಜುಷೇಥಾಂ ಯಜ್ಞಂ ದ್ರವಿಣಂ ಚ ಧತ್ತಮರಿಷ್ಟೈರ್ನಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪಾರಯಂತಾ || ಯಾ ವಿಶ್ವಾಸಾಂ ಜನಿತಾರಾಮತೀನಾ ಮಿಂದ್ರಾ ವಿಷ್ಣೂ ಕಲಶಾ ಸೋಮಧಾನಾ | ಪ್ರವಾಂಗಿರಃ ಶಸ್ಯಮಾನಾ ಅವಂತು ಪ್ರಸ್ತೋಮಾಸೋ ಗೀಯಮಾನಾಸೋ ಅರ್ಕೈಃ || ಇಂದ್ರಾ ವಿಷ್ಣೂ ಮದಪತೀಮ ದಾನಾವಮಾಸೋಮಂ ಯಾತಂ ದ್ರವಿಣೋ ದಧಾನಾ | ಸಂ ವಾಮಂ ಜಂತ್ವಕ್ತುಭಿರ್ಮತೀನಾಂ ಸಂಸ್ತೋಮಾಸಃ ಶಸ್ಯಮಾನಾಸ ಉಕ್ಥೈಃ || ಅವಾಮಶ್ವಾಸೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹ ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ಸಧಮಾದೋ ವಹಂತು | ಜುಷೇಥಾಂ ವಿಶ್ವಾ ಹವನಾಮತೀನಾಮುಪಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಶೃಣುತಂ ಗಿರೋ ಮೇ | ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ತತ್ಪನಯಾಯ್ಯಂವಾಂ ಸೋಮಸ್ಯಮದ ಉರುಚಕ್ರಮಾಥೇ | ಅಕೃಣುತಮಂತರಿಕ್ಷಂ ವರೀಯೋ ಪ್ರಥತಂ ಜೀವಸೇನೋ ರಜಾಂಸಿ || ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ಹವಿಷಾ ವಾವೃಧಾನಾಗ್ರಾದ್ವಾನಾ ನಮಸಾರಾತಹವ್ಯಾ | ಘೃತಾಸುತೀದ್ರವಿಣಂ ಧತ್ತಮಸ್ಮೇ ಸಮುದ್ರಸ್ಥಃ ಕಲಶಃ ಸೋಮಧಾನಃ || ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ಪಿಬತಂ ಮಧ್ವೋ ಅಸ್ಯ ಸೋಮಸ್ಯದಸ್ರಾ ಜಠರಂ ಪೃಣೇಥಾಂ | ಆವಾಮಂಧಾಂಸಿ ಮದಿರಾಣ್ಯಗ್ಮನ್ನುಪ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಶೃಣುತ ಹವಂ ಮೇ || ಉಭಾಜಿಗ್ಯಥುರ್ನಪರಾಜಯೇಥೇ ನ ಪರಾಜಿಗ್ಯೇ ಕತರಶ್ಚನೈನೋಃ | ಇಂದ್ರಶ್ಚವಿಷ್ಣೋ ಯದಪಸ್ಪೃಧೇಥಾಂ ತ್ರೇಧಾ ಸಹಸ್ರಂ ವಿತದೈರಯೇಥಾಂ || ೪ || ಪರೋಮಾತ್ರಯಾತನ್ವಾ ವೃಧಾನನತೇ ಮಹಿತ್ವ ಮನ್ವಶ್ನುವಂತಿ | ಉಭೇ ತೇ ವಿದ್ಮರಜಸೀ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವಿಷ್ಣೋದೇವತ್ವಂ ಪರಮಸ್ಯವಿತ್ಸೇ || ನ ತೇ ವಿಷ್ಣೋ ಜಾಯಮಾನೋ ನ ಜಾತೋ ದೇವಮಹಿಮ್ನಃ ಪರಮಂತಮಾಪ | ಉದಸ್ತಭ್ನಾ ನಾಕಮೃಷ್ವಂ ಬೃಹಂತಂ ದಾಧರ್ಥಪ್ರಾಚೀಂ ಕಕುಭಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ || ಇರಾವತೀ ಧೇನುಮತೀ ಹಿ ಭೂತಂ ಸೂಯವಸಿನೀ ಮನುಷೇ ದಶಸ್ಯಾ ವ್ಯಸ್ತಭ್ನಾ ರೋದಸೀ ವಿಷ್ಣವೇ ತೇ ದಾಧರ್ಥ ಪೃಥಿವೀಮಭಿತೋ ಮಯೂಖೈಃ | ಉರುಂ ಯಜ್ಞಾಯ ಚಕ್ರಥುರುಲೋಕಂ ಜನಯಂತಾ ಸೂರ್ಯಮುಷಾ ಸಮಗ್ನಿಂ | ದಾಸಸ್ಯಚಿದ್ವೃಷಸಿಪ್ರಸ್ಯ ಮಾಯಾ ಜಘ್ನಥುರ್ನರಾಪೃತನಾಜ್ಯೇಷು || ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ದೃಂಹಿತಾಃ ಶಂಬರಸ್ಯ ನವಪುರೋ ನವತಿಂ ಚ ಶ್ನಥಿಷ್ಟಂ | ಶತಂ ವರ್ಚಿನಃ ಸಹಸ್ರಂ ಚ ಸಾಕಂ ಹಥೋ ಅಪ್ರತ್ಯಸುರಸ್ಯ ವೀರಾನ್ || ಇಯಂ ಮನೀಷಾ ಬೃಹತೀ ಬೃಹಂತೋ

ಆಗಮಾರ್ಥಂ ತು ದೇವಾನಾಂ ಗಮನಾರ್ಥಂ ತು ರಾಕ್ಷಸಾಂ । ಕುರು ಘಂಟಾ ರವಂ ತತ್ರ ದೇವತಾಹ್ವಾನ ಲಾಂಛನಂ ॥ ೧ ॥ ಅಜ್ಞಾನಾಜ್ ಜ್ಞಾನತೋ ವಾಪಿ ಕಾಂಶ್ಯ ಘಂಟಾಂ ನ ವಾದಯೇತ್ । ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಪಿಶಾಚಾನಾಂ ತದ್ದೇಶೇ ವಸತಿ ರ್ಭವೇತ್ ॥ ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಘಂಟಾಮಾವಾದಯೇತ್ತತಃ ॥ ಘಂಟಾಗ್ರೇ ಬ್ರಹ್ಮ ದೈವತ್ಯಂ ಮುಕುಟೇ ರುದ್ರ ದೈವತಂ । ನಾದೇ ಸರಸ್ವತೀ ಚೈವ ನಾಲೇ ನಾಗಾದಿ ದೈವತಂ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಘಂಟಾನಾದಂ ಕೃತ್ವಾ । ತತೋ ಜವನಿಕಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ॥

ಈ ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾರಿಸುತ್ತ

ಸಕ್ತುಮಿವ ತಿತಉನಾ ಪುನಂತೋ ಯತ್ರ ಧೀರಾ ಮನಸಾ ವಾಚ ಮಕ್ರತ । ಅತ್ರಾ ಸಖಾಯಃ ಸಖ್ಯಾನಿ ಜಾನತೇ ಭದ್ರೈಷಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ನಿಹಿತಾಧಿ ವಾಚಿ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ದೇವಸ್ಯ ಮುಖವಸ್ತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ॥

ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವರ ಮುಖವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು.

ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣ ರಜತಸ್ರಜಾಂ। ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮಮಾವಹ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಶಯಾನಂ ದೇವಂ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ॥

ರುಕ್ರಮಾ ತವಸಾ ವರ್ಧಯಂತೀ । ರರೇವಾಂ ಸ್ತೋಮಂ ವಿಥಥೇಷು ವಿಷ್ಣೋ ಪಿನ್ವಥಮಿಷೋ ವೃಜನೇಷ್ವಿಂದ್ರ ॥ ವಷಟ್ತೇ ವಿಷ್ಣವಾಸ ಆಕೃಣೋಮಿ ತನ್ಮೇ ಜುಷಸ್ವ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟಹವ್ಯಂ। ವರ್ಧಂತುತ್ವಾ ಸುಷ್ಟುತಯೋ ಗಿರೋ ಮೇ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ ॥ ೬ ॥ ನೂಮರ್ತೋ ದಯತೇಸನಿಷ್ಯನ್ ಯೋ ವಿಷ್ಣವ ಉರುಗಾಯಾಯ ದಾಶತ್ । ಪ್ರಯಃ ಸತ್ರಾಚಾ ಮನಸಾಯಜಾತ ಏತಾವಂತಂ ನರ್ಯಮಾ ವಿವಾಸಾತ್ ॥ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣೋ ಸುಮತಿಂ ವಿಶ್ವಜನ್ಯಾ ಮಪ್ರಯುತಾ ಮೇವಯಾವೋ ಮತಿಂದಾಃ । ಪರ್ಚೋ ಯಥಾ ನಃ ಸುವಿತಸ್ಯ ಭೂರೇರಶ್ವಾವತಃ ಪುರುಶ್ಚಂದ್ರಸ್ಯ ರಾಯಃ ॥ ತ್ರಿರ್ದೇವಃ ಪೃಥಿವೀಮೇಷ ಏತಾಂ ವಿಚಕ್ರಮೇ ಶತರ್ಚಸಂ ಮಹಿತ್ವಾ । ಪ್ರವಿಷ್ಣುರಸ್ತು ತವಸಸ್ತವೀಯಾನ್ ತ್ವೇಷಂಹ್ಯಸ್ಯ ಸ್ಥವಿರಸ್ಯನಾಮ ॥ ವಿಚಕ್ರಮೇ ಪೃಥಿವೀ ಮೇಷ ಏತಾಂ ಕ್ಷೇತ್ರಾಯ ವಿಷ್ಣುರ್ಮನುಷೇ ದಶಸ್ಯನ್ । ಧ್ರುವಾಸೋ ಅಸ್ಯ ಕೀರಯೋ ಜನಾಸ ಉರುಕ್ಷಿತಿಂ ಸುಜನಿಮಾ ಚಕಾರ ॥ ಪ್ರತತ್ತೇ ಅದ್ಯ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟ ನಾಮಾರ್ಯಃ ಶಂಸಾಮಿ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ತಂತ್ವಾ ಗೃಣಾಮಿತವ ಸಮತವ್ಯಾನ್ ಕ್ಷಯಂತಮಸ್ಯ ರಜಸಃ ಪರಾಕೇ॥ ಕಿಮಿತ್ತೇ ವಿಷ್ಣೋ ಪರಿಚಕ್ಷ್ಯಂಭೂತ್ ಪ್ರಯದ್ವವಕ್ಷೇ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟೋ ಅಸ್ಮಿ । ಮಾವರ್ಪೋ ಅಸ್ಮದಪಗೂಹ ಏತದ್ಯದನ್ಯರೂಪಃ ಸಮಿಥೇ ಬಭೂಥ ॥ ವಷಟ್ ತೇ ವಿಷ್ಣವಾಸ ಆಕೃಣೋಮಿ ತನ್ಮೇ ಜುಷಸ್ವ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟ ಹವ್ಯಂ । ವರ್ಧಂತು ತ್ವಾ ಸುಷ್ಟುತಯೋ ಗಿರೋ ಮೇ ಯೂಯಂ ಪಾತಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ ॥ ೭ ॥ ಇತಿ ವಿಷ್ಣು ಸೂಕ್ತಂ ॥

[ಸೂಚನೆ— ಅಂಭೃಣೀ ಸೂಕ್ತ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ವಿಸರ್ಜನ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಹಿಂದಿನ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ವಿಸರ್ಜನ ಅಂದರೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ವಿಸರ್ಜನಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಗಂಧ, ತುಲಸೀ, ಹೂವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಸೂಕ್ತ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಭೃಣೀ ಸೂಕ್ತದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ವಿಸರ್ಜನ, ಅಭಿಷೇಕ ಎರಡೂ ಮಾಡುವುದೇ ಹಿಂದಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪದ್ಧತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸೂಕ್ತದಿಂದ "ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರವೋಚಂ ಯಃ ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ವಿಮಮೇ ರಜಾಂಸಿ । ಯೋ ಅಸ್ಕಭಾಯದುತ್ತರಂ ಸದಸ್ಥಂ ವಿಚಕ್ರಮಾಣ ಸ್ತ್ರೇಧೋರುಗಾಯ ॥ ವಿಷ್ಣೋಃಪೃಷ್ಠಮಸಿ ವಿಷ್ಣೋಃಶ್ನಪ್ತ್ರೇಸ್ಥೋ ವಿಷ್ಣೋರ್ಧ್ರುವಮಸಿ ವೈಷ್ಣವಮಸಿ ವಿಷ್ಣವೇತ್ವಾ ॥" ಒಂದು ಋಕ್ಕಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥ

ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯದೇ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅಂಭೃಣೀ ಸೂಕ್ತವನ್ನು, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು.

ಧ್ಯಾನಂ — ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸಶ್ಚಿದಾನಂದೈಕ ದೇಹವಾನ್ । ಶಂಖ ಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧರೋ ಧ್ಯೇಯೋऽಹಮೀಶ್ವರಃ ॥ ೧ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾಮಾ ಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣಮಧ್ಯಗಃ । ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಶಿವಾಹೀಶ ವಿಪೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ ॥ ೨ ॥ ಸೇವ್ಯಮಾನೋऽಧಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಿತ್ಯ ನಿಶ್ಯೇಷ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ । ಮೂರ್ತಯೋऽಷ್ಟಾವಪಿ ಧ್ಯೇಯಾಶ್ಚಕ್ರನಿ ಶಂಖ ವರಾಭಯೈಃ ॥ ೩ ॥ ಯಕ್ತಾಃಪ್ರದೀಪ ವರ್ಣಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತಾಃ ॥ ೪ ॥ ನಂತರ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವುದು ಅಂಭೃಣೀ, ವಿಷ್ಣು, "ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ...... ಸಂತಿದೇವಾಃ" ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಿಂದ. ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವುದು. ಇದೇ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಧ್ಯಾನಂ— ಕೌಶೇಯ ಪೀತವಸನಾಂ ಅರವಿಂದ ನೇತ್ರಾಂ ಪದ್ಮದ್ವಯಾಭಯ ವರೋದ್ಯತ ಪದ್ಮಹಸ್ತಾಂ । ಉದ್ಯಚ್ಛತಾರ್ಕ ಸದೃಶೀಂ ಪರಮಾಂಕ ಸಂಸ್ಥಾಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್ವಿಧೀಶನುತ ಪಾದಯುಗಾಂ ಜನಿತ್ರೀಂ ॥ ಶಂಖಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ನಂತರ— ಓಂ ಸಕ್ತುಮಿವ ತಿತಉನಾ ಪುನಂತೋ ಯತ್ರ ಧೀರಾ ಮನಸಾ ವಾಚಮಕ್ರತ । ಅತ್ರಾ ಸಖಾಯಃ ಸಖ್ಯಾನಿ ಜಾನತೇ ಭದ್ರೈಷಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ನಿಹಿತಾಧಿ ವಾಚೀ ॥ ಕೇಶಾಗ್ನಿಂ ಕೇಶೀವಿಷಂ ಕೇಶೀಬಿಭರ್ತಿ ರೋದಸೀ । ಕೇಶೀವಿಷ್ವಂ ಸ್ವದೃಶೇ ಕೇಶೀದಂ ಜ್ಯೋತಿರುಚ್ಯತೇ ॥ ಈ ಋಕ್ಕು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತವನ್ನು, ಕೇಶೀ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಶಂಖಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥವನ್ನು ಮೂರು ಸಲ ಕೊಡುವುದು. (ಈ ಅಭಿಷೇಕದ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವುದು)

ಹೀಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೆ (ಶಂಖಕ್ಕೆ) ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಶಾಗ್ನಿ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಶಂಖಕ್ಕೆ ಅಭಷೇಕ ಮಾಡುವ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪಾಠವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಎರಡೂ ಸೂಕ್ತಗಳು ಬರಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.]

ಪೂರ್ತಿ ಸೂಕ್ತಗಳ ಪಠನ ಆಗದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಋಕ್ಕು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

[illegible] ಸೂಕ್ತಂ— ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಮಿತಿ ಪಂಚದಶರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಆನಂದಕರ್ದಮ ಚಿಕ್ಲೀತೇಂದಿರಾಸುತಾ ಋಷಯಃ । ಶ್ರೀ ದೇವತಾ । ಆದ್ಯಾಸ್ತಿಸ್ರೋऽನುಷ್ಟುಭಃ । ಚತುರ್ಥೀ ಬೃಹತೀ । ಪಂಚಮೀ ಷಷ್ಠ್ಯೌ ತ್ರಿಷ್ಟುಭೌ । ತತೋ

ದೇವರು ಕಾದಿರುವರು) ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವ ಶಂಕರರಿಗೆ ಅವರ ಶಿರದಲ್ಲಿ ಭೂಂ ಭುವೇ ಎಂಬ ನಾಮದಿಂದ ಇರುವರು.

ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ನಿವಾಸಾಯ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಶಯನಾಯ ಚ । ಶ್ರೀಶೈಲಾದ್ರಿ ನಿವಾಸಾಯ ಶಿಲಾವಾಸಾಯ ತೇ ನಮಃ । ಇತಿ ದೇವಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ (ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ) ಅಂಭೃಣೀ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ, ಗಂಧ, ತುಳಸೀ, ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು.

ಅಂಭೃಣೀ ಸೂಕ್ತಂ— ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿರಿತಿ ಅಷ್ಟರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ । ಅಂಭೃಣೀ ವಾಗಾಂಭೃಣೀ ವಾಚಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ದ್ವಿತಿಯಾ ಜಗತೀ ದೇವಸ್ಯ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ವಿಸರ್ಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿರ್ವಸುಭಿಶ್ಚರಾ ಮ್ಯಹಮಾದಿತ್ಯೈರುತ ವಿಶ್ವದೇವೈಃ । ಅಹಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣೋ ಭಾಬೀಭರ್ಮ್ಯಹ ಮಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಅಹಮಶ್ವಿನೋಭಾ ॥ ಅಹಂ ಸೋಮಮಾಹನಸಂ ಬಿಭರ್ಮ್ಯಹಂ ತ್ವಷ್ಟಾರ ಮುತಪೂಷಣಂ ಭಗಂ । ಅಹಂ ದಧಾಮಿ ದ್ರವಿಣಂ ಹವಿಷ್ಮತೇ ಸುಪ್ರಾವ್ಯೇ (ಇವಿ) ಯಜಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತೇ ॥ ಅಹಂ ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಸಂಗಮನೀ ವಸೂನಾಂ ಚಿಕಿತುಷೀ ಪ್ರಥಮಾ ಯಜ್ಞಿಯಾನಾಂ । ತಾಂ ಮಾ ದೇವಾ ವ್ಯದಧುಃ ಪುರುತ್ರಾ ಭೂರಿಸ್ಥಾತ್ರಾಂಭೂರ್ಯಾವೇಶಯಂತೀಂ॥ ಮಯಾಸೋ ಅನ್ನಮತ್ತಿಯೋ ವಿಪಶ್ಯತಿ ಯಃ ಪ್ರಾಣೇತಿಯ ಈಂ ಶೃಣೋತ್ಯುಕ್ತಂ । ಅಮಂತ ವೋಮಾಂತ ಉಪಕ್ಷಿಯಂತಿ ಶ್ರುಧಿ ಶ್ರುತ ಶ್ರದ್ಧಿವಂತೇ ವದಾಮಿ ॥ ಅಹಮೇವ ಸ್ವಯಮಿದಂ ವದಾಮಿ ಜುಷ್ಟಂ ದೇವೇಭಿ ರುತಮಾನುಷೇಭಿಃ । ಯಂ ಕಾಮಯೇ ತಂತ ಮುಗ್ರಂ ಕೃಣೋಮಿ । ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತಂಮೃಷಿಂ ತಂ ಸುಮೇಧಾಂ ॥ ೧ ॥ ಅಹಂ ರುದ್ರಾಯ ಧನುರಾತ ನೋಮಿ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷೇ ಶರವೇ ಹಂತವಾ ಉ । ಅಹಂ ಜನಾಯ ಸಮದಂ ಕೃಣೋಮ್ಯಹಂದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಆವಿವೇಶ ॥ ಅಹಂ ಸುವೇ ಪಿತರಮಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನ್ಮಮಯೋನಿ ರಪ್ಸ್ವಂ(ಂ) ತಃ ಸಮುದ್ರೇ । ತತೋ ವಿತಿಷ್ಠೇ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವೋ ತಾಮೂಂಧ್ಯಾಂ ವರ್ಷ್ಮಣೋ ಪಸ್ಪೃಶಾಮಿ । ಅಹಮೇವವಾತ ಇವಪ್ರವಾಮ್ಯಾ ರಭಮಾಣಾ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ಪರೋದಿವಾ ಪರಏನಾ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ತಾವತಿ ಮಹಿನಾ ಸಂಬಭೂವ ॥ ೨ ॥

ಋಷಭಂ **ಮಾ ಸಮಾನಾನಾಂ ಸಪತ್ನಾನಾಂ ವಿಷಾಸಹಿಂ । ಹಂತಾರಂ ಶತ್ರೂಣಾಂ ಕೃಧಿ ವಿರಾಜಂ ಗೋಪತಿಂ ಗವಾಂ ॥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾಯಾಂ ತು ವಸಂತಂ ಕಲಿಮೋಚನಾ । ಭೀಮಸೇನ ಮಹಾಬಾಹೋ ಉಚ್ಚಾಟಯ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥**

ಶಂಬರ... ಗಳಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಆ ನೀರನ್ನು ... ಹಾಕುವುದು. ಕಲಶೋದಕವನ್ನು ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ...ದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ

ಪಥೋ ಅಪ್ರತ...

ಽಷ್ಟಾಪನುಷ್ಟುಭಃ । ಅಂತ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಪಂಕ್ತಿಃ । ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣರಜತಸ್ರಜಾಂ। ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥ ೧ ॥ ತಾಂ ಮ ಆವಹ ಜಾತವೇದೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮ ನಪಗಾಮಿನೀಂ । ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಿಂದೇಯಂ ಗಾಮಶ್ವಂ ಪುರುಷಾನಹಂ ॥ ೨ ॥ ಅಶ್ವಪೂರ್ವಾಂ ರಥಮಧ್ಯಾಂ ಹಸ್ತಿನಾದ ಪ್ರಬೋಧಿನೀಂ । ಶ್ರಿಯಂ ದೇವಿ ಮುಪ ಹ್ವಯೇ ಶ್ರೀರ್ಮಾದೇವೀ ಜುಷತಾಂ ॥ ೩ ॥ ಕಾಂಸೋಸ್ಮಿತಾಂ ಹಿರಣ್ಯಪ್ರಾಕಾರಾ ಮಾರ್ದ್ರಾಂ ಜ್ವಲಂತೀಂ ತೃಪ್ತಾಂ ತರ್ಪಯಂತೀಂ । ಪದ್ಮೇ ಸ್ಥಿತಾಂ ಪದ್ಮವರ್ಣಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಂ ॥ ೪ ॥ ಚಂದ್ರಾಂ ಪ್ರಭಾಸಾಂ ಯಶಸಾ ಜ್ವಲಂ ತೀಂ ಶ್ರಿಯಂ ಲೋಕೇ ದೇವಜುಷ್ಟಾ ಮುದಾರಾಂ । ತಾಂ ಪದ್ಮಿನೀಮೀಂ ಶರಣ ಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇಽಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮೇ ನಶ್ಯತಾಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೇ ॥ ೫ ॥ ಆದಿತ್ಯವರ್ಣೇ ತಪಸೋಧಿಜಾತೋ ವನಸ್ಪತಿಸ್ತವ ವೃಕ್ಷೋಽಥ ಬಿಲ್ವಃ । ತಸ್ಯ ಫಲಾನಿ ತಪಸಾನು ದಂತು ಮಾಯಾಂತರಾಯಾಶ್ಚ ಬಾಹ್ಯಾ ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ॥ ೬ ॥ ಉಪೈತು ಮಾಂ ದೇವಸಖಃ ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಮಣಿನಾಸಹ । ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತೋ ಸುರಾಷ್ಟ್ರೇಸ್ಮಿನ್ ಕೀರ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಂ ದದಾತು ಮೇ ॥ ೭ ॥ ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾಮಲಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಮಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನಾಶ ಯಾಮ್ಯಹಂ । ಅಭೂತಿಮಸಮೃದ್ಧಿಂ ಚ ಸರ್ವಾನ್ನಿರ್ಣುದ ಮೇ ಗೃಹಾತ್ ॥ ೮ ॥ ಗಂಧಧ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂ ತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಂ ॥ ೯ ॥ ಮನಸಃ ಕಾಮಮಾಕೂತಿಂ ವಾಚಃ ಸತ್ಯಮಶೀಮಹಿ । ಪಶೂನಾಂ ರೂಪಮನ್ನಸ್ಯ ಮಯಿ ಶ್ರೀಃ ಶ್ರಯತಾಂ ಯಶಃ ॥ ೧೦ ॥ ಕರ್ದಮೇನ ಪ್ರಜಾಭೂತಾ ಮಯಿ ಸಂಭವ ಕರ್ದಮ । ಶ್ರಿಯಂ ವಾಸಯ ಮೇ ಕುಲೇ ಮಾತರಂ ಪದ್ಮಮಾಲಿನೀಂ ॥ ೧೧ ॥ ಆಪಃ ಸೃಜಂತು ಸ್ನಿಗ್ಧಾನಿ ಚಿಕ್ಲೀತ ವಸ ಮೇ ಗೃಹೇ । ನಿಚದೇವೀಂ ಮಾತರಂ ಶ್ರಿಯಂ ವಾಸಯ ಮೇ ಕುಲೇ ॥ ೧೨ ॥ ಆರ್ದ್ರಾಂ ಯಃ ಕರಿಣೀಂ ಯಷ್ಟಿಂ ಸುವರ್ಣಾಂ ಹೇಮಮಾ ಲಿನೀಂ । ಸೂರ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥ ೧೩ ॥ ಆರ್ದ್ರಾಂ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪಿಂಗಲಾಂ ಪದ್ಮಮಾಲಿನೀಂ । ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರ ಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥ ೧೪ ॥ ತಾಂ ಮ ಆಹವ ಜಾತ ವೇದೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನಪಗಾಮಿನೀಂ । ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಪ್ರಭೂತಂ ಗಾವೋ ದಾಸ್ಯೋಽಶ್ವಾನ್ ವಿಂದೇಯಂ ಪುರುಷಾನಹಂ ॥ ೧೫ ॥ ಯಃ ಶುಚಿಃ ಪ್ರಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯ ಮನ್ವಹಂ । ಶ್ರಿಯಃ ಪಂಚದಶರ್ಚಂ ಚ ಶ್ರೀಕಾಮಃ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ ॥ ೧೬ ॥ ಪದ್ಮಾನನೇ ಪದ್ಮಊರೂ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ ಪದ್ಮಸಂಭವೇ । ತನ್ಮೇ ಭಜಸಿ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ ಯೇನ ಸೌಖ್ಯಂ ಲಭಾಮ್ಯಹಂ ॥ ೧೭ ॥ ಅಶ್ವದಾಯೈ ಗೋದಾಯೈ ಧನದಾಯೈ ಮಹಾಧನೇ । ಧನಂ ಮೇ ಜುಷತಾಂ ದೇವಿ ಸರ್ವ

ಕಾಮಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಯೇ ॥ ೧೮ ॥ ಪುತ್ರಪೌತ್ರ ಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಾದಿ ಗವೇ ರಥಂ । ಪ್ರಜಾನಾಂ ಭವಸಿ ಮಾತಾ ಆಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋತು ಮಾಂ ॥ ೧೯ ॥ ಧನಮಗ್ನಿರ್ಧನಂ ವಾಯುರ್ಧನಂ ಸೂರ್ಯೋಧನಂ ವಸುಃ । ಧನಮಿಂದ್ರೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ವರುಣಂ ಧನಮಶ್ನುತೇ ॥ ೨೦ ॥ ವೈನತೇಯ ಸೋಮಂ ಪಿಬ ಸೋಮಂ ಪಿಬತು ವೃತ್ರಹಾ । ಸೋಮಂ ಧನಸ್ಯ ಸೋಮಿನೋ ಮಹ್ಯಂ ದದಾತು ಸೋಮಿನಃ ॥ ೨೧ ॥ ನ ಕ್ರೋಧೋ ನ ಚ ಮಾತ್ಸರ್ಯಂ ನ ಲೋಭೋ ನಾ ಶುಭಾಮತಿಃ । ಭವಂತಿ ಕೃತಪುಣ್ಯಾನಾಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಂ ಜಪೇತ್ ಸದಾ ॥ ೨೨ ॥ ಚಂದ್ರಾಭಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮೀಶಾನಾಂ ಸೂರ್ಯಾಭಾಂ ಶ್ರಿಯಮೀಶ್ವರೀಂ । ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ವರ್ಣಾಭಾಂ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ॥ ೨೩ ॥ ವರ್ಷಂ ತು ತೇ ವಿಭಾವರಿ ದಿವೋ ಅಭ್ರಸ್ಯ ವಿದ್ಯುತಃ । ರೋಹಂತು ಸರ್ವ ಬೀಜಾನ್ಯವ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷೋ ಜಹಿ ॥ ೨೪ ॥ ಪದ್ಮಪ್ರಿಯೇ ಪದ್ಮಿನಿ ಪದ್ಮಹಸ್ತೇ ಪದ್ಮಾಲಯೇ ಪದ್ಮದಲಾಯತಾಕ್ಷಿ । ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯೇ ವಿಷ್ಣುಮನೋನುಕೂಲೇ ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ಮಯಿ ಸನ್ನಿಧತ್ಸ್ವ ॥ ೨೫ ॥ ಯಾ ಸಾ ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥಾ ವಿಪುಲಕಟಿತಟೀ ಪದ್ಮ ಪತ್ರಾಯತಾಕ್ಷೀ । ಗಂಭೀರಾವರ್ತನಾಭಿಸ್ತನ ಭರನಮಿತಾ ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರೋತ್ತರೀಯಾ ॥ ೨೬ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ದಿವ್ಯೈರ್ಗಜೇಂದ್ರೈರ್ಮಣಿಗಣಖಚಿತೈಃ ಸ್ನಾಪಿತಾ ಹೇಮಕುಂಭೈ। ನಿತ್ಯಂ ಸಾ ಪದ್ಮಹಸ್ತಾ ಮಮ ವಸತು ಗೃಹೇ ಸರ್ವಮಾಂಗಲ್ಯಯುಕ್ತಾ ॥ ೨೭ ॥ ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀ ರ್ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸರಸ್ವತೀ । ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವರಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚ ಪ್ರಸನ್ನಾ ಮಮ ಸರ್ವದಾ ॥ ೨೮ ॥ ವರಾಂಕುಶಾಪಾಶಮಭೀತಿ ಮುದ್ರಾಂ ಕರೈ ರ್ವಹಂತೀಂ ಕಮಲಾಸನಸ್ಥಾಂ । ಬಾಲಾರ್ಕಕೋಟಿ ಪ್ರತಿಮಾಂ ತ್ರಿಣೇತ್ರಾಂ ಭಜೇಹ ಮಾದ್ಯಾಂ ಜಗದೀಶ್ವರೀಂ ತಾಂ ॥ ೨೯ ॥ ಸರ್ವ ಮಂಗಲ ಮಾಂಗಲ್ಯೇ ಶಿವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಿಕೇ । ಶರಣ್ಯೇ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇದೇವಿ ನಾರಾಯಣಿ ನಮೋಸ್ತ್ಯುತೇ ॥೩೦॥ ಶ್ರೀವರ್ಚಸ್ವ ಮಾಯುಷ್ಯ ಮಾರೋಗ್ಯ ಮಾಯುಧಾತ್ ಶೋಭಮಾನಂ ಮಹೀ ಯತೇ। ಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ ಪಶುಂ ಬಹುಪುತ್ರಲಾಭಂ ಶತಸಂವತ್ಸರಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ

ಅಥ ಕೇಶಾಗ್ನಿ (ಕೇಶೀ) ಸೂಕ್ತಂ— ಕೇಶೀತಿ ಸಪ್ತರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಾತರ ಶನಾ ಜೂತಿರ್ವಾತ ಜೂತಿರ್ವಿಪ್ರ ಜೂತಿ ವೃಷಾಣಕಃ ಕರಿಕ್ರತ ಏತಶ ಋಷ್ಯಶೃಂಗ ಇತಿ ಕ್ರಮೇಣ್ಯೈಕರ್ಚಾ ಋಷಯಃ । ಕೇಶ್ಯಗ್ನಿಸೂರ್ಯ ವಾಯುರ್ವೋ ದೇವತಾ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಕೇಶೀ ಸೂಕ್ತೇನ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ (ಶಂಖೇ) ಅಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿ ಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಕೇಶಾಗ್ನಿಂ ಕೇಶೀವಿಷಂ ಕೇಶೀಬಿಭರ್ತಿ ರೋದಸೀ । ಕೇಶೀವಿಶ್ವಂ ಸ್ವರ್ದೃಶೇ ಕೇಶೀದಂ ಜ್ಯೋತಿರುಚ್ಯತೇ ॥ ಮುನಯೋ ವಾತರಶನಾಃ ಪಿಶಂಗಾ ವಸ ತೇಮಲಾ । ವಾತಸ್ಯಾನು ಭ್ರಾಜಯಂತಿ ಯದ್ದೇವಾಸೋ ಅವಿಕ್ಷತ ।

ಉನ್ಮದಿತಾ ಮೌನೇ ಯೇನವಾತಾಂ ಆತಸ್ಥಿಮಾವಯಂ ॥ ಶರೀರೇ ದಸ್ಮಾಕಂ ಯೂಯಂ ಮರ್ತಾಸೋ ಅಭಿಪಸ್ಯತ । ಅಂತರಿಕ್ಷೇಣ ಪತತಿ ವಿಶ್ವಾರೂಪಾವಚಾಕಶತ್ । ಮುನಿರ್ದೇವಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸಾಕೃತ್ಯಾಯ ಸಖಾಹಿತ । ವಾಸಸ್ಯಾಶ್ವೋ ವಾಯೋಃ ಸಖಾಥೋ ದೇವಷಿತೋಮುನಿಃ । ಉಭೌ ಸಮುದ್ರಾ ವಾಕ್ಷೇತಿ ಯಶ್ಚ ಪೂರ್ವ ಉತಾಪರಃ । ಅಪ್ಸರಸಾಂ ಗಂಧರ್ವಾಣಾಂ ಮೃಗಾಣಾಂ ಚರಣೇಚರನ್ । ಕೇಶೀ ಕೇಶಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ ಸಖಾಸ್ವಾದುರ್ಮದಿತ್ತಮಃ । ವಾಯುರಸ್ಮಾ ಉಪಾಮಂಥತ್ಪಿನಷ್ಟಿಸ್ಮಾಕುನಂ ನಮಾ । ಕೇಶೀ ವಿಷಸ್ಯ ಪಾತ್ರೇಣ ಯದ್ರುದ್ರೇಣಾಪಿ ಬತ್ಸಹಾ ॥ ೧ ॥ ಉತದೇವಾ ಅವಹಿತಂ ದೇವಾ ಉನ್ನಯಥಾ ಪುನಃ । ಉತಾಗಶ್ಚ ಕೃಷಂ ದೇವಾ ದೇವಾಜೀವ ಯಥಾಪುನಃ । ದ್ವಾವಿಮೌ ವಾತೌವಾತ ಅಸಿಂಧೋರಾ ಪರಾವತಃ । ದಕ್ಷಂತೆ ಅನ್ಯ ಆವಾತು ಪರಾನ್ಯೋವಾತು ಯದ್ರಪಃ । ಆವಾತವಾಹಿ ಭೇಷಜಂ ವಿವಾತವಾಹಿಯದ್ರಪಃ । ತ್ವಂಹಿ ವಿಶ್ವ ಭೇಷಜೋ ದೇವಾನಾಂ ದೂತ ಈಯಸೇ ॥ ಆತ್ವಾಗಮಂ ಶಂತಾತಿಭಿ ರಥೋ ಅರಿಷ್ಟತಾತಿಭಿಃ ॥ ದಕ್ಷಂತೇ ಭದ್ರಮಾಭಾರ್ಷಂ ಪರಾಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸುವಾಮಿತೇ ॥ ತ್ರಾಯಂತಾಮಿಹ ದೇವಾಸ್ತ್ರಾಯಂತಾಂ ಮರುತಾಂಗಣಃ । ತ್ರಾಯಂತಾಂ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ ಯಥಾಯಮರಪಾ ಅಸತ್ ॥ ಆಪಇದ್ವಾ ಉಭೇಷಜೀ ರಾಪೋ ಅಮೀವಚಾತನೀಃ । ಆಪಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭೇಷಜೀಸ್ತಾಸ್ತೇ ಕೃಣ್ವಂತು ಭೇಷಜಂ ॥ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ದಶಶಾಖಾಭ್ಯಾಂ ಜಿಹ್ವಾ ವಾಚಃ ಪುರೋಗವೀ । ಅನಾಮಯಿತ್ನುಭ್ಯಾಂ ತ್ವಾತಾಭ್ಯಾಂ ತ್ವೋಪಸ್ಪೃಶಾಮಸೀ ॥ ೨ ॥ ಇತಿ ಕೇಶಾಗ್ನಿ (ಕೇಶೀ) ಸೂಕ್ತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ಬಳಿತ್ಥಾ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವುದು.

ಅಥ ಬಳಿತ್ಥಾ ಸೂಕ್ತಂ—ಬಳಿತ್ಥೇತಿ ಪಂಚರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಔಚತ್ಯಃ ದೀರ್ಘತಮಾಭೃಗುಃ ಋಷಯಃ । ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ । ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಬಳಿತ್ಥಾ ತದ್ವಪುಷೇ ಧಾಯಿದರ್ಶತಂ ದೇವಸ್ಯಭರ್ಗಃ ಸಹಸೋ ಯತೋಜನಿ । ಯದೀಮುಪಹ್ವರತೇ ಸಾಧತೇ ಮತಿರ ಋತಸ್ಯಧೇನಾ ಅನಯಂತ ಸಸ್ರುತಃ ॥ ಪೃಕ್ಷೋವಪುಃ ಪಿತುಮಾನ್ನಿತ್ಯ ಆಶಯೇ ದ್ವಿತಿಯಮಾ ಸಪ್ತಶಿವಾಸು ಮಾತೃಷು । ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ವೃಷಭಸ್ಯ ದೋಹಸೇ ದಶಪ್ರಮತಿಂ ಜನಯಂತ ಯೋಷಣಃ ॥ ನಿರ್ಯದೀಂ ಬುಧ್ನಾನ್ಮಹಿಷಸ್ಯವರ್ಪಸ ಈಶಾನಾಸಃ ಶ್ರುವಸಾಕ್ರಂತ ಸೂರಯಃ । ಯದೀಮನುಪ್ರದಿವೋ ಮಧ್ವಆಧವೇ ಗುಹಾಸಂತಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಮಥಾಯತಿ ॥ ಪ್ರಯತ್ಪಿತುಃ ಪರಮಾನ್ನೀಯತೇ ಪರ್ಯಾಪೃಕ್ಷುಧೋ ವೀರುಧೋ ದಂಸುರೋಹತಿ । ಉಭಾಯದಸ್ಯಜನುಷಂ ಯದಿನ್ವತ ಆದಿದ್ಯವಿಷ್ಠೋ ಅಭವದ್ ಘೃಣಾಶುಚಿಃ ॥ ಆದಿನ್ಮಾತೄರಾವಿಶದ್ಯಾ ಸ್ವಾಶುಚಿರಹಿಂಸ್ಯಮಾನ ಉರ್ವಿಯಾ ವಿವಾವೃಧೇ । ಅನುಯತ್ಪೂರ್ವಾ ಅರುಹತ್ಸನಾ ಜುವೋನಿನನ್ಯಸೀ ಷ್ವವರಾಸುಧಾವತೇ ॥

ಅಥ ನಖಸ್ತುತಿಃ ಸಹಿತ ವಾಯುಸ್ತುತಿಃ (ಶ್ರೀಹರಿ ವಾಯುಸ್ತುತಿಃ)

ಹರಿಃ ಓಂ || ಪಾಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ ಪುರುಹೂತ ವೈರಿಬಲವನ್ ಮಾತಂಗ ಮಾದ್ಯದ್ ಘಟಾ| ಕುಂಭೋಚ್ಚಾದ್ರಿ ವಿಪಾಟನಾ(ಅ)ಧಿಕಪಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಜ್ರಾಯಿತಾಃ|| ಶ್ರೀಮತ್ ಕಂಠೀರವಾಸ್ಯ ಪ್ರತತ ಸುನಖರಾ ದಾರಿತಾ ರಾತಿದೂರ | ಪ್ರಧ್ವಸ್ತ ಧ್ವಾಂತ ಶಾಂತ ಪ್ರವಿತತ ಮನಸಾ ಭಾವಿತಾ ನಾಕಿವೃಂದೈಃ (ಭೂರಿಭಾಗ್ಯೈಃ–ಪಾಠಾಂತರ) || ೧ || ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಸಮಂತತೋऽಪಿ(ವಿ) ಕಲಯನ್ ನೈವೇಶಿತು ಸ್ತೇ ಸಮಂ| ಪಶ್ಯಾಮ್ಯುತ್ತಮ ವಸ್ತುದೂರ ತರತೋऽಪಾಸ್ತಂ ರಸೋ ಯೋऽಷ್ಟಮಃ|| ಯದ್ರೋಷೋತ್ಕರ ದಕ್ಷನೇತ್ರ ಕುಟಿಲ ಪ್ರಾಂತೋ ತ್ಥಿತಾಗ್ನಿ | ಸ್ಫುರತ್ ಖದ್ಯೋತೋಪಮ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗ ಭಸಿತಾ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ಶಕ್ರೋತ್ಕರಾಃ || ೨ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥ ಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಾ
ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ನಖಸ್ತುತಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ವಾಯುಸ್ತುತಿಃ— ಓಂ ಶ್ರೀಮದ್ ವಿಷ್ಣ್ವಂಘ್ರಿನಿಷ್ಠಾ(ಅ)ತಿಗುಣಗುರುತಮ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಪಾದೋ ಜ್ವಲಜಲಜಲಸತ್ ಪಾಂಸವೋऽಸ್ಮಾನ್ ಪುನಂತು || ವಾಚಾಂ ಯತ್ರ ಪ್ರಣೇತ್ರೀ ತ್ರಿಭುವನ ಮಹಿತಾ ಶಾರದಾಶಾರದೇಂದು ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ| ಭದ್ರಸ್ಮಿತಶ್ರೀ ಧವಳಿತಕಕುಭಾ ಪ್ರೇಮಭಾರಂ ಬಭಾರ || ೧ || ಉತ್ಕಂಠಾ ಕುಂಠಕೋಲಾ ಹಲಜವವಿದಿತಾ ಜಸ್ರಸೇವಾನುವೃದ್ಧ| ಪ್ರಾಜ್ಞಾತ್ಮ ಜ್ಞಾನಧೂತಾಂ ಧ ತಮಸ ಸುಮನೋ ಮೌಲಿರತ್ನಾವಲೀನಾಂ || ಭಕ್ತ್ಯುದ್ರೇಕಾವಗಾಢ ಪ್ರಘಟನ ಸಘಟಾತ್ ಕಾರಸಂಘೃಷ್ಯಮಾಣ ಪ್ರಾಂತ | ಪ್ರಾಗ್ರ್ಯಾಂಘ್ರಿಪೀಠೋ ತ್ಥಿತಕನಕರಜಃ ಪಿಂಜರಾರಂಜಿತಾಶಾಃ || ೨ || ಜನ್ಮಾಧಿವ್ಯಾಧ್ಯುಪಾಧಿ ಪ್ರತಿಹತಿ ವಿರಹ ಪ್ರಾಪಕಾಣಾಂ ಗುಣಾನಾಂ | ಅಗ್ರ್ಯಾಣಾಮ (ಅ)ರ್ಪಕಾಣಾಂ ಚಿರಮುದಿತ ಚಿದಾನಂದ ಸಂದೋಹದಾನಾಂ || ಏತೇಷಾಮೇಷದೋಷ ಪ್ರಮುಷಿತಮನಸಾಂ ದ್ವೇಷಿಣಾಂ ದೂಷಕಾಣಾಂ| ದೈತ್ಯಾನಾಮಾ(ಆ)ರ್ತಿ ಮಂಧೇ ತಮಸಿ ವಿದಧತಾಂ ಸಂಸ್ತವೇ ನಾಸ್ಮಿಶಕ್ತಃ || ೩ || ಅಸ್ಯಾವಿಷ್ಕರ್ತುಕಾಮಂ ಕಲಿ ಮಲಕಲುಷೇ ಅಸ್ಮಿಂಜನೇ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಂ | ವಂದ್ಯಂ ಚಂದ್ರೇಂದ್ರ ರುದ್ರ ದ್ಯುಮಣಿಫಣಿವಯೋ ನಾಯಕಾದ್ಯೈರಿಹಾದ್ಯ || ಮಧ್ವಾಖ್ಯಂ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಂ ಕಿಮುತ ಕೃತವತೋ ಮಾರುತಸ್ಯಾವತಾರಂ | ಪಾತಾರಂ ಪಾರಮೇಷ್ಟ್ಯಂ ಪದಮುಪವಿಪದಃ ಪ್ರಾಪ್ತುರಾಪನ್ನ ಪುಂಸಾಂ || ೪ || ಉದ್ಯತ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಚಂಡಾಂ ನಿಜರುಚಿ ನಿಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಲೋಕಾವಕಾಶೋ | ಬಿಭ್ರತ್ ಭೀಮೋ ಭುಜೇಯೋ ಅಭ್ಯುದಿತ ದಿನಕರಾ ಭಾಂಗದಾಢ್ಯ ಪ್ರಕಾಂಡೇ || ವೀರ್ಯೋದ್ಧಾರ್ಯಾಂ ಗದಾಗ್ರ್ಯಾ ಮಯಮಿಹ ಸುಮತಿಂ ವಾಯುದೇವೋ ವಿದಧ್ಯಾ | ದಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನನೇತಾ ಯತಿವರ ಮಹಿತೋ ಭೂಮಿಭೂಷಾಮಣಿರ್ಮೇ || ೫ || ಸಂಸಾರೋತ್ತಾಪನಿತ್ಯೋ ಪಶ

ಮದಸದಯಃ ಸ್ನೇಹಹಾಸಾಂಬಪೂರ । ಪ್ರೋದ್ಯತ್ ವಿದ್ಯಾನವದ್ಯ ದ್ಯುತಿಮಣಿ ಕಿರಣ ಶ್ರೇಣಿ ಸಂಪೂರಿತಾಶಃ ॥ ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕಾಧಿವಾಸೋ ಚಿತತರಸರಲಃ ಶ್ರೀಮ ದಾನಂದತೀರ್ಥ ಕ್ಷೀರಾಂಭೋಧಿಃ ವಿಭಿಂದ್ಯಾ(ತ್)ದ್ಭವದನಭಿಮತಂ ಭೂರಿಮೋ ಭೂತಿಹೇತುಃ ॥ ೬ ॥ ಮೂರ್ಧನ್ಯೇಷೋಽಂಜಲಿರ್ಮೇ ದೃಢತರಮಿಹತೇ ಬಧ್ಯತೇ ಬಂಧಪಾಶ । ಚ್ಛೇತ್ರೇ ದಾತ್ರೇ ಸುಖಾನಾಂ ಭಜತಿ ಭುವಿ ಭವಿಷ್ಯ(ತ್)ದ್ವಿ(ವಿ)ಧಾ ತ್ರೇದ್ಯುಭರ್ತ್ರೇ ॥ ಅತ್ಯಂತಂ ಸಂತತಂ ತ್ವಂ ಪ್ರವಿಶಪದಯುಗೇ ಹಂತಸಂತಾಪ ಭಾಜಾ(ಂ)ಮ(ಅ)ಸ್ಮಾಕಂ ಭಕ್ತಿಮೇಕಾಂ ಭಗವತಉತತೇ ಮಾಧವಸ್ಯಾಥವಾಯೋಃ ॥ ೭ ॥ ಸಾಭ್ರೋಷ್ಣಾಭೀಶುಶುಭ್ರ ಪ್ರಭಮಭಯನಭೋ ಭೂರಿಭೂಭೃದ್ವಿಭೂತಿ। ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣು ರ್ಭೂರ್ಭುಭೂಣಾಂ ಭವನಮಪಿ ವಿಭೋಽಭೇದಿ ಬಭ್ರೇಬಭೂವೇ ॥ ಯೇನ ಭ್ರೂವಿಭ್ರಮಸ್ತೇ ಭ್ರಮಯತು ಸುಭೃಶಂ ಬಭ್ರುವ(ತ್)ದ್ದುರ್ಭೃತಾಶಾನ್ । ಭ್ರಾಂತಿರ್ಭೇದಾವಭಾಸ ಸ್ತ್ವಿತಿಭಯಮಭಿಭೂ ರ್ಭೋಕ್ಷ್ಯತೋ ಮಾಯಿಭಿಕ್ಷೂನ್ ॥ ೮ ॥ ಯೇಽಮುಂ ಭಾವಂ ಭಜಂತೇ ಸುರಮುಖಸುಜನಾ ರಾಧಿತಂ ತೇ ತೃತೀಯಂ । ಭಾಸಂತೇ ಭಾಸುರೈಸ್ತೇ ಸಹಚರಚಲಿತೈಶ್ಚಾ(ಚಾ)ಮರೈಃ(ಶ್ಚಾ)ರುವೇಷಾಃ॥ ವೈಕುಂಠೇ ಕಂಠಲಗ್ನ ಸ್ಥಿರಶುಚಿವಿಲಸತ್ ಕಾಂತಿತಾರಣ್ಯಲೀಲಾ ಲಾವಣ್ಯಾ । ಪೂರ್ಣ ಕಾಂತಾ ಕುಚಭರಸುಲಭಾ ಶ್ಲೇಷಸಂಮೋದ ಸಾಂದ್ರಾಃ ॥ ೯ ॥ ಆನಂದಾನ್ಮಂದ ಮಂದಾ ದದತಿ ಹಿ ಮರುತಃ ಕುಂದಮಂದಾರನಂದ್ಯಾ ವರ್ತಾನ್ । ಮೋದಾನ್ ದಧಾನಾ ಮೃದುಪದಮುದಿತೋ ದ್ಗೀತಕೈಃ ಸುಂದರೀಣಾಂ ॥ ವೃಂದೈರಾವಂದ್ಯ ಮುಕ್ತೇಂ ದ್ವಹಿಮಗುಮದನಾ ಹೀಂದ್ರದೇವೇಂದ್ರ ಸೇವ್ಯೇ । ಮೌಕುಂದೇ ಮಂದಿರೇಸ್ಮಿನ್ ನವಿರತಮುದಯನ್ ಮೋದಿನಾಂ ದೇವದೇವ ॥ ೧೦ ॥ ಉತ್ತಪ್ತಾತ್ಯುತ್ಕಟತ್ವಿಟ್‌ಪ್ರಕಟಕಟಕಟ ಧ್ವಾನ ಸಂಘಟ್ಟನೋದ್ಯ । ದ್ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯೂಢಸ್ಫುಲಿಂಗ ಪ್ರಕರವಿಕಿರಣೋತ್ ಕ್ವಾಥಿತೇ ಬಾಧಿತಾಂಗಾನ್ ॥ ಉದ್ಗಾಢಂ ಪಾತ್ಯಮಾನಾ ತಮಸಿತತ ಇತಃ ಕಿಂಕರೈ ಪಂಕಿಲೇತೇ । ಪಙ್ಕ್ತಿರ್ಗ್ರಾವ್ಣಾಂಗರಿಮ್ಣಾ ಗ್ಲಪಯತಿ ಹಿ ಭವದ್ವೇಷಿಣೋ ವಿದ್ವದಾದ್ಯ ॥ ೧೧ ॥ ಅಸ್ಮಿ(ನ್)ನ್ನ(ಅ)ಸ್ಮದ್ಗುರೂಣಾಂ ಹರಿಚರಣಚಿರ ಧ್ಯಾನಸನ್ಮಂಗಳಾನಾಂ । ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಪಾರ್ಶ್ವಭೂಮಿಂ ಧೃತರಣ ರಣಿಕಃ ಸ್ವರ್ಗಿಸೇವ್ಯಾಂಪ್ರಪನ್ನಃ ॥ ಯಸ್ತೂದಾ ಸ್ತೇಸಆಸ್ತೇ ಅಧಿಭವಮಸುಲಭ ಕ್ಲೇಶನಿರ್ಮೋಕಮಸ್ತ । ಪ್ರಾಯಾನಂದಂ ಕಥಂಚಿ(ನ್)ನ್ನವಸತಿ ಸತತಂ ಪಂಚ ಕಷ್ಟೇತಿಕಷ್ಟೇ ॥ ೧೨ ॥ ಕ್ಷುತ್‌ಕ್ಷಾಮಾನ್ ರೂಕ್ಷರಕ್ಷೋ ರದಖರನಖರ ಕ್ಷುಣ್ಣ ವಿಕ್ಷೋಭಿತಾಕ್ಷಾ । ನಾಮಗ್ನಾನಂದಕೂಪೇ ಕ್ಷುರಮುಖಮುಖರೈಃ ಪಕ್ಷಿಭಿಃ ವಿಕ್ಷತಾಂಗಾನ್ ॥ ಪೂಯಾಸೃಙ್ ಮೂತ್ರವಿಷ್ಠಾ ಕ್ರಿಮಿಕುಲಕಲಿಲೇ ತತ್‌ಕ್ಷಣಾಕ್ಷಿಪ್ತ ಶಕ್ತ್ಯಾ । ದ್ಯಸ್ತ್ರವ್ರಾತಾರ್ದಿತಾಂಸ್ತ್ವ ದ್ವಿಷಉಪಜಿಹತೇ ವಜ್ರಕಲ್ಪಾ ಜಲೂಕಾಃ ॥ ೧೩ ॥ ಮಾತರ್ಮೇಮಾತರಿಶ್ವನ್ ಪಿತರತುಲಗುರೋ ಭ್ರಾತರಿಷ್ಟಾಪ್ತಬಂಧೋ।

ಸ್ವಾಮಿನ್ ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮ(ನ್)ನ್ನ(ನ)ಜರಜರಯಿತಃ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯಾ ಮಯಾನಾಂ ॥
ಗೋವಿಂದೇ ದೇಹಿಭಕ್ತಿಂ ಭವತಿ ಚ ಭಗವನ್ ಊರ್ಜಿತಾಂ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತಾಂ ನಿರ್ವ್ಯಾ
ಜಾಂ ನಿಶ್ಚಲಾಂ ಸದ್ಗುಣಗಣಬೃಹತೀಂ ಶಾಶ್ವತೀ ಮಾಶುದೇವ ॥ ೧೪ ॥ ವಿಷ್ಣೋ
ರತ್ಯುತ್ತಮತ್ವಾ(ತ್)ದ(ಅ)ಖಿಲ ಗುಣಗಣೈಃ ತತ್ರಭಕ್ತಿಂ ಗರಿಷ್ಟಾಂ । ಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟೇ
ಶ್ರೀಧರಾಭ್ಯಾಂ ಅಮುಮಥ ಪರಿವಾ ರಾತ್ಮನಾ ಸೇವಕೇಷು ॥ ಯಃ ಸಂಧತ್ತೇ
ವಿರಿಂಚಿ ಶ್ವಸನವಿಹಗಪಾ ನಂತರುದ್ರೇಂದ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಷ್ವಾಧ್ಯಾಯಂ ಸ್ತಾರತಮ್ಯಂ
ಸ್ಫುಟಮವತಿ ಸದಾ ವಾಯುರಸ್ಮದ್ಗುರುಸ್ತಂ ॥ ೧೫ ॥ ತತ್ವಜ್ಞಾನ್ ಮುಕ್ತಿಭಾಜಃ
ಸುಖಯಸಿ ಹಿ ಗುರೋ ಯೋಗ್ಯತಾ ತಾರತಮ್ಯಾ । ದಾಧತ್ಸೇ ಮಿಶ್ರಬುದ್ಧೀಂ
ಸ್ತ್ರಿದಿವ ನಿರಯಭೂ ಗೋಚರಾ(ನ್)ನ್ನಿ (ನಿ)ತ್ಯಬದ್ಧಾನ್ ॥ ತಾ ಮಿಸ್ರಾಂಧಾಧಿ
ಕಾಖ್ಯೇ ತಮಸಿ ಸುಬಹುಲಂ ದುಃಖಯಸ್ಯನ್ಯಥಾಜ್ಞಾನ್ । ವಿಷ್ಣೋರಾಜ್ಞಾಭಿ
ರಿತ್ಥಂ ಶೃತಿಶತಮಿತಿಹಾ ಸಾದಿಚಾ ಕರ್ಣಯಾಮಃ ॥ ೧೬ ॥ ವಂದೇಽಹಂ ತಂ
ಹನೂಮಾ ನಿತಿಮಹಿತಮಹಾ ಪೌರುಷೋ ಬಾಹುಶಾಲೀ । ಖ್ಯಾತಸ್ತೇಽಗ್ರ್ಯೋವ
ತಾರಃ ಸಹಿತ ಇಹ ಬಹು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾದಿ ಧರ್ಮೈಃ ॥ ಸಸ್ನೇಹಾನಾಂ ಸಹಸ್ವಾ
ನಹರಹರಹಿತಂ ನಿರ್ದಹನ್ ದೇಹಭಾಜಾ । ಮಂಹೋ ಮೋಹಾಪಹೋ ಯಃ
ಸ್ಪೃಹಯತಿ ಮಹತೀಂ ಭಕ್ತಿಮದ್ಯಾಪಿ ರಾಮೇ ॥ ೧೭ ॥ ಪ್ರಾಕ್ಪಂಚಾಶತ್ಸಹಸ್ರೈಃ
ವ್ಯವಹಿತಮಮಿತಂ ಯೋಜನೈಃ ಪರ್ವತಂ ತ್ವಂ । ಯಾವತ್ಸಂಜೀವನಾದ್ಯೌ ಷಧನಿಧಿ
ಮಧಿಕ ಪ್ರಾಣ ಲಂಕಾಮನೈಷೀಃ ॥ ಅದ್ರಾಕ್ಷೀದುತ್ಪತಂತಂ ತತ ಉತಗಿರಿಮು(ತ್)
ತ್ಪಾ(ಪಾ)ಟಯಂತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಯಾಂತಂ ಖೇ ರಾಘವಾಂಘ್ರೌ ಪ್ರಣತಮಪಿ ತದೈ
ಕಕ್ಷಣೇತ್ವಾಂ ಹಿ ಲೋಕಃ ॥ ೧೮ ॥ ಕ್ಷಿಪ್ತಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಸಲೀಲಂ ಶತಮತುಲಮತೇ
ಯೋಜನಾನಾಂ ಸ ಉಚ್ಚ । ಸ್ತಾವದ್ವಿಸ್ತಾರವಾಂಶ್ಚಾ ಪ್ಯುಪಲಲವ ಇವ ವ್ಯಗ್ರ
ಬುದ್ಧ್ಯಾ ತ್ವಯಾತಃ ॥ ಸ್ವಸ್ವಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಾತಿ ಸ್ಥಿರಶಕಲ ಶಿಲಾಜಾಲಸಂಶ್ಲೇಷನಷ್ಟ
ಚ್ಛೇದಾಂಕಃ ಪ್ರಾಗಿವಾಭೂ(ತ್) ಕಪಿವರವಪುಷ (ಃ)ಸ್ತೇ(ತೆ) ನಮಃ ಕೌಶಲಾಯ
॥ ೧೯ ॥ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದುಷ್ಟಾಧಿಪೋರಃ ಸ್ಫುಟಿತಕನಕಸ ಧ್ವರ್ಮಘೃಷ್ಟಾಸ್ಥಿಕೂಟಂ ।
ನಿಷ್ಪಿಷ್ಟಂ ಹಾಟಕಾದ್ರಿ ಪ್ರಕಟತಟತಟಾ ಕಾತಿಶಂಕೋ ಜನೋಭೂತ್ ॥ ಯೇನಾಜೌ
ರಾವಣಾರಿ ಪ್ರಿಯನಟನಪಟು(ಃ) ಮುಷ್ಟಿರಿಷ್ಟಂ ಪ್ರದೇಷ್ಟುಂ । ಕಿಂ ನೇಷ್ಟೇ ಮೇ
ಸತೇಽಷ್ಟಾ ಪದಕಟಕತಟಿ(ತ್)ತ್ಕೋ(ಕೋ)ಟಿಭಾಮೃಷ್ಟಕಾಷ್ಠಃ ॥ ೨೦ ॥ ದೇವ್ಯಾ
ದೇಶಪ್ರಣೀತಿ ದ್ರುಹಿಣಹರವರಾ ವಧ್ಯರಕ್ಷೋ ವಿಘಾತಾ । ದ್ಯಾಸೇವೋ ದ್ಯದ್ದ
ಯಾರ್ದ್ರಃ ಸಹಭುಜಮಕರೋ(ತ್) ದ್ರಾ(ರಾ)ಮನಾಮಾ ಮುಕುಂದಃ ॥ ದು
ಷ್ಟ್ರಾಪೇ ಪಾರಮೇಷ್ಠ್ಯೇ ಕರತಲಮತುಲಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಿನ್ಯಸ್ಯ ಧನ್ಯಂ । ತನ್ವನ್
ಭೂಯಃ ಪ್ರಭೂತ ಪ್ರಣಯವಿಕಸಿತಾ ಬ್ಜೇಕ್ಷಣಸ್ತ್ವೇಕ್ಷಮಾಣಃ ॥ ೨೧ ॥ ಜಘ್ನೇ
ನಿಘ್ನೇನ ವಿಘ್ನೋ ಬಹುಲಬಲಬಕ ಧ್ವಂಸನಾದ್ಯೇನಶೋಚ । ದ್ವಿಪ್ರಾನುಕ್ರೋಶ

ಪಾಶ್ಯೈ(ಃ) ರ(ಅ)ಸುಪಿಧ್ಯತಿ ಸುಖಿಸ್ಸೈಕ ಚಕ್ರಾ ಜನಾನಾಂ ॥ ತಸ್ಮೈ ತೇ ದೇವ ಕುರ್ಮಃ ಕುರುಕುಲಪತಯೇ ಕರ್ಮಣಾ ಚ ಪ್ರಣಾಮಾನ್ । ಕಿರ್ಮೀರಂ ದುರ್ಮ ತೀನಾಂ ಪ್ರಥಮ ಮಥ ಚ ಯೋ ನರ್ಮಣಾ ನಿರ್ಮಮಾಥ ॥ ೨೨ ॥ ನಿರ್ಮೃ ದ್ನ(ನ್)ನ್ನ(ನ)ತ್ಯಯುತ್ನಂ ವಿಜರವರಜರಾ ಸಂಧಕಾಯಾಸ್ಥಿ ಸಂಧೀ । ನುದ್ಧೇತ್ವಂ ಸ್ವಧ್ವರೇ ವಾ ಪಶುಮಿವ ದಮಯನ್ ವಿಷ್ಣುಪಕ್ಷದ್ವಿಡೀಶಂ ॥ ಯಾವ(ತ್)ತ್ತ (ಪ್ರ)ತ್ಯಕ್ಷಭೂತಂ ನಿಖಿಲಮಖಭುಜಂ ತರ್ಪಯಾಮಾಸಿಥಾಸೌ । ತಾವತ್ಯಾಯೋಜಿ ತೃಪ್ತ್ಯಾ ಕಿಮುವದಭಗವನ್ ರಾಜಸೂಯಾಶ್ವಮೇಧೇ ॥ ೨೩ ॥ ಕ್ಷ್ವೇಲಾಕ್ಷೀಣಾಟ್ಟ ಹಾಸಂ ತವರಣಮರಿಹ(ನ್) ನ್ನು(ಉ)ದ್ಗದೋದ್ದಾಮಬಾಹೋ । ಬಹ್ವಕ್ಷೌಹಿಣ್ಯ ನೀಕ ಕ್ಷಪಣಸುನಿಪುಣಂ ಯಸ್ಯ ಸರ್ವೋತ್ತಮಸ್ಯ ॥ ಶುಶ್ರೂಷಾರ್ಥಂ ಚ ಕರ್ಥ ಸ್ವಯಮಯ ಮಥಸಂ ವಕ್ತುಮಾನಂದತೀರ್ಥ । ಶ್ರೀಮನ್ನಾಮನ್ ಸಮರ್ಥ ಸ್ತ್ವಮಪಿ ಹಿ ಯುವಯೋಃ ಪಾದಪದ್ಮಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥ ೨೪ ॥ ದ್ರುಹ್ಯಂತೀಂ ಹೃದ್ರುಹಂ ಮಾಂ ದ್ರುತಮನಿಲಬಲಾ(ತ್)ದ್ದಾ (ದ್ರಾ)ಪಯಂತೀಮ ವಿದ್ಯಾ । ನಿದ್ರಾಂ ವಿದ್ರಾವ್ಯ ಸಂದ್ಯೋ ರಚನಪಟುಮಥಾ ಪಾದ್ಯವಿದ್ಯಾಸಮುದ್ರ । ವಾ ಗ್ದೇವೀ ಸಾ ಸುವಿದ್ಯಾ ದ್ರುವಿಣದವಿದಿತಾ ದ್ರೌಪದೀ ರುದ್ರಪತ್ನ್ಯಾ । ದ್ಯುದ್ರಿಕ್ತಾ ದ್ರಾಗಭದ್ರಾ ದ್ರಹಯತು ದಯಿತಾ ಪೂರ್ವ ಭೀಮಾಜ್ಞಯಾ ತೇ ॥ ೨೫ ॥ ಯಾಭ್ಯಾಂ ಶುಶ್ರೂಷುರಾಸೀಃ ಕುರುಕುಲಜನನೇ ಕ್ಷತ್ರವಿಪ್ರೋದಿತಾಭ್ಯಾಂ । ಬ್ರಹ್ಮ ಭ್ಯಾಂ ಬೃಂಹಿತಾಭ್ಯಾಂ ಚಿತಿಸುಖವಪುಷಾ ಕೃಷ್ಣನಾಮಾಸ್ಪದಾಭ್ಯಾಂ ॥ ನಿರ್ಭೇ ದಾಭ್ಯಾಂ ವಿಶೇಷಾ(ತ್)ದ್ದ್ವಿ(ದ್ವಿ)ವಚನವಿಷಯಾ ಭ್ಯಾಮುಭಾಭ್ಯಾಮಮೂಭ್ಯಾಂ। ಶುಭ್ಯಂ ಚ ಕ್ಷೇಮದೇಭ್ಯಃ ಸರಸಿಜವಿಲಸತ್(ಲ್ಲೋ) ಲೋಚನೇಭ್ಯೋ ನಮೋಸ್ತು ॥ ೨೬ ॥ ಗಚ್ಛನ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾರ್ಥಂ ಪಥಿ ಸ ಹನುಮತಃ ಪುಚ್ಛಮಚ್ಛಸ್ಯ ಭೀಮಃ। ಪ್ರೋದ್ಧರ್ತುಂ ನಾಶಕತ್ಸ ತ್ವಮುಮುರುವಪುಷಾ ಭೀಷಯಾಮಾಸ ಚೇತಿ ॥ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನೌಜಸೋಸ್ತೇ ಗುರುತಮ ವಪುಷೋಃ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥ । ಕ್ರೀಡಾ ಮಾತ್ರಂ ತದೇತತ್ ಪ್ರಮದದ ಸುಧಿಯಾಂ ಮೋಹಕದ್ವೇಷಭಾಜಾಂ ॥ ೨೭ ॥ ಬಹ್ವೀಃ ಕೋಟೀರಟೀಕಃ ಕುಟಿಲಕಟುಮತೀ ನುತ್ಕಟಾಟೋಪಕೋಪಾನ್ । ದ್ರಾಕ್ ಚತ್ವಂ ಸತ್ವರತ್ವಾ ಚ್ಛರಣದಗದಯಾ ಪೋಥಯಾಮಾಸಿಥಾರೀನ್ ॥ ಉನ್ಮಥ್ಯಾ ತಥ್ಯಮಿಥ್ಯಾ ತ್ವವಚನ ವಚನಾ ನುತ್ಪಥಸ್ಥಾಂ ಸ್ತಥಾನ್ಯಾನ್ । ಪ್ರಾಯಚ್ಛಸ್ವಪ್ರಿ ಯಾಯೈ ಪ್ರಿಯತಮಕುಸುಮಂ ಪ್ರಾಣತಸ್ಮೈ ನಮಸ್ತೇ ॥ ೨೮ ॥ ದೇಹಾದು ತ್ಕ್ರಾಮಿತಾನಾಂ (ಮ) ಅಧಿಪತಿರಸತಾ ಮಕ್ರಮಾದ್ವಕ್ರಬುದ್ಧಿಃ । ಕೃದ್ಧಃ ಕ್ರೋ ಧೈಕವಶ್ಯಃ ಕ್ರಿಮಿರಿವಮಣಿಮಾಂ ದುಷ್ಕೃತೀ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ॥ ಚಕ್ರೇ ಭೂ ಚಕ್ರ ಮೇತ್ಯ ಕ್ರಕಚಮಿವಸತಾಂ ಚೇತಸಃ ಕಷ್ಟಶಾಸ್ತ್ರಂ । ದುಸ್ತರ್ಕಂ ಚಕ್ರಪಾಣೇಃ ಗುಣ ಗಣ ವಿರಹಂ ಜೀವತಾಂ ಚಾಧಿಕೃತ್ಯ ॥ ೨೯ ॥ ತದ್ದುಷ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾನುಸಾರಾತ್ ಕತಿಪಯ

ಕುನರೈ ರಾದ್ಯೈತೋಽನ್ಯೈರ್ವಿಸೃಷ್ಟೋ | ಬ್ರಹ್ಮಾಹಂ ನಿರ್ಗುಣೋಽಹಂ ವಿತಥ ಮಿದಮಿತಿ ಹ್ಯೇಷಪಾಷಂಡವಾದಃ || ತದ್ಯುಕ್ತ್ಯಾಭಾಸಜಾಲ ಪ್ರಸರವಿಷತರೂ ದ್ದಾಹದಕ್ಷಪ್ರಮಾಣ ಜ್ವಾಲಾ | ಮಾಲಾಧರೋಽಗ್ನಿಃ ಪವನ ವಿಜಯತೇ ತೇಽವ ತಾರಸ್ತೃತೀಯಃ || ೩೦ || ಆಕ್ರೋಶಂತೋ ನಿರಾಶಾ ಭಯಭರ ವಿವಶ ಸ್ವಾಶ ಯಾಃ ಛಿನ್ನದರ್ಪಾ | ವಾಶಂತೋ ದೇಶನಾಶ ಸ್ತ್ವಿತಿಬತಕುಧಿಯಾಂ ನಾಶಮಾಶಾ ದಶಾಶು || ಧಾವಂತೋಽಶ್ಲೀಲಶೀಲಾ ವಿತಥಶಪಥಶಾಪಾಶಿವಾಃ ಶಾಂತಶೌರ್ಯಾ | ಸ್ತ್ವದ್ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸಿಂಹನಾದೇ ಸಪದಿ ದದೃಶಿರೇ ಮಾಯಿಗೋ ಮಾಯುವಸ್ತೇ || ೩೧ || ತ್ರಿಷ್ವಪ್ಯೇವಾವತಾರೇ ಷ್ವರಿಭಿರಪಘೃಣಂ ಹಿಂಸಿತೋ ನಿರ್ವಿಕಾರಃ | ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಃ ಸಕಲಗುಣಗಣಾ ಪೂರ್ಣರೂಪಪ್ರಗಲ್ಭಃ || ಸ್ವಚ್ಛಃ ಸ್ವಚ್ಛಂದಮೃತ್ಯುಃ ಸುಖಯಸಿ ಸುಜನಂ ದೇವ ಕಿಂ ಚಿತ್ರಮತ್ರ | ತ್ರಾತಾ ಯಸ್ಯತಿಧಾಮಾ ಜಗದುತ ವಶಗಂ ಕಿಂಕರಾಃ ಶಂಕರಾದ್ಯಾಃ || ೩೨ || ಉದ್ಯನ್ಮಂದಸ್ಮಿತಶ್ರೀ ಮೃದುಮಧು ಮಧುರಾ ಲಾಪಪೀಯೂಷಧಾರಾ | ಪೂರಾಸೇಕೋಪಶಾಂತಾ ಸುಖಸುಜನಮನೋ ಲೋಚನಾಪೀಯಮಾನಂ || ಸಂದ್ರಕ್ಷ್ಯೇ ಸುಂದರಂ ಸಂ ದುಹದಿಹಮಹದಾನಂದ ಮಾನಂದತೀರ್ಥ | ಶ್ರೀಮದ್ವಕ್ತ್ರೇಂದುಬಿಂಬಂ ದುರಿತನುದುದಿತಂ ನಿತ್ಯದಾಹಂಕ ದಾನು || ೩೩ || ಪ್ರಾಚೀನಾ ಚೀರ್ಣಪುಣ್ಯೋ ಚ್ಚಯ ಚತುರತರಾ ಚಾರತಶ್ಚಾರು ಚಿತ್ತಾ | ನತ್ಯುಚ್ಚಾಂ ರೋಚಯಂತೀಂ ಶ್ರುತಿಚಿತವಚನಾಂ ಛ್ರಾವಕಾಂಶ್ಚೋದ್ಯ ಚುಂಚೂನ್ || ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುತ್ಖಾತ ದುಃಖಾಂ ಚಿರಮುಚಿತ ಮಹಾಚಾರ್ಯ ಚಿಂತಾರತಾಂಸ್ತೇ | ಚಿತ್ರಾಂ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಕರ್ತ ಶ್ಚರಣಪರಿಚರಾಂ ಛ್ರಾವಯಾಸ್ಮಾಂ ಶ್ಚಕಿಂಚಿತ್ || ೩೪ || ಪೀಠೇ ರತ್ನೋಪಕ್ಲೃಪ್ತೇ ರುಚಿರರುಚಿಮಣಿ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಸನ್ನಿಷಣ್ಣಂ | ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಭಾವಿನಂ ತ್ವಾಂ ಜ್ವಲತಿ ನಿಜಪದೇ ವೈದಿಕಾದ್ಯಾ ಹಿ ವಿದ್ಯಾಃ || ಸೇವಂತೇ ಮೂರ್ತಿಮತ್ಯಃ ಸುಚರಿತಚರಿತಂ ಭಾತಿ ಗಂಧರ್ವಗೀತಂ | ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ದೇವಸಂಸ ತ್ಸ್ವಪಿತವ ಭಗವನ್ ನರ್ತಿತದ್ಯೋ ವಧೂಷು || ೩೫ || ಸಾನುಕ್ರೋಶೈರಜಸ್ರಂ ಜನಿಮೃತಿನಿರಯಾ ದ್ಯೂರ್ಮಿಮಾಲಾ ವಿಲೇಽಸ್ಮಿನ್ | ಸಂಸಾ ರಾಬ್ಧೌ ನಿಮಗ್ನಾಂ ಚ್ಛರಣಮಶರಣಾ ನಿಚ್ಛತೋವೀಕ್ಷ್ಯ ಜಂತೂನ್ || ಯುಷ್ಮಾ ಭಿಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಸನ್ ಜಲನಿಧಿಶಯನಃ ಸತ್ಯವತ್ಯಾಂ ಮಹರ್ಷೇಃ | ವ್ಯಕ್ತಶ್ಚಿನ್ಮಾತ್ರ ಮೂರ್ತಿ ರ್ನಖಲು ಭಗವತಃ ಪ್ರಾಕೃತೋ ಜಾತುದೇಹಃ || ೩೬ || ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಂ ಸಮಸ್ತ ಶ್ರುತಿಗತಮಧಮೈ ರತ್ನಪೂಗಂ ಯಥಾಂಧೈ | ರರ್ಥಂ ಲೋಕೋಪಕ್ಲೃಪ್ತ್ಯೈ ಗುಣಗಣನಿಲಯಃ ಸೂತ್ರಯಾ ಮಾಸಕೃತ್ಸ್ನಂ || ಯೋಽಸೌ ವ್ಯಾಸಾಭಿಧಾನ ಸ್ತಮ ಹಮಹರಹಃ ಭಕ್ತಿತಸ್ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ | ಸದ್ಯೋವಿದ್ಯೋಪಲಬ್ಧ್ಯೈ ಗುರುತಮಮ ಗುರುಂ ದೇವದೇವಂ ನಮಾಮಿ || ೩೭ || ಆಜ್ಞಾಮನ್ಯೈರಧಾರ್ಯಾಂ ಶಿರಸಿ ಪರಿಸರ ದ್ರಶ್ಮಿಕೋಟೀರ ಕೋಟೌ | ಕೃಷ್ಣಸ್ಯಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಾ ದಧದನುಸರಣಾ

ದರ್ಥಿತೋ ದೇವಸಂಘೈಃ ॥ ಭೂಮಾವಾಗತ್ಯಭೂಮನ್ ನಸುಕರಮಕರೋತ್ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಸ್ಯಭಾಷ್ಯಂ । ದುರ್ಭಾಷ್ಯಂ ವ್ಯಸ್ಯದಸ್ಯೋಃ ಮಣಿಮತ ಉದಿತಂ ವೇದಸದ್ಯುಕ್ತಿಭಿಸ್ತ್ವಂ ॥ ೩೮ ॥ ಭೂತ್ವಾಕ್ಷೇತ್ರೇ ವಿಶುದ್ಧೇ ದ್ವಿಜಗುಣನಿಲಯೇ ರೌಪ್ಯಪೀಠಾಭಿಧಾನೇ । ತತ್ರಾಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ಸ್ತ್ರಿಭುವನವಿಷದೇ ಮಧ್ಯಗೇಹಾಖ್ಯ ಗೇಹೇ ॥ ಪಾರಿವ್ರಾಜ್ಯಾಧಿರಾಜಃ ಪುನರಪಿ ಬದರೀಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಕೃಷ್ಣಂ ಚ ನತ್ವಾ । ಕೃತ್ವಾ ಭಾಷ್ಯಾಣಿ ಸಮ್ಯಗ್ ವ್ಯತನುತ ಚ ಭವಾನ್ ಭಾರತಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಂ ॥ ೩೯ ॥ ವಂದೇ ತಂತ್ವಾ ಸುಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮತಿಮನುದಿನಾ ಸೇವಿತಂ ದೇವವೃಂದೈಃ । ವಂದೇ ವಂದಾರುಮೀಶೇ ಶ್ರಿಯ ಉತನಿಯತಂ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಂ ॥ ವಂದೇ ಮಂದಾಕಿನೀ ಸತ್ ಸರಿದಮಲಜಲಾ ಸೇಕಸಾಧಿಕ್ಯಸಂಗಂ । ವಂದೇಹಂ ದೇವಭಕ್ತ್ಯಾ ಭವಭಯದಹನಂ ಸಜ್ಜನಾನ್ ಮೋದಯಂತಂ ॥ ೪೦ ॥ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಖ್ಯಸೂರೇಃ ಸುತ ಇತಿ ಸುಭೃಶಂ ಕೇಶವಾನಂದತೀರ್ಥ । ಶ್ರೀಮತ್ಪಾದಾಬ್ಜಭಕ್ತಃ ಸ್ತುತಿಮಕೃತ ಹರೇಃ ವಾಯುದೇವಸ್ಯ ಚಾಸ್ಯ ॥ ತತ್ಪಾದಾರ್ಚಾದರೇಣ ಗ್ರಥಿತಪದಲಸನ್ ಮಾಲಯಾ ತ್ವೇತಯಾ ಯೇ । ಸಂರಾಧ್ಯಾಮೂನಮಂತಿ ಪ್ರತತಮತಿಗುಣಾ ಮುಕ್ತಿಮೇ ತೇ ವ್ರಜಂತಿ ॥ ೪೧ ॥

ಪಾಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ ... ... ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ಶಕ್ರೋತ್ಕರಾಃ ॥

(ಶ್ಲೋಕದ್ವಯಂ ಪಠಿತ್ವಾ)

ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ವಾಯುರ್ಭೀಮೋ ಭೀಮನಾದೋ ಮಹೌಜಾಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಪ್ರಾಣಭೂತಃ । ಅನಾವೃತ್ತಿರ್ದೇಹಿನಾಂ ದೇಹಪಾತೇ ತಸ್ಮಾದ್ವಾಯುರ್ದೇವದೇವೋ ವಿಶಿಷ್ಟಃ ॥ ೧ ॥ ಪ್ರಥಮೋ ಹನುಮನ್ನಾಮ ದ್ವಿತೀಯೋ ಭೀಮ ಏವ ಚ । ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಸ್ತೃತೀಯಸ್ತು ಭಗವತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಕಃ ॥ ೨ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತಾ ಗುರವಃ ಸಾಕ್ಷಾದಿಷ್ಟಂ ದೈವಂ ಶ್ರಿಯಃ ಪತಿಃ । ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯಾಃ ಸಂತು ಮೇ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ॥ ೩ ॥ ಜ್ಞಾನೇ ವಿರಾಗೇ ಹರಿಭಕ್ತಿಭಾವೇ ಧೃತಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾಣಬಲೇಷು ಯೋಗೇ । ಬುದ್ಧೌ ಚ ನಾನ್ಯೋ ಹನುಮತ್ಸಮಾನಃ ಪುಮಾನ್ಕದಾಚಿತ್ಕ್ವಚ ಕಶ್ಚ ನೈವ ॥ ೪ ॥ ವಾತೇನ ಕುಂತ್ಯಾಂ ಬಲವಾನ್ಸ ಜಾತಃ ಶೂರಸ್ತಪಸ್ವೀ ದ್ವಿಷತಾಂ ನಿಹಂತಾ । ಸತ್ಯೇ ಚ ಧರ್ಮೇ ಚ ರತಃ ಸದೈವ ಪರಾಕ್ರಮೇ ಶತ್ರುಭಿರಪ್ರಧೃಷ್ಯಃ ॥ ೫ ॥ ಯಸ್ಯ ತ್ರೀಣ್ಯುದಿತಾನಿ ವೇದವಚನೇ ರೂಪಾಣಿ ದಿವ್ಯಾನಲಂ ಬಟ್ ತದ್ದರ್ಶನ ಮಿತ್ಥಮೇವ ನಿಹಿತಂ ದೇವಸ್ಯ ಭರ್ಗೋ ಮಹತ್ । ವಾಯೋ ರಾಮವಚೋನಯಂ ಪ್ರಥಮಕಂ ಪೃಕ್ಷೋ ದ್ವಿತೀಯಂ ವಪುರ್ಮಧ್ವೋ ಯತ್ತು ತೃತೀಯ ಮೇತದಮುನಾ ಗ್ರಂಥಃ ಕೃತಃ ಕೇಶವೇ ॥ ೬ ॥ ಮಹಾವ್ಯಾಕರಣಾಂಬೋಧಿ ಮಂಥಮಾನಸ ಮಂದರಂ । ಕವಯಂತಂ ರಾಮಕೀರ್ತ್ಯಾ ಹನೂಮಂತ ಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ॥ ೭ ॥ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಯ

ಭೀಮಾಯ ನಮೋ ಯಸ್ಯ ಭುಜಾಂತರಂ । ನಾನಾವೀರ ಸುವರ್ಣಾನಾಂ ನಿಕಷಾ ಶ್ಮಾಯಿತಂ ಬಭೌ ॥ ೮ ॥ ಸ್ವಾಂತಸ್ಥಾನಂತ ಶಯ್ಯಾಯ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನರಸಾರ್ಣಸೇ । ಉತ್ತುಂಗವಾಕ್ತರಂಗಾಯ ಮಧ್ವದುಗ್ಧಾಬ್ಧಯೇ ನಮಃ ॥ ೯ ॥ ಯೇ ನಾಹಮಿಹ ದುರ್ಮಾರ್ಗಾ ದುದ್ಧೃತ್ಯಾಭಿ ನಿವೇಶಿತಃ । ಸಮ್ಯಕ್ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವೇ ಮಾರ್ಗೇ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞಂ ನಮಾಮಿ ತಂ ॥ ೧೦ ॥ ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋ ಮಾಂ ಯೇ ಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ । ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಂ ॥ ೧೧ ॥ ಯಸ್ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ಸರ್ವದೋಷ ವಿವರ್ಜಿತಃ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತ ಏವಾಲಂ ವಿಷ್ಣುರ್ಮೇ ಪರಮಃ ಸುಹೃತ್ ॥ ೧೨ ॥ ಸೂಕ್ತಿ ರತ್ನಾಕರೇ ರಮ್ಯೇ ಮೂಲರಾಮಾಯಣಾರ್ಣವೇ । ವಿಹರಂತೋ ಮಹೀಯಾಂಸಃ ಪ್ರೀಯಂತಾ ಗುರುವೋ ಮಮ ॥ ೧೩ ॥ ಹನುಮಾನಂಜನಾ ಸೂನುಃ ವಾಯು ಪುತ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ । ರಾಮೇಷ್ಟಃ ಫಲ್ಗುನಸಖಃ ಪಿಂಗಾಕ್ಷೋಽಮಿತ ವಿಕ್ರಮಃ ॥ ೧೪ ॥ ಉದಧಿಕ್ರಮಣಶ್ಚೈವ ಸೀತಾ ಸಂದೇಶಹಾರಕಃ । ಲಕ್ಷ್ಮಣಪ್ರಾಣದಾತಾ ಚ ದಶಗ್ರೀವಸ್ಯ ದರ್ಪಹಾ ॥ ೧೫ ॥ ಮಾರುತಿಃ ಪಾಂಡವೋ ಭೀಮೋ ಗದಾ ಪಾಣಿರ್ವೃಕೋದರಃ । ಕೌಂತೇಯಃ ಕೃಷ್ಣದೂತಶ್ಚ ಭೀಮಸೇನೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ ೧೬ ॥ ಜರಾಸಂಧಾಂತಕೋ ವೀರೋ ದುಶ್ಶಾಸನವಿನಾಶನಃ । ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞೋ ಜ್ಞಾನದಾತಾ ಮಧ್ವೋ ಧ್ವಸ್ತದುರಾಗಮಃ ॥ ೧೭ ॥ ತತ್ತ್ವಜ್ಞೋ ವೈಷ್ಣವಾ ಚಾರ್ಯೋ ವ್ಯಾಸಶಿಷ್ಯೋ ಯತೀಶ್ವರಃ । ಶುಭತೀರ್ಥಾಭಿಧಾನಶ್ಚ ಜಿತಾಮಿತ್ರೋ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ (ಆನಂದತೀರ್ಥಃ ಸನ್ನ್ಯಾಸ್ಯಾ ಜಿತವಾದೀ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ) ॥ ೧೮ ॥ ಆನಂದತೀರ್ಥಸನ್ನ್ಯಾಸ್ಯಾ ಮೇವಂ ದ್ವಾದಶಕಂ ಜಪೇತ್ । ಲಭತೇ ವೈಷ್ಣವೀಂ ಭಕ್ತಿಂ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತಂ ॥ ೧೯ ॥ ಮನೋಜವಂ ಮಾರುತ ತುಲ್ಯವೇಗಂ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂ ಬುದ್ಧಿಮತಾಂ ವರಿಷ್ಠಂ । ವಾತಾತ್ಮಜಂ ವಾನರಯೂಥಮುಖ್ಯಂ ಶ್ರೀರಾಮದೂತಂ ಶಿರಸಾ ನಮಾಮಿ ॥ ೨೦ ॥ ಬುದ್ಧಿರ್ಬಲಂ ಯಶೋಧೈರ್ಯಂ ನಿರ್ಭಯತ್ವಮರೋಗತಾ । ಅಜಾಡ್ಯಂ ವಾಕ್ಪಟುತ್ವಂ ಚ ಹನೂಮತ್ಸ್ಮರಣಾದ್ಭವೇತ್ ॥ ೨೧ ॥ ನ ಮಾಧವ ಸಮೋ ದೇವೋ ನ ಚ ಮಧ್ವ ಸಮೋ ಗುರುಃ । ನ ತದ್ವಾಕ್ಯ ಸಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ನ ಚ ತಸ್ಯ ಸಮಃ ಪುಮಾನ್ ॥ ೨೨ ॥ ಭೀಮಸೇನ ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಸೇನಯೋರುಭಯೋರಪಿ । ಪಾಂಡಿತ್ಯೇ ಚ ಪಟುತ್ವೇ ಚ ಶೂರತ್ವೇ ಚ ಬಲೇಽಪಿ ಚ ॥ ೨೩ ॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಹರಿ ವಾಯುಸ್ತುತಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ಅಥ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಧ್ಯಾನಮಂತ್ರಃ— ಬಳಿತ್ಥಂ ಭೃಗುಣಾ ದೃಷ್ಟಂ ಪ್ರಾಣಾಗ್ನೇಃ ಸೂಕ್ತಮುಚ್ಯತೇ । ಪ್ರಾಣಾದ್ಯೈಃ ಪಂಚಭಿಸ್ತಸ್ಯಾ ಪ್ಯಂಗಾನ್ಯುಕ್ತಾನಿ ಸೂರಿಭಿಃ ॥ ಉದ್ಯದ್ರವಿಪ್ರಕರ ಸಂನಿಭಮಚ್ಯುತಾಂಕೇ ಸ್ವಾಸೀನಮಸ್ಯ ನುತಿನಿತ್ಯ ವಚಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ॥ಧ್ಯಾಯೇದ್ಗದಾಭಯಕರಂ ಸುಕೃತಾಂಜಲಿಂ ತಂ ಪ್ರಾಣಂ ಯಥೇಷ್ಟ

ತನುಮುನ್ನತ ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಂ ॥ ಪ್ರಾಣಾದ್ಯಾಃ ಪಂಚಮಂತ್ರಾಶ್ಚ ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ವಾಚಕಾಃ । ಉಚ್ಯತೇ ಹರಿರಪ್ಯೇತ್ಯೈಃ ಸಾಕ್ಷಾನಾರಾಯಣಾದಿಕಃ ॥

(ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದ ನಂತರ)

ಶ್ರೀ ಮನ್ಯು ಸೂಕ್ತಂ— ಯಸ್ತೇಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಸಪ್ತರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ತಾಪಸೋ ಮನ್ಯುರ್ಮನ್ಯುಃ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಅಂತ್ಯಾಶ್ಚತಸ್ರೋ ಜಗತ್ಯಃ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಯಸ್ತೇ ಮನ್ಯೋ ವಿಧದ್ವಜ್ರಸಾಯಕ ಸಹಓಜಃ ಪುಷ್ಯತಿವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ ಸಾಹ್ಯಾಮದಾ ಸಮಾರ್ಯಂ ತ್ವಯಾಯುಜಾ ಸಹಸ್ಕೃತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತಾ ॥ ಮನ್ಯುರಿಂದ್ರೋ ಮನ್ಯುರೇ ವಾಸದೇವೋ ಮನ್ಯುರ್ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ । ಮನ್ಯುಂ ವಿಶ ಈಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ ಪಾಹಿನ್ಯೋ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಾಸಜೋಷಾಃ । ಅಭೀಹಿಮನ್ಯೋ ತವಸಸ್ತವೀಯಾನ್ತಪಸಾಯುಜಾ ವಿಜಹಿಶತ್ರೂನ್ । ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ರಹಾ ದಸ್ಯುಹಾ ಚ ವಿಶ್ವಾವಸೂನ್ಯಾಭರಾ ತ್ವಂ ನಃ ॥ ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ಸ್ವಯಂಭೂಃ ಭಾಮೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ । ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಃ ಸಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನಸ್ಮಾಸ್ವೋಜಃ ಪೃತನಾಸುಧೇಹಿ ॥ ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ಮಿತವಕ್ರತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ । ತಂ ತ್ವಾ ಮನ್ಯೋ ಅಕ್ರತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹಂ ಸ್ವಾತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯ ಮೇ ಹಿ ॥ ಅಯಂತೇ ಅಸ್ಮ್ಯುಪಮೇ ಹರ್ವಾಙ್ ಪ್ರತೀಚೀನಃ ಸಹುರೇ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ । ಮನ್ಯೋವಜ್ರಿನ್ ಅಭಿಮಾಮಾವ ವೃತ್ಸ್ವಹನಾ ವದೆಸ್ಯೂಙ್‌ರುತ ಬೋಧ್ಯಾಪೇಃ ॥ ಅಭಿಪ್ರೇಹಿದಕ್ಷಿಣತೋ ಭವಾಮೇಧಾ ವೃತ್ರಾಣಿ ಜಂಘನಾವಭೂರಿ । ಜುಹೋಮೀತೆ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವೋ ಅಗ್ರಮುಭಾಉಪಾಂಶು ಪ್ರಥಮಾಪಿಬಾವ ॥ ೧ ॥ ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥಮಾರುಜಂತೋ ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷಿತಾ ಮರುತ್ವಃ । ತಿಗ್ಮೇಶವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿಶಾನಾ ಅಭಿಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ ॥ ಅಗ್ನಿರಿವಮನ್ಯೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ ಸೇನಾನೀ ರ್ನಃ ಸಹುರೇ ಹುತಏಧಿ । ಹತ್ವಾಯ ಶತ್ರೂನ್ ವಿಭಜಸ್ವ ವೇದಓಜೋ ಮಿಮಾನೋ ವಿಮೃಧೋನುದಸ್ವ ॥ ಸಹಸ್ವಮನ್ಯೋ ಅಭಿಮಾತಿಮಸ್ಮೈ ರುಜನ್ಮೃಣನ್ ಪ್ರಮೃಣನ್ ಪ್ರೇಹಿಶತ್ರೂನ್ । ಉಗ್ರಂತೇ ಪಾಜೋ ನನ್ವಾರುರುಧ್ರೇ ವಶೀವಶಂ ನಯಸ ಏಕಜತ್ವಂ ॥ ಏಕೋಬಹೂನಾ ಮಸಿಮನ್ಯ ಈಳಿತೋ ವಿಶಂ ವಿಶಂ ಯುಧಯೇ ಸಂಶಿಶಾಧಿ। ಅಕೃತ್ತರುಕ್ತ್ವಯಾ ಯುಜಾವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕೃಣ್ಮಹೇ ॥ ವಿಜೇಷಕೃದಿಂದ್ರ ಇವಾದಬ್ರುವೋ ವೋವೋ ಸ್ಮಾಕಂ ಮನ್ಯೋ ಅಧಿಪಾಭವೇಹ । ಪ್ರಿಯಂತೆ ನಾಮಸಹುರೇ ಗೃಣೀಮಸಿ ವಿದ್ಮಾತಮುತ್ಸಂ ಯತ ಆಬಭೂಥ ॥ ಅಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ ಸಹೋಭಿಭರ್ಷ್ಯಭಿಭೂತ ಉತ್ತರಂ । ಕ್ರತ್ವಾನೋಮನ್ಯೋ ಸಹಮೇಧ್ಯೇಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರು

ಹೂತ ಸಂಸೃಜಿ । ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ । ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಶು ಶತ್ರವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿಲಯಂತಾಮ್ ॥ ಇತಿ ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದವರು ಮೇಲಿನ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡುವವರು– ಪಾಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ ಪುರಹೂತವೈರಿ ಬಲವನ್ ...... ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ಶಕ್ರೋತ್ಕರಾಃ ॥ ನಖಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಭೂತ್ವಾಕ್ಷೇತ್ರೆ ವಿಶುದ್ಧೇ ...... ವಂದೇ ತಂ ತ್ವಾ ಸುಪೂರ್ಣ ...... ಸಜ್ಜನಾನ್ಮೋದಯಂ ತಂ ॥ ಈ ವಾಯುಸ್ತುತಿ ಎರಡು ಕೊನೆಯ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಬೇಕು. ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥ ಮೂರು ಸಲ ಕೊಟ್ಟು ಈ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವುದು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗರುಡ, ಶೇಷದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣದೇವರನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕು.)

ಅಥ ಗರುಡಮಂತ್ರ ಧ್ಯಾನಂ— ವ್ಯತ್ಯಸ್ತ ಪಕ್ಷಿತಾರೌ ಚ ಸ್ವಾಹಾಂತೋ ಗಾರುಡೋ ಮನುಃ । ಕಾಶ್ಯಪೋಽಸ್ಯ ಮುನಿರ್ಧ್ಯೇಯಃ ಸುಧಾಪೂರ್ಣಂ ಹಿರಣ್ಮಯಂ ॥ ದಧಾನಃ ಕುಂಭಮುಭಯಂ ಪೀತಶುಕ್ಲಾರುಣೋ ಹರಿಃ । ಕೃಷ್ಣಶ್ಚಾಽಜಾನುತೋ ನಾಭೇಃ ಕಂಠಾತ್ಕಾದಂತ ಏವ ಚ। ಪ್ರಿಯಾಯುಕ್ ಪುರತೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪಕ್ಷತುಂಡ ಸಮನ್ವಿತಃ। ಜಂಗಮಸ್ಥಾವರ ವಿಷಹೃದಯಂ ಸರ್ವಕಾಮದಃ ॥ ಗರುಡ ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಓಂ ತತ್ಪುರುಷಾಯ ವಿದ್ಮಹೆ ಸುವರ್ಣಪಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಈ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗರುಡದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥ ಕೊಡುವುದು. ಈ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು.

ಅಥ ಶೇಷಮಂತ್ರ ಧ್ಯಾನಂ— ಸ್ವಯಂ ಉದ್ದೇಶನತ್ಯಂತಃ ಪೂರ್ವ ಪೂರ್ವ್ಯ ಷಡಕ್ಷರಃ । ಸನತ್ಕುಮಾರ ದೃಷ್ಟೋಽಯಂ ಮಂತ್ರಃ ಶೇಷಸ್ಯ ಕಾಮದಃ ॥ ದಧಾನೋ ಹಲಸೌನಂದೌ ಶ್ವೇತವರ್ಣಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ । ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧಾಽದ್ವಿತೀಯ ಕರ್ಣಭೂಷಃ ಪ್ರಿಯಾಯುತಃ । ವನಮಾನೀ ನೀಲವಾಸಾಃ ಧ್ಯೇಯೋವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಪೃಷ್ಠತಃ ॥ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶೇಷದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ. ಓಂ ನಮೋ ಅಸ್ತು ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ ಏಕೇ ಚ ಪೃಥಿವೀ ಮನು । ಏ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಏ ದಿವಿ ಶೇಭ್ಯಃ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶೇಷದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಅನುಸಂಧಾನಪೂರ್ವಕ ಶುದ್ರ, ತುಲಸೀ, ವಿಶ್ವಕ್ಸೇನ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಎಂದು ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು. ಗರುಡ ಶೇಷದೇವರನ್ನು

ದೇವರ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವೃಂದಾವನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಗಳು. (ಮೃತ್ತಿಕಾವನ್ನು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವ ಗುರುಗಳ ಅಭಿಷೇಕ)

ಟೀಕಾಕೃತ್ಪಾದರು— ಧಾಟೀ ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥವರ್ಯ ವಚಸಾಂ ಚೇಟೀ ಭವತ್ ಸ್ವರ್ಧುನೀ ಪಾಟೀರಾನಿಲ್ಲ ಫುಲ್ಲ ಮಲ್ಲಿ ಸುಮನೋ ವಾಟೀಲಸದ್ ವಾಸನಾ। ಪೇಟೀಯುಕ್ತಿ ಮಣಿಶ್ರಿಯಾಂ ಸುಮತಿಭಿಃ ಕೋಟೀರಕೈಃ ಶ್ಲಾಘಿತಾ ಸಾ ಟೀಕಾ ನಿಜಯಾತ್ರಿಕಾ ಮಮ ಚಿರಾದಾಟೀಕತಾಂ ಮಾನಸೇ ॥ ೧ ॥ ಟೀಕಾಕೃಜ್ಜಯವರ್ಯ ಸಂಸದಿ ಭವತ್ಯೇಕಾಂ ತತೋ ರಾಜತಿ ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯಂ ದಧತೇ ಪಲಾಯನ ವಿಧೌ ಸ್ತೋಕಾನ್ಯ ಶಂಕಾದ್ವಿಶಃ । ಲೋಕಾಂಧೀ ಕರಣ ಕ್ಷಮಸ್ಯ ತಮಸಾಃ ಸಾ ಕಾಲ ಸೀಮಾ ಯದಾ ಪಾಕಾರಾತಿ ದಿಶಪ್ರರೋಹತಿ ನ ಚೇದ್ರಾಕಾ ನಿಶಾಕಾಮುಕಃ ॥ ೨ ॥ ಛಾಯಾ ಸಂಶ್ರಯಣೇನ ಯಚ್ಚರಣಯೋ ರಾಯಾಮಿ ಸಾಂಸಾರಿಕಾ ಪಾಯಾನಲ್ಪ ತಮಾ ತಪವ್ಯತಿಕರ ವ್ಯಾಯಾಮ ವಿಕ್ಷೋಭಿತಾಃ । ಆಯಾಂತಿ ಪ್ರಕಟಾಂ ಮುದಂ ಬುಧಜನಾ ಹೇಯಾನಿಧಿಕೃತ್ಯನಃ ಪಾಯಾಚ್ಛ್ರೀ ಜಯರಾಟ್ ದೃಶಾ ಸರಸಿನಿರ್ಮಾಯಾನುಕಂಪಾರ್ದ್ರಯಾ ॥ ೩ ॥ ಶ್ರೀ ವಾಯ್ವಂಶ ಸಾವಂಶ ಮೌಕ್ತಿಕಮಣೇಃ ಸೇವಾವಿನಮ್ರಕ್ಷಮಾ ದೇವಾಜ್ಞಾನ ತಮೋ ವಿಮೋಚನ ಕಲಾಜೈ ವಾತ್ಯಕ ಶ್ರೀ ನಿಧೇಃ। ಶೈವಾದ್ವೈತಮತಾಟವೀ ಕವಲನಾ ದಾವಾಗ್ನಿ ಲೀಲಾಜುಷಃ। ಕೋ ವಾದೀ ಪುರತೋ ಜಯಾಶ್ವರ ಭವೇತ್ ತೇ ವಾದಿ ಕೋಲಾಹಲೇ ॥ ೪ ॥ ನೀಹಾರಚ್ಛವಿ ಬಿಂಬ ನಿರ್ಗತಕರ ವ್ಯೂಹಾಪ್ಲುತೇಂದೂಪಲಾ ನಾಹಾರ್ಯ ಶ್ರುತನೂತನಾಮೃತ ಪರಿ ವಾಹಾಲಿ ವಾಣೀಮುಚಃ । ಊಹಾ ಗೋಚರ ಗರ್ವಪಂಡಿತ ಪಯೋ ವಾಹಾನಿಲ ಶ್ರೀಜುಷೋ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಜಯತೀರ್ಥವರ್ಯ ಭವತೋ ವ್ಯಾಹಾರ ಮತ್ಯೇತಿಸಃ ॥ ೫ ॥ ಮಂದಾರು ಕ್ಷಿತಿಪಾಲಮೌಲಿ ವಿಲಸನ್ ಮಂದಾರಪುಷ್ಪಾವಲೀ ಮಂದಾಸ್ಯ ಪ್ರಸರನ್ ಮರಂದ ಕಣಿಕಾ ವೃಂದಾರ್ದ್ರ ಪಾದಾಂಬುಜಃ। ಕುಂದಾಭಾಮಲಕೀರ್ತಿ ರಾರ್ತಜನತಾ ವೃಂದಾರಕಾನೋ ಕಹಃ । ಸ್ವಂ ದಾಸ್ಯಂ ಜಯತೀರ್ಥರಾಟ್ ಸ್ವಕರು ಣಾಸಂದಾನಿತಂ ಮಾಂ ಕ್ರಿಯಾತ್ ॥ ೬ ॥ ಶ್ರೀ ದಾರಾಂಘ್ರಿನತಃ ಪ್ರತೀಪಸುಮ ನೋ ವಾದಾಹ ವಾಟೋಪ ನಿರ್ಭೇದಾತಂದ್ರಮತಿಃ ಸಮಸ್ತ ವಿಬುಧಾ ಮೋದಾ ವಲೀ ದಾಯಕಃ । ಗೋದಾವರ್ಯುದಯತ್ತ ರಂಗನಿಕರ ಹ್ರೀದಾಯಿ ಗಂಭೀರಗೀಃ ಪಾದಾಬ್ಜ ಪ್ರಣತೇ ಜಯಿಾ ಕಲಯತು ಸ್ವೇ ದಾಸವರ್ಗೇಪಿ ಮಾಂ ॥ ೭ ॥ ವಿದ್ಯಾ ವಾರಿಜ ಷಂಡ ಚಂಡ ಕಿರಣೋ ವಿದ್ಯಾಮದಕ್ಷೋದಯ ದ್ವಾದ್ಯಾಲೀ ಕದಲೀ ಭಿದಾ ಮರಕರೀ ಹೃದ್ಯಾತ್ಮ ಕೀರ್ತಿಕ್ರಮಃ । ಪದ್ಯಾ ಬೋಧತತೇಃ ವಿನಮ್ರ ಸುರರಾಡು ದ್ಯಾನ ಭೂಮಿರುಹೋ ದದ್ಯಾಚ್ಛ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥರಾಟ್ ಧಿಯಮುತಾ ವದ್ಯಾ ನಿಭಿಂದ್ಯಾನ್ಮಮ ॥ ೮ ॥ ಆಭಾಸತ್ವ ಮಿಯಾಯ ತಾರ್ಕಿಕಮತಂ ಪ್ರಾಭಾಕರ ಪ್ರ ಕ್ರಿಯಾ ಶೋಭಾಂ ನೈವ ಬಭಾರ ದೂರ ನಿಹಿತಾ ವೈಭಾಷಿಕಾ ದ್ಯುಕ್ತಯಃ । ಹ್ರೀ ಭಾರೇಣ ನತಾಶ್ಚ ಸಂಕರಮುಖಾಃ ಕ್ಷೋಭಾಕರೋ ಭಾಸ್ಕರಃ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಂ ಜಯ

ಯೋಗಿನಿ ಪ್ರವದತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕೋದ್ಯನ್ಮತೌ ॥ ೯ ॥ ಬಂಧಾನಃ ಸರಸಾರ್ಥ ಶಬ್ದ
ವಿಲಸದ್ ಬಂಧಾಕರಾಣಾಂ ಗಿರಾ ಭಿಂದಾನೋಽರ್ಕ ವಿಭಾವರೀ ಭವಝರೀ ಸಂಧಾ
ಯಿನಾ ತೇಜಸಾ । ರುಂಧಾನೋ ಯಶಸಾ ದಿಶಃ ಕವಿಶಿರ ಸಂಧಾರ್ಯಮಾಣೇನ ಮೇ
ಸಂಧಾನಂ ಸ ಜಯೀ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹರಿಸಂಬಂಧಾಗಮಸ್ಯ ಕ್ರಿಯಾತ್ ॥ ೧೦ ॥ ಸಂಖ್ಯಾ
ವಿದ್ ಗಣಗೀಯಮಾನಚರಿತಃ ಸಾಂಖ್ಯಾಕ್ಷ ಪಾದಾದಿನಿ ಸ್ಸಂಖ್ಯಾಸತ್ ಸಮಯಿ
ಪ್ರಭೇದ ಪಟಿಮಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿಖ್ಯಾತಗೀಃ । ಮುಖ್ಯಾವಾಸಗೃಹಂ ಕ್ಷಮಾದಮ
ದಯಾ ಮುಖ್ಯಾಮಲ ಶ್ರೀಧುರಾಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೇ ಕಲಯೇದತಿಂ ಜಯವರಾಭಿಖ್ಯಾ
ಧರೋಮದ್ಗುರುಃ ॥ ೧೧ ॥ ಆಸೀನೋ ಮರುದಂಶದಾಸ ಸುಮನೋ ನಾಶೀರ
ದೇಶೇ ಕ್ಷಣಾದ್ದಾಸೀಭೂತ ವಿಪಕ್ಷವಾದಿ ವಿಸರಃ ಶಾಸೀ ಸಮಸ್ತೈನಸಾಂ । ವಾಸೀ
ಹೃತ್ಸುಸತಾಂ ಕಲಾನಿವಹವಿನ್ಯಾಸೀ ಮಮಾನಾರತಂ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಮಣಾರ್ಚಕಃ ಸ
ಜಯರಾಟ್ ಆಸೀವತಾಂ ಮಾನಸೇ ॥ ೧೨ ॥ ಪಕ್ಷೀಶಾಸನ ಪಾದಪೂಜನ ರತಃ
ಕಕ್ಷೀಕೃತೋದ್ಯದ್ದ್ವಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕೃತ್ಯ ಸಭಾತಲೇರಟದ ಸತ್ಪಕ್ಷೀಶ್ವರಾ ನಕ್ಷಿಪತ್ ।
ಆಕ್ಷೀಣ ಪ್ರತಿಭಾಭರೋ ವಿಧಿ ಸರೋಜಾಕ್ಷೀ ವಿಹಾರಾಕರಃ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನಃ ಕಲಯೇ
ಜ್ಜಯೀ ಸುಚಿರಮಧ್ಯಕ್ಷೀ ಕೃತಂ ಕ್ಷೋಭಣಾಂ ॥ ೧೩ ॥ ವಿನಾಗಾಹಿ ಸಮಸ್ತ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಪೃತನಾ ರತ್ನಾಕರೋ ಲೀಲಯಾ ವಿನಾಖಿಂಡಿ ಕುರ್ವಾದಿ ಸರ್ವ ಸುಭಟ
ಸ್ತೋಮೋವಚಃ ಸಾಯಕೈಃ । ವಿನಾಸ್ಥಾಪಿ ಚ ಮಧ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಜಯಸ್ತಂಭೋ
ಧರಾಮಂಡಲೇ ತಂ ಸೇವೇ ಜಯತೀರ್ಥವೀರ ಮನಿಶಂ ಮಧ್ವಾಖ್ಯ ರಾಜಾದೃತಂ
॥ ೧೪ ॥ ಯದೀಯ ವಾಕ್ತರಂಗಾಣಾಂ ವಿಪ್ರುಷೋ ವಿದುಷಾಂಗಿರಃ । ಜಯತಿ
ಶ್ರೀಧರಾವಾಸಃ ಜಯತೀರ್ಥ ಸುಧಾಕರಃ ॥ ೧೫ ॥ ಸತ್ಯಪ್ರಿಯ ಯತಿಪ್ರೋಕ್ತಂ
ಜಯತೀರ್ಥಸ್ತವಂ ಶುಭಂ । ಪಠನ್ ಸ ಭಾಸುವಿಜಯೀ ಲೋಕೇಷೂತ್ತಮತಾಂ
ವ್ರಜೇತ್ ॥ ೧೬ ॥ **ಇತಿ ಜಯತೀರ್ಥ** ಸ್ತುತಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ— ಕಾನೀನಂ ಕಮಲಾಪತಿಂ ಕಮಲಜಂ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವೋ
ದ್ಭವಂ। ವೇದವ್ಯಾಸಮನಂತ ಸದ್ಗುಣನಿಧಿಂ ಸಂರಾಧ್ಯಯೋ ನೋ ಹರಿಂ। ಪ್ರಾಪ್ಯಾ
ಗಾಧ ಸುಬೋಧಮಾತ್ಮ ವಿಷಯಂ ನಿರ್ಮಥ್ಯ ವೇದೋ ಹರಿಃ। ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯ
ಸುಧಾಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೧ ॥ ಯಾನಾಶ್ವೇಭ
ಪದಾತಿ ಸಂಹತಿ ಯುತಃ ಛತ್ರೋರ್ಧ್ವ ಚಿಹ್ನಾದಿಭಿಃ ವಾಜ್ಯಾರೂಢ ಪದಃ ಪಪೌ
ಜಲಮಲಂ ಚಾಸ್ಯೇನ ಗೋವತ್ಸುಧೀಃ । ಅಕ್ಷೋಭ್ಯೋತ್ತಮತೀರ್ಥ ಲೋಕಗುರು
ಭಿಃ ದೃಷ್ಟೋ ನದೀಮಧ್ಯಗಃ ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯಸುಧಾಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾ
ತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೨ ॥ ಸ್ವೈರಜ್ಞಾತ ಗತಿರ್ಗುರುಂ ಪ್ರಣತವಾನ್ ತುರ್ಯಾ
ಶ್ರಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾದಾರ ಧನಾದ್ಯನೇಕ ವಿಭವಧ್ಯಾಯನ್ ಮುಕುಂದಂ
ಸದಾ । ಸ್ನೇಹಾತ್ತ್ಯಾತ ಪುರಸ್ಸರೈಃ ಸ್ವಭವನಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಪುನಃ ಕಾಂತಯಾ ದೃಷ್ಟಃ

ಸರ್ವ ವರಾಕೃತೀರ್ಜಯಮುನಿಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೩ ॥ ಭೂಯಃ ಶ್ರೀ ಗುರುಸನ್ನಿಧಿಂ ಪ್ರತಿಗತಃ ಪ್ರಾಪ್ಯೋಪದೇಶಂ ಸ್ವತಃ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಃ ಜಿತಷಡ್ರಿಪುಃ ಹರಿಪದಂ ಸಂಚಿಂತಯನ್ ಭಕ್ತಿತಃ । ನಕ್ತಂ ಮಧ್ವಮುನಿಃ ವಿಲೇಖನಕೃತೇ ಯಸ್ಮೈ ದದೌ ಸಾಧನಂ ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯಸುಧಾ ಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೪ ॥ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಮುಪೇತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕರಣೇ ವೇದಾರ್ಥ ಮಾ ವೇದಯನ್ ಟೀಕಾಭಾಷ್ಯ ಮುಖಾನಿ ಮಧ್ವಕೃತ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಯೋ ವ್ಯಾಕರೋತ್ । ದುರ್ಭಾಷ್ಯಾಣಿ ನಿರಸ್ಯ ಯುಕ್ತಿಗಣತೋ ವೇದಾನು ಸಾರಾಚ್ಚ ಯಃ ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯಸುಧಾ ಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೫ ॥ ವೇದಾದ್ಯೈ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ಏಷ ಭಗವಾನ್ ನಾರಾಯಣೋ ಮುಖ್ಯಯಾ ವೃತ್ತ್ಯಾನ್ಯ ದ್ವಿಧಿ ಶರ್ವ ಪೂರ್ವಕಮಿದಂ ವೃತ್ತ್ಯಾನ್ವಯ್ಯಾಮುಖ್ಯಯಾ । ಭಿನ್ನಾಃ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಾ ಗುಣಗಣೈಃ ಪೂರ್ಣಃ ಸ್ವಸಿದ್ಧಾಂತತಃ ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯಸುಧಾ ಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೬ ॥ ಜಿಜ್ಞಾಸ್ಯಂ ಪರಮಂ ಮುಮುಕ್ಷಿಭಿರಲಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಃ ನಿತ್ಯದಾ ಜನ್ಮಾದ್ಯಷ್ಟಕಮಸ್ಯ ಸರ್ವ ಜಗತೋ ಹ್ಯಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರುತೇ ಮಾನತಾಂ । ಸತ್ಯಂ ವೈ ಭವತೀತಿ ಸದ್ಗುರುರಸೌ ಸಂಸಾಧ್ಯ ಸರ್ವೇಶ್ವರಂ ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯಸುಧಾ ಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥೭॥ ಮಾಧ್ವೀ ಲೋಕಮಲಾಪಹಾ ಪ್ರಕಟಿತಾ ಮೋಕ್ಷಾದ್ಯನೇಕಾರ್ಥದಾ। ದುರ್ಜ್ಞೇಯಾಸ್ಯ ಕವೀಂದ್ರವರ್ಯ ನಿಕರೈಃ ದಿವ್ಯಾ ಹಿ ಯಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ । ಯೇನಾಲಂ ಕವಿರಾಜವರ್ಯ ಗುರುಣಾ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಯಾರ್ಯೇಣ ಸಾ ಶ್ರೀಮನ್ನ್ಯಾಯಸುಧಾ ಮವಾಪ ಜಯರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಲಂ ॥ ೮ ॥ ಇತ್ಯೇತದ್ವರ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕ ಮಿದಂ ಸರ್ವೇಷ್ಟದಂ ಮಂಗಲಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಪಠತಾಂ ನಿರಂತರಮಲಂ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾಂ ಭಕ್ತಿತಃ । ವಿದ್ಯಾ ಪುತ್ರ ಧನಾದಿ ಸೌಖ್ಯಮತುಲಂ ನಾರಾಯಣೇ ನೋದಿತಂ ಯೇ ಚೇದಂ ಶುಭಶೋಭನಾದಿ ಸಮಯೇ ಸಂಕೀರ್ತಯಂತಿ ದ್ವಿಜಾಃ ॥ ೯ ॥

ಇತಿ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜ ಸ್ತೋತ್ರಂ— ವಂದೇ ಮುಕುಂದಮರವಿಂದ ಭವಾದಿ ವಂದ್ಯಂ । ಇಂದಿಂದಿರಾ ಪ್ರತತ ಮೇಚಕ ಮಾ ಕಟಾಕ್ಷಂ । ಬಂದೀಕೃತಾಮರ ಮುಮುಂದಮತಿಂ ವಿದಧ್ಯಾ । ದಾನಂದತೀರ್ಥ ಹೃದಯಾಂಬುಜ ಮತ್ತಭೃಂಗಃ ॥ ೧ ॥ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸಯೋಗೀ ಹರಿಪಾದರಾಗೀ ಭಕ್ತಾತಿಪೂಗೀ ಹಿತದಕ್ಷ ಸದ್ಗೀಃ । ತ್ಯಾಗೀ ವಿರಾಗೀ ವಿಷಯೇಷು ಭೋಗೀ ಮುಕ್ತೌ ಸದಾಗೀತ ಸುರೇಂದ್ರ ಸಂಗೀ ॥ ೨ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಪಾದಾಂಬುಜ ಮತ್ತಭೃಂಗಃ ಸದಾ ದಶಪ್ರಜ್ಞ ನಯಪ್ರಸಂಗಃ । ಅದ್ವೈತವಾದೇ ಕೃತಮೂಲ ಭಂಗಃ । ಮಹಾವ್ರತೀಶೋ ವಿಷಯೇಷ್ವ ಸಂಗಃ ॥ ೩ ॥ ಸದಾಸದಾಯತ್ತ ಮಹಾನುಭಾವಃ ಭಕ್ತೌಘ ತೂಲೋಚ್ಚ ಯತೀಪ್ರದಾವಃ ।

ದೌರ್ಜನ್ಯ ವಿಧ್ವಂಸನ ದಕ್ಷರಾವಃ ಶಿಷ್ಯಾಶ್ಚಯೋ ಯಚ್ಛತಿ ದಿವ್ಯಗಾವಃ ॥ ೪ ॥
ಅದ್ವೈತ ದಾವಾನಲ ಕಾಲಮೇಘಃ ರಮಾರಮಸ್ನೇಹ ವಿದಾರಿತಾಘಃ । ವಾಗ್ವೈ
ಖರೀ ನಿರ್ಜಿತ ಸಜ್ಜನೌಘಃ ಮಾಯಾಮತವ್ರಾತ ಹಿಮೋ ನಿದಾಘಃ ॥ ೫ ॥ ಮಧ್ವ
ಸಿದ್ಧಾಂತ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿ ವೃದ್ಧಿ ಪೂರ್ಣ ಕಲಾಧರಃ । ವ್ಯಾಸರಾಜ ಯತೀಂದ್ರೋ ಮೇ
ಭೂಯಾದೀಪ್ಸಿತ ಸಿದ್ಧಯೇ ॥ ೬ ॥ ಯನ್ನಾಮ ಗ್ರಹಣಾದೇವ ಪಾಪರಾಶಿಃ
ಪಲಾಯತೇ । ಸೋಽಯಂ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸ ಯೋಗೀಂದ್ರೋ ನಿಹಂತು ದುರಿತಾನಿ ನಃ
॥ ೭ ॥ ಯನ್ಮೃತ್ತಿಕಾ ದರ್ಶನಮಾತ್ರ ಭೀತಃ ಕ್ವಚಿತ್ ಪಿಶಾಚಿಸ್ತದನು ಪ್ರತೇ
ಭ್ಯಃ । ದತ್ವಾಧನಂ ವಾಂಛಿತಮಾಪ್ಯ ತಸ್ಯ ತೈರ್ವಾಜಿತೋಽಯಾದ ಚಿರೇಣ ಮುಕ್ತಿಂ
॥ ೮ ॥ ಯತ್ಕೌಶಿಕಾ ನಾಸಿಕಾಕ್ತ ಜಲಾನ್ನಿಃ ಶಂಕಿತೇ ನರೇ ವ್ಯಾಘ್ರೋ ಮಹಾನಪಿ
ಸ್ಪಷ್ಟುಂ ನಾಶಕತ್ತ್ವ ಮಿಹಾಶ್ರಯೇ ॥ ೯ ॥ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶ ತ್ಸಪ್ತಶತಕ ಮೂರ್ತೀ
ರ್ಹನುಮತಃ ಪ್ರಭೋಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾತಾ ಸ್ಮೃತಿಖ್ಯಾತಸ್ತಂ ಭಜೇ ವ್ಯಾಸಯೋಗಿನಂ
॥ ೧೦ ॥ ಸೀಮಾನಂ ತತ್ರತತ್ರ್ಯ ತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೇಷು ಚ ಮಹಾಮತಿಃ । ವ್ಯವಸ್ಥಾ
ಪ್ಯಾತ್ರ ಮರ್ಯಾದಾಂ ಲಬ್ಧವಾಂಸ್ತ ಮಿಹಾಶ್ರಯೇ ॥ ೧೧ ॥ ಮಧ್ವದೇಶಿಕ
ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವರ್ತಕ ಶಿಖಾಮಣಿಃ । ಸೋಽಯಂ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸಯೋಗೀಂದ್ರೋ
ಭೂಯಾದೀಪ್ಸಿತ ಸಿದ್ಧಯೇ ॥ ೧೨ ॥ ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಾದ್ಯಾಃ ಯಸ್ಯ ಸ್ಮರಣ
ಮಾತ್ರತಃ । ಪಲಾಯಂತೇ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ಥಾನಂ ತಮಾಹಮಾಶ್ರಯೇ ॥ ೧೩ ॥
ವಾತಜ್ವರಾದಿ ರೋಗಾಶ್ಚ ಭಕ್ತ್ಯಾಯ ಮುಪಸೇವಿನಃ । ದೃಢವ್ರತಸ್ಯ ನಶ್ಯಂತಿ ಪಿಶಾ
ಚಾಶ್ಚ ತಮಾಶ್ರಯೇ ॥ ೧೪ ॥ ತಾರಪೂರ್ಣಂ ಬಿಂದುಯುಕ್ತಂ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರ
ಪೂರ್ವಕಂ । ಚತುರ್ಥಂ ತಂ ಚ ತನ್ನಾಮ ನಮಃ ಶಬ್ದಾಂತ ಭೂಷಿತಃ ॥ ೧೫ ॥
ಪಾಠಯಂತಂ ಮಧ್ವನಯಂ ಮೇಘಗಂಭೀರಯಾ ಗಿರಾ । ಧ್ಯಾಯನ್ನಾವರ್ತಯೇ
ದ್ಯಸ್ತು ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮೇಧಾಂ ಸವಿಂದತೇ ॥ ೧೬ ॥ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢಂ ಚಾಮರೈ
ರಭಿವೀಜಿತಂ । ಧ್ಯಾಯನ್ನಾವರ್ತತೇ ಯಸ್ತು ಮಹತೀಂ ಶ್ರಿಯಮಾಪ್ನುಯಾತ್
॥ ೧೭ ॥ ಪ್ರಹ್ಲಾದಸ್ಯಾವತಾರೋಽಸಾವಿಂದ್ರಸ್ಯಾನು ಪ್ರವೇಶವಾನ್ । ತೇನ
ತತ್ಸೇವಿತಾಂ ನೃಣಾಂ ಸರ್ವಮೇತದ್ಭವೇದ್ಧ್ರುವಂ ॥ ೧೮ ॥ ನಮೋ ವ್ಯಾಸ
ಮುನೀಂದ್ರಾಯ ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಟ ಪ್ರದಾಯಿನೇ । ನಮತಾಂ ಕಲ್ಪತರುವೇ ಭಜತಾಂ
ಕಾಮಧೇನುವೇ ॥ ೧೯ ॥ ವ್ಯಾಸರಾಜ ಗುರೋರ್ಮಹ್ಯಂ ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಬುಜ ಸೇವ
ನಾತ್ । ದುರಿತಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತು ಯಚ್ಛ ಶೀಘ್ರಂ ಮನೋರಥಾನ್ ॥ ೨೦ ॥
ಯೋ ವ್ಯಾಸತ್ರಯ ಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ದೃಢತರಾನ್ ಮಧ್ವಾರ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಕಾನ್ ।
ರಕ್ಷದ್ವಜ್ರ ಶಿಲಾಕೃತೀನ್ ಬಹುಮತಾನ್ ಕೃತ್ವಾ ಪರೈಃ ದುಸ್ತರಾತ್ ॥ ೨೧ ॥
ಪ್ರಾಯಚ್ಛಿನ್ನಿಜಪಾದಪದ್ಮ ಸರಸಿಜಾಸಕ್ತ ನ್ನೃಣಾಂ ಮುದಾ ಸೋಽಯಂ । ವ್ಯಾಸ
ಮುನೀಶ್ವರೋ ಭವತು ಮೇ ತಾಪತ್ರಯ ಕ್ಷಾಂತಯೇ ॥ ೨೨ ॥ ಮಧ್ವಭಕ್ತೋ

ವ್ಯಾಸಶಿಷ್ಯ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಮತಾನುಗಃ । ವ್ಯಾಸರಾಜ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪಾತುನಃ ಕೃಪಯಾಗುರುಃ ॥ ೨೩ ॥ ವ್ಯಾಸರಾಜೋ ವ್ಯಾಸರಾಜ ಇತಿ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸದಾಜಪನ್ । ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವ ದುಃಖೇಭ್ಯ ಸ್ತದಂತರ್ಯಾಮಿಣೋ ಬಲಾತ್ ॥ ೨೪ ॥ ಸ್ತುವನ್ ಅನೇನ ಮಂತ್ರೇಣ ವ್ಯಾಸರಾಜಾಯ ಧೀಮತೇ । ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಚನಾ ದೀನ್ಯಃ ಕುರುತೇ ಸಹಿ ಮುಕ್ತಿ ಭಾಕ್ ॥ ೨೫ ॥ ಗುರುಭಕ್ತ್ಯಾ ಭವೇದ್ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ । ತಯಾಸರ್ವಂ ಲಭೇದ್ಧೀಮಾಂ ಸ್ತಸ್ಮಾದೇ ತತ್ಸದಾ ಪಠೇತ್ ॥ ೨೬ ॥

ಇತಿ ವ್ಯಾಸರಾಜ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ತೋತ್ರಂ— ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಂ ವಂದೇ ವಂದೇ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಿತಂ । ವಾದಿವಕ್ತ್ರಂ ಗುಣೋದ್ಗೀತಂ ವಾದಿರಾಜ ಸುಪೂಜಿತಂ ॥ ೧ ॥ ವಾಗೀಶಕರಜಂ ವಂದೇ ವಿಮಾನೇ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ಗುರುಂ । ಹಂಸಾರೂಢ ಹಯಗ್ರೀವ ಪೂಜಕಂ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨ ॥ ಭಕ್ತಾ ಭಯಂಕರಂ ವಂದೇ ಭಕ್ತಿಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದಾಯಕಂ । ಋಜುಸ್ಥಂ ವಾದಿರಾಜಾಖ್ಯಂ ವಾಜಿವಕ್ತ್ರಾಂನಿ ಸೇವಕಂ ॥ ೩ ॥ ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥಾನ್ವಯಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಕಂ । ಋಜುಸ್ಥಂ ವಾದಿರಾಜಾಖ್ಯಂ ವಂದೇ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಿತಂ ॥ ೪ ॥ ವೇದವ್ಯಾಸೋಪದೇಶ ತ್ವಾಂ ವೇದ ವೇದ್ಯಾದಿ ಸೇವಿತಂ । ಋಜುಸ್ಥಂ ವಾದಿರಾಜಾಖ್ಯಂ ವಂದೇ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಿತಂ ॥ ೫ ॥ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಪುರಾಧೀಶ ಪೂಜಾಭಿ ವ್ಯಂಜಕಂ ಗುರುಂ । ಋಜುಸ್ಥಂ ವಾದಿರಾಜಾಖ್ಯಂ ವಂದೇ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಿತಂ ॥ ೬ ॥ ವಂದೇ ಸರ್ವಾಂಗ ಸಾಯುಜ್ಯ ಭಾಗಿನಂ ಗುಣಶೀಲನಂ । ಭಕ್ತಾನಾಂ ವಾದಿರಾಜಾಖ್ಯಂ ಯೋಗಿನಂ ಮುಕ್ತಿಭಾಗಿನಂ ॥ ೭ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತಾವೃಂದ ಶ್ಲಾಘಿನಂ ತೈಸ್ಸು ಬೃಂಹಿತಂ । ಪಂಚವೃಂದಾವನಂ ವಂದೇ ಪರಾನಂದ ಫಲಪ್ರದಂ ॥ ೮ ॥ ಧಾತ್ರ್ಯಾ ಭಗವದ್ರೂಪ್ಯೈಃ ಪೂರಿತಂ ಸುರಪೂಜಿತಂ। ಪಂಚವೃಂದಾವನಂ ವಂದೇ ಪರಾನಂದ ಫಲಪ್ರದಂ ॥ ೯ ॥ ಶ್ರೀಮಂತಂ ಶ್ರೀಕರಂ ಭದ್ರಂ ಸೇವಿತಂ ಸಜ್ಜನೈಃ ಪರಂ । ಪಂಚವೃಂದಾವನಂ ವಂದೇ ಪರಾನಂದ ಫಲಪ್ರದಂ ॥ ೧೦ ॥ ಗಂಗಾದಿತೀರ್ಥ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಗಂಧರ್ವಾದಿ ಗುಣಾನ್ವಿತಂ । ಪಂಚವೃಂದಾವನಂ ವಂದೇ ಪರಾನಂದ ಫಲಪ್ರದಂ ॥೧೧॥ ಭವಾಬ್ಧಿತಾರಕಂ ವಂದೇ ತಾಪತ್ರಯ ನಿವಾರಕಂ । ಪಂಚವೃಂದಾವನಂ ವಂದೇ ಪರಾನಂದ ಫಲಪ್ರದಂ ॥೧೨॥ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ವಾದಿರಾಜಃ ವಾಜಿವಕ್ತ್ರೇಣ ಸಂಯುತಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೧೩ ॥ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರಾಣದೇವಸ್ತು ರಾಮಚಂದ್ರೋಽಪಿ ತತ್ರ ಚ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೧೪ ॥ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಭೀಮಸೇನಶ್ಚ ಕೃಷ್ಣದೇವೋಽಪಿ ತತ್ರ ಚ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೧೫ ॥ ಉತ್ತರೇ ಮಧ್ವರಾಜಸ್ತು ವೇದವ್ಯಾಸೋಽಪಿ ತತ್ರ ಚ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿ

ರಾಜಕಂ ॥ ೧೬ ॥ ಪುರತೋ ವ್ಯಾಸರೂಪಂ ಚ ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾದಿ ಸಂಯುತಂ ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೧೭ ॥ ಮತ್ಸ್ಯಾದಿ ಕಲ್ಕಿಪರ್ಯಂತಂ ಪರರೂಪ ಚತುಷ್ಟಯಂ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೧೮ ॥ ಮತ್ಸ್ಯಃ ಕೂರ್ಮೋ ವರಾಹಶ್ಚ ಪುರತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಿತಾಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥೧೯॥ ನರಸಿಂಹೋ ವಾಮನಶ್ಚ ಪೃಷ್ಟತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಿತಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೦ ॥ ಭಾರ್ಗವೋ ರಾಮಚಂದ್ರಶ್ಚ ಉತ್ತರೇ ತಿಷ್ಠತಃ ಸ್ಥಿತೇ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೧ ॥ ಕೃಷ್ಣಬುದ್ಧೌ ಸುಕಲ್ಕೀ ಚ ಉತ್ತರೇ ಪುರತಃ ಸ್ಥಿತಾಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೨ ॥ ಉತ್ತರೇ ಮತ್ಸ್ಯ ರೂಪೀ ತು ಪುರತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಿತಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೩ ॥ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಕೂರ್ಮರೂಪಂ ಪುರತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಿತಃ। ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಂಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೪ ॥ ದಕ್ಷಿಣೇ ಚ ವರಾಹಸ್ತು ಪುರತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಿತಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೫ ॥ ಪಶ್ಚಿಮೇ ನಾರಸಿಂಹಶ್ಚ ಪೃಷ್ಠತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಿತಃ । ಯಸ್ಯ ವೃಂದಾವನೇ ಸಮ್ಯಕ್ ತಂ ವಂದೇ ವಾದಿರಾಜಕಂ ॥ ೨೬ ॥

ಇತಿ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ವಂದೇ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜಾರ್ಯಂ ಕುಂದೇಂದುಸ್ಮಿತ ಸನ್ಮುಖಂ । ಸಂದೇಹ ಧ್ವಾಂತ ತರಣಿಂ ತಂ ದೇವೇಷ್ಟ ಶಿಖಾಮಣಿಂ ॥ ವಾದಿರಾಜಗುರುಂ ಮಾಯಾ ವಾದಿ ಮತ್ತೇಭಭಿದ್ಧರಿಂ । ಸ್ವಾದಿಕ್ಷೇತ್ರ ನಿವಾಸಂ ಸತ್ ಸ್ವದಿಭೀಷ್ಟಪ್ರದಂ ಭಜೇ ॥ ಭಜಕಾಭೀಷ್ಟ ದಾತಾರಂ ದ್ವಿಜವ್ರಜ ನಿಷೇವಿತಂ । ಸುಜನೇಢ್ಯಂ ವಾದಿರಾಜಂ ಋಜುಯೋಗಿನ ಮಾಶ್ರಯೇ ॥ ಸಂಸಾರಾಂಬೋಧಿ ತರಣಿಂ ಕಂಸಾರೀಷ್ಟ ಶಿಖಾ ಮಣಿಂ । ಹಂಸಾಬಲಿಮಣಿಂ ವಾದಿರಾಜ ಚಿಂತಾಮಣಿಂ ಭಜೇ ॥ ಸಚ್ಛಾಖ ಸುಮ ನೋಲ್ಲಾಸಂ ಸುಚ್ಛಾಯಾ ಸದ್ವಿಜಾಶ್ರಿತಂ । ಸ್ವಚ್ಛಾಂತರಂ ವಾದಿರಾಜಂ ಸ್ವಚ್ಛಕಲ್ಪ ತರುಂ ಭಜೇ ॥ ೫ ॥ ಪದ್ಮಾನನಂ ಶುಭಮಹಾ ಪದ್ಮಾಯತ ಸುಲೋಚನಂ । ಮು ಕುಂದಮಾನಸಂ ವಾದಿರಾಜಾಖ್ಯ ನಿಧಿಮಾಶ್ರಯೇ ॥ ಶಂಖಗ್ರೀವಂ ಕುಂದರದಂ ಕರುಣಾ ಮಕರಾಲಯಂ । ಸತ್ಕಚ್ಛಕಂ ವಾದಿರಾಜವರಂ ನವನಿಧಿಂ ಭಜೇ ॥ ನೀಲ ಕೇಶೋಲ್ಲ ಸತ್ಫಾಲಂ ಶೀಲರೂಪ ಶ್ರಿತೇಷ್ಟದಂ । ಶ್ರೀ ಲಸದ್ವಾದಿರಾಜೋರು ಶೀಲ ಮಿಷ್ಟ ಗುರುಂ ಭಜೇ ॥ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಷ್ಣು ಪದಾದ್ರೌಸನ್ ಮಹಾರಣ್ಯಾಶ್ರಿತೇ ಸದಾ । ಖೇಲಂ ತಂ ಮಾಯಿಕಾರಿಭಿ ರ್ವಾದಿರಾಜ ಹರಿಂ ಭಜೇ ॥ ಶ್ರೀಮಜ್ಜೀವ ನಗೀ ವಂಶಜೇನ ಸದ್ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ । ಮನ್ನಾರಿಕೃಷ್ಣ ಸುಧಿಯಾ ವಾದಿರಾಜಸ್ತವಾ

ಷ್ಟಕಂ ॥ ೧೦ ॥ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ ಮರ್ತ್ಯಃ ಸ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟ ಮಾಪ್ನುಯಾತ್ । ಆಧಿವ್ಯಾಧಿ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಃ ಸರ್ವದಾ ಚ ಸುಖೀ ಭವೇತ್ ॥

ಇತಿ ವಾದಿರಾಜಾಷ್ಟಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು— ಯದ್ ವೃಂದಾವನ ಸೇವಯಾ ಸುವಿಮಲಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಪಶೂನ್ ಸಂತತಿಂ । ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನ ಮಸಲ್ಪಕೀರ್ತಿನಿವಹಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸೌಖ್ಯಂ ಜನಃ ॥ ತಂ ವಂದೇ ನರಸಿಂಹತೀರ್ಥನಿಲಯಂ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಟ್ ಪೂಜಿತಂ। ಧ್ಯಾಯಂತಂ ಮನಸಾ ನೃಸಿಂಹ ಚರಣಂ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜಂ ಗುರುಂ ॥

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥರು— ಯದ್ವೃಂದಾವನ ಸೇವಯಾ ಭುವಿಜನಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸೌಖ್ಯಂ ಮಹತ್ । ಯತ್ಪಾದಾಂಬುಜ ನಿಷೇವಣಂ ಸಕಲಸತ್ತೀರ್ಥ ಪುಣ್ಯಾವಹಂ ॥ ಯತ್ಸಂದರ್ಶನ ಮಾತ್ರತೋ ನಿಜಮಹಾ ಪಾಪಾಲಿನಾಶೋ ಭವೇತ್ । ತಂ ವಂದೇ ತಪನೀಯ ವರ್ಣ ವಪುಷಂ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥಂ ಗುರುಂ ॥ ೧ ॥ ಜಾತೋ ಭಾಸ್ಕರ ಏವ ಪೂಗವನಜಾದ್ರಾಮಾನ್ ನೃಸಿಂಹಾಖ್ಯಯಾ । ಸೋಽಪಿ ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾದ್ಯತಿ ರಭೂದ್ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥಾಭಿದಃ ॥ ಕರ್ಣಾಟಂ ಚ ಸುವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ಮೃತಮಥೋಜ್ಜೀವ್ಯ ದ್ವಿಜಂ ಪಾಷ್ಟಿಕಂ । ಕೃತ್ವಾ ವ್ಯಾಸಮುನಿಂ ತತೋಽಸ್ಯ ಸುತಲಂ ಲೇಭೇ ವನೇ ವಿಠ್ಠಲಂ ॥ ೨ ॥

ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ಶ್ರೀ ರಘೂತ್ತಮ ಸ್ತೋತ್ರಂ— ಗಂಭೀರಾಶಯ ಗುಂಭ ಸಂಭೃಶ ವಚಸ್ಸಂದರ್ಭಗರ್ಭೋಲ್ಲ ಸಟ್ಟೀಕಾಭಾವ ವಿಬೋಧನಾಯ ಜಗತಾಂ ಯಸ್ಯಾವತಾರೋ ಜನಿ । ತತ್ಪಾದ್ಯಕ್ಷದುರಂತ ಸಂತತ ತಪಸ್ಸಂತಾನ ಸಂತೋಷಿತ ಶ್ರೀಕಾಂತಂ ಸುಗುಣಂ ರಘೂತ್ತಮ ಗುರುಂ ವಂದೇ ಪರಂ ದೇಶಿಕಂ ॥ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಾಮಲ ಭಾವಬೋಧ ಕಿರಣೈಃ ಸಂವರ್ಧಯನ್ ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಾಬ್ಧಿ ಮನಂತ ಶಿಷ್ಯಕುಮುದ ವ್ರಾತಂ ವಿಕಾಸಂ ನಯನ್ । ಉದ್ಭೂತೋ ರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥ ಜಲಧೇಸ್ತಾಪತ್ರಯಂ ತ್ರಾಸಯನ್ ಯಸ್ತಂ ನೌಮಿ ರಘೂತ್ತಮಾಖ್ಯಶಶಿನಂ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪಾದಾಶ್ರಯಂ ॥ ಉದ್ಯನ್ಮಾರ್ತಾಂಡ ಸಂಕಾಶಂ ದಂಡಮಾಲಾ ಕಮಂಡಲೂನ್ । ಧರಂ ಕೌಪೀನ ಸೂತ್ರಂ ಚ ಸೀತಾರಾಘವ ಮಾನಸಂ ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸೇನ ವಂದ್ಯಾಂಘ್ರಿಂ ತುಲಸೀ ದಾಮ ಭೂಷಣಂ। ಧ್ಯಾಯೇದ್ರಘೂತ್ತಮ ಗುರುಂ ಸರ್ವಸೌಖ್ಯಪ್ರದಂ ನೃಣಾಂ ॥ ರಘೂತ್ತಮ ಗುರುಂ ನೌಮಿ ಶಾಂತ್ಯಾದಿ ಗುಣಮಂಡಿತಂ। ರಘೂತ್ತಮ ಪದದ್ವಂದ್ವ ಕಂಜಭೃಂಗಾಯಿತಾಂತರಂ ॥ ೫ ॥ ರಘೂತ್ತಮ ಗುರುಂ ವಂದೇ ರಘೂತ್ತಮ ಪದಾರ್ಚಕಂ । ಗಾಂಭೀರ್ಯೇಣಾರ್ಥ ಬಾಹುಲ್ಯ ಟೀಕಾತಾತ್ಪರ್ಯ ಬೋಧಕಂ ॥ ಭಾವಬೋಧ ಕೃತಂ ನೌಮಿ ಭಾವ ಭಾವಿತ ಭಾವುಕಂ । ಭಾವ ಭಾಜಂ ಭಾವಜಾದಿ

ಪರೀಭಾವ ಪರಾಯಣಂ ॥ ಸನ್ನ್ಯಾಯ ವಿವೃತೇಷ್ಟೀಕಾ ಶೇಷ ಸಂಪೂರ್ಣಕಾರಿಣಂ। ಟೀಕಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೇಟಿಕಾನಾಂ ನಿಚಯಂ ಚ ಚಕಾರ ಯಃ ॥ ಪೇಟಿಕಾ ಮಣಿ ಮಾಲಾನಾಂ ಸ್ಥಾಪನಾಯ ಮಹಾಮತಿಃ । ಯಚ್ಛಿಷ್ಯಶಿಷ್ಯಶಿಷ್ಯಾದ್ಯಾ ಶ್ಶಿಷ್ಯಣಾ(ಶ್ಚಾ)ಚಾರ್ಯ ಸಂಜ್ಞಿತಾಃ ॥ ತಮಲಂ ಭಾವಬೋಧಾಖ್ಯಂ ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ನಮಾಮ್ಯಹಂ । ಶುಕೇನ ಶಾಂತ್ಯಾದಿಷು ವಾಙ್ಮಯೇಷು ವ್ಯಾಸೇನ ಧೈರ್ಯೇಣ ಬುಧಿನೋಪಮೇಯಂ ॥ ೧೮ ॥ ಮನೋಜಜಿತ್ಯಾಂ ಮನಸಾಂ ಹಿ ಪತ್ಯಾಂ ರಘೂತ್ತಮಾಖ್ಯಂ ಸ್ವಗುರುಂ ನಮಾಮಿ ॥ ರಾಮರಾಮ ತವ ಪಾದಪಂಕಜಂ ಚಿಂತಯಾಮಿ ಭವಬಂಧ ಮುಕ್ತಯೇ । ವಂದಿತಂ ಸುರನರೇಂದ್ರ ಮೌಳಿಭಿಃ ಧ್ಯಾಯತೇ ಮನಸಿ ಯೋಗಿಭಿಃ ಸದಾ ॥ ಪಿನಾಕಿನೋ ರಸಂಜುಷ್ವ ದೇಶೇವಾಸ ಮನೋರಥಂ । ಪಿನಾಕಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಶಾಸ್ತ್ರವಾರ್ಧಿಂ ನಿಶಾಕರಂ ॥ ಪಂಚಕೈರ್ಭಾವ ಬೋಧಾಖ್ಯೈಃ ಗ್ರಂಥೈ ಪಂಚಕ ಸನ್ಮುಖೈಃ । ತತ್ವ ವಿಜ್ಞಾಪಕೈಃ ಸ್ವಾನಾ ಮುಪಮೇಯಂ ಪಿನಾಕಿನಾ ॥ ಗಾಂಭೀರ್ಯೇ ಗರ್ವ ಗುರ್ವಾದಿ ಗಿರಿಪಕ್ಷ ವಿದಾರಣೇ । ವಿಷಯೇಷು ವಿರಾಗಿತ್ವೇ ಚೋಪಮೇಯಂ ಪಿನಾಕಿನಾ ॥ ೧೯ ॥ ಧರಣೇ ಭಾರ್ಗವನ್ಮೂರ್ತೇ ಭರಣೇ ಭಕ್ತಸಂತತೇಃ । ಪಿನಾಕಿನಾ ಚೋಪಮೇಯಂ ಮೇಯಂ ತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿನೇ ॥ ಗುರುತ್ವೇಽಖಿಲಲೋಕಾನಾಂ ಪ್ರದಾನೇ ಭೀಷ್ಟಸಂತತೇಃ। ಶಿಷ್ಯೇಭ್ಯಸ್ತತ್ವವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರದಾನೇ ಪರಮಂ ಗುರುಂ ॥ ಸದಾರ ರಾಮಪಾದಾಬ್ಜ ಸಧಾರತಿ ಸುಧಾರಕಂ । ಸದಾರಿಭೇದನೇ ವಿಷ್ಣುಗದಾರಿ ಸದೃಶಂ ಸದಾ ॥ ರಘುನಾಥಾಂಘ್ರಿ ಸದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ರಘುನಾಥಾನುಜಾಯಿತಂ । ರಘುನಾಥಾರ್ಯ ಪಾಣ್ಯಬ್ಧ ರಘುವರ್ಯ ಕರೋದಿತಂ ॥ ವೇದೇಶಾರ್ಚಿತ ಪಾದಾಬ್ಜಂ ವೇದೇಶಾಂಘ್ರ್ಯಬ್ಜ ಪೂಜಕಂ । ರಘೂತ್ತಮ ಗುರುಂ ವಂದೇ ರಘೂತ್ತಮ ಪದಾರ್ಚಕಂ ॥ ೨೦ ॥ ರಘೂತ್ತಮ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರ ಸ್ಯಾಷ್ಟಕಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ನರಃ । ರಘೂತ್ತಮ ಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚ ಸ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟ ಭಾಗ್ಭವೇತ್ ॥ ಯದ್ಬೃಂದಾವನ ಪೂರ್ವಕಃ ಫಲವತೀ ಧಾತ್ರೀ ಜಗತ್ಪಾವನೀ । ಯಾಮ್ಯಾಯಾಂ ತು ಪಿನಾಕಿನೀ ಚಲದಲೋ ಮೂರ್ತಿತ್ರಯಾಧಿಷ್ಠಿತಃ ॥ ವಾರುಣ್ಯಾಂದಿಶಿ ವಾಮತಃ ಪ್ರತಿಕೃತೌ ಛಾಯಾ ಕೃತಾ ತಿಂತ್ರಿಣೀ । ತದ್ಬೃಂದಾವನ ಮಧ್ಯಗೋ ಗುರುವರೋ ಭೂಯಾತ್ಸ ನಃ ಶ್ರೇಯಸೇ ॥ ಪ್ರಣಮತ್ಕಾಮಧೇನಂ ಚ ಭಜತ್ಸುರತ ರೂಪಮಂ । ಶ್ರೀ ಭಾವಬೋಧ ಕೃತ್ಪಾದ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ॥ ೨೧ ॥

ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ—ತ್ವಂಗತ್ತುಂಗ ತರಂಗಿ ಗಣೇ ತಟಮಲಂ ಕುರ್ವಞ್ಚ ವೃಂದಾವನಂ। ಭಕ್ತಾನಾಮಭಿವಾಂಛಿ ಸತಾರ್ಪಣ ವಿಧಾವೃದ್ಯದ್ಧಯೋ ವೈಶಿಕಃ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಲೋಲ ದೃಗಂತ ಪ್ರಾಪಕಮಹಾ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರ ದೀಕ್ಷಾಗುರುಃ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂಮತ ಯತಿ ಸ್ಸೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೧ ॥ ಸಾಂದ್ರಾನಂದ

ಮಹಾರ್ಣವೋಽಖಿಲಜಗತ್ ಸೃಷ್ಟ್ವಾಚ ಪೋಷ್ಯಾ ಪುನಃ। ಮೋಕ್ಷದೇಶ್ಚ ವಿಧಾಯ್ಯ ಶೇಷ ಸುವಿಶೇಷೋಲ್ಲಾಸಿತ ಶ್ರೀ ಹರಿಃ ॥ ವಾಚಾಂ ಯಸ್ಯ ಗುರೋರಭೂನ್ನ ವಿಷಯಂ ಸ್ವಾಟಿಪ್ಪಣೀ ಕೃದ್ಗುರುಃ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೨ ॥ ಯೇನಾಕಾರಿ ಸಮಸ್ತ ವೇದಶಿರಸಾಂ ಭಾವಾವಬೋಧೋದಯಃ । ಶ್ರೀಮತ್ತ್ವಾವನಿ ಶಾಸ್ತ್ರವರ್ಣನ ಮಿಷಾದ್ ವೈರಾಗ್ಯ ವೀರೇಣ ಹಿ ॥ ಬಭ್ರಾಣೇನ ಚ ದೀಧಿತಿಂ ಮುರರಿಪೋಃ ನಾನಾಪ್ರಕಾರೈಃ ಶುಭಾಂ। ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿ ಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೩ ॥ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಽಧಾಯಿ ಜಯೀಂದ್ರ ವಾಚಿನಿತರಾಂ ಭಾಷ್ಯೇ ಚ ಲೋಕೋತ್ತರೇ । ನಿಶ್ಶೇಷಸ್ಯ ವಿಶೇಷಣೋಕ್ತಿಗರಿಮಾ ಲೋಕೇ ಸವಿಖ್ಯಾಪಿತಃ ॥ ಯಚ್ಛ್ರೀಮದ್ಗುರು ಸೇವನಾದ್ಧಿ ವಿದುಷಾಂ ವಾಣೀ ಸುಪೂತಾ ಭವೇತ್ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿ ಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೪ ॥ ಧೀರ ಶ್ರೀ ರಘುವರ್ಯ ತೀರ್ಥ ಕರಜೋ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದಃ । ಆದ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಮನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಗುರೋರೀರಣಾತ್ ॥ ಶಾಸ್ತ್ರೇ ಪಾತಕನಾಶನೇ ಸುಮನಸಾಂ ಕ್ಷೇಮಾಯ ಸಂಭಾವಿತೀ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿ ಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೫ ॥ ಯದ್ವೃಂದಾವನ ಸಂವಿಲೋಕನವಶಾ ಜ್ಜಾಯೇತ ಫುಲ್ಲಂ ಮನಃ । ಮೂಕತ್ವಾದ್ಯ ಗುಣೌ ಭವಂತಿ ಸುಗುಣಾ ಯತ್ಸೇವನಾಧೀಶಿತುಃ ॥ ತದ್ರುಕ್ತಾಂಬಿರವೇಷ್ಟಿತೋ ನಿಜಜನೇ ರಕ್ತೋ ವಿರಕ್ತೋ ಗುರುಃ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿ ಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೬ ॥ ಯದ್ ವೃಂದಾವನ ಸಂಸ್ಥಿತಾಽತಿ ವಿಮಲಾ ಮೃತ್ಸ್ನಾಧೃತಾ ಸಂತತಂ । ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚ ರೋಗದಲನೇ ವಜ್ರಾಯಿತಾ ಽಽ ರೋಗ್ಯದಾ ॥ ನೈಷಾಂ ಭ್ರಾಂತಿ ನಿವಾರಿಣೀ ಹರಿಕೃಪಾ ಸಂದರ್ಶಿನೀ ಯೋಗತಃ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿ ಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೭ ॥ ಸತ್ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿಷೇವಣಂ ಗುರುಕೃಪಾ ಪಾತ್ರತ್ವ ಸಂಪಾದನಂ । ತದ್ದ್ವಾರೇಣ ರಮೇಶಿತುಃ ಸ ಕರುಣಾ–ಪಾಂಗಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯತ್ವತಃ (ಪಾಂಗಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಯೋಂಶತಃ) ॥ ಇತ್ಯಾದೇರುಪದೇಶನೇನ ಸುಜನಾನುದ್ಧಾರಯನ್ ರಾಜಿತಃ । ಯಚ್ಛೇನ್ನೋ ಗುರುರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಯತಿ ಸ್ತ್ವೋಽವ್ಯಾಹತಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೮ ॥ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಯತಿರಾಡ್ ರಘೂತ್ತಮಗುರೋನಾಥಸ್ಯ ಸಂಪ್ರೇರಣಾತ್ । ಧೀ ಶುದ್ಧ್ಯೈ ಸಮತಾನಿಷಂ ನನುಮುದಾ ನಾರಾಯಣೋಹಂ ಸುಧೀಃ ॥ ಕಲ್ಯಾಣಾಷ್ಟಕ ಮೇತದಿಷ್ಟ ಫಲದಂ ಸಂಧ್ಯಾವಸಾನೇ ಪಠನ್ । ವಿಂದೇ ದತ್ತಸುಖಂ ಗುರೋಶ್ಚ ಕರುಣಾ ಅಂತೇ ಚ ಮುಕ್ತಿಂ ಧ್ರುವಂ ॥೯॥

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ತೋತ್ರಂ— ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಬೋಧ ಗುರುತೀರ್ಥ ಪಯೋಬ್ಧಿಪಾರಾ ಕಾಮಾರಿಮಾಕ್ಷ ವಿಷಮಾಕ್ಷ ಶಿರಃಸ್ಪೃಶಂತಿ । ಪೂರ್ವೋತ್ತರಾ

ಮಿತತರಂಗ ಚರುತ್ಸುಹಂಸಾ ದೇವಾಲಿಸೇವಿತ ಪರಾಂಘ್ರಿ ಪಯೋಜಲಗ್ನಾಃ ॥ ಜೀವೇಶಭೇದ ಗುಣಪೂರ್ತಿ ಜಗತ್ಸುಸತ್ತ್ವ ನೀಚೋಚ್ಚಭಾವ ಮುಖನಕ್ರ ಗಣೈಃ ಸಮೇತಾ । ದುರ್ವಾದ್ಯಜಾಪತಿಗಿಲೈಃ ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರ ವಾಗ್ದೇವತಾ ಸರಿದಮುಂ ವಿಮಲೀಕರೋತು ॥ ೨ ॥ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಃ ಸಕಲಪ್ರದಾತಾ ಸ್ವಪಾದಕಂಜ ದ್ವಯಭಕ್ತಿ ಮದ್ಭ್ಯಃ । ಅಘಾದ್ರಿ ಸಂಭೇದನ ದೃಷ್ಟಿವಜ್ರಃ ಕ್ಷಮಾಸುರೇಂದ್ರೋಽವತು ಮಾಂ ಸದಾಯಂ ॥ ೩ ॥ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರೋ ಹರಿಪಾದಕಂಜ ನಿಷೇವಣಾಲ್ಲಬ್ಧ ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ । ದೇವಸ್ವಭಾವೋ ದಿವಿಜದ್ರುಮೋಽಯ ಮಿಷ್ಟಪ್ರದೋಮೇ ಸತತಂ ಸ ಭೂಯಾತ್ ॥ ೪ ॥ ಭವ್ಯಸ್ವರೂಪೋ ಭವದುಃಖ ತೂಲ ಸಂಘಾಗ್ನಿಚರ್ಯಃ ಸುಖಧೈರ್ಯಶಾಲೀ । ಸಮಸ್ತ ದುಷ್ಟಗ್ರಹ ನಿಗ್ರಹೇಶೋ ದುರತ್ಯಯೋಪ ಪ್ಲವಸಿಂಧು ಸೇತುಃ ॥ ೫ ॥ ನಿರಸ್ತದೋಷೋ ನಿರವದ್ಯ ವೇಷಃ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿ ಮೂಕತ್ವ ನಿದಾನಭಾಷಃ । ವಿದ್ವತ್ಪರಿಜ್ಞೇಯ ಮಹಾವಿಶೇಷೋ ವಾಗ್ವೈಖರೀ ನಿರ್ಜಿತ ಭವ್ಯಶೇಷಃ ॥ ೬ ॥ ಸಂತಾನಸಂಪತ್ಪರಿಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿಃ ವಿಜ್ಞಾನ ವಾಗ್ದೇಹ ಸುಪಾಟವಾದೀನ್ । ದತ್ವಾಶರೀರೋತ್ಥ ಸಮಸ್ತದೋಷಾನ್ ಹತ್ವಾ ಸ ನೋಽವ್ಯಾದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರಃ ॥ ೭ ॥ ಯತ್ಪಾದೋದಕ ಸಂಚಯ ಸ್ಸುರನದೀ ಮುಖ್ಯಾಪಗಾ ಸಾಧಿತಾ ಸಂಖ್ಯಾನುತ್ತಮ ಪುಣ್ಯಸಂಘ ವಿಲಸತ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುಣ್ಯಾವಹಃ । ದುಸ್ತಾಪತ್ರಯ ನಾಶನೋ ಭುವಿಮಹಾ ವಂಧ್ಯಾ ಸುಪುತ್ರಪ್ರದೋ ವ್ಯಂಗಸ್ವಂಗಸಮೃದ್ಧಿದೋ ಗ್ರಹಮಹಾ ಪಾಪಾಪಹಸ್ತಂ ಶ್ರಯೇ ॥ ೮ ॥ ಯತ್ಪಾದಕಂಜರಜಸಾ ಪರಿಭೂಷಿತಾಂಗಾ ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮ ಮಧುಪಾಯಿತ ಮಾನಸಾ ಯೇ । ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮ ಪರಿಕೀರ್ತನ ಜೀರ್ಣವಾಚ ಸ್ತದ್ದರ್ಶನಂ ದುರಿತಕಾನನ ದಾವಭೂತಂ ॥ ೯ ॥ ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರೋಽಸೌ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಮತವರ್ಧನಃ । ವಿಜಯೀಂದ್ರ ಕರಾಬ್ಜೋತ್ಥ ಸುಧೀಂದ್ರ ವರಪುತ್ರಕಃ ॥ ೧೦ ॥ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರೋ ಯತಿರಾಟ್ ಗುರುರ್ಮೇ ಸ್ಯಾದ್ಭಯಾಪಹಃ । ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ಸುಪುತ್ರಾಯುಃ ಯಶಶ್ರೀ ಪುಣ್ಯವರ್ಧನಃ ॥ ೧೧ ॥ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಜಯಸ್ವಾಂತ ಭೇದಚಿಹ್ನಾದರೋ ಗುರುಃ । ಸರ್ವವಿದ್ಯಾ ಪ್ರವೀಣೋನ್ಯೋ ರಾಘವೇಂದ್ರಾನ್ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೧೨ ॥ ಅಪರೋಕ್ಷೀ ಕೃತಶ್ರೀಶಃ ಸಮುಪೇಕ್ಷಿತ ಭಾವಜಃ । ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಪ್ರದಾತಾನ್ಯೋ ರಾಘವೇಂದ್ರಾನ್ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೧೩ ॥ ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ವೈರಾಗ್ಯ ವಾಕ್ಪಾಟವ ಮುಖಾಂಕಿತಃ । ಶಾಪಾನುಗ್ರಹ ಶಕ್ತೋಽನ್ಯೋ ರಾಘವೇಂದ್ರಾನ್ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೧೪ ॥ ಅಜ್ಞಾನ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಭ್ರಾಂತಿ ಸಂಶಯಾಪಸ್ಮೃತಿ ಕ್ಷಯಾಃ । ತಂದ್ರಾಕಂಪ ವಚಃ ಕೌಂಠ್ಯ ಮುಖಾ ಯೇ ಚೇಂದ್ರಿಯೋದ್ಭವಾಃ ॥ ೧೫ ॥ ದೋಷಾಸ್ತೇ ನಾಶಮಾಯಾಂತಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದತಃ । ಓಂ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ ಇತ್ಯಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರತಃ ॥ ೧೬ ॥ ಜಪಿತಾದ್ಭಾವಿತಾನ್ನಿತ್ಯಂ

ಇಷ್ಟಾರ್ಥಾಃ ಸ್ಯುನ್ನಸಂಶಯಃ । ಹಂತುನಃ ಕಾಯಜಾನ್ ದೋಷಾನ್ ಆತ್ಮಾ
ತ್ಮೀಯ ಸಮುದ್ಭವಾನ್ ॥ ೧೭ ॥ ಸರ್ವಾನಪಿ ಪುಮರ್ಥಾಂಶ್ಚ ದದಾತು ಗುರು
ರಾತ್ಮವಿತ್ । ಇತಿ ಕಾಲತ್ರಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂ ಯಃ ಕರೋತಿ ಸಃ ॥ ೧೮ ॥
ಇಹಾಮುತ್ರಾಪ್ತ ಸರ್ವೇಷ್ಟೋ ಮೋದತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ । ಅಗಮ್ಯಮಹಿಮಾ
ಲೋಕೇ ರಾಘವೇಂದ್ರೋ ಮಹಾಯಶಾಃ ॥ ೧೯ ॥ ಶ್ರೀಮಧ್ವಮತ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿ
ಚಂದ್ರೋಽವತು ಸದಾನಘಃ । ಸರ್ವಯಾತ್ರಾ ಫಲಾವಾಪ್ತ್ಯೈ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರದ
ಕ್ಷಿಣಂ ॥ ೨೦ ॥ ಕರೋಮಿ ತವ ಸಿದ್ಧಸ್ಯ ವೃಂದಾವನಗತಂ ಜಲಂ । ಶಿರಸಾಧಾರ
ಯಾಮ್ಯದ್ಯ ಸರ್ವತೀರ್ಥಫಲಾಪ್ತಯೇ ॥ ೨೧ ॥ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ
ನಮಸ್ಕಾರಂ ಕರೋಮ್ಯಹಂ । ತವ ಸಂಕೀರ್ತನಂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಯೇ
॥ ೨೨ ॥ ಸಂಸಾರೇಽಕ್ಷಯಸಾಗರೇ ಪ್ರಕೃತಿತೋಽಗಾಧೇ ಸದಾ ದುಸ್ತರೇ ಸರ್ವಾ
ವದ್ಯ ಜಲಗ್ರಹೈರನುಪಮೈಃ ಕಾಮಾದಿ ಭಂಗಾಕುಲೇ । ನಾನಾ ವಿಭ್ರಮದುರ್ಭ್ರ
ಮೇಽಮಿತಭಯ ಸ್ತೋಮಾದಿ ಫೇನೋತ್ಕಟೇ ದುಃಖೋತ್ಕೃಷ್ಟ ವಿಷೇ ಸಮುದ್ಧರ
ಗುರೋ ಮಾಂ ಮಗ್ನರೂಪಂ ಸದಾ ॥ ೨೩ ॥ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರಂ
ಯಃ ಪಠೇದ್ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ। ತಸ್ಯ ಕುಷ್ಠಾದಿ ರೋಗಾಣಾಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ತ್ವರಯಾ
ಭವೇತ್ ॥ ೨೪ ॥ ಅಂಧೋಽಪಿ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಃ ಸ್ಯಾದ್ದೇಡ ಮೂಕೋಽಪಿ ವಾ
ಕ್ಪತಿಃ । ಪೂರ್ಣಾಯುಃಪೂರ್ಣ ಸಂಪತ್ತಿಃ ಸ್ತೋತ್ರಸ್ಯಾಸ್ಯ ಜಪೇದ್ಭವೇತ್ ॥ ೨೫ ॥
ಯಃಪಿಬೇಜ್ಜಲಮೇತೇನ ಸ್ತೋತ್ರೇಣೈವಾಭಿಮಂತ್ರಿತಂ। ತಸ್ಯ ಕುಕ್ಷಿಗತಾದೋಷಾಃ
ಸರ್ವೇ ನಶ್ಯಂತಿ ತತ್ಕ್ಷಣಾತ್ ॥ ೨೬ ॥ ಯದ್ವೃಂದಾವನ ಮಾಸಾದ್ಯ ಪಂಗುಃ
ಖಂಜೋಽಪಿ ವಾಜನಃ । ಸ್ತೋತ್ರೇಣಾನೇನ ಯಃ ಕುರ್ಯಾದ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮ
ಸ್ಕೃತೀ ॥ ೨೭ ॥ ಸ ಜಂಘಾಲೋಭವೇ ದೇವ ಗುರುರಾಜ ಪ್ರಸಾದತಃ । ಸೋಮ
ಸೂರ್ಯೋ ಪರಾಗೇ ಚ ಪುಷ್ಯಾರ್ಕಾದಿ ಸಮಾಗಮೇ ॥ ೨೮ ॥ ಯೋಽನುತ್ತಮ
ಮಿದಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತಂ ಜಪೇತ್ । ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಾದಿ ಪೀಡಾ
ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ ॥ ೨೯ ॥ ಏತತ್ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಗುರೋರ್ವೃಂದಾ
ವನಾಂತಿಕೇ । ದೀಪಸಂಯೋಜನಾದ್ ಜ್ಞಾನಂ ಪುತ್ರಲಾಭೋ ಭವೇಧ್ರುವಂ ॥೩೦॥
ಪರವಾದಿಜಯೋ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತ್ಯಾದಿ ವರ್ಧನಂ । ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟ ಪ್ರವೃದ್ಧಿಸ್ಸ್ಯಾ
ನ್ನಾತ್ರಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ॥ ೩೧ ॥ ರಾಜಚೋರಮಹಾವ್ಯಾಘ್ರ ಸರ್ಪನಕ್ರಾದಿ
ಪೀಡನಂ। ನಜಾಯತೇಽಸ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವಾನ್ನಾತ್ರಸಂಶಯಃ ॥೩೨॥ ಯೋ
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರ ಚರಣದ್ವಂದ್ವಂಸ್ಮರನ್ ಯಃ ಪಠೇತ್ ಸ್ತೋತ್ರಂ ದಿವ್ಯ
ಮಿದಂ ಸದಾ ನ ಹಿ ಭವೇತ್ತಸ್ಯಾಸುಖಂ ಕಿಂಚನ । ಕಿಂತ್ವಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಮೃದ್ಧಿರೇವ
ಕಮಲಾನಾಥಪ್ರಸಾದೋ ದಯಾತ್ಕೀರ್ತಿರ್ದಿಗ್ವಿದಿತಾ ವಿಭೂತಿರತುಲಾ ಸಾಕ್ಷಿಹಯಾ
ಸ್ತೋತ್ರ ಹಿ ॥ ೩೩ ॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ಗುರುರಾಜ ಪ್ರಸಾದತಃ ।

ಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಮಿದಂ ಪುಣ್ಯಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭಿರಪ್ಪಣಾಭಿಧೈಃ ॥ ೩೩ ॥

ಪೂಜ್ಯಾಯ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ಸತ್ಯಧರ್ಮ ರತಾಯ ಚ ।
ಭಜತಾಂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಾಯ ನಮತಾಂ ಕಾಮಧೇನವೇ ॥

ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ — ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮ ಪದಾರವಿಂದ ಮಧುಪಃ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವವಂಶಾಧಿಪಃ । ಸಚ್ಛಿಷ್ಯೋಡುಗಣೋಡುಪಃ ಶ್ರಿತಜಗದ್ಗೀರ್ವಾಣ ಸತ್ಪಾದಪಃ ॥ ಅತ್ಯರ್ಥಂ ಮನಸಾಕೃತಾಚ್ಯುತ ಜಪಃ ಪಾಪಾಂಧಕಾರಾ ತಪಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೧ ॥ ಕರ್ಮಂದೀಂದ್ರ ಸುಧೀಂದ್ರ ಸದ್ಗುರುಕರಾಂಭೋಜೋದ್ಭವಃ ಸಂತತಂ । ಪ್ರಾಜ್ಯ ಧ್ಯಾನ ವಶೀಕೃತಾಖಿಲ ಜಗದ್ವಾಸ್ತವ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧವಃ ॥ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಾತಿ ವಿದೂಷಕಾಖಿಲಮೃಷಾವಾದೀಭ ಕಂಠೀರವಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೨ ॥ ಸಾಲಂಕಾರಕ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಕಲಾ ಕಾಣಾದ ಪಾತಂಜಲ । ತ್ರೈಯರ್ಥಸ್ಮೃತಿ ಜೈಮಿನೀಯಕವಿತಾ ಸಂಗೀತಪಾರಂಗತಃ ॥ ವಿಪ್ರ ಕ್ಷತ್ರವಿಡಂಘ್ರಿ ಜಾತಮುಖರಾನೇಕ ಪ್ರಜಾಸೇವಿತಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಮ ಮಂಗಲಂ ॥ ೩ ॥ ರಂಗೋತ್ತುಂಗ ತರಂಗ ಮಂಗಳಕರ ಶ್ರೀ ತುಂಗಭದ್ರಾತಟ । ಪ್ರತ್ಯಸ್ಥ ದ್ವಿಜಪುಂಗವಾಲಯಲಸನ್ ಮಂತ್ರಾಲಯಾಖ್ಯೇಪುರೇ ॥ ನವ್ಯೇಂದ್ರೋಪಲನೀಲ ಭವ್ಯಕರ ಸದ್ವೃಂದಾವನಾಂತರ್ಗತಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೪ ॥ ವಿದ್ವದ್ರಾಜಶಿರಃ ಕಿರೀಟ ಖಚಿತಾ ನರ್ಘ್ಯೋರು ರತ್ನಪ್ರಭಾ । ರಾಗಾಘೌಘಹ ಪಾದುಕದ್ವಯ ಚರಃ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಮಾಲಾಧರಃ ॥ ಭಾಸ್ವದ್ದಂಡಕಮಂಡಲೂಜ್ವಲಕರಃ ರಕ್ತಾಂಬರಾಡಂಬರಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೫ ॥ ಯದ್ವೃಂದಾವನ ಸಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾಭಿಷೇಕ ಸ್ತುತಿ । ಧ್ಯಾನಾರಾಧನ ಮೃದ್ವಿಲೇಪನ ಮುಖಾನೇಕೋಪಚಾರಾನ್ ಸದಾ ॥ ಕಾರಂಕಾರಮಭಿಪ್ರಯಾಂತಿ ಚತುರೋ ಲೋಕಾಃ ಪುಮರ್ಥಾನ್ ಸದಾ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೬ ॥ ವೇದವ್ಯಾಸಮುನೀಶ ಮಧ್ವ ಯತಿರಾಟ್ ಟೀಕಾರ್ಯ ವಾಕ್ಯಾಮೃತಂ । ಜ್ಞಾತ್ವಾ ದ್ವೈತಮತಂ ಹಲಾಹಲಸಮಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸಮಾಖ್ಯಾಪ್ತಯೇ ॥ ಸಂಖ್ಯಾವತ್ಸುಖದಾಂ ದಶೋಪನಿಷದಾಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಂ ಸಮಾಖ್ಯಾನ್ ಮುದಾ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾದ್ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೭ ॥ ಶ್ರೀಮದ್ವೈಷ್ಣವಲೋಕ ಜಾಲಕಗುರುಃ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಿವ್ರಾಟ್‌ಗುರುಃ । ಶಾಸ್ತ್ರೇ ದೇವಗುರುಃ ಶ್ರಿತಾಮರತರುಃ ಪ್ರತ್ಯೂಹ ಗೋತ್ರಸ್ವರುಃ ॥ ಚೇತೋತೀತಶಿರುಃ ತಥಾಜಿತವರುಃ ಸತ್‌ಸೌಖ್ಯಸಂಪತ್ಕರುಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಸದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿರಾಟ್ ಕುರ್ಯಾ

ಧ್ರುವಂ ಮಂಗಲಂ ॥ ೮ ॥ ಯಃ ಸಂಧ್ಯಾಸ್ವನಿಶಂ ಗುರೋಃ ವ್ರತಿಪತೇಃ ಸನ್ಮಂಗಲಸ್ಯಾಷ್ಟಕಂ । ಸದ್ಯಃ ಪಾಪಹರಂ ತ್ವಸೇವಿ ವಿದುಷಾಂ ಭಕ್ತ್ಯೈವ ಬಾಭಾಷಿತಂ ॥ ಭಕ್ತ್ಯಾವ್ಯಕ್ತಿ ಸುಸಂಪದಂ ಶುಭಪದಂ ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯಕಂ । ಕೀರ್ತಿಂ ಪುತ್ರ ಕಳತ್ರ ಬಾಂಧವ ಸುಹೃನ್ಮೂರ್ತೀಃ ಪ್ರಯಾತಿಧ್ರುವಂ ॥

॥ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಬೋಧತೀರ್ಥ ಸ್ತೋತ್ರಂ— ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಬೋಧೋ ನಿಜಕಾಮಧೇನುಃ ಮಾಯಾಮತಃ ಖಂಡನ ಚಂಡಭಾನುಃ । ದುರಂತಪಾಪ ಪ್ರದಹೇ ಕೃಶಾನುಃ ದೇಯಾನ್ಮಮೇಷ್ಟಂ ಗುರುರಾಜ ಸೂನುಃ ॥ ೧ ॥ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಬೋಧೇತಿ ಪದಾಭಿಧಾನಸ್ಸದಾ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಧಿಯಾ ಸಮಾನಃ । ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ವನ್ನಿಚಯ ಪ್ರದಾನೋ ದೇಯಾನ್ಮಮೇಷ್ಟಂ ವಿಬುಧಾನ್ ದಧಾನಃ ॥ ೨ ॥ ರಮಾಧಿನಾಥಾರ್ಚನ ವಾಣಿಜಾನಿಃ ಸ್ವಭಕ್ತ ಸಂಪ್ರಾಪಿತ ದುಃಖಹಾನಿಃ । ಲಸತ್ಸರೋಜಾರುಣ ನೇತ್ರ ಪಾಣಿಃ ದೇಯಾನ್ಮಮೇಷ್ಟಂ ಶುಭದೈಕವಾಣಿಃ ॥ ೩ ॥ ಭಕ್ತೇಷು ವಿನ್ಯಸ್ತ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷೋ ದುರ್ವಾದಿ ವಿದ್ರಾವಣ ದಕ್ಷದೀಕ್ಷಃ । ಸಮೀಹಿತಾರ್ಥಾರ್ಪಣ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೋ ದೇಯಾನ್ಮಮೇಷ್ಟಂ ಕೃತ ಸರ್ವರಕ್ಷಃ ॥ ೪ ॥ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿ ವಿವರ್ಧಚಂದ್ರಃ ಸಮಸ್ತ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣೈಕ ಸಾಂದ್ರಃ । ನಿರಂತರಾರಾಧಿತ ರಾಮಚಂದ್ರೋ ದೇಯಾನ್ ಮಮೇಷ್ಟಂ ಸುಧಿಯಾಂ ಮಹೇಂದ್ರಃ ॥ ೫ ॥ ನಿರಂತರಂ ಯಸ್ತು ಪಠೇದಿಮಾಂ ಶುಭಾಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾರ್ಚಿತ (ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು) ಪಂಚಪದ್ಯಾಂ । ತಸ್ಯ ಪ್ರಸೀದೇತ್ ಗುರುರಾಜ ಹೃದ್ಗಃ ಸೀತಾಸಮೇತೋ ನಿತರಾಂ ರಘೂತ್ತಮಃ ॥ ೬ ॥ ನೈವೇದ್ಯಗವಿಷಂ ರಾಮೋ ವೀಕ್ಷ್ಯ ತದ್ಭಕ್ತಿ ಭಾಗ್ಗುರುಃ । ಯೋಽದರ್ಶ ಯದ್ರವಿಂ ರಾತ್ರೌ ಸತ್ಯಬೋಧೋಽಸ್ತು ಮೇ ಮುದೆ ॥ ೭ ॥

ಆಪಾದಮೌಳಿಪರ್ಯಂತಂ ಗುರೂಣಾಮಾಕೃತಿಂ ಸ್ಮರೇತ್ । ತೇನ ವಿಘ್ನಾಃ ಪ್ರುಣಶ್ಯಂತಿ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಚ ಮನೋರಥಾಃ ॥

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧ್ಯಾನಗುರು ಸ್ತೋತ್ರಂ— ದುರಂತ ದುರ್ಮತಧ್ವಾಂತ ವಿಧ್ವಂಸನ ಪಟೀಯಸೇ । ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧ್ಯಾನ ಸಂಜ್ಞಾಯ ಭಾನುವೇ ಮಹತೇ ನಮಃ ॥ ೧ ॥ ಆರೂಢಸ್ಸಹಸಾ ಯತೀಂದ್ರ ಪದವೀಂ ಗತ್ವಾ ಚ ವಾರಾಣಸೀಂ । ತತ್ರತ್ಯಾನ್ ಕುಮತ ಪ್ರಚಾರನಿರತಾನ್ ಅದ್ವೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಿನಃ । ಪ್ರೌಢಾರ್ಥೈಃ ವಚನೈಃ ಸುಯುಕ್ತಿ ಖಚಿತೈ ಸಂಭೀಷಯನ್ ಬೋಧಯನ್ । ಸತ್ಯಧ್ಯಾನ ಸುಕೇಸರೀ ವಿಜಯತೇ ಪಾದಾಶ್ರಿತಃ ಶ್ರೀಪತೇಃ ।

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ :— ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಶಂಖದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ನೀರಿನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ (ಶಂಖ), ಪ್ರಾಣದೇವರು, ಗರುಡ, ಶೇಷ, ರುದ್ರ, ತುಳಸೀ ವಿಶ್ವಕ್ಸೇನ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ

(ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ) ನಂತರ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೃತ್ತಿಕಾ ವೃಂದಾವನಗಳಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸ್ವಾಮಿಗಳದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಯಾ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂರು ಸಲ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

ಪೂಜಕನೂ ಸಹ ಮೂರಾವರ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ, ರಾಮ, ವಾಸುದೇವ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆಯೂ ಪ್ರಾಶನಮಾಡುವಾಗ ಸ್ಮರಣೆಮಾಡಿ ಕುಡಿದು ನಂತರ ಉಳಿದುದನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಕುಂದನ ಸ್ಮರಣೆಮಾಡಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಿಸರ್ಜನ ಮುಗಿಯಿತು

ಅಥ ಮಂಟಪಧ್ಯಾನಂ— ಉತ್ತಪ್ತೋಜ್ವಲ ಕಾಂಚನೇನ ರಚಿತಂ ತುಂಗಾ ರಂಗಸ್ಥಳಂ। ಶುದ್ಧಸ್ಫಾಟಿಕ ಭಿತ್ತಿಕಾ ವಿಲಸಿತೈ ಸ್ತಂಭೈಶ್ಚ ಹೇಮೈಶುಭೈಃ॥ ಗೌ ಶ್ಚಾಮರ ರತ್ನರಾಜಖಚಿತೈಃ ಶೋಭಾವಹೈಃ ಮಂಡಿತೈಃ। ತತ್ರಾನ್ಯೈರಪಿ ಚಕ್ರಧವಲೈಃ ಪ್ರಭ್ರಾಜಿತಂ ಸ್ವಸ್ತಿಕೈಃ। ಮುಕ್ತಾಜಾಲವಿಲಂಬಿ ಮಂಟಪ ವಜ್ರೈಶ್ಚ ಸೋಪಾನಕೈಃ। ನಾನಾರತ್ನವಿನಿರ್ಮಿತೈಶ್ಚ ಕಲಶೈರತ್ಯಂತ ಶೋಭಾ ಮಾಣಿಕ್ಯೋಜ್ವಲ ದೀಪದೀಪ್ತಿ ವಿಲಸಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಲಾಸಾಸ್ಪದಂ। ಧ್ಯಾಯೇನ್ಮ ಮಾರ್ಜನೇಷು ಸಕಲೈ ರೇವಂ ವಿಧೈಃ ಸಾಧಕೈಃ। ಸಂಮಾರ್ಜನೇ ರಂಗವಲ್ಲೀ ಧ್ವಜ ಕೇತನ ತೋರಣೈಃ। ವಿತಾನೈರಿಕ್ಷುಕದಲೀ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಾಂ ಕುರಾದಿಭಿಃ॥ ಗೀತ ವಾದಿತ್ರ ನೃತ್ಯೈಶ್ಚ ಪುರಾಣಪಠನೈಃ ಶುಭೈಃ। **ಶೋಭಮಾನಂ** ಮಹಾಪುಣ್ಯಂ ವರ್ಧ ಮಾನಂ ಮನೋಹರಂ॥ ಇತಿ ಮಂಟಪಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ॥

[ಗುರು ನಮಸ್ಕಾರ, ಕರಶುದ್ಧಿಃ, ಪಾಪಪುರುಷಧ್ಯಾನಂ ನಿರಸನಂ, ತತ್ತ್ವ ನ್ಯಾಸ, ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಂ, ನಾರಾಯಣ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ]

ಅಥ ಗುರು ನಮಸ್ಕಾರಃ— ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ಪರಮಗುರು ಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥ ಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯೇಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ಭಾರತ್ಯೈ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ವಾಯುವೇ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ। ಏಕಾದಶಸ್ಥಾನೇ ತತ್ತನ್ಮಂತ್ರ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ॥

[ಗುರುನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕರ್ಮದಲ್ಲೂ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು]

ಅಥ ಕರಶುದ್ಧಿಃ— ಮಣಿಬಂಧೇ ಪ್ರಕೋಷ್ಠೇ ಚ ಕೂರ್ಪರೇ ಹಸ್ತಸಂಧಿಷು। ತತ್ಪೃಷ್ಠ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಶ್ಚೈವ ಕರಶುದ್ಧಿರುದಾಹೃತಾ॥ ಓಂ ಯಂ ಓಂ ಯಂ। ಇತಿ ಮಣಿಬಂಧಯೋಃ॥ ಓಂ ರಂ ಓಂ ರಂ। ಇತಿ ಪ್ರಕೋಷ್ಠಯೋಃ॥ ಓಂ

ವಂ ಓಂ ವಂ । ಇತಿ ಕೂರ್ಪರಯೋಃ ॥ ಓಂ ಯಂ ಓಂ ಯಂ । ಇತಿ ಹಸ್ತ ಸಂಧಿಷು ॥ ಓಂ ರಂ ಓಂ ರಂ। ಇತಿ ಹಸ್ತಪೃಷ್ಠಯೋಃ ॥ ಓಂ ವಂ ಓಂ ವಂ। ಇತಿ ಹಸ್ತ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಃ ॥ ಇತಿ ಕರಶುದ್ಧಿಃ ॥

(ಕೈಗಳ ಮುಂಗೈ ಮಣಿಗಂಟು ಗ್ರಂಥಿಗಳು, ಓಂಬದಿ ಮುಂಬದಿಗಳನ್ನು ಈ ಬೀಜಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಸಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಆಚರಿಸಬೇಕು.)

ಪಾಪಪುರುಷಧ್ಯಾನಂ ನಿರಸನಂ ಚ— ತತೋಹೃತ್‌ಸ್ಥಂ ಭಗವಂತಂ ಸುಷುಮ್ನಾ ಮಾರ್ಗತಃ ಮೂರ್ಧ್ನಿವಿನ್ಯಸೇತ್ ವಾಮಕುಕ್ಷಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾಪಪುರುಷಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಶಿರಸ್ಕಂ ಚ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯ ಭುಜದ್ವಯಂ । ಸುರಾಪಾನ ಹೃದಾಯುಕ್ತಂ ಗುರುತಲ್ಪ ಕಟಿದ್ವಯಂ ॥ ತತ್ಸಂಯೋಗ ಪದದ್ವಂದ್ವಮಂಗ ಜಾನಿಃಅಂಗ ಪಾತಕಂ । ಉಪಪಾತ ಕರೋಮಾಣಂ ರಕ್ತಸ್ಮಶ್ರು ವಿಲೋಚನಂ ॥ ಖಡ್ಗ ಚರ್ಮಧರಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಕುಕ್ಷೌ ಪಾಪಂ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ । ತಂ ನಾಭಿದೇಶಮಾನೀಯ ದುಮ್ನಾ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಷಟ್ಕೋಣ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥೋ ನೀಲವರ್ಣೋ ವಾಯುಬೀಜವಾಚ್ಯಃ ಶಂಖಗದಾಬ್ಜ ಚಕ್ರಾಯುಧಃ ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೋ ಭಗವಾನ್ ಮತ್ ಶರೀರಸ್ಥಂ ಪಾಪಪುರುಷಂ ವಾಯುನಾ ಶೋಷಯತು ॥ ಓಂ ವಾಯವಾಯಾಹಿ ದರ್ಶತೇ ಮೇ ಸೋಮಾ ಅರಂಕೃತಾಃ ತೇಷಾಂ ಪಾಹಿ ಶ್ರುಧೀಹವಂ ॥ ಓಂ ಯಂ। ಇತಿ ಕುಂಭಕೇ ಷಡ್ವಾರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಪಾಪಪುರುಷಂ ಶುಷ್ಕಂ ಭಾವಯೇತ್ ॥ ತತಸ್ಥಂ ಹೃದಯದೇಶಮಾನೀಯ ಹೃದಯಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ರಿಕೋಣ ಮಂಡಲಂ ಮಧ್ಯಸ್ಥೋ ರಕ್ತವರ್ಣೋ ಅಗ್ನಿಬೀಜವಾಚ್ಯಃ ಶಂಖಾಬ್ಜಾರಿ ಗದಾಯುಧಃ ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣೋ ಭಗವಾನ್ ಮತ್‌ಶರೀರಸ್ಥಂ ಪಾಪಪುರುಷಂ ಅಗ್ನಿನಾ ನಿರ್ದಹತು ॥ ಓಂ ಅಗ್ನಿಮೀಳೆ ಪುರೋಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವಮೃತ್ವಿಜಂ । ಹೋತಾರಂ ರತ್ನ ಧಾತಮಂ ॥ ಓಂ ರಂ । ಇತಿ ಕುಂಭಕೇ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ತಂ ದಗ್ಧಂ ಮತ್ವಾ ತದ್ಭಸ್ಮ ವಾಮ ನಾಸಾಪುಟೇನ ಬಹಿಃ ಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥ ಶಿರಸಿ ವರ್ತುಲ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥಃ ಶ್ವೇತವರ್ಣೋ ವರುಣಬೀಜ ವಾಚ್ಯಃ ಶಂಕಚಕ್ರಪದ್ಮಗದಾಯುಧಃ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವೋ ಭಗವಾನ್ ಮತ್ ಶರೀರಂ ಅಮೃತವೃಷ್ಟ್ಯಾ ವರುಣೇನಾಪ್ಲಾವಯತು॥ ಓಂ ತತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾವಂದಮಾನಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇಯಜಮಾನೋ ಹವಿರ್ಭಿಃ ಅಹೇಳೆ(ಡ)ಮಾನೋ ವರುಣೇಹಬೋಧ್ಯುರುಶಙ್ ಸಮಾನ ಆಯುಃಪ್ರಮೋಷಿಃ ॥ ಓಂ ವಂ । ಇತಿ ಕುಂಭಕೇ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿವಾರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ತೇನ ಸ್ವದೇಹಂ ಅಮೃತಧಾರಾಪ್ಲುತಂ ಭಾವಯೇತ್ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ ಕಾರ್ಯಃ ॥ ಇತಿ ಪಾಪಪುರುಷ ನಿರಸನಂ ॥

ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಃ ಪ್ರಜಾಪತ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾಯ ಕವಚಾಯಹುಂ । ಓಂ ಸತ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ ॥ ಏತೇಷಾಂ ತತ್ವಮಂತ್ರಾಣಾಂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಋಷಿಃ ಶಿರಸಿ । ದೈವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ ಮುಖೇ । ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವತಾ ಹೃದಯ ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಪ್ರಧಾನೋಪಮ ವರ್ಣಾನಿ ದ್ವಿಭುಜಾನ್ಯಪ್ಯ ಶೇಷತಃ । ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಾನ್ಯೇವ ಪ್ರಧಾನಂ ತಂ ಹರಿಂ ಪ್ರತಿ ॥ ತತ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ತತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥

ತತ್ವನ್ಯಾಸಃ— (ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತದಭಿಮಾನೀ ದೇವತೆಗಳು ಜೀವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೇರಕ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಈ ಅಭಿಮಾನೀ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾ ಗಿದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಕನಾಗಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವುದು ತತ್ವನ್ಯಾಸವು.) ಶಕ್ತಿಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸಂವಿಚ್ಚ ಸ್ಫೂರ್ತಿಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿರೇವ ಚ । ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಮತಿ ರ್ನಿಯತಿ ರ್ಮಾಯಾ ಕಾಲೋ ಹಿ ಪೂರುಷಃ ॥ ತತ್ರಕ್ರಮಃ

ಓಂ ಪರಾಯ ಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಓಂ ಪರಾಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ.... ನಮಃ । .... ಸಂವಿದಾತ್ಮನೇ .... । .... ಸ್ಫೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇ .... । .... ಪ್ರವೃತ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇ .... । .... ಕಲಾತ್ಮನೇ .... । .... ವಿದ್ಯಾತ್ಮನೇ .... । .... ಮತ್ಯಾತ್ಮನೇ .... । .... ನಿಯತ್ಯಾತ್ಮನೇ .... । .... ಮಾಯಾತ್ಮನೇ .... । .... ಕಾಲಾತ್ಮನೇ .... । ಓಂ ಪರಾಯ ಪುರುಷಾ ತ್ಮನೇ ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾಲಾಕಾರ ವಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಳಸೀದಳ ಹಿಡಿದು ನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಓಂ ಪರಾಯ ಅವ್ಯಕ್ತಾತ್ಮನೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀ ಭಾರತಿಭ್ಯಾಂ ನಮಃ (ಬಲಭುಜ) .... ಮಹದಾತ್ಮನೇ ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಭ್ಯಾಂ ನಮಃ (ಎಡ ಭುಜ) । .... ಅಹಂಕಾರಾ ತ್ಮನೇ ಗರುಡ ಶೇಷ ರುದ್ರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ (ಬಲ ತೊಡೆ) । .... ಮನ ಆತ್ಮನೇ ಸ್ಕಂದೇಂದ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ (ಎಡತೊಡೆ)। .... ಶ್ರೋತ್ರಾತ್ಮನೇ ದಿಗ್ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । .... ತ್ವಗಾತ್ಮನೇ ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ । .... ಚಕ್ಷುರಾತ್ಮನೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ಜಿಹ್ವಾತ್ಮನೇ ವರುಣಾಯ ನಮಃ । .... ಘ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ಅಶ್ವಿ ಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥ (ಬಲಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ – ಕಿರಿಬೆಳವರೆಗೆ) ಓಂ ಪರಾಯ ವಾಗಾ ತ್ಮನೇ ವಹ್ನಯೇ ನಮಃ। .... ಪಾಣ್ಯಾತ್ಮನೇ ದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ। .... ಪಾದಾತ್ಮನೇ ಜಯಂತಾಯ ನಮಃ । .... ಪಾಯ್ವಾತ್ಮನೇ ಮಿತ್ರಾಯ ನಮಃ । .... ಉಪ ಸ್ಥಾತ್ಮನೇ ಮನವೇ ನಮಃ ॥ (ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ – ಕಿರಿಬೆರಳವರೆಗೆ) ಓಂ ಪರಾಯ ಶಬ್ದಾತ್ಮನೇ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪ್ರಾಣಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಸ್ಪರ್ಶಾತ್ಮನೇ

ಅಪಾನಾಯ ನಮಃ । .... ರೂಪಾತ್ಮನೇ ವ್ಯಾನಾಯ ನಮಃ । .... ರಸಾತ್ಮನೇ ಉದಾನಾಯ ನಮಃ । .... ಗಂಧಾತ್ಮನೇ ಸಮಾನಾಯ ನಮಃ ॥ (ಬಲ ಪಾದದ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ – ಕಿರಿಬೆರಳವರೆಗೆ) ಓಂ ಪರಾಯ ಆಕಾಶಾತ್ಮನೇ ಮಹಾಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । .... ವಾಯ್ವಾತ್ಮನೇ ಪ್ರವಹ ವಾಯುವೇ ನಮಃ । .... ತೇಜ ಆತ್ಮನೇ ವಹ್ನಯೇ ನಮಃ । .... ಅಬಾತ್ಮನೇ ವರುಣಾಯ ನಮಃ । .... ಪೃಥಿವ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶನೈಶ್ಚರ ಧರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥ (ಎಡಪಾದದ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ ಕಿರಿಬೆರಳವರೆಗೆ)

ಪುನಃ ಹೃದಯನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅನೇನ ತತ್ವನ್ಯಾಸೇನ ಭಗವಾನ್ ತತ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಃ— (ಮಾತೃಕಾ[ಅಕಾರಾದಿ ಅಕ್ಷರ]ಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಗವದ್ರೂಪಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಭಗವದ್ರೂಪಗಳ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದೇ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸವು. ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ, ಹೃದಯಾದಿನ್ಯಾಸ, ದಿಗ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಏತೇಷಾಂ ಮಾತೃಕಾ ಮಂತ್ರಾಣಾಂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಋಷಿಃ ಶಿರಸಿ । ದೈವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ ಮುಖೇ । ಅಜಾದಿರೂಪೀ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವತಾ ಹೃದಯೇ । ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ತಾದೃಗ್ರೂಪಾಶ್ಚ ಪಂಚಾಶಜ್ಜ್ಞಾನ ಮುದ್ರಾ ಭಯೋದ್ಧೃತಾಃ। ಟಂಕೀ ದಂಡೀ ಚ ಧನ್ವೀ ಚ ತತ್ತದ್ಯುಕ್ತಾಸ್ತು ವಾಮತಃ ॥ ಅಜಾದಿರೂಪೀ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ಮಹಂಕರಿಷ್ಯೆ ॥ ಓಂ ಅಂ ಅಜಾಯ ನಮಃ (ಶಿರಸಿ) । .... ಆಂ ಆನಂದಾಯ ನಮಃ (ಮುಖೇ) । .... ಇಂ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ (ದಕ್ಷಿಣ ನೇತ್ರೇ)। .... ಈಂ ಈಶಾನಾಯ ನಮಃ (ವಾಮ ನೇತ್ರೇ) । .... ಉಂ ಉಗ್ರಾಯ ನಮಃ (ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ಣೆ) । .... ಊಂ ಊರ್ಜಾಯ ನಮಃ (ವಾಮ ಕರ್ಣೆ) । .... ಋಂ ಋತಂಭರಾಯ ನಮಃ (ದಕ್ಷಿಣ ನಾಸಾಪುಟೆ) । .... ೠಂ ೠಘಾಯ ನಮಃ (ವಾಮ ನಾಸಾಪುಟೆ)। .... ಲೃಂ ಲೃಶಾಯ ನಮಃ (ದಕ್ಷಿಣ ಕಪೋಲೆ)। .... ಲೄಂ ಲೄಜಯೇ ನಮಃ (ವಾಮ ಕಪೋಲೆ) । .... ಏಂ ಏಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ಊರ್ಧ್ವೋಷ್ಠೇ) । .... ಐಂ ಐರಾಯ ನಮಃ (ಅಧರೋಷ್ಠೆ) । .... ಓಂ ಓಜೋಭೃತೇ ನಮಃ (ಊರ್ಧ್ವ ದಂತಪಂಕ್ತೌ) । .... ಔಂ ಔರಸಾಯ ನಮಃ (ಅಧರ ದಂತ ಪಂಕ್ತೌ)। .... ಅಂ ಅನಂತಾಯ ನಮಃ (ಮೂರ್ಧ್ನಿ)। .... ಅಃ ಅರ್ಧಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ (ವಾಚಿ) । .... ಕಂ ಕಪಿಲಾಯ ನಮಃ । .... ಖಂ ಖಪತಯೇ ನಮಃ । .... ಗಂ ಗರುಡಾಸನಾಯ ನಮಃ । .... ಘಂ ಘರ್ಮಾಯ ನಮಃ । .... ಙಂ ಙಸಾರಾಯ ನಮಃ ॥ (ಬಲಗೈ ಸಂದಿಗಳಲ್ಲಿ)– .... ಚಂ ಚಾರ್ವಂಗಾಯ ನಮಃ ।

(ಈ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳನ್ನು 37 ನೇ ಪುಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು)

ಹೃದಯಾದಿ ಅಂಗನ್ಯಾಸಃ— ಓಂ ಭೂಃ ಅಗ್ನ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಭುವಃ ವಾಯ್ವಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸ್ವಃ ಸೂರ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ । ಓಂ

.... ಛಂ ಛಂದೋಗಪ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ಜಂ ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ । .... ಝಂ ಝಾಟಿತಾರಯೇ ನಮಃ । .... ಞಂ ಞಮಾಯ ನಮಃ (ಎಡಗೈಯ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ) ॥ .... ಟಂ ಟಂಕಿನೇ ನಮಃ । .... ಠಂ ಠರಕಾಯ ನಮಃ । .... ಡಂ ಡರಕಾಯ ನಮಃ । .... ಢಂ ಢರಿಣೇ ನಮಃ । .... ಣಂ ಣಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ಬಲಗಾಲ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ) ॥ .... ತಂ ತಾರಾಯ ನಮಃ । .... ಥಂ ಥಪಾಯ ನಮಃ । .... ದಂ ದಂಡಿನೇ ನಮಃ । .... ಧಂ ಧನ್ವಿನೇ ನಮಃ । .... ನಂ ನಮ್ಯಾಯ ನಮಃ (ಎಡಗಾಲ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ) ॥ .... ಪಂ ಪರಾಯ ನಮಃ (ದಕ್ಷಿಣ ಕುಕ್ಷೌ) । .... ಫಂ ಫಲಿನೇ ನಮಃ (ವಾಮ ಕುಕ್ಷೌ) । .... ಬಂ ಬಲಿನೇ ನಮಃ (ಪೃಷ್ಠೇ) । .... ಭಂ ಭಗಾಯ ನಮಃ (ಗುಹ್ಯೇ) । .... ಮಂ ಮನವೇ ನಮಃ (ಉದರೇ) । .... ಯಂ ಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ (ಹೃದಯೇ) । .... ರಂ ರಾಮಾಯ ನಮಃ (ತ್ವಚಿ) । .... ಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯೇ ನಮಃ (ಚರ್ಮಣಿ) । .... ವಂ ವರಾಹಾಯ ನಮಃ (ರುಧಿರೇ) । .... ಶಂ ಶಾಂತಸಂವಿದೇ ನಮಃ (ಮಾಂಸೆ) । .... ಷಂ ಷಡ್ಗುಣಾಯ ನಮಃ (ಮೇಧಸಿ) । .... ಸಂ ಸಾರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ಮಜ್ಜಾಯಾಂ) । .... ಹಂ ಹಂಸಾಯ ನಮಃ (ಅಸ್ಥಿಸಂಧಿಷು) । .... ಳಂ ಳಾಳುಕಾಯ ನಮಃ (ಸ್ನಾಯೌ) । .... ಕ್ಷಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ (ಪ್ರಾಣೇ) ॥ ಬಳಿಕ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ ಹೃದಯಾದಿನ್ಯಾಸ ದಿಗ್ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅನೇನ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸೇನ ಅಜಾದಿರೂಪೀ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ನಾರಾಯಣ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರಃ—ಗುರು ನಮಸ್ಕಾರದ ಏಕಾದಶಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಓಂ ಓಂ ವಿಶ್ವಾಯ ನಮಃ (ಶಿರಸಿ) । .... ನಂ ತೈಜಸಾಯ ನಮಃ (ನೇತ್ರಯೋಃ) । .... ಮೋಂ ಪ್ರಾಜ್ಞಾಯ ನಮಃ (ನಾಸಾಯಾಂ) । .... ನಾಂ ತುರೀಯಾಯ ನಮಃ (ವಾಚಿ) । .... ರಾಂ ಆತ್ಮನೇ ನಮಃ (ಹೃದಿ) । .... ಯಂ ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ನಾಭೌ) । .... ಣಾಂ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ಜಾನ್ವೋಃ) । .... ಯಂ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ಪಾದಯೋಃ) ॥

ಪಂಚಾಂಗುಲಿನ್ಯಾಸಃ— ಓಂ ಹೃದ್ಯೋಲ್ಕಾಯ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಮಹೋಲ್ಕಾಯ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ವೀರೋಲ್ಕಾಯ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ದ್ಯುಲ್ಕಾಯ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ವಿಶ್ವಾಯ ನಮಃ । .... ತೈಜಸಾಯ ನಮಃ । .... ಪ್ರಾಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । .... ತುರೀಯಾಯ ನಮಃ ॥ ಎಂದು ಬಲಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನುಳಿದು ಉಳಿದ ಅಂಗುಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಆತ್ಮನೇ ನಮಃ । .... ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । .... ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । .... ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ॥ ಎಂದು ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನುಳಿದು ಉಳಿದ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸಃ— ಓಂ ಹೃದ್ಯೋಲ್ಕಾಯ ಹೃದಯಾ ನಮಃ । .... ಮಹೋಲ್ಕಾಯ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । .... ವೀರೋಲ್ಕಾಯ ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ । .... ದ್ಯುಲ್ಕಾಯ ಕವಚಾಯ ಹುಂ । .... ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ । ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಋಷಿಃ । ಶಿರ ದೈವೀಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ ಮುಖೇ । ಪರಮಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವತಾ ಹೃದಯೇ ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸಶ್ಚಿದಾನಂದೈಕ ದೇಹವಾನ್ । ಶಂಕಚಕ್ರ ಗದಾಪದ್ಮ ಧರೋಧ್ಯೇಯೋಽಹ ಮೀಶ್ವರಃ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾಮಾಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣಮಧ್ಯಗಃ। ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಶಿವಾಹೀಶವಿಪ್ಯೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ ॥ ಸೇವ್ಯಮಾನೋಽಧಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾನಿತ್ಯನಿಶ್ಶೇಷ ಶಕ್ತಿಮಾನ್। ಮೂರ್ತಯೋಽಷ್ಟಾವಪಿಧ್ಯೇಯಾಶ್ಚಕ್ರಶಂಖವರಾಭಯೈಃ ॥ ಯುಕ್ತಾಃ ಪ್ರದೀಪ ವರ್ಣಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತಾಃ। ಶಂಖಚಕ್ರ ವರಾಭೀತಿ ಹಸ್ತಾನ್ಯೇತಾನಿ ಸರ್ವಶಃ ॥ ಮೂಲರೂಪಸವರ್ಣಾನಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಾ ಶಿಖೋಚ್ಯತೇ । ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನಾರಾಯಣಾಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಎಂಬ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ೧೦೮ ಸಲ ಜಪಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಅಷ್ಟಾಂಗನ್ಯಾಸ, ಪಂಚಾಂಗ ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ........ದಿಂದ ವಿಷ್ಣುಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಾರಾಯಣಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಎಂದು ೧೦೮, ೫೪, ೨೮ ಇಲ್ಲವೆ ೧೨ ಸಲ ಶಂಖದಿಂದ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೃಷ್ಣ ಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರಃ— ಗುರುನಮಸ್ಕಾರದ ನಂತರ ಏಕಾದಶಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಸಲ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಂಗುಲಿನ್ಯಾಸ— ಓಂ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣೈಶ್ವರ್ಯಾತ್ಮನೇ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣಪ್ರಭಾತ್ಮನೇ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣಾನಂದಾತ್ಮನೇ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣತೇಜಾತ್ಮನೇ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇ ಕರತಲ ಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥

ಷಡಂಗನ್ಯಾಸಃ— ಓಂ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣೈಶ್ವರ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । .... ಪೂರ್ಣಪ್ರಭಾತ್ಮನೇ ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ । .... ಪೂರ್ಣಾನಂದಾತ್ಮನೇ ಕವಚಾಯ ಹುಂ । .... ಪೂರ್ಣತೇಜಾತ್ಮನೇ ನೇತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ವೌಷಟ್। .... ಪೂರ್ಣಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇ ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್॥ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಋಷಿಃ । ದೈವೀಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ದೇವತಾ । ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್ಧರಿನ್ಮಣಿನಿಭಂ ಜಗದೇಕ ವಂದ್ಯಂ ಸೌಂದರ್ಯಸಾರಮರಿಶಂಖ ವರಾಭಯಾನಿ । ದೋರ್ಭಿರ್ದಧಾನ ಮಜಿತಂ ಸರಸಂ ಚ ಭೈಷ್ಮೀ ಸತ್ಯಾಸಮೇತ ಮಖಿಲಪ್ರದಮಿಂದಿರೇಶಂ ॥ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಷ್ಣಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ "ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ." ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ೧೦೮ ಸಲ ಜಪಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಅಂಗುಲಿನ್ಯಾಸ, ಹೃದಯನ್ಯಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿ, ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ ದಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ೧೨ ಸಲ ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ಕೃಷ್ಣಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಎಂದು ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಂಸಮಂತ್ರಃ— ಗುರು ನಮಸ್ಕಾರದ ನಂತರ ಏಕಾದಶಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ' ಓಂ ಹಂಸಃ ಸೋಽಹಂ ಸ್ವಾಹಾ ಓಂ ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ೧೨ ಸಲ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು.

ಷಡಂಗನ್ಯಾಸಃ— ಓಂ ಹಂಸಃ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । .... ಸೋಽಹಂ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । .... ಸ್ವಾಹಾ ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ । .... ಕವಚಾಯ ಹುಂ । .... ಸೋಽಹಂ ನೇತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ವೌಷಟ್ । .... ಸ್ವಾಹಾ ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ॥ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ ॥ **ಧ್ಯಾನಂ**— ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಹಂಸಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಋಷಿಃ (ಶಿರಸಿ) । ದೈವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ (ಮುಖೇ) । ಹಂಸರೂಪಿ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವತಾ (ಹೃದಯೇ) । ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಧ್ಯಾಯೇ ದ್ರವೀಂದುಕರವಿಂದು ಸಹಸ್ರಲಕ್ಷ ಕಾಂತಿಂ ಪ್ರಿಯಾಸಹಿತ ಮಾಸ್ಥಿತವಿಂದು ಬಿಂಬಂ । ಶಂಖಾದಿ ದೋರ್ವ್ವ ಯುಮುದರ್ಕ ಮಹೇಂದು ಬಿಂಬಾತ್ ಸಂಸಿಚ್ಯ ಮಾನವಮೃತೇನ ರಮಾಧಿನಾಥಂ ॥ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಪ್ರಾತರಾರಭ್ಯ ಅದ್ಯ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪರ್ಯಂತಂ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣೇನ

ಮದ್ದೇಹೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಕೃತೇನ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಪ್ರೇರಿತೇನ ಮಯಾಕೃತೇನ ಚ ಷಟ್ ಶತಾಧಿಕೈಕ ವಿಂಶತಿ ಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯಾಕ ಶ್ವಾಸರೂಪ ಹಂಸಮಂತ್ರ ಜಪೇನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಪತಿಃ ಹಂಸರೂಪೀ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥ ಇತಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಂ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣೇನ ಮದ್ದೇಹೇ ಮಂತ್ರತ್ರಯ ಜಪಸ್ತದಾ । ಅನುಗ್ರಹಾಯ ಮೇ ವಿಷ್ಣು ಪ್ರೀತಯೇ ಕ್ರಿಯತೇ ಹಿ ಸಃ ॥ ಏಕವಿಂಶತ್ ಸಹಸ್ರಂ ಚ ಸ ಷಟ್ ಶತಮಹರ್ನಿಶಂ । ತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಸ್ತು ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರಾಣಮಾಪತೀ ॥ ಇತಿ ಪಠಿತ್ವಾ ಮಂತ್ರಮುಚ್ಚಾರ್ಯ, 'ಹಂಸಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ' ಇತಿ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಆಚಾಮೇತ್ ॥ ಪೂರ್ವವತ್ ಓಂ ಹಂಸಃ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ ಇತ್ಯಾದಿ ನ್ಯಾಸಂ ಕೃತ್ವಾ, 'ಧ್ಯಾಯೇದ್ರವೀಂದು........' ಇತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಅದ್ಯ ಪ್ರಾತರಾರಭ್ಯ ಶ್ವಃ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪರ್ಯಂತಂ ಷಟ್ ಶತಾಧಿಕೈಕವಿಂಶತಿ ಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯಾಕ ಶ್ವಾಸರೂಪ ಹಂಸಮಂತ್ರ ಜಪಂ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣೋ ಮದ್ದೇಹೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಕರೋತಿ । ತತ್ಪ್ರೇರಿತೋಽಹಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ॥ **ಯತ್ ಪ್ರಾಣಾದ್ಯದಪಾನಾಚ್ಚ ತಾಭ್ಯಾಂ ಪರಮಃ ಪೂರುಷಂ । ಉಪಾಸ್ಯೇ ವಿಷ್ಣುಮೇವೈಕಂ ಸ ಹಂಸಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮಮ ॥** ಇತಿ ಪಠೇತ್ । 'ಓಂ ಹಂಸಃ ಸೋಽಹಂ ಸ್ವಾಹಾ ಓಂ' ಇತಿ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮಂತ್ರಂ ಪಠಂತಿ ತರ್ಪಯಂತಿ ಚ ಶಿಷ್ಟಾಃ ॥ ಇತಿ ಹಂಸಮಂತ್ರ ವಿಧಿಃ ॥

ಭಗವತ್ಪೂಜಾಂಗ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ದೇವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ । ತುಳಸೀದಳವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಷುಸೀದ ಗಣಪತೆ ಗಣೇಷು ತ್ವಾಮಾಹುರ್ವಿಪ್ರಥಮಂ ಕವೀನಾಂ । ನ ಋತೇ ತ್ವತ್ಕ್ರಿಯತೇ ಕಿಂ ಚ ನಾರೆ ಮಹಾಮರ್ಕಂ ಮಘವಂ ಚಿತ್ರಯರ್ಚ ॥ ಆರಾಧ್ಯಸೇ ಪ್ರಾಣಭೃತಾಂ ಪ್ರಣೇತ್ರಾ ಪ್ರಾಣಾಧಿನಾಥೇನ ಸಮೀರಣೇನ । ನಾರಾಯಣಜ್ಞಾನ ಸುಖೈಕಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಮಮ ಶ್ರೀರಮಣ ಪ್ರಸೀದ ॥ ಬಿಂಬೋಸಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬೋಸ್ಮಿ ತವ ಯದ್ಯಪಿ ಚಾಂತರಂ । ಸ್ವಾಮಿನ್ನಿರ್ದೋಷ ಮದ್ದೋಷಂ ವಿರೇಜಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ । ಭಗವನ್ ಯನ್ಮಯಾ ಕರ್ಮ ಶುಭಂ ಕಾರಯ ಸೇ ಪ್ರಭೋ । ತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜಾಸ್ತು ತವ ದೇವ ಪ್ರಸಾದತಃ ॥ ಜಯಾಚ್ಯುತ ಜಯಾನಂತ ಜಯ ಕೃಷ್ಣಹರೇ ಪ್ರಭೋ । ಜಯಕೇಶವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೀ ಮುದ್ರಯಾ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಮೇಲೆ ತುಳಸಿಯನ್ನಿಡಬೇಕು.

ಅಥ ಪೂಜಾ ಸಂಕಲ್ಪಃ— ಆಚಮ್ಯ (ಎರಡಾವರ್ತಿ ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು) ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಾಧವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । .... ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ॥ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಓಂ

ಪ್ರಣವಸ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಃ .... ಭೂರ್ಭುವಸ್ವರೋಂ । ಶುಭಾಭ್ಯಾ ಶುಭೇ ಶೋಭನೇ ಮುಹೂರ್ತೇ .... ಶುಭ ತಿಥೌ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಭಗವತೋ ಬಲೇನ ಭಗವತೋ ವೀರ್ಯೇಣ ಭಗವತಸ್ತೇಜಸಾ ಭಗವತಃ ಕರ್ಮಣಾ ಸಂಜೀವಿತ ಸ್ವಾಂತವಪುಶ್ಚಿದಿಂದ್ರಿಯೋಽಹಂ ಅನಂತಾವತಾರ ಗುಣಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಯಥಾಮತಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಿತ ದ್ರವ್ಯೈಃ ತಂತ್ರಸಾರೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ತದಂಗ ಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಕಲಶದ್ವಯಂ ನಿಧಾಯ, ವಸ್ತ್ರಶೋಧಿತಮುದಕಂ ಗಂಧೋದಕಂ, ತುಲಸೀಕಾಷ್ಠೋದಕಂ ಚ ಸಂಪೂರ್ಯ । ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಗಂಧಾಕ್ಷತಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ಹಸ್ತೇನ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತ್ ॥ ಆಕಲಶೇಷು ಧಾವತಿ ಪವಿತ್ರೇ ಪರಿಷಿಚ್ಯತೇ । ಉಕ್ಥೈರ್ಯಜ್ಞೇಷು ವರ್ಧತೇ ॥ (ಕಲಶಯೋಃ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ)

ತುಲಸೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ— ಪ್ರಸೀದ ತುಲಸೀದೇವಿ ಪ್ರಸೀದ ಹರಿವಲ್ಲಭೇ । ಕ್ಷೀರೋದಮಥನೋದ್ಭೂತೇ ತುಲಸಿ ತ್ವಾಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ॥(ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್)

ಅಥ ಕಲಶಪೂಜಾ— [ಸಪ್ತ ಕಲಶ ಸ್ಥಾಪನಂ]

೧) ಬೃಹತ್ಕಲಶ (ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ) ೨) ಪೂರ್ಣಕುಂಭ (ಕುಂಭಾಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ) ೩) ನೈವೇದ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ (ನೈವೇದ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ) ೪) ಪಂಚಪಾತ್ರ ಪೂರಕಂ (ಪಂಚಪಾತ್ರ ಪೂರಣಕ್ಕಾಗಿ) ೫) ಪಾನೀಯಾರ್ಥಂ (ಪಾನೀಯಕ್ಕಾಗಿ) ೬) ಗಂಧೋದಕಾರ್ಥಂ (ಗಂಧೋದಕಕ್ಕಾಗಿ) ೭) ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ (ಕೈತೊಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ) ಇತಿ ಸಪ್ತ (೭) ಕಲಶಾನ್ – ಅಶಕ್ತೌ ಪಂಚ (೫), ತ್ರೀನ್ (೩), ಏಕಂ (೧) ವಾ ಕಲಶಂ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ॥

[ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶ ಮತ್ತೊಂದು ಪೂರ್ಣಕುಂಭಕ್ಕೆ ಗಂಧೋದಕ, ಕೇಸರಿ, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ. ಕಲಶೋದಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ (ಇದೇ ದೇವರ ತೀರ್ಥದ ಥಾಲಿ) ಇವೆರಡು ಕಲಶಗಳಿಗೂ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಹಚ್ಚಿ, ತೀರ್ಥದ ಥಾಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೂ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ತುಲಸೀದಳವನ್ನು ಎರಡು ಕಲಶಕ್ಕೂ ಹಾಕಿ ಎರಡೂ ಕಲಶಗಳ ಮೇಲೆ ಬಲಕೈಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು.]

ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಸ್ಸಮಾಶ್ರಿತಃ । ಮೂಲೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ । ಕುಕ್ಷೌತು ಸಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ । ಋಗ್ವೇದೋಽಥ ಯಜುರ್ವೇದಃ ಸಾಮವೇದೋಽಹ್ಯಥರ್ವಣಃ । ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಕಲಶಂ ತು ಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ । ಅತ್ರ ಗಾಯತ್ರೀ

ಸಾವಿತ್ರೀ ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಕರೀ ಕಥಾ । ಆಯಾಂತು ದೇವಪೂಜಾರ್ಥಂ ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಯೇ(ಮಾದರಾತ್) । ಸರ್ವೇ ಸಮುದ್ರಾಃ ಸರಿತಸ್ತೀರ್ಥಾನಿ ಜಲದಾ ನದಾಃ । ಆಯಾಂತು ದೇವಪೂಜಾರ್ಥಂ ದುರಿತಕ್ಷಯಕಾರಕಾಃ ॥ ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರೀ ಸರಸ್ವತೀ । ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರೀ ಜಲೇಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥

ಇಮಂ ಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ ಸರಸ್ವತೀ । ಶುತುದ್ರಿ ಸ್ತೋಮಂ ಸಚತಾ ಪರುಷ್ಣ್ಯಾ । ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾ ಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾ ರ್ಜೀಕೀಯೇ ಶೃಣುಹ್ಯಾ ಸುಷೋಮಯಾ ॥

ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶೇ ಪೂರ್ಣ ಕಲಶೇ ಚ ಭಾಗೀರಥ್ಯಾದಿ ತೀರ್ಥಾನ್ಯಾವಾಹಯಾಮಿ । ಕಲಶಯೋಃ ಷಟ್ಕೋಣ ಪದ್ಮಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । [ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ದಲಗಳ ಚಕ್ರವನ್ನು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯ ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಬರೆದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಾರವನ್ನು ಬರೆದು ಈ ಮುಂದಿನ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. (ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಈ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.]

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ :– ಕಲಶಪೂಜಾದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ನೂರು ಭಗವದ್ರೂಪಗಳನ್ನು, ಮೂಲರೂಪ ನಾರಾಯಣನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ನೂರೊಂದು ಭಗವದ್ರೂಪಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಕುಂಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯುತ್ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಂಶುಮಾರ, ಕಲ್ಕೀ, ಬುದ್ಧ ಇತ್ಯಾದಿ ನೂರು ಕಲಶದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಆವಾಹನ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಏಕಪಂಚಾಶದ್ವರ್ಣಾನಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಜಾದಿ ಏಕಶತ ಕಲಶದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾನಂತರ ಆವಾಹನಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಸ್ನಾನೀಯ, ವ್ಯುತ್ಕ್ರಮ, ಕಲಶಗಳಿಗೆ ಆವಾಹನ ಮಾಡಿ ತತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ದೇವತಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ಆಸನಂ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಮಧುಪರ್ಕ, ಪುನರಾಚಮನ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ನೀರಾಜನ —ಮುಂತಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೂವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇತಿ ಸುದರ್ಶನ ಮಂತ್ರೇಣ ರಕ್ಷಾಂ ಕೃತ್ವಾ ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ದಿಗ್ಬಂಧನಾರ್ಥಂ ಗದಾಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ (ಜಲಶೋಧೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಪದ್ಮಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ) "ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ" ಇತಿ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಜಪಿತ್ವಾ । (ಹನ್ನೆರಡು ಸಲ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಪಿಸಿ,) ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಏಕಪಂಚಾಶದ್ವರ್ಣಾನಾಂ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಯಃ । ಆತ್ಮಾದ್ಯಾ ವಾಸುದೇವಾದ್ಯಾ

ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾ ಮತ್ಸ್ಯ ಕಚ್ಛಪೌ । ಕೋಲೋ ನೃಸಿಂಹಸ್ಸ ವಟುರ್ಜಾಮದಗ್ನಿ ರಘೂದ್ವಹೌ । ವಾಸಿಷ್ಠ ಯಾದವೌ ಕೃಷ್ಣಾ ವಾತ್ರೇಯೌ ಬುದ್ಧ ಕಲ್ಕಿನೌ । ಶಿಂಶುಮಾರಶ್ಚೇತಿ ಶತಂ ಕಲಾಃ ಕಲಶದೇವತಾಃ ॥ ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶೇ ಅಜಾದಿ ಶತ[illegible]ಮೂರ್ತೀಃ ಆವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಪೂರ್ಣಕುಂಭೆ ವೃತ್ಕ್ರಮೇ ಶಿಂಶುಮಾರಶ್ಚ [illegible] ಬುದ್ಧಸ್ತತಃ ಪರಂ । ಅತ್ರೇಯ ವ್ಯಾಸಕೃಷ್ಣಾಶ್ಚ ರಾಘವೋ ಭಾರ್ಗವಸ್ತತಃ। ವಾಮನೋ ನಾರಸಿಂಹಶ್ಚ ಹರಾಹಃ ಕೂರ್ಮ ಏವ ಚ । ಮತ್ಸ್ಯ ತುರ್ಯಾದಯಃ ಪಶ್ಚಾದನಿರುದ್ಧಾದಯಸ್ತತಃ । ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಾದ್ಯಾಃ ಕೃಷ್ಣಪೂರ್ವಾ ದೇವತಾಃ ಕೇಶವಾಂತಿ ಮಾಃ। ನೃಸಿಂಹಾದ್ಯಾ ಅಜಾಂತಾಶ್ಚ ಶತಂ ಕಲಶದೇವತಾಃ । ಏತಾಭಿಃ ಸಹಿತಾಂ ಮೂಲಮೂರ್ತಿಂ ಕುಂಭೋದಕೆ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಕಲಶದ್ವಯೇ ತತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಆವಾಹಿತ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಂ, ಆಚಮನೀಯಂ, ಮಧುಪರ್ಕಂ, ಪುನರಾಚಮನಂ, ಸ್ನಾನಂ, ವಸ್ತ್ರಂ, ಆಭರಣಂ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ. ಆಸನಂ, ಗಂಧಂ, ಪುಷ್ಪಂ, ಧೂಪಂ, ದೀಪಂ, ನೈವೇದ್ಯಂ, ನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಸಮಸ್ತ ರಾಜೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಕಲಶಃ ಕೀರ್ತಿಮಾಯುಷ್ಯಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ಮೇಧಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ । ಯೋಗ್ಯತಾಂ ಪಾಪಹಾನಿಂ ಚ ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಂ ಚ ಸಾಧಯೇತ್ ॥ ಸರ್ವತೀರ್ಥ ಮಯೋ ಯಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಕ್ಷೇತ್ರ ಮಯೋ ಯತಃ । ಅತೋ ಹರಿಪ್ರಿಯೋಽಸಿ ತ್ವಂ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ॥ ಅನೇನ ಕಲಶದೇವತಾ ಪೂಜನೇನ ಭಗವಾನ್ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ॥

ಅಥ ಶಂಖ ಪೂಜಾ— ಬೃಹತ್ ಕಲಶದ ನೀರನ್ನು ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಶಂಖವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಶಂಖಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. **ಓಂ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೆ ಪಾವಮಾನಾಯ** (ಮಹಾದರಾಯ, ವಾಸುದೇವಾಯ) ಧೀಮಹಿ। ತನ್ನಃ ಶಂಖಃ **ಪ್ರಚೋದಯಾತ್**॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ –ಇದನ್ನು ೧೨ ಸಲ ಜಪಿಸಬೇಕು. ಶಂಖದೇವತಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಗಂಧ ತುಲಸೀ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯ ಮುದ್ರಾಂ, ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ, ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖ ಮುದ್ರಾಂ, ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಂ, ದಿಗ್ಬಂಧನಾರ್ಥಂ ಗದಾಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ । ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಇತಿ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಜಪಿತ್ವಾ ॥ ಶಂಖೇ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಮಧ್ಯೇ ವರುಣಾಯ ನಮಃ । ಪೃಷ್ಠೇ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ । ಅಗ್ರೇ ಗಂಗಾ ಸರಸ್ವತೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ತ್ರಿಲೋಕೀಗತ ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಶಂಖದೇವತಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀರಮಣ

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ಆವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾನ್ ಸಮರ್ಪ್ಯ । ಕರೇಣ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥ ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಂಖಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಾರ್ಥನ ಮಾಡಬೇಕು. ತ್ವಂ ಪುರಾ ಸಾಗರೋತ್ಪನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ವಿಧೃತಃ ಕರೇ । ನಮಿತ ಸ್ಸರ್ವದೇವೈಶ್ಚ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥ ಗರ್ಭಾ ದೇವಾದಿ ನಾರೀಣಾಂ ವಿಶೀರ್ಯಂತೇ ಸಹಸ್ರಧಾ ತವನಾದೇನ ಪಾತಾಳೇ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ನಮೋಸ್ತುತೇ । ದರ್ಶನೇನ ಹಿ ಶಂಖಸ್ಯ ಕಿಂ ಪುನಃ ಸ್ಪರ್ಶನೇನ ಚ । ವಿಲಯಂ ಯಾಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ಹಿಮವದ್ಭಾಸ್ಕರೋದಯೇ । ನತ್ವಾ ಶಂಖಂ ಕರೇ ಧೃತ್ವಾ ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ವೈಷ್ಣವಾಃ । ಯಃ ಸ್ನಾಪಯತಿ ಗೋವಿಂದಂ ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಮನಂತಕಂ । ಶಂಖಂ ಚಂದ್ರಾರ್ಕ ದೈವತ್ಯಂ ಮಧ್ಯೆ ವರುಣ ದೇವತಂ । ಪೃಷ್ಠೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಸ್ತತ್ರ ಅಗ್ರೇ ಗಂಗಾ ಸರಸ್ವತೀ । ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೆ ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ವಾಸುದೇವಸ್ಯಚಾಜ್ಞಯಾ । ಶಂಖೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಂ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಶಂಖೋದಕೇನ ತುಲಸೀದಲೇನ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಆತ್ಮಾನಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಶೇಷಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಶಂಖಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಪೂರ್ವವದರ್ಚಯೇತ್ ॥ (ಪುನಃ ಜಲಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ತುಲಸೀ ದಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಅಷ್ಟವಾರಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಸಮಾಪಯೇತ್)

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ :— ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛಂಖೇನಚೋ ಧೃತ್ಯ ಜಲಂ ಯಸ್ತ್ವಭಿಷೇಚಯೇತ್ । ಶ್ವಾನಮೂತ್ರ ಸಮಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ॥ ತ್ರಿವಾರಂ ಶೋಧಿತೈಃ ತೀರ್ಥೈಃ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ವಿಶೋಧನಂ । ಕುರ್ಯಾಚ್ಛಂಖ ತ್ರಯಾದ್ಭಿಶ್ಚ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ತತಃ ಪರಂ । ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯೇಚ್ಛಿಲಾದಿಂಶ್ಚ ಅಹಂರುದ್ರೇತಿ ಮಂತ್ರತಃ । ಶಂಖಾದಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟತೋಯಂ ತು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಪತೇದ್ಯದಿ । ತತ್ತೋಯಂ ರುಧಿರಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ತಥಾ ಶಂಖಾಗ್ರ ನಿಸೃತಂ । ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಾಗ್ರ ಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ ರಜತ ಸ್ವರ್ಣ ತಾಮ್ರತಃ । ಅಭಿಷೇಕಂ ಕೃತಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಅಮೃತಸ್ಯಾಭಿಷೇಚನಂ । ಶಂಖಸ್ಯ ಪೃಷ್ಟ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಜಲಂ ಪಾಪಕರಂ ಧ್ರುವಂ । ತೇನ ನ ಸ್ನಾಪಯೇದ್ವಿಷ್ಣುಂ ಸ್ನಾಪನಾತ್ ಪಾಪಸಂಭವಃ । ವಿನಾ ಽಽಧಾರೇಣ ಶಂಖಸ್ಯ ನ ಯೋಗ್ಯಂ ಹರಿಪೂಜನಂ । ತಸ್ಮಾದ್ವಿಧಿವ ದಾಧಾರಂ ಶಂಖಸ್ಯತು ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯ :— ಯಾವಾತನು ನದೀ ತಟಾಕ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಶಂಖದಿಂದಲೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಮಾಡುವನೋ ಆ ನೀರು ಶ್ವಾನಮೂತ್ರ ಸಮವೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಮೂರು ಸಲ ಶೋಧಿತವಾದ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಮೂರು ಸಲ ಶಂಖದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅಹಂರುದ್ರ ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರ

ಗಳಿಂದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಂಖದ ಪೃಷ್ಟಭಾಗ, ಅಗ್ರಭಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಮನಾದದು. ಆದಕಾರಣ ಶಂಖದ ಮೂಲ ಅಗ್ರಭಾಗಗಳನ್ನು ಭಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಆಚ್ಛಾದನೆಮಾಡಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುವುದು. ಶಂಖಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ವಿಲ್ಲದೆ ದೇವರಪೂಜೆಗೆ ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಅಡ್ಡಣಿಕೆ ಅವಶ್ಯವು, ಕೂರ್ಮಾಕಾರವಾದ ಆಧಾರವನ್ನು ಶಂಖಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಘಂಟಾನಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಪುರುಷಸೂಕ್ತ, ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತ ಮುಂತಾದ ಸೂಕ್ತಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ನಂತರ ಗಂಧೋದಕದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟಗಂಧೋದಕೈರ್ಯಸ್ತು ಅಭಿ ಷೇಚಯತೇ ಹರಿಂ । ಸಹಸ್ರ ವಾರ್ಷಿಕೀ ಪೂಜಾ ದಿನನ್ಯೆಕೇನ ಲಭ್ಯತೇ ॥ ತುಲಸೀ ಕಾಷ್ಟ ಮಗರುಂ ತಥ್ಯೈವಾಮಲಕಂ ಶುಭಂ । ಬಿಲ್ವಗಂಧಂ ದೇವದಾರು ತಥಾ ಶ್ರೀ ಗಂಧ ಕುಂಕುಮಂ ॥ ರೋಚನಂ ಚೇತ್ಯಷ್ಟ ಗಂಧಂ ಸರ್ವದೇವ ಹರೇಪ್ರಿಯಂ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯ— ತುಲಸೀಕಾಷ್ಟ, ಅಗರು, ನೆಲ್ಲಿ, ಬಿಲ್ವ ದೇವದಾರು, ಗಂಧದ ಚಕ್ಕೆ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರ, ಗೋರೋಚನ ಈ ಎಂಟು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಕರವಾದ ಗಂಧ ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಗಂಧವೆಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಅಷ್ಟಗಂಧದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದಿನವೂ ದೇವರ ತೀರ್ಥದ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಂಚಪಾತ್ರ ಪೂಜಾ— ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪೂರ್ವ ಸಂಗೃ ಹೀತ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರ ಪೂರಕ ಕಲಶಸ್ಥ ಜಲಾನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಅರ್ಘ್ಯಾದಿ ಷಟ್‌ಪಾತ್ರೇಷು ಸಂಪೂರ್ಯ. ಅರ್ಘ್ಯಂ ವಾಯುಪದೇ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ನೈಋತ್ಯಾಂ ಪಾದ್ಯಮೇವ ಚ । ಈಶೇ ತ್ವಾಚಮನೀಯಂ ಚ ಸ್ನಾನೀಯಂ ಚಾಗ್ನಿಕೋಣಕೇ । ಮಧ್ಯೇ ದ್ವೇ ಸರ್ವ ಪಾತ್ರಾಣಾಂ ಶುದ್ಧತೋಯೇನ ಪೂರಯೇತ್ । ಏಕಂ ಸ್ಯಾನ್ಮಧುಪರ್ಕೇsನ್ಯತ್ಪುನ ರಾಚಮನೇ ತಥಾ। ನಿಕ್ಷಿಪೇದ್ಗಂಧ ತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪಾದೀನಿ ಯಥಾವಿಧಿ॥ ವಾಯುವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆ, ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪಾದ್ಯಪಾತ್ರೆ, ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ಆಚಮನ ಪಾತ್ರೆ, ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸ್ನಾನೀಯಪಾತ್ರೆ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧುಪರ್ಕಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಪುನರಾಚಮನೀಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟು, ಗಂಧ ತುಲಸೀ ಹೂವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಪಂಚಪಾತ್ರ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯೇ ಸರಸ್ವತೀಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆಚಮನೇ ರತಿಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಮಧುಪರ್ಕೇ ಪಿತಾಮಹಂ । ಪುನರಾಚಮ ನೀಯೇ ಶಾಂತಿಂ । ಸ್ನಾನೀಯಪಾತ್ರೆ ವರುಣಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ

ಯೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಆವಾಹನಮಾಡಿ ಆ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ದಾನಮುದ್ರಾಂ ಪಾದ್ಯೆ ಅಂಜಲಿಮುದ್ರಾಂ । ಆಚಮನೀಯೆ ಗೋಕರ್ಣಾಕೃತಿ ಮುದ್ರಾಂ । ಮಧು ಪರ್ಕೇ ಸೂಕರೀಮುದ್ರಾಂ । ಪುನರಾಚಮನೀಯೇ ಹಂಸಮುದ್ರಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ಸಲ ಜಪಿಸಿ ಮುದ್ರಾಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಘ್ಯೇ ತು ದಾನಮುದ್ರಾ ಚ ಪಾದ್ಯೇ ಚಾಂಜಲಿ ಮುದ್ರಿಕಾ । ಗೋಕರ್ಣಾಕೃತಿ ರಾಚಮ್ಯೇ ಮಧುಪರ್ಕೇ ಚ ಸೂಕರೀ । ಹಂಸೀ ಚ ಪುನರಾಚಮ್ಯೇ ಪಂಚಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ ॥ ಎಂಬ ಆಧಾರದಿಂದ ಐದು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಪಂಚ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಪಂಚಪಾತ್ರ ಪೂಜಾದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್‌ಕಲಶದ ನೀರನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಲಶಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ವಾಯುವ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯನ್ನು, ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾದ್ಯದಪಾತ್ರೆ, ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಆಚಮನದಪಾತ್ರೆ, ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನೀಯಪಾತ್ರೆ, ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧುಪರ್ಕದ ಪಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯಕ್ಕೆ ಒಂದು, ಪುನರಾಚಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಈ ರೀತಿ ಕಲಶದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವಕ್ಕೆ ಗಂಧ ಅಕ್ಷತೆ ಹಚ್ಚಿ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇವಕ್ಕೂ ಆವಾಹನಮಾಡಿ, ಆವಾಹನ ಮುದ್ರೆಗಳಾದ ದಾನಮುದ್ರಾ ಅಂಜಲಿಮುದ್ರಾ, ಗೋಕರ್ಣಮುದ್ರಾ, ಸೂಕರಿಮುದ್ರಾ, ಹಂಸಮುದ್ರಾ ಎರಡಾವರ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ತುಲಸೀದಲದಿಂದ ಶಂಖದಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ತಾನೂ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಶಂಖದ ಒಳಗೆ ತೊಳೆದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪಂಚಾಮೃತ ದ್ರವ್ಯಪೂಜಾ— ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಂಗ ಪಂಚಾಮೃತಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ । ಪೂರ್ವೇ ದಧಿ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಘೃತಂ । ಪಶ್ಚಿಮೇ ಮಧು । ಉತ್ತರೇ ಶರ್ಕರಾಂ । ವಾಯುವ್ಯೇ ಫಲಾನಿ । ಮಧ್ಯೇ ಕ್ಷೀರಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ॥ ಕ್ಷೀರೇ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ ಗೋವಿಂದಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ದಧ್ನಿ ದಧಿ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ ವಾಮನಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆಜ್ಯೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಮಧುನಿ ಮಧುಸೂದನಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಶರ್ಕರಾಯಾಂ ಅಚ್ಯುತಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಫಲೇ ನಾರಾಯಣಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಪಂಚಾಮೃತ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಇತಿ ಆವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಪಂಚಾಮೃತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮೊಸರನ್ನು, ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿಗೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿಗೆ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು,

ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ಫಲಗಳನ್ನು, ಮಧ್ಯೆ ಹಾಲನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಆಯಾ ಪದಾರ್ಥ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತಾವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ತುಲಸೀದಲ ವನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಾದ್ಯ, ಆಚಮನ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ ಮುಂತಾದ ಉಪಚಾರ ಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಮೃತ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಥ ಪೀಠಪೂಜಾ— ಚಕ್ರಾಬ್ಜಮಂಡಲೇ ಪೀಠಪೂಜಾಂ ಕರ್ತುಂ ಗುರ್ವ ನುಜ್ಞಾ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥಂ ಗುರುಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥ ಪೀಠಮಧ್ಯೇ ಪರದೇವತಾಭ್ಯೋ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ವಾಮೇ ಗುರುವೇ ವಾಯುವೇ ನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಸರ್ವ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಪುನರ್ವಾಮೇ ಸರ್ವ ಗುರು ಸನಕ ಸನಂದನಾದಿಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಏತ್ಯೈಃ ಅನುಜ್ಞಾತಃ ಪೀಠಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಪೀಠಾಧೋಭಾಗೇ ಆಗ್ನೇಯೇ ಗರುಡಾಯ ನಮಃ । ನೈಋತ್ಯೇ ವೇದ ವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ । ವಾಯುವ್ಯೇ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ । ಈಶಾನ್ಯೇ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ । ಪೀಠಪಾದೋರ್ಧ್ವಭಾಗೇ ಧರ್ಮಾಧಿಪತಯೇ ಯಮಾಯ ನಮಃ । ಜ್ಞಾನಾಧಿಪತಯೇ ವಾಯುವೇ ನಮಃ । ವೈರಾಗ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಶಿವಾಯ ನಮಃ । ಐಶ್ವರ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಪೀಠಫಲಕೇಷು ಪೂರ್ವೇ ಅಧರ್ಮಾಧಿ ಪತಯೇ ನಿರಋತಯೇ ನಮಃ। ದಕ್ಷಿಣೇ ಅಜ್ಞಾನಾಧಿಪತಯೇ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ। ಪಶ್ಚಿಮೇ ವೈರಾಗ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ಕಾಮಾಯ ನಮಃ । ಉತ್ತರೇ ಅನೈಶ್ವರ್ಯಾಧಿ ಪತಯೇ ರುದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಪೀಠಾಧಸ್ತಾತ್ ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ಆಧಾರರೂಪಿಣ್ಯೈ ಶಕ್ತ್ಯೈ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣು ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ತತ್ಪೃಚ್ಛಾಶ್ರಿ ತಾಯ ವಾಯು ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ । ತತ್ಪೃಚ್ಛಾಶ್ರಿತಾಯ ಅನಂತಾಖ್ಯ ಶೇಷಾಯ ನಮಃ । ತತ್ಫಣಾಶ್ರಿತಾಯ್ಯೆ ಪೃಥಿವ್ಯಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭೂಮ್ಯೈ ನಮಃ । ತದುಪರಿ ಕ್ಷೀರಸಾಗರಮಾನಿನೇ ವರುಣಾಯ ನಮಃ। ರಮಾರೂಪ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಾಯ ನಮಃ । ರಮಾರೂಪ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಮಂಟಪಾಯ ನಮಃ । ರಮಾರೂಪ ಕಂದನಾಳ ಸಹಿತ ಪದ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಪದ್ಮ ಷಟ್ಕೋಣೇಷು ದಕ್ಷಿಣ ಕೋಣೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ವಾಮ ಕೋಣೇ ಸೋಮಾಯ ನಮಃ । ಸಂಮುಖೇ ಹುತಾಶನಾಯ ನಮಃ । ದೇವ ವಾಮ ಕೋಣೇ ಸತ್ವಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಶ್ರೀಯೈ ನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣ ಕೋಣೇ ರಜೋಽಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭೂಮ್ಯೈ ನಮಃ । ದೇವಪೃಷ್ಠೇ ಉಪಬರ್ಹಣರೂಪಾಯ್ಯೆ ತಮೋಽಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ। ಸೋಪಾನೇ ಪೂರ್ವೇ ಆತ್ಮನೇ ನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಪಶ್ಚಿಮೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಉತ್ತರೇ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಪೂರ್ವಾದಿ ಕಮಲಾಷ್ಟಪತ್ರೇಷು ಛತ್ರಧಾರಿಣ್ಯೈ ವಿಮ ಲಾಯೈ ನಮಃ । ಚಾಮರಧಾರಿಣ್ಯೈ ಉತ್ಕರ್ಷಿಣ್ಯೈ ನಮಃ । ವ್ಯಜನಧಾರಿಣ್ಯೈ ಜ್ಞಾನಾಯೈ ನಮಃ । ದರ್ಪಣ ಧಾರಿಣ್ಯೈ ಕ್ರಿಯಾಯೈ ನಮಃ । ಗಾನ ಕರ್ತ್ಯೈ

ಯೋಗಾಯ್ಯೆ ನಮಃ । ನೃತ್ಯಂತ್ಯೈ ಪ್ರಪ್ಪ್ವೀನ ನಮಃ । ವಾದ್ಯಹಸ್ತಾಯೈ ಸತ್ಯಾಯ್ಯೆ ನಮಃ । ಸ್ತೋತ್ರ ಕರ್ತ್ರ್ಯೈ ಈಶಾನಾಯ್ಯೆ ನಮಃ । ಏತಾಭಿಃ ಕೃತ ಸೇವಾಂ ಸಮರ್ಪಯಂತ್ಯೈ ಮಧ್ಯೆ ಅನುಗ್ರಹಾಯ್ಯೆ ನಮಃ । ಅನುಗ್ರಹಾಖ್ಯ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಸಹಸ್ರಫಣಾ ಮಂಡಲ ಮಂಡಿತಾಯ ತಲ್ಪಂ ಕಾರಾಯ ಹರೇಃ ಯೋಗಾಸನ ರೂಪಾಯ ಶ್ರೀಮದನಂತಾಯ ನಮಃ । ತದುಪರಿ ರಮಾರೂಪ ಚಿತ್ರಾಸನಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ಏಕೈಕವಾರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥

(ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನ ಅನಂತರೂಪ ಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದೇ ಪೀಠಪೂಜೆಯು. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂಬ ಪೀಠ ನಾವು ಪೂಜೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮಂಟಪದ ಪೀಠದವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವನು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಪರಿವಾರಭೂತರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ದೇವತೆಗಳು ಪೀಠದ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳ ಕೆಳಭಾಗ ದೇವರ ಎದುರುಭಾಗವೇ ಪೂರ್ವ. ಪೀಠದ ಹಲಗೆಯ ಕೆಳಭಾಗ, ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ, ಕೆಳಭಾಗದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಮಂಟಪ ಚೌಕವಾದ ಮಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನದ ಆಕಾರ ಅಂದರೆ ಕಮಲಹೂವಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ರಮಾದೇವಿಯರ ಧ್ಯಾನ ಇದೇ ಪದ್ಮಾಸನ. ಈ ಪದ್ಮಪೀಠದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಮಲವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ಪದ್ಮದ ಆರು ದಳದಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಎಡಭಾಗ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬಲಭಾಗ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎದುರುಭಾಗ, ಪುನಃ ಸಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಡಭಾಗ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬಲಭಾಗ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಹೀಗೆ ಆರು ದಲದ ಕಮಲಕ್ಕೆ-ಪೂರ್ವ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. 2ನೇ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಎಂಟುದಲ ಪದ್ಮವನ್ನು ಬರೆದು ಆ 8 ಧಲಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವತಾ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹಾಸಿಗೆಯಾದ ಶೇಷ ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಪೂರ್ವ, ಅಗ್ನೇಯ, ದಕ್ಷಿಣ, ನೈಋತ್ಯ, ಪಶ್ಚಿಮ, ವಾಯುವ್ಯ, ಉತ್ತರ, ಈಶಾನ್ಯ ಈ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕು ದೇವತಾ ಶೇಷನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ತುಲಸೀ ಹೂವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.)

ಆವಾಹನ ಕ್ರಮ— ಪೂರ್ವ ದೇವರ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಆವಾಹನಮಾಡ ಬೇಕು. ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಓಂ ರಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ, ಓಂ ಯಂ ಎಂಬ ವಾಯುಬೀಜದಿಂದ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಕಮಲವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಎದುರುಮಾಡಿ, ಓಂ ಎಂದು ಉಸಿರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಕಮಲವನ್ನು ಮೇಲೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯನಾದ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅರಳಿಸಿ ಆ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು.

ಅಥ ಬಿಂಬಾವಾಹನ ಕ್ರಮಃ— ಹೃತ್ಪದ್ಮಾಧಿಷ್ಠಿತ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂ ತುಲಸೀಪ್ರಷ್ಟಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥ ಓಂ ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸ ಶ್ಚಿದಾನಂದೈಕ ದೇಹವಾನ್ । ಚಕ್ರಶಂಖ ಗದಾಪದ್ಮ ಧರೋಧ್ಯೇಯೋಹ ಮೀಶ್ವರಃ । ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾ ಮಾಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣ ಮಧ್ಯಗಃ । ಬ್ರಹ್ಮವಾಯು ಶಿವಾಹೀಶ ವಿಪ್ಸೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ । ಸೇವ್ಯಮಾನೋಽಧಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಿತ್ಯನಿಶ್ಶೇಶ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ॥ ಓಂ ಆತ್ಮಾದೇವಾನಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಗರ್ಭೋ ಯಥಾವಶಂ ಚರತಿ ದೇವ ಏಷಃ । ಘೋಷಾ ಇದಸ್ಯ ಶೃಣ್ವಿರೇ ನ ರೂಪಂ ತಸ್ಮೈ ವಾತಾಯ ಹವಿಷಾವಿಧೇಮ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಓಂ ಏಹ್ಯೇಹಿ ಮಮ ಹೃತ್ಪದ್ಮಸ್ಥಿತ ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆವಾಹಯಾಮಿ ಪೀಠೇತ್ವಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ರಮಾಪತೇ । ಭೋ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಜಗತಾಂ ನಾಥ ಯಾವತ್ಪೂಜಾವಸಾನಕಂ । ತಾವತ್ವಂ ಪ್ರೀತಿಭಾವೇನ ಬಿಂಬೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸಂನಿಧೋಭವ ॥ ಮಮಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಪೀಠೇಸ್ಥಿತಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಯೇಹ್ಯೇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ । ಯೇಹ್ಯೇಹಿ ಹೃತ್ಪದ್ಮಸ್ಥಿತ ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಂ । ಇತಿ ಆವಾಹನಮುದ್ರಯಾ ಆವಾಹ್ಯ । ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥ ಆವಾಹಿತೋ ಭವ । ಸಂಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋ ಭವ । ಅವಕುಂಠಿತೋ ಭವ । ಸುಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ । ಇತಿ ಉಚ್ಚಾರ್ಯ ಆವಾಹನಾದಿ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ । ಸರ್ವಾಭ್ಯಸ್ತತ್ತ್ವ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ಮಾತೃಕಾ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ತತ್ರ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತಂ ವಿಷ್ಣುಂ ತತ್ತನ್ಮೂರ್ತಿಗತೈ ಸಮೈ । ಏಕೀಭೂತಂ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಪೂಜಯಾಮ್ಯಹಂ । ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾದ್ದೇಶಕಾಲಾದಿ ವ್ಯವಧಾನೋಜ್ಝಿತತ್ವತಃ । ಸ್ಥಿತ್ವೈವ ತತ್ತತ್ ಸ್ಥಾನೇಷು ಸ್ವಪೂಜ್ಯ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಸ್ಥಿತಂ । ಭಾವಯೇ ತ್ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಾಂದ್ರಸುಂದರ ವಿಗ್ರಹಂ । ನಖಾದಿಕೇಶ ಪರ್ಯಂತಂ ರೂಪಾನಂತ್ಯೇನ ಸಂಯುತಂ । ಗುರೂಪದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗೇಣ ಚಿಂತಯೇಽಹಂ ಯಥಾಮತಿ ॥ ಇತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥ ತತಃ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಂ ಕೃತ್ವಾ ಮೂಲಮಂತ್ರ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಜಪೇತ್ ॥

ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ದೇವಯಂತ ಸ್ತ್ವೇ ಮಹೇ । ಉಪಪ್ರಯಂತು ಮರುತಃ ಇಂದ್ರಪ್ರಾಸೂರ್ಭವಾ ಸ ಚಾ ॥ ಏಹಿ ಭಗವನ್ ವಿಷ್ಣೋ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಮಜ್ಜನಾಲಯಂ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ॥ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾನಿದಧೇ ಪದಂ । ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ । ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ಪಾದುಕಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಭದ್ರಂ ಕರ್ಣೇಭಿಃ ಶೃಣುಯಾಮ ದೇವಾ ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಯೇ ಮಾಕ್ಷಭಿರ್ಯಜತ್ರಾ । ಸ್ಥಿರೈರಂಗೈಸ್ತುಷ್ಟುವಾಂ ಸಸ್ತನೂಭಿರ್ವ್ಯ

ಕ್ಷೇಮ ದೇವಹಿತಂ ಯದಾಯುಃ ॥ ಸ್ನಾನಪೀಠೆ ಉಪವೇಶ್ಯ । ಘಂಟಾನಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೇವರನ್ನು ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೃತ್ತಿಕಾಶೌಚ ಗಂಡೂಷ ದಂತಧಾವನ ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಳನ ಆಚಮನಾದಿ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋವಿಷ್ಣು ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಸ್ತೇನ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮೂರಾವರ್ತಿ-ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸರಸ್ವತೀ ಹಸ್ತೇನ ಪಾದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪಾದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕುವುದು) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ರತಿ ಹಸ್ತೇನ ಆಚಮನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮೂರಾವರ್ತಿ ಆಚಮನೀಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀರು ಹಾಕುವುದು) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಪಿತಾಮಹ ಹಸ್ತೇನ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮೂರಾವರ್ತಿ ಮಧುಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕುವುದು) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಶಾಂತಿ ಹಸ್ತೇನ ಪುನರಾಚಮನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮತ್ತೆ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪುನರಾಚಮನೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಹಾಕುವುದು.)

ಅಥ ಅಭಿಷೇಕಪ್ರಕರಣಂ— ಬೃಹತ್ಕಲಶೋದಕಂ ಶಂಖೇನ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ । ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತುಲಸೀದಲೇನ ಪೂರ್ಣಕುಂಭೋದಕೇನ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಘಂಟಾನಾದ ಪುರಸ್ಸರಂ ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಪಂಚಾಮೃತದ್ರವ್ಯಂ ಶಂಖೇ ಪೂರಯಿತ್ವಾ । ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಸೂಕ್ತೇನ ಅಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕಃ— ದಶಾಪರಾಧಾತ್ ತೋಯೇನ ಕ್ಷೀರೇಣ ಚ ಶತಂ ತಥಾ । ಸಹಸ್ರ ಕ್ಷಮತೇ ದಧ್ನಾ ಮಧುನಾ ಚಾಯುತಂ ತಥಾ । ಘೃತಾಭಿಷೇಕೇ ಲಕ್ಷಂತು ಇಕ್ಷು ಸಾ ರಾತ್ರಿ ಲಕ್ಷಕಂ ॥ ನಾರಿಕೇಲಾಂಬುನಾ ಕೋಟಿಂ ಅನಂತಂ ಗಂಧವಾರಿಣಾ ॥ ಇತಿ

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ— ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರೆ ಹತ್ತು ಅಪರಾಧವನ್ನು, ಕ್ಷೀರಾಭಿಷೇಕದಿಂದ ನೂರು, ದಧಿ ಅಭಿಷೇಕದಿಂದ ಸಾವಿರ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ಲಕ್ಷ, ಕಬ್ಬಿನ ರಸದಿಂದ ಮೂರು ಲಕ್ಷ, ಎಳನೀರಿನಿಂದ ಕೋಟಿ, ಗಂಧೋದಕದಿಂದ ಅನಂತ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪಯಃ ಸ್ನಾನಂ — ಹಾಲನ್ನು ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಸಮೇತು ತೇ ವಿಶ್ವತಸ್ಸೋಮವೃಷ್ಣ್ಯಂ ಭವಾವಾಜಸ್ಯ ಸಂಗಥೇ॥ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತ

ರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಪಯಃಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ದಧಿಸ್ನಾನಂ—(ಮೊಸರು) ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ । ಸುರಭಿನೋ ಮುಖಾತ್ಕರತ್ಪ್ರಣ ಆಯೂಂಷಿತಾರಿಷತ್ ॥ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ದಧಿ ಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಏಕಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು)

ಘೃತಸ್ನಾನಂ—(ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪ) ಓಂ ಘೃತಂ ಮಿಮಿಕ್ಷೇ ಘೃತಮಸ್ಯ ಯೋನಿರ್ಘೃತೇಶ್ರಿತೋ ಘೃತಮಸ್ಯಧಾಮ । ಅನುಷ್ವಧಮಾವಹ ಮಾದಯಸ್ವ ಸ್ವಾಹಾಕೃತಂ ವೃಷಭವಕ್ಷಿಹವ್ಯಂ ॥ ಭಾರತೀ........ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಘೃತಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಏಕಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು)

ಮಧುಸ್ನಾನಂ—(ಜೇನುತುಪ್ಪ) ಓಂ ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ । ಮಧುನಕ್ತ ಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧುದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ । ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನ ಸ್ಪತಿ ರ್ಮಧುಮಾಜ್ ಅಸ್ತುಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೊ ಭವಂತು ನಃ ॥ ಇತಿ ಭಾರತೀರಮಣ........ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಮಧುಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಏಕಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು)

ಶರ್ಕರಾಸ್ನಾನಂ—(ಸಕ್ಕರೆ, ಬೆಲ್ಲದಪುಡಿ) ಓಂ ಸ್ವಾದುಃ ಪವಸ್ವ ದಿವ್ಯಾಯ ಜನ್ಮನೇ ಸ್ವಾದುರಿಂದ್ರಾಯ ಸುಹವೀತು ನಾಮ್ನೇ । ಸ್ವಾದುರ್ಮಿತ್ರಾಯ ವರು ಣಾಯ ವಾಯುವೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಮಧುಮಾಜ್ ಅದಾಭ್ಯಃ ॥ ಇತಿ ಭಾರತೀ ರಮಣ........ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಶರ್ಕರಾಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪ ಯಾಮಿ ॥ (ಏಕಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು)

ಫಲಸ್ನಾನಂ—(ಬಾಳೇಹಣ್ಣು, ಎಳನೀರು, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಗೋಡಂಬಿ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣುಗಳು) ಓಂ ಯಾಃ ಫಲನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾ ಅಪುಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋ ಮುಂಚಂತ್ವಂ ಹಸಃ ॥ ಇತಿ ಭಾರತೀರಮಣ........ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಫಲಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ದೇವರಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಮೃತವನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಪ್ರತಿಮಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ವರಾಕೇಸರಿ ಯಿಂದ ಒಳಗೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿತೊಳೆದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಂಖವನ್ನು ವರಾಕೇಸರಿಯಿಂದ ಒಳಗಿನ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಮಹಾಭಿಷೇಕಸ್ನಾನಃ— ಸ್ನಾನೀಯ ಕಲಶದ ನೀರನ್ನು ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಗಂಧೋದಕ ಸೇರಿಸಿದ ತೀರ್ಥದ ಪಂಚಪಾತ್ರೆಯಿಂದಲೇ, ಘಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ದೇವರಿಗೆ ಅದೇ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವುದು.

ಅಥ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಃ— ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ನಾರಾಯಣ ಋಷಿಃ । ಪುರುಷೋ ದೇವತಾ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಪರಮಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಮಂತ್ರಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಹರಿಃ ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಂ ॥ ಪುರುಷ ಏವೇದಂ ಸರ್ವಂ ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಂ । ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನೋ ಯದನ್ನೇನಾತಿರೋಹತಿ ॥ ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ತೋಜ್ಯಾಯಾಂಶ್ಚ ಪುರುಷಃ । ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂ ದಿವಿ ॥ ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ಪುರುಷಃ ಪಾದೋಽಸ್ಯೇಹಾ ಭವತ್ಪುನಃ । ತತೋ ವಿಷ್ವಙ್ ವ್ಯಕ್ರಾಮತ್ಸಾಶನಾನಶನೇ ಅಭಿ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಳಜಾಯತ ವಿರಾಜೋ ಅಧಿಪುರುಷಃ । ಸ ಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮಿಮಥೋ ಪುರಃ ॥ ೫ ॥ ಯತ್ಪುರುಷೇಣ ಹವಿಷಾ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮತನ್ವತ । ವಸಂತೋ ಅಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಂ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಇಧ್ಮಃ ಶರದ್ಧವಿಃ ॥ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿಪ್ರೌಕ್ಷನ್ಪುರುಷಂ ಜಾತಮಗ್ರತಃ । ತೇನ ದೇವಾ ಅಯಜಂತ ಸಾಧ್ಯಾ ಋಷಯಶ್ಚ ಯೇ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹುತಃ ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಂ । ಪಶೂಂಸ್ತಾಂಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನಾರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ಚ ಯೇ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹುತ ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿಜಜ್ಞಿರೇ । ಛಂದಾಂಸಿಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜುಸ್ತಸ್ಮಾದಜಾಯತ ॥ ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ ಅಜಾಯಂತ ಯೇ ಕೇ ಚೋಭಯಾದತಃ । ಗಾವೋ ಹ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾಜ್ಜಾತಾ ಅಜಾವಯಃ ॥ ೧೦ ॥ ಯತ್ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ ಕತಿಧಾವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ । ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯ ಕೌ ಬಾಹೂ ಕಾ ಊರೂ ಪಾದಾ ಉಚ್ಯೇತೇ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀದ್ಬಾಹೂ ರಾಜನ್ಯ ಕೃತಃ । ಊರೂ ತದಸ್ಯ ಯದ್ವೈಶ್ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಶೂದ್ರೋ ಅಜಾಯತ ॥ ಚಂದ್ರಮಾ ಮನಸೋ ಜಾತ ಶ್ಚಕ್ಷೋಃ ಸೂರ್ಯೋ ಅಜಾಯತ । ಮುಖಾದಿಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಾದ್ವಾಯು ರಜಾಯತ ॥ ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀದಂತರಿಕ್ಷಂ ಶೀರ್ಷ್ಣೋ ದ್ಯೌಃ ಸಮವರ್ತತ । ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿರ್ದಿಶಃ ಶ್ರೋತ್ರಾ ತ್ತಥಾಲೋಕಾಂ ಅಕಲ್ಪಯನ್ ॥ ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ಪರಿಧಯಸ್ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತಸಮಿಧಃ ಕೃತಾಃ । ದೇವಾಯದ್ಯಜ್ಞಂ ತನ್ವಾನಾ ಅಬಧ್ನನ್ಪುರುಷಂ ಪಶುಂ ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಾಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇಹನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿದೇವಾಃ ॥ ೧೬ ॥ ಇತಿ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಂ ॥

ಅಥ ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತಂ— ಅತೋ ದೇವಾ ಅವಂತುನೋ ಯತೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ । ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಸ್ಸಪ್ತಧಾಮಭಿಃ । ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ । ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ ಪದಂ । ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ । ತ್ರೀಣಿ ಪದಾ ವಿಚಕ್ರಮೇ । ವಿಷ್ಣುರ್ಗೋಪಾ ಅದಾಭ್ಯಃ । ಅತೋ ಧರ್ಮಾಣಿ ಧಾರಯನ್ । ವಿಷ್ಣೋಃ ಕರ್ಮಾಣಿ

ಪಶ್ಯತ ಯತೋ ವ್ರತಾನಿ ಪಸ್ಪಶೇ । ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಯುಜ್ಯಸ್ಸಖಾ । ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಂ । ತದ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಿಪನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂ ಸಸ್ಸಮಿಂಧತೇ । ವಿಷ್ಣೋರ್ಯತ್ ಪರಮಂ ಪದಂ ॥ ೧ ॥ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರುತ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖೋ ವಿಶ್ವತೋ ಬಾಹುರುತ ವಿಶ್ವತಸ್ಪಾತ್ । ಸಂಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಧಮತಿ ಸಂಪತತ್ರೈರ್ದ್ಯಾವಾ ಭೂಮಿ ಜನಯನ್ದೇವ ಏಕಃ । ಸುಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತ ಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ಧತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ । ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪನಿಲ ಯಂತಾಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತಂ ॥

ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಲಾಗದವರು ತುಲಸೀಮಿಶ್ರಿತ ಮಂತ್ರತೋಯದಿಂದಲೇ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಕಲಶೋದಕವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛಂಖೇನ ಚೋದ್ಧೃತ್ಯಜಲಂ ಯಸ್ತ್ವಭಿಷೇಚಯೇತ್ । ಸ್ನಾನಮೂತ್ರಸಮಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ॥ ತ್ರಿವಾರಂ ಶೋಧಿತೈಸ್ತೀರ್ಥೈಃ ಸಾಲಗ್ರಾಮ ವಿಶೋಧನಂ । ಕುರ್ಯಾಚ್ಛಂಖತ್ರಯಾದ್ಭಿಶ್ಚ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ತತಃ ಪರಂ । ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯೇಚ್ಛಿಲಾದಿಂಶ್ಚ ಅಹಂ ರುದ್ರೇತಿ ಮಂತ್ರತಃ । ಶಂಖಾಧಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟತೋಯಂತು ಸಾಲಗ್ರಾಮೇವ ತೇದ್ಯದಿ । ತತ್ತೋಯಂ ರುಧಿರಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ತಥಾ ಶಂಖಾಗ್ರ ನಿಸ್ಸೃತಂ । ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಾಗ್ರ ಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ ರಜತ ಸ್ವರ್ಣತಾಮ್ರತಃ । ಅಭಿಷೇಕಂ ಕೃತಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಅಮೃತಸ್ಯಾಭಿಷೇಚನಂ । ಶಂಖಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಜಲಂ ಪಾಪಕರಂ ಧ್ರುವಂ । ತೇನ ನ ಸ್ನಾಪಯೇದ್ವಿಷ್ಣುಂ ಸ್ನಾಪನಾತ್ ಪಾಪ ಸಂಭವಃ ॥ ವಿನ್ಯಾಸಧಾರೇಣ ಶಂಖಸ್ಯ ನ ಯೋಗ್ಯಂ ಹರಿಪೂಜನಂ । ತಸ್ಮಾದ್ವಿಧಿವದಾಧಾರಂ ಶಂಖಸ್ಯತು ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥

(ಯಾವಾತನು ನದಿ, ತಟಾಕ ಮುಂತಾದುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಶಂಖದಿಂದಲೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವನೋ ಆ ನೀರು ಶ್ವಾನ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುವುದು. ಮೂರಾವರ್ತಿ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಮೂರಾವರ್ತಿ ಶಂಖದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ– ಅಹಂ ರುದ್ರೇ –ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಂಖದ ಕೆಳಭಾಗ, ತುದಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಂಖದ ಮೂಲ, ಅಗ್ರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಂಗಾರ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುವುದು. ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಶಂಖವು ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲ. ಅಡ್ಡಣಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು.

ದೇವರ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಗಂಧಗಳ ವಿಚಾರ—

ಅಷ್ಟಗಂಧೋದಕೈರ್ಯಸ್ತು ಅಭಿಷೇಚಯತೇ ಹರಿಂ । ಸಹಸ್ರ ವಾರ್ಷಿಕೀ ಪೂಜಾ ದಿನೇನೈಕೇನ ಲಭ್ಯತೇ ॥ ತುಲಸೀಕಾಷ್ಟಮಗರಂ ತಥೈವಾ(ಆ)ಮಲಕಂ ಶುಭಂ । ಬಿಲ್ವ ಗಂಧಂ ದೇವದಾರುಂ ತಥಾ ಶ್ರೀಗಂಧ ಕುಂಕುಮಂ ॥ ರೋಚನಂ ಚೇತ್ಯಷ್ಟಗಂಧಂ ಸರ್ವದೈವ ಹರೇಃ ಪ್ರಿಯಂ ॥

(ತಾ॥— ತುಲಸೀಕಡ್ಡಿ, ಅಗರು, ನೆಲ್ಲಿ, ಬಿಲ್ವ, ದೇವದಾರು, ಗಂಧದ ಚಕ್ಕೆ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ, ಗೋರೋಚನ ಇವೇ ಎಂಟು ವಿಧ ಗಂಧಗಳು. ಇದನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದಿನವೂ ದೇವರ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಥಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಇದರ ಅಭಿಷೇಕದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪ್ರೀತನಾಗುವನು.)

ದೇವರಿಗೆ ಆಚಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಚಮನ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀರು ಆಯಾ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿನದೇ ಆಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪಂಚಪಾತ್ರ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುವುದು.

ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋ ರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ । ಮಗ್ನೇಸ್ತೇಜಸಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ವರ್ಚಸೇಂದ್ರಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯೇಣಾಭಿಷಿಂಚಾಮಿ ॥ ಬಲಾಯ ಶ್ರಿಯೈ ಯಶಸೇಽನ್ನಾದ್ಯಾಯ । ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ ಅಮೃತಾಭಿಷೇಕೋಽಸ್ತು ಶಾಂತಿ ಪುಷ್ಟಿಃ ತುಷ್ಟಿಶ್ಚಾಸ್ತು ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಮಹಾಭಿಷೇಕ ಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಆಚಮನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಸ್ತು ॥

ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಾಮನಸೂಕ್ತ, ಘರ್ಮಸೂಕ್ತ, ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಥ ಅಲಂಕಾರಃ— ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಸಂಪುಟೇಷು ಆಸನಾರ್ಥೇ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಪ್ರತಿಮಾನ್ ಸಂಪುಟೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲ ಮಂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ॥

ಶಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳನ್ನಿಡುವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಆಸನಕ್ಕಾಗಿ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಹರವಿ ನಂತರ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಪ್ರತಿಮಾದಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡು ಸಲ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಅನಂತರ ಶ್ರೀವತ್ಸರೂಪಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಶುಭ್ರವಾದ ದೇವರವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಒರೆಸಿ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.

ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ಸಉಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ । ತಂಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ ಸ್ವಾಧ್ಯೋಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ವಸ್ತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ವಸ್ತ್ರ ಉಪವಸ್ತ್ರೋಪನಾರ್ಥೇ ತುಲಸೀ

ಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಆಚಮನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಆಯುಷ್ಯಂ ವರ್ಚಸ್ಯಂ ರಾಯಸ್ಪೋಷಮೌಷಧಿಂ ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವರ್ಚಸ್ಯಂ ಜೈತ್ರಯಾಯಾ ದ್ವಿಶತಾನಿಪಾಮಿತಿಮಂತ್ರೇಣ ದೇವಂ ಅಲಂಕೃತ್ಯ। ಶುಶ್ರೂಷಾಂ ಶ್ರೀಹರೇರ್ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ನಾನಂ ಕಾರಯತಿ ಪ್ರಭೋಃ । ಪೀತಾಂಬರಂ ಚ ಗರುಡಃ ಆಸನಂ ಶೇಷ ಏವ ಚ । ರುದ್ರಸ್ತು ಕಲಶಂ ಗೋಪೀಚಂದನಂ ಮನ್ಮಥಾಸ್ತಥಾ । ಇಂದ್ರಸ್ತು ಶಂಖಚಕ್ರಾದಿ ಧಾರಣಾಯ ಜಗತ್ಪತೇಃ । ಆದರ್ಶಂತು ತತೋ ದದ್ಯಾತ್ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರೌ ರಮಾ ಪತೇಃ ॥ ಭೂದೇವಿ ವನಮಾಲಾಂ ಚ ವೈಜಯಂತೀ ತಥಾ ಶಿವಃ । ಪಾದುಕೇ ವೀಂದ್ರ ಉದ್ದಿಷ್ಟಃ ಕೌಸ್ತುಭೇ ಚ ವಿಧಿಸ್ಮೃತಃ । ಚೂಡಾರತ್ನೇ ಮರುದ್ದೇವೋ ಕುಂಡಲೇ ಶೇಷ ಏವ ಚ ॥ ಪೂಜಾಕಾಲೇತು ದೇವಸ್ಯ ಇತೀದಂ ದೇಯಮಂಜಸಾ ಅನೇಕ ರತ್ನಸಂಭೂತಾಂ ತುಲಸೀದಳ ಮಿಶ್ರಿತಾ । ವಿಷ್ಣುವಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಾಮಾಲಾಂ ವೈಜಯಂತೀ ತ್ಯುದಾಹೃತಾ । ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ ಶ್ಚಂದ್ರಾರ್ಕ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಸಮ ಪ್ರಭಃ । ವಿಷ್ಣುವಕ್ಷಸ್ಥಳೇ ಭ್ರಾಜೇ ಕೌಸ್ತುಭ ಸಮುದಾಹೃತಃ ॥ ಸುವರ್ಣತಂತೂ ದ್ಭವ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಂ ಮುಕ್ತಾಫಲೈರ್ಯುಕ್ತ ಮನೇಕವರ್ಣಂ । ಗೃಹಾಣತದ್ವತ್ ಕೃತಮುತ್ತರೀಯಂ ಸ್ವಕರ್ಮ ಸೂತ್ರಾಂತ ಕೃತೇ ನಮಸ್ತೇ ॥ (ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕಿರೀಟ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ ಕೌಸ್ತುಭರತ್ನಮಾಲಾ ಕೇಯೂರ ಕಂಕಣಾಂಗದ ಕಾಂಚೀ ನೂಪುರಾಂಗುಳೀಯಾದ್ಯಾಭರಣಾನೀ ದತ್ವಾ)

ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾ ತ್ಸರ್ವಹುತಃ ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಂ । ಪಶೂಂಸ್ತಾಂಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನ್ಯಾರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಂಶ್ಚಯೇ ॥ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಾರ್ಥೇ ತುಲಸೀಪತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಆಚಮನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಆಸನಸ್ತಂ ಹರಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ದ್ವಾದಶವಾರ ಜಪೇತ್ ॥ ಅರ್ಪಯೇದ್ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮೂಲೇನ ತುಲಸೀ ತಥಾ । ತತೋ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಾನ್ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥

ಮಹಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮವನ್ನು ಒರೆಸಿ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ತುಲಸಿ ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ವಸ್ತ್ರ, ಉಪವಸ್ತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಆಚಮನ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಹಾಕಿ ಯಜ್ಞೋ ಪವೀತಕ್ಕಾಗಿ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಆಚಮನ ಹಾಕಿ ಗಂಧ ಅಕ್ಷ ತಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಖಂಡಂ ಚಂದನಂ ದಿವ್ಯಂ ಗಂಧಾಢ್ಯಂ ಸುಮನೋಹರಂ । ವಿಲೇಪನಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಂಧೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ॥ ಗಂಧಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಕಸ್ತೂರೀ ಕಲ್ಕಜಂ ಭಾಲೆ ತಿಲಕಂ ತೆ ಮಯಾ ಕೃತಂ । ಸಂಗೃಹಾಣ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಶ್ರೀಶ ಭಕ್ತಾರ್ತಿನಾಶನ ॥ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಮಾಲ್ಯಾದೀನಿ ಸುಗಂಧೀನಿ ಮಾಲತ್ಯಾದೀನಿವೈಪ್ರಭೋ । ಮಯಾಹೃತಾನಿ ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಕರವೀರೈರ್ಜಾತಿ ಕುಸುಮೈಃ ಚಂಪಕೈರ್ವಕುಳೈ ಶುಭೈಃ । ಶತಪತ್ರೈಶ್ಚ ಕಲ್ಹಾರೈಃ ಅರ್ಚಯೇತ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ॥

ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಶವಾದಿ ನಾಮಗಳಿಂದಲೂ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಶ್ವಾದಿ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳಿಂದಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ನಾಮಗಳಿಂದಲೂ ತುಲಸಿ, ಹೂವುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಪಾರಿಜಾತಸ್ಯ ಪುಷ್ಪೇಷು ಆಂಜನೇಯ ಸ್ತದಾಜ್ಞಯಾ । ಸೌಗಂಧಿಕೇ ಭೀಮಸೇನಃ ಶ್ವೇತಪುಷ್ಪೇಷು ಶಂಕರಃ । ಪುನ್ನಾಗಪುಷ್ಪೇ ಗರುಡಃ ದೂರ್ವಾಯಾಂ ವರುಣೋ ಮಹಾನ್ । ತುಲಸ್ಯಾಂ ತು ರಮಾದೇವೀ ಸಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ನಿತ್ಯದಾ ಪ್ರಿಯಾ ॥ ಚಕ್ರಾದ್ಯಾಯುಧ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತಾ ವರುಣದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ಸಕೃತ್ಸಕೃತ್ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ನಾಮಪೂಜಾ— ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । .... ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ । .... ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । .... ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । .... ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ । .... ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । .... ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । .... ಶ್ರೀ ಧರಾಯ ನಮಃ । .... ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ । .... ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ । .... ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ । .... ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ । .... ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । .... ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ । .... ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । .... ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । .... ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ ನಮಃ । .... ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । .... ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । .... ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ । .... ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । .... ಹರಯೇ ನಮಃ । .... ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ॥

ಓಂ ಮತ್ಸ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ । .... ವರಾಹಾಯ ನಮಃ । .... ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । .... ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । .... ಪರಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ । .... ರಾಮಾಯ ನಮಃ । .... ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । .... ಬುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಕಲ್ಕಿನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀವೆಂಕಟೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ನಾಮಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಶತನಾಮಾವಳಿಃ— ('ಓಂ' ಶಬ್ದವು ಎಲ್ಲ ನಾಮಗಳ ಮೊದಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು) ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಹರಿಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ರಾಮಾಯ ನಮಃ । .... ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । .... ಗರುಡಧ್ವಜಾಯ ನಮಃ । .... ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । .... ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ । .... ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । .... ಜಲಶಾಯಿನೇ ನಮಃ । .... ವಾರಾಹಾಯ ನಮಃ । .... ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । .... ನೃಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । .... ನರಕಾಂತಕಾಯ ನಮಃ । .... ಅನಾದಿ ನಿಧನಾಯ ನಮಃ । .... ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । .... ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । .... ಅಜಾಯ ನಮಃ । .... ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ । .... ಶ್ರೀವತ್ಸಾಯ ನಮಃ । .... ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ (೨೦) । .... ಜನಾರ್ಧನಾಯ ನಮಃ । .... ಜಗದಾದಿಜಾಯ ನಮಃ । .... ಗೋವರ್ಧನೋದ್ಧಾರಾಯ ನಮಃ । .... ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । .... ಭೂಧರಾಯ ನಮಃ । .... ಭುವನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । .... ಯಜ್ಞಾಂಗಾಯ ನಮಃ । .... ಯಜ್ಞಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । .... ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । .... ಯಜ್ಞವಾಹಕಾಯ ನಮಃ । .... ಶಂಖಪಾಣಿಯೇ ನಮಃ । .... ಚಕ್ರಪಾಣಿಯೇ .... ಗದಾಪಾಣಿನೇ ನಮಃ । .... ಸುರೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । .... ವೈಕುಂಠಾಯ .... ದುಷ್ಟದಮನಾಯ ನಮಃ । .... ಭೂಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ । .... ಪೀತವಾಸನೇ ನಮಃ । .... ವೇದಮಯಾಯ ನಮಃ । .... ವೇದವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ (೪೦) । .... ವೇದಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । .... ಶುಭಾಂಗಾಯ ನಮಃ । .... ಸ್ವಯಂಭುವೇ ನಮಃ । .... ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ । .... ಅನೀಶಾಯ ನಮಃ । .... ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ । ....ಸ್ಥಿರಾಯ ನಮಃ । ....ಶ್ರೀಪತಿಯೇ ನಮಃ । ....ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ । .... ಶ್ರೀಶಾಯ ನಮಃ । .... ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ । .... ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ । .... ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ । .... ಧರ್ಮಪ್ರಭುವೇ ನಮಃ । .... ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । .... ಕೇಶಿಸೂದನಾಯ ನಮಃ । .... ವರೇಣ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ವರದಾಯ ನಮಃ । .... ವ್ಯಾಪ್ತಾಯ ನಮಃ । .... ಆನಂದಾಯ ನಮಃ (೬೦) । .... ವಾಸುದೇವಜಾಯ ನಮಃ । .... ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । .... ಮೋಕ್ಷದಾಯ ನಮಃ । .... ಪುರಾಣಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । .... ಆದಿದೇವಾಯ ನಮಃ । .... ಮಹಾದೇವಾಯ ನಮಃ । .... ದೇವೇಶಾಯ ನಮಃ । ... ದೇವಭೃಗ್ಗುರುವೇ ನಮಃ । .... ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಸಮಪ್ರಭವೇ ನಮಃ । .... ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । .... ಪ್ರಹ್ಲಾದಾದಿ ಭಕ್ತೋದ್ಧರಾಯ ನಮಃ । .... ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣಕೀರ್ತನಾಯ ನಮಃ । .... ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಾಯ ನಮಃ । .... ದಿವ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ಸ್ವಭಕ್ತಾಯ ನಮಃ । .... ಪಾಪನಾಶನಾಯ ನಮಃ । .... ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । .... ಸರ್ವಭೂತಸ್ಥಾಯ ನಮಃ । .... ಸರ್ವಲೋಕೇ

ಶ್ವರೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ (೮೦) । .... ಸರ್ವದಾಯ ನಮಃ । .... ಸರ್ವದರ್ಶನಾಯ ನಮಃ । .... ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮಣಿಯೇ ನಮಃ । .... ದೇವಾದಿ ದೇವಕೀಸುತಾಯ ನಮಃ । .... ದೇವದೇವ ದಯಾನಿಧಿಯೇ ನಮಃ । .... ಯಮುನಾವೇಗಹಾರಿಣೇ ನಮಃ । .... ಯಶೋದಾನಂದ ವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ । .... ಯದುನಾಥಾಯ ನಮಃ । .... ಯಾದವೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । .... ನಂದ ಗೋಪಿ ಪ್ರಿಯಾತ್ಮಜಾಯ ನಮಃ । .... ಸಂಸಾರವೈರಿಣೇ ನಮಃ । .... ಕಂಸಾರಿಣೇ ನಮಃ । .... ಮುರಾರಿಯೇ ನಮಃ । .... ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯ ನಮಃ । .... ಜಗದ್ಗುರುವೇ ನಮಃ । .... ಜಗನ್ನಾಥಾಯ ನಮಃ । .... ಭಯಕೃದ್ಭಯನಾಶನಾಯ ನಮಃ । .... ಪೂತನಾಯ ನಮಃ । .... ಜೀವಿತಹರಾಯ ನಮಃ (೧೦೦) । .... ಶಕಟಾಸುರ ಭಂಜನಾಯ ನಮಃ । .... ನಿರ್ಗುಣಾಯ ನಮಃ । .... ಗುಣಬೃಂಹಿತಾಯ ನಮಃ । .... ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ । .... ವಿದುರಾಕ್ರೂರ ವರದಾಯ ನಮಃ । .... ವಿಶ್ವರೂಪ ಪ್ರದರ್ಶಕಾಯ ನಮಃ । .... ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮಃ । .... ಗೀತಾಮೃತಮಹೋದಧಿಯೇ ನಮಃ । .... ಅನಂತ ರೂಪಾಯ ನಮಃ । .... ಅಚಿಂತ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ಪ್ರಣವಾಯ ನಮಃ । .... ಪ್ರಾಣಜೀವನಾಯ ನಮಃ । .... ಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ । .... ಪರಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । .... ಪರಬ್ರಹ್ಮಾಯ ನಮಃ । .... ಪರಾತ್ಪರಾಯ ನಮಃ । ... ಅಯೋನಿಜಾಯ ನಮಃ । .... ಸ್ವಯಂ ಜಾತಾಯ ನಮಃ । .... ಮಹದ್ಭೂತಾಯ ನಮಃ । .... ಅನಂತಕಾಯ ನಮಃ । .... ಭೂತಭೃತಾಯ ನಮಃ । .... ಭಗವಂತಾಯ ನಮಃ । .... ಭಕ್ತಿಗಮ್ಯಾಯ ನಮಃ । .... ಭಕ್ತವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ । .... ಶ್ರಿಯೇ ನಮಃ । .... ರಮಾಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರೇಂದ್ರಾದಿ ವಂದಿತಾಯ ನಮಃ । .... ರಮಾಪತಿಯೇ ನಮಃ । .... ಈಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । .... ಸರ್ವದೇವಾಯ ನಮಃ । .... ವಂದೇಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿದಾಯ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಶತನಾಮಾವಳಿ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ನಾಮಾವಳಿಃ— ('ಓಂ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಮದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು) ಓಂ ಅಥಾತೋ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಓಂ । .... ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ ಯತಃ .... । ಶಾಸ್ತ್ರಯೋನಿತ್ವಾತ್ । ತತ್ತು ಸಮನ್ವಯಾತ್ । ಈಕ್ಷತೇರ್ನಾಶಬ್ದಂ । ಗೌಣಶ್ಚೇನ್ನಾಽಽತ್ಮಶಬ್ದಾತ್ । ತನ್ನಿಷ್ಠಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷೋಪದೇಶಾತ್ । ಹೇಯತ್ವಾವಚನಾಚ್ಚ । ಸ್ವಾಪ್ಯಯಾತ್ । ಗತಿಸಾಮಾನ್ಯಾತ್ । ಶ್ರುತತ್ವಾಚ್ಚ । ಆನಂದಮಯೋಽಭ್ಯಾಸಾತ್ । ವಿಕಾರ ಶಬ್ದಾನ್ನೇತಿ ಚೇನ್ನಪ್ರಾಚುರ್ಯಾತ್ । ತದ್ಧೇತುವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚ । ಮಾಂತ್ರವರ್ಣಿಕ ಮೇವ ಚ ಗೀಯತೇ । ನೇತರೋಽನುಪಪತ್ತೇಃ । ಭೇದವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚ । ಕಾಮಾಚ್ಚ

ನ್ಯಾನುಮಾನಾಪೇಕ್ಷಾ । ಅಸ್ಮಿನ್ನಸ್ಯ ಚ ತದ್ಯೋಗಂ ಶಾಸ್ತಿ । ಅಂತಸ್ತದ್ಧರ್ಮೋಪ ದೇಶಾತ್ । ಭೇದವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚಾನ್ಯಃ । ಆಕಾಶಸ್ತಲ್ಲಿಂಗಾತ್ । ಅತ ಏವ ಪ್ರಾಣಃ । ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚರಣಾಭಿಧಾನಾತ್ । ಛಂದೋಽಭಿಧಾನಾನ್ನೇತಿ ಚೇನ್ನ ತಥಾ ಚೇತೋಽರ್ಪಣನಿಗದಾತ್ತಥಾ ಹಿ ದರ್ಶನಂ । ಭೂತಾದಿಪಾದವ್ಯಪದೇ ಶೋಪಪತ್ತೇಶ್ಚೈವಂ । ಉಪದೇಶಭೇಧಾನ್ನೇತಿ ಚೇನ್ನೋ ಭಯಸ್ಮಿನ್ನಪ್ಯವಿರೋ ಧಾತ್ । ಪ್ರಾಣಸ್ತಥಾನುಗಮಾತ್ । ನ ವಕ್ತುರಾತ್ಮೋಪದೇಶಾದಿತಿ ಚೇದ ಧ್ಯಾತ್ಮಸಂಬಂಧಭೂಮಾಹ್ಯಸ್ಮಿನ್ । ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟ್ಯಾತ್ ತೂಪದೇಶೋ ವಾಮ ದೇವವತ್ । ಜೀವಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಲಿಂಗಾನ್ನೇತಿಚೇನ್ನೋಪಾಸಾತ್ರೈ ವಿದ್ಯಾದಾಽ ಶ್ರಿತತ್ವಾದಿಹತದ್ಯೋಗಾತ್ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮ ಪಾದಃ(೩೧)

ಓಂ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧೋಪದೇಶಾತ್ ಓಂ। ವಿವಕ್ಷಿತ ಗುಣೋಪಪತ್ತೇಶ್ಚ । ಅನುಪಪತ್ತೇಸ್ತು ನ ಶಾರೀರಃ । ಕರ್ಮ ಕರ್ತೃ ವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚ । ಶಬ್ದ ವಿಶೇ ಷಾತ್ । ಸ್ಮೃತೇಶ್ಚ । ಅರ್ಭಕೌಕಸ್ತ್ವಾತ್ತದ್ವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚನ್ನೇತಿ ಚೇನ್ನ ನಿಚಾ ಯ್ಯತ್ವಾ ದೇವಂ ವ್ಯೋಮವಚ್ಚ । ಸಂಭೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿರಿತಿ ಚೇನ್ನ ವೈಶೇಷ್ಯಾತ್ । ಅತ್ತಾ ಚರಾಚರ ಗ್ರಹಣಾತ್ । ಪ್ರಕರಣಾಚ್ಚ । ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾವಾತ್ಮಾನೌ ಹಿ ತದ್ದರ್ಶನಾತ್ । ವಿಶೇಷಣಾಚ್ಚ । ಅಂತರ ಉಪಪತ್ತೇಃ । ಸ್ಥಾನಾದಿ ವ್ಯಪ ದೇಶಾಚ್ಚ । ಸುಖವಿಶಿಷ್ಟಾಭಿಧಾನಾದೇವ ಚ । ಶ್ರುತೋಪನಿಷತ್ಕಗತ್ಯಭಿಧಾ ನಾಚ್ಚ । ಅನವಸ್ಥಿತೇರಸಂಭವಾಚ್ಚ ನೇತರಃ । ಅಂತರ್ಯಾಮ್ಯಧಿದೈವಾದಿಷು ತದ್ಧರ್ಮವ್ಯಪದೇಶಾತ್ । ನ ಚ ಸ್ಮಾರ್ತಮತದ್ಧರ್ಮಾಭಿಲಾಪಾತ್ । ಶಾರೀ ರಶ್ಚೋಭಯೋಽಪಿ ಹಿ ಭೇದೇನೈನಮಧೀಯತೇ । ಅದೃಶ್ಯತ್ವಾದಿ ಗುಣಕೋ ಧರ್ಮೋಕ್ತೇಃ । ವಿಶೇಷಣಭೇದವ್ಯಪದೇಶಾಭ್ಯಾಂ ಚ ನೇತರೌ । ರೂಪೋಪ ನ್ಯಾಸಾಚ್ಚ । ವೈಶ್ವಾನರಃ ಸಾಧಾರಣ ಶಬ್ದ ವಿಶೇಷಾತ್ । ಸ್ಮರ್ಯಮಾಣಮಣು ಮಾನಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ । ಶಬ್ದಾದಿಭ್ಯೋಽಂತಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾನ್ನೇತಿ ಚೆನ್ನ ತಥಾ ದೃಷ್ಟ್ಯು ಪದೇಶಾದ ಸಂಭವಾತ್ಪುರುಷವಿಧಮಪಿ ಚೈನಮಧೀಯತೇ । ಅತ ಏವ ನ ದೇ ವತಾ ಭೂತಂ ಚ । ಸಾಕ್ಷಾದಪ್ಯವಿರೋಧಂ ಜೈಮಿನಿಃ । ಅಭಿವ್ಯಕ್ತೇರಿತ್ಯಾಶ್ಮ ರಥ್ಯಃ । ಅನುಸ್ಮತೇರ್ಬಾದರಿಃ । ಸಂಪತ್ತೇರಿತಿ ಜೈಮಿನಿಸ್ತಥಾ ಹಿ ದರ್ಶಯತಿ । ಆಮನಂತಿ ಚೈನಮಸ್ಮಿನ್ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾದಃ (೩೨)

ಓಂ ದ್ಯುಭ್ವಾದ್ಯಾಯತನಂ ಸ್ವಶಬ್ದಾತ್ ಓಂ। ಮುಕ್ತೋಪಸೃಪ್ಯವ್ಯಪ ದೇಶಾತ್ । ನಾನುಮಾನಮತಚ್ಛಬ್ದಾತ್ । ಪ್ರಾಣಭೃಚ್ಚ । ಭೇದವ್ಯಪ ದೇಶಾತ್ । ಪ್ರಕರಣಾತ್ । ಸ್ಥಿತ್ಯದನಾಭ್ಯಾಂ ಚ । ಭೂಮಾ ಸಂಪ್ರಸಾದಾದ ಧ್ಯುಪದೇಶಾತ್ । ಧರ್ಮೋಪಪತ್ತೇಶ್ಚ । ಅಕ್ಷರಮಂಬರಾಂತಧೃತೇಃ । ಸಾ ಚ ಪ್ರಶಾಸನಾತ್ । ಅನ್ಯಭಾವವ್ಯಾವೃತ್ತೇಶ್ಚ । ಈಕ್ಷತಿ ಕರ್ಮವ್ಯಪದೇಶಾತ್ಸಃ ।

ದಹರ ಉತ್ತರೇಭ್ಯಃ । ಗತಿಶಬ್ದಾಭ್ಯಾಂ ತಥಾ ಹಿ ದೃಷ್ಟಂ ಲಿಂಗಂ ಚ । ಧೃತೇಶ್ಚ ಮಹಿಮ್ನೋಽಸ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ನುಪಲಬ್ಧೇಃ । ಪ್ರಸಿದ್ಧೇಶ್ಚ । ಇತರ ಪರಾಮರ್ಶಾ(ತ್ಸ) ದಿತಿ ಚೇನ್ನಾಽಸಂಭವಾತ್ । ಉತ್ತರಾಚ್ಚೇದಾವಿರ್ಭೂತಸ್ವರೂಪಸ್ತು । ಅನ್ಯಾ ರ್ಥಶ್ಚ ಪರಾಮರ್ಶಃ । ಅಲ್ಪಶ್ರುತೇರಿತಿ ಚೇತ್ತದುಕ್ತಂ । ಅನುಕೃತೇಸ್ತಸ್ಯ ಚ । ಅಪಿ ಸ್ಮರ್ಯತೆ । ಶಬ್ದಾದೇವ ಪ್ರಮಿತಃ । ಹೃದ್ಯಪೇಕ್ಷಯಾ ತು ಮನುಷ್ಯಾಧಿ ಕಾರತ್ವಾತ್ । ತದುಪರ್ಯಪಿ ಬಾದರಾಯಣಃ ಸಂಭವಾತ್ । ವಿರೋಧಃ ಕರ್ಮ ಣೀತಿ ಚೇನ್ನಾಽನೇಕ ಪ್ರತಿಪತ್ತೇರ್ದರ್ಶನಾತ್ । ಶಬ್ದ ಇತಿ ಚೇನ್ನಾತಃ ಪ್ರಭವಾ ತ್ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಮಾನಾಭ್ಯಾಂ । ಅತ ಏವ ಚ ನಿತ್ಯತ್ವಂ । ಸಮಾನನಾಮರೂಪತ್ವಾ ಚ್ಚಾವೃತ್ತಾವಪ್ಯ ವಿರೋಧೋ ದರ್ಶನಾತ್ ಸ್ಮೃತೇಶ್ಚ । ಮಧ್ವಾದಿಷ್ವಸಂಭ ವಾದನಧಿಕಾರಂ ಜೈಮಿನಿಃ । ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಭಾವಾಚ್ಚ । ಭಾವಂ ತು ಬಾದರಾ ಯಣೋಽಸ್ತಿ ಹಿ । ಶುಗಸ್ಯ ತದನಾದರಶ್ರವಣಾತ್ತದಾ ದ್ರವಣಾತ್ಸೂಚ್ಯತೇ ಹಿ । ಕ್ಷತ್ರಿಯತ್ವಾವ ಗತೇಶ್ಚೋತ್ತರತ್ರ ಚೈತ್ರರಥೇನ ಲಿಂಗಾತ್ । ಸಂಸ್ಕಾರ ಪರಾ ಮರ್ಶಾತ್ತದಭಾವಾಭಿಲಾಪಾಚ್ಚ । ತದಭಾವನಿರ್ಧಾರಣೇ ಚ ಪ್ರವೃತ್ತೇಃ । ಶ್ರವಣಾಧ್ಯಯನಾರ್ಥ ಪ್ರತಿಷೇಧಾತ್ ಸ್ಮೃತೇಶ್ಚ । ಕಂಪನಾತ್ । ಜ್ಯೋತಿ ರ್ದರ್ಶನಾತ್ । ಆಕಾಶೋಽರ್ಥಾಂತರತ್ವಾದಿ ವ್ಯಪದೇಶಾತ್ । ಸುಷುಪ್ತ್ಯು ತ್ಕ್ರಾಂತ್ಯೋರ್ಭೇದೇನ । ಓಂ ಪತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದೇಭ್ಯಃ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯಃ ಪಾದಃ (೪೩)

ಓಂ ಆನುಮಾನಿಕಮಪ್ಯೇಕೇಷಾಮಿತಿ ಚೇನ್ನ ಶರೀರರೂಪಕ ವಿನ್ಯಸ್ತ ಗೃಹೀತೇ ರ್ದರ್ಶಯತಿ ಚ ಓಂ । ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ತು ತದರ್ಹತ್ವಾತ್ । ತದಧೀನತ್ವಾದರ್ಥವತ್ ಜ್ಞೇಯತ್ವಾ ವಚನಾಚ್ಚ । ವದತೀತಿ ಚೇನ್ನ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಹಿ । ಪ್ರಕರಣಾತ್ । ತ್ರಯಾಣಾಮೇವ ಚೈವಮುಪನ್ಯಾಸಃ ಪ್ರಶ್ನಶ್ಚ । ಮಹದ್ವಚ್ಚ । ಚಮಸವದ ವಿಶೇಷಾತ್ । ಜ್ಯೋತಿರುಪಕ್ರಮಾತ್ತು ತಥಾ ಹ್ಯಧೀಯತ ಏಕೇ । ಕಲ್ಪನೋಪ ದೇಶಾಚ್ಚ ಮಧ್ವಾದಿವದ ವಿರೋಧಃ । ನ ಸಂಖ್ಯೋಪಸಂಗ್ರಹಾದಪಿ ನಾನಾ ಭಾವಾದತಿ ರೇಕಾಚ್ಚ । ಪ್ರಾಣಾದಯೋ ವಾಕ್ಯಶೇಷಾತ್ । ಜ್ಯೋತಿಷೈಕೇಷಾ ಮಸತ್ಯನ್ನೇ । ಕಾರಣತ್ವೇನ ಚಾಽಽಕಾಶಾದಿಷು ಯಥಾವ್ಯಪದಿಷ್ಟೋಕ್ತೇಃ । ಸಮಾಕರ್ಷಾತ್ । ಜಗದ್ವಾಚಿತ್ವಾತ್ । ಜೀವಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಲಿಂಗಾದಿತಿ ಚೇನ್ನ ತದ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಂ । ಅನ್ಯಾರ್ಥಂ ತು ಜೈಮಿನಿಃ ಪ್ರಶ್ನವ್ಯಾಖ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಮಪಿ ಚೈವಮೇಕೆ । ವಾಕ್ಯಾನ್ವಯಾತ್ । ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸಿದ್ಧೇರ್ಲಿಂಗಮಾಶ್ಮರಥ್ಯಃ । ಉತ್ಕ್ರಮಿಷ್ಯತ ಏವಂ ಭಾವಾದಿತ್ಯೌಡುಲೋಮಿಃ । ಅವಸ್ಥಿತೇರಿತಿ ಕಾಶಕೃ ತ್ಸ್ನಃ । ಪ್ರಕೃತಿಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದೃಷ್ಟಾಂತಾನುಪರೋಧಾತ್ । ಅಭಿಧ್ಯೋಪ ದೇಶಾಚ್ಚ । ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಚೋಭಯಾಽಽಮ್ನಾನಾತ್ । ಆತ್ಮಕೃತೇಃ ಪರಿಣಾಮಾತ್ ।

ಯೋಸಿಶ್ಚ ಹಿ ಗೀಯತೇ । ಓಂ ಏತೇನ ಸರ್ವೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾಃ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರೇ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ (೪೯)

ಓಂ ಸ್ಮೃತ್ಯನವಕಾಶದೋಷಪ್ರಸಂಗ ಇತಿ ಚೇನ್ನಾನ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯನವಕಾಶದೋಷ ಪ್ರಸಂಗಾತ್ ಓಂ । ಇತರೇಷಾಂ ಚಾನುಪಲಬ್ಧೇಃ । ಏತೇನ ಯೋಗಃ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಃ । ನ ವಿಲಕ್ಷಣತ್ವಾದಸ್ಯ ತಥಾತ್ವಂ ಚ ಶಬ್ದಾತ್ । ದೃಶ್ಯತೇ ತು । ಅಭಿಮಾನಿವ್ಯಪದೇಶಸ್ತು ವಿಶೇಷಾನು ಗತಿಭ್ಯಾಂ । ದೃಶ್ಯತೇ ಚ । ಅಸದಿತಿಚೇನ್ನ ಪ್ರತಿಷೇಧಮಾತ್ರತ್ವಾತ್ । ಅಪೀತೌ ತದ್ವತ್ಪ್ರಸಂಗಾದಸಮಂಜಸಂ । ನ ತು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಭಾವಾತ್ । ಸ್ವಪಕ್ಷದೋಷಾಚ್ಚ । ತರ್ಕಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾದಪ್ಯನ್ಯಥಾನುಮೇಯಮಿತಿ ಚೇದೇವಮಪ್ಯನಿರ್ಮೋಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಃ । ಏತೇನ ಶಿಷ್ಟಾ ಅಪರಿಗ್ರಹಾಅಪಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾಃ । ಭೋಕ್ತ್ರಾಪತ್ತೇರವಿಭಾಗಶ್ಚೇತ್ಸ್ಯಾಲ್ಲೋಕವತ್ । ತದನನ್ಯತ್ವಮಾರಂಭಣ ಶಬ್ದಾದಿಭ್ಯಃ । ಭಾವೇ ಚೋಪಲಬ್ಧೇಃ । ಸತ್ವಾಚ್ಚಾವರಸ್ಯ । ಅಸದ್ವ್ಯಪದೇಶಾನ್ನೇತಿ ಚೇನ್ನಧರ್ಮಾಂತರೇಣ ವಾಕ್ಯಶೇಷಾತ್ । ಯುಕ್ತೇಃಶಬ್ದಾಂತರಾಚ್ಚ । ಪಟವಚ್ಚ । ಯಥಾ ಪ್ರಾಣಾದಿಃ । ಇತರವ್ಯಪದೇಶಾದ್ಧಿತಾಕರಣಾದಿ ದೋಷಪ್ರಸಕ್ತಿಃ । ಅಧಿಕಂತು ಭೇದ ನಿರ್ದೇಶಾತ್ । ಅಶ್ಮಾದಿವಚ್ಚ ತದನುಪಪತ್ತಿಃ । ಉಪಸಂಹಾರ ದರ್ಶನಾನ್ನೇತಿಚೇನ್ನ ಕ್ಷೀರವದ್ಧಿ । ದೇವಾದಿವದಪಿ ಲೋಕೇ । ಕೃತ್ಸ್ನಪ್ರಸಕ್ತಿರ್ನಿರವಯವತ್ವಶಬ್ದಕೋಪೋ ವಾ । ಶ್ರುತೇಸ್ತು ಶಬ್ದಮೂಲತ್ವಾತ್ । ಆತ್ಮನಿ ಚೈವಂ ವಿಚಿತ್ರಾಶ್ಚ ಹಿ । ಸ್ವಪಕ್ಷ ದೋಷಾಚ್ಚ । ಸರ್ವೋಪೇತಾಚ ತದ್ದರ್ಶನಾತ್ । ವಿಕರಣತ್ವಾನ್ನೇತಿ ಚೇತ್ತದುಕ್ತಂ । ನಪ್ರಯೋಜನವತ್ವಾತ್ । ಲೋಕವತ್ತುಲೀಲಾ ಕೈವಲ್ಯಂ । ವೈಶಮ್ಯ ನೈರ್ಘೃಣ್ಯೇನ ಸಾಪೇಕ್ಷತ್ವಾತ್ತಥಾ ಹಿ ದರ್ಶಯತಿ । ನ ಕರ್ಮಾವಿಭಾಗಾದಿತಿ ಚೆನ್ನಾನಾದಿತ್ವಾತ್ । ಉಪಪದ್ಯತೇ ಚಾಪ್ಯುಪಲಭ್ಯತೇ ಚ । ಓಂ ಸರ್ವಧರ್ಮೋಪಪತ್ತೇಶ್ಚ ಓಂ ।

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಃ ಪಾದಃ (೩೮)

ಓಂ ರಚನಾನುಪಪತ್ತೇಶ್ಚ ನಾನುಮಾನಂ ಓಂ । ಪ್ರವೃತ್ತೇಶ್ಚ । ಪಯೋಂಬುವಚ್ಚೇತ್ತತ್ರಾಪಿ । ವ್ಯತಿರೇಕಾನವಸ್ಥಿತೇಶ್ಚಾನಪೇಕ್ಷತ್ವಾತ್ । ಅನ್ಯತ್ರಾಭಾವಾಚ್ಚ ನ ತೃಣಾದಿವತ್ । ಅಭ್ಯುಪಗಮೇಪ್ಯರ್ಥಾಭಾವಾತ್ । ಪುರುಷಾಶ್ಮವದಿತಿ ಚೇತ್ತಥಾಪಿ । ಅಂಗಿತ್ವಾನುಪಪತ್ತೇಃ । ಅನ್ಯಥಾನುಮಿತೌ ಚ ಜ್ಞಶಕ್ತಿವಿಯೋಗಾತ್ । ವಿಪ್ರತಿಷೇಧಾಚ್ಚಾಸಮಂಜಸಂ । ಮಹದ್ದೀರ್ಘವದ್ವಾ ಹ್ರಸ್ವಪರಿಮಂಡಲಾಭ್ಯಾಂ । ಉಭಯಥಾಪಿನ ಕರ್ಮಾತಸ್ತದಭಾವಃ । ಸಮವಾಯಾಭ್ಯುಪಗಮಾಚ್ಚ ಸಾಮ್ಯಾದನವಸ್ಥಿತೇಃ । ನಿತ್ಯಮೇವ ಚ ಭಾವಾತ್ । ರೂಪಾದಿಮತ್ವಾಚ್ಚ ವಿಪರ್ಯಯೋದರ್ಶನಾತ್ । ಉಭ

ಯಥಾ ಚ ದೋಷಾತ್ । ಅಪರಿಗ್ರಹಾಚ್ಚಾತ್ಯಂತಮನಪೇಕ್ಷಾ । ಸಮುದಾಯ ಉಭಯ ಹೇತುಕೇಽಪಿ ತದಪ್ರಾಪ್ತಿಃ । ಇತರೇತರ ಪ್ರತ್ಯಯತ್ವಾದಿತಿ ಚೇನ್ನೋ ತ್ಪತ್ತಿಮಾತ್ರ ನಿಮಿತ್ತತ್ವಾತ್ । ಉತ್ತರೋತ್ಪಾದೇ ಚ ಪೂರ್ವನಿರೋಧಾತ್ । ಅಸತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೋಪರೋಧೋಯೌಗಪದ್ಯಮನ್ಯಥಾ । ಪ್ರತಿಸಂಖ್ಯಾಪ್ರತಿಸಂಖ್ಯಾ ನಿರೋಧಾಪ್ರಾಪ್ತಿರವಿಚ್ಛೇದಾತ್ । ಉಭಯಥಾ ಚ ದೋಷಾತ್ । ಆಕಾಶೇ ಚಾವಿಶೇಷಾತ್ । ಅನುಸ್ಮೃತೇಶ್ಚ । ನಾಸತೋ ದೃಷ್ಟತ್ವಾತ್ । ಉದಾ ಸೀನಾನಾಮಪಿ ಚೈವಂ ಸಿದ್ಧಿಃ । ನಾಭಾವ ಉಪಲಬ್ಧೇಃ । ವೈಧರ್ಮ್ಯಾಚ್ಚ ನ ಸ್ವಪ್ನಾದಿವತ್ । ನ ಭಾವೋಽನುಪಲಬ್ಧೇಃ । ಕ್ಷಣಿಕತ್ವಾಚ್ಚ । ಸರ್ವಥಾನು ಪಪತ್ತೇಶ್ಚ । ನೈಕಸ್ಮಿನ್ನ ಸಂಭವಾತ್ । ಏವಂ ಚಾಽಽತ್ಮಾಕಾರ್ತ್ಸ್ನ್ಯಂ । ನ ಚ ಪರ್ಯಾಯಾದಪ್ಯ ವಿರೋಧೋ ವಿಕಾರಾದಿಭ್ಯಃ । ಅಂತ್ಯಾವಸ್ಥಿತೇಶ್ಚೋ ಭಯನಿತ್ಯತ್ವಾದ ವಿಶೇಷಾತ್ । ಪತ್ಯುರಸಾಮಂಜಸ್ಯಾತ್ । ಸಂಬಂಧಾನುಪ ಪತ್ತೇಶ್ಚ । ಅಧಿಷ್ಠಾನಾನುಪಪತ್ತೇಶ್ಚ । ಕರಣವಚ್ಚೇನ್ನ ಭೋಗಾದಿಭ್ಯಃ । ಅಂತವತ್ತ್ವಮಸರ್ವಜ್ಞತಾ ವಾ । ಉತ್ಪತ್ತ್ಯ ಸಂಭವಾತ್ । ನ ಚ ಕರ್ತುಃ ಕರಣಂ । ವಿಜ್ಞಾನಾದಿಭಾವೇ ವಾ ತದಪ್ರತಿಷೇಧಃ । ಓಂ ವಿಪ್ರತಿಷೇಧಾಚ್ಚ ಓಂ ॥ ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಃ ಪಾದಃ (೪೫)

ಓಂ ನವಿಯದ ಶ್ರುತೇಃ ಓಂ । ಅಸ್ತಿ ತು । ಗೌಣ್ಯ ಸಂಭವಾತ್ । ಶಬ್ದಾಚ್ಚ । ಸ್ಯಾಚ್ಚೈಕಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಶಬ್ದವತ್ । ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಹಾನಿರವ್ಯತಿರೇಕಾಚ್ಛ ಬ್ದೇಭ್ಯಃ । ಯಾವದ್ವಿಕಾರಂ ತು ವಿಭಾಗೋ ಲೋಕವತ್ । ಏತೇನ ಮಾತ ರಿಶ್ವಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಃ । ಅಸಂಭವಸ್ತು ಸತೋಽನುಪಪತ್ತೇಃ । ತೇಜೋಽತ ಸ್ತಥಾಹ್ಯಾಹ । ಆಪಃ । ಪೃಥಿವ್ಯಧಿಕಾರ ರೂಪ ಶಬ್ದಾಂತರಾದಿಭ್ಯಃ । ತದಭಿ ಧ್ಯಾನಾದೇವ ತು ತಲ್ಲಿಂಗಾತ್ಸಃ । ವಿಪರ್ಯಯೇಣ ತು ಕ್ರಮೋಽತಉಪಪದ್ಯತೇ ಚ । ಅಂತರಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಮನಸೀ ಕ್ರಮೇಣ ತಲ್ಲಿಂಗಾದಿತಿ ಚೇನ್ನಾವಿಶೇಷಾತ್ । ಚರಾಚರವ್ಯಪಾಶ್ರಯಸ್ತು ಸ್ಯಾತ್ತದ್ವ್ಯಪದೇಶೋಭಾಕ್ತಸ್ತದ್ಭಾವ ಭಾವಿತ್ವಾತ್। ನಾತ್ಮಾಶ್ರುತೇರ್ನಿತ್ಯತ್ವಾಚ್ಚ ತಾಭ್ಯಃ । ಜ್ಞೋಽತ ಏವ । ಯುಕ್ತೇಶ್ಚ । ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗತ್ಯಾಗತೀನಾಂ । ಸ್ವಾತ್ಮನಾಚೋತ್ತರಯೋಃ । ನಾಣುರತ ಚ್ಛ್ರುತೇರಿತಿ ಚೇನ್ನೇತರಾಧಿಕಾರಾತ್ । ಸ್ವಶಬ್ದೋನ್ಮಾನಾಭ್ಯಾಂ ಚ । ಅವಿರೋ ಧಶ್ಚಂದನ ವತ್ । ಅವಸ್ಥಿತಿವೈಶೇಷ್ಯಾದಿತಿ ಚೇನ್ನಾಭ್ಯುಪಗಮಾದ್ಧೃದಿ ಹಿ । ಗುಣಾದ್ವಾಲೋಕವತ್ । ವ್ಯತಿರೇಕೋ ಗಂಧವತ್ತಥಾ ಚ ದರ್ಶಯತಿ । ಪೃಥ ಗುಪದೇಶಾತ್ । ತದ್ಗುಣಸಾರತ್ವಾತ್ತದ್ವ್ಯಪದೇಶಃ ಪ್ರಾಜ್ಞವತ್ । ಯಾವ ದಾತ್ಮ ಭಾವಿತ್ವಾಚ್ಚ ನ ದೋಷಸ್ತದ್ದರ್ಶನಾತ್ । ಪುಂಸ್ತ್ವಾದಿವತ್ತ್ವಸ್ಯ ಸತೋ ಽಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೋಗಾತ್ । ನಿತ್ಯೋಪಲಬ್ಧ್ಯನುಪಲಬ್ಧಿಪ್ರಸಂಗೋಽನ್ಯತರ ನಿಯ

ಮೋವಾಽನ್ಯಥಾ । ಕರ್ತಾಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವತ್ತ್ವಾತ್ । ವಿಹಾರೋಪದೇಶಾತ್ । ಉಪಾದಾನಾತ್ । ವ್ಯಪದೇಶಾಚ್ಚ ಕ್ರಿಯಾಯಾಂ ನ ಚೇನ್ನಿರ್ದೇಶ ವಿಪರ್ಯಯಃ । ಉಪಲಬ್ಧಿ ವದನಿಯಮಃ । ಶಕ್ತಿ ವಿಪರ್ಯಯಾತ್ । ಸಮಾಧ್ಯ ಭಾವಾಚ್ಚ । ಯಥಾ ಚ ತಕ್ಷೋಭಯಥಾ । ಪರಾತ್ತು ತಚ್ಛೃತೇಃ । ಕೃತಪ್ರಯತ್ನಾಪೇಕ್ಷಸ್ತು ವಿಹಿತಪ್ರತಿಷೇಧಾವೈಯರ್ಥ್ಯಾದಿಭ್ಯಃ । ಅಂಶೋ ನಾನಾವ್ಯಪದೇಶಾದನ್ಯಥಾಚಾಪಿ ದಾಶಕಿತವಾದಿತ್ವಮಧೀಯತ ಏಕೇ । ಮಂತ್ರವರ್ಣಾತ್ । ಅಪಿ ಸ್ಮರ್ಯತೇ । ಪ್ರಕಾಶಾದಿವನ್ನೈವಂ ಪರಃ । ಸ್ಮರಂತಿ ಚ । ಅನುಜ್ಞಾ ಪರಿಹಾರೌ ದೇಹಸಂಬಂಧಾಜ್ಜ್ಯೋತಿರಾದಿವತ್ । ಅಸಂತತೇಶ್ಚಾವ್ಯತಿಕರಃ । ಆಭಾಸಏವಚ । ಅದೃಷ್ಟಾನಿಯಮಾತ್ । ಅಭಿಸಂಧ್ಯಾದಿಷ್ವಪಿ ಚೈವಂ । ಓಂ ಪ್ರದೇಶಾದಿತಿ ಚೇನ್ನಾಂತರ್ಭಾವಾತ್ ಓಂ ॥

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯಃ ಪಾದಃ (೫೩)

ಓಂ ತಥಾ ಪ್ರಾಣಾಃ ಓಂ । ಗೌಣ್ಯಸಂಭವಾತ್ । ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನುಪರೋಧಾಚ್ಚ । ತತ್ಪ್ರಾಕ್ ಶೃತೇಶ್ಚ । ತತ್ಪೂರ್ವಕತ್ವಾದ್ವಾಚಃ । ಸಪ್ತಗತೇರ್ವಿಶೇಷಿತತ್ವಾಚ್ಚ । ಹಸ್ತಾದಯಸ್ತು ಸ್ಥಿತೇಽತೋ ನೈವಂ । ಅಣವಶ್ಚ । ಶ್ರೇಷ್ಠಶ್ಚ । ನ ವಾಯುಕ್ರಿಯೇ ಪೃಥಗುಪದೇಶಾತ್ । ಚಕ್ಷುರಾದಿವತ್ತು ತತ್ಸಹಶಿಷ್ಟ್ಯಾದಿಭ್ಯಃ । ಅಕರಣತ್ವಾಚ್ಚ ನ ದೋಷಸ್ತಥಾ ಹಿ ದರ್ಶಯತಿ । ಪಂಚವೃತ್ತಿರ್ಮನೋವದ್ವ್ಯಪದಿಶ್ಯತೇ । ಅಣುಶ್ಚ । ಜ್ಯೋತಿರಾದ್ಯಧಿಷ್ಠಾನಂ ತು ತದಾಮನನಾತ್ । ಪ್ರಾಣವತಾ ಶಬ್ದಾತ್ । ತಸ್ಯ ಚ ನಿತ್ಯತ್ವಾತ್ । ತ ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ತದ್ವ್ಯಪದೇಶಾದನ್ಯತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠಾತ್ । ಭೇದ ಶೃತೇಃ । ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಾಚ್ಚ । ಸಂಜ್ಞಾಮೂರ್ತಿಕ್ಲಪ್ತಿಸ್ತು ತ್ರಿವೃತ್ಕುರ್ವತ ಉಪದೇಶಾತ್ । ಮಾಂಸಾದಿಭೌಮಂ ಯಥಾಶಬ್ದಮಿತರಯೋಶ್ಚ । ಓಂ ವೈಶೇಷ್ಯಾತ್ತು ತದ್ವಾದಸ್ತದ್ವಾದಃ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರೇ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ (೨೩)

ಓಂ ತದಂತರ ಪ್ರತಿಪತ್ತೌ ರಂಹತಿ ಸಂಪರಿಷ್ವಕ್ತಃ ಪ್ರಶ್ನನಿರೂಪಣಾಭ್ಯಾಂ ಓಂ । ತ್ರ್ಯಾತ್ಮಕತ್ವಾತ್ತು ಭೂಯಸ್ತ್ವಾತ್ । ಪ್ರಾಣಗತೇಶ್ಚ । ಅಗ್ನ್ಯಾದಿ ಗತಿ ಶ್ರುತೇರಿತಿ ಚೇನ್ನಭಾಕ್ತತ್ವಾತ್ । ಪ್ರಥಮೇ ಶ್ರವಣಾದಿತಿಚೇನ್ನತಾ ಏವಹ್ಯುಪಪತ್ತೇಃ । ಅಶ್ರುತತ್ವಾದಿತಿಚೇನ್ನೇಷ್ಟಾದಿ ಕಾರಿಣಾಂಪ್ರತೀತೇಃ । ಭಾಕ್ತಂ ವಾ ನಾತ್ಮವಿತ್ತ್ವಾತ್ತಥಾ ಹಿ ದರ್ಶಯತಿ । ಕೃತಾತ್ಯಯೇಽನುಶಯವಾನ್ದೃಷ್ಟಸ್ಮೃತಿಭ್ಯಾಂ । ಯಥೇತಮನೇವಂಚ । ಚರಣಾದಿತಿಚೇನ್ನತದುಪಲಕ್ಷಣಾರ್ಥೇತಿಕಾರ್ಷ್ಣಾಜನಿಃ । ಆನರ್ಥಕ್ಯಮಿತಿ ಚೇನ್ನತದಪೇಕ್ಷತ್ವಾತ್ । ಸುಕೃತದುಷ್ಕೃತೇ ಏವೇತಿ ತು ಬಾದರಿಃ । ಅನಿಷ್ಟಾದಿ ಕಾರಣಾಮಪಿ ಚ ಶ್ರುತಂ । ಸಂಯಮನೇತ್ವನುಭೂಯೇತರೇಷಾಮಾರೋಹಾವರೋಹೌ ತದ್ಗತಿದರ್ಶನಾತ್ । ಸ್ಮರಂತಿ ಚ । ಅಪಿ ಸಪ್ತ ।

ತತ್ರಾಪಿಚ ತದ್ವ್ಯಾಪಾರಾದ ವಿರೋಧಃ | ವಿದ್ಯಾಕರ್ಮಣೋರಿತಿ ಪ್ರಕೃತತ್ವಾತ್ | ನತೃತೀಯೇ ತಥೋಪಲಬ್ಧೇಃ | ಸ್ಮರ್ಯತೇಪಿಚಲೋಕೇ | ದರ್ಶನಾಚ್ಚ | ಓಂ ತೃತೀಯೇ ಶಬ್ದಾವರೋಧಃ ಸಂಶೋಕಜಸ್ಯ | ಸ್ಮರಣಾಚ್ಚ | ತತ್ಸ್ವಾಭಾವ್ಯಾಪತ್ತಿರುಪಪತ್ತೇಃ | ನಾತಿಚಿರೇಣ ವಿಶೇಷಾತ್ | ಅನ್ಯಾಧಿಷ್ಠಿತೇ ಪೂರ್ವವದಭಿಲಾಪಾತ್ | ಓಂ ಅಶುದ್ಧಮಿತಿ ಚೇನ್ನ ಶಬ್ದಾತ್ | ರೇತಃ ಸಿಗ್ಯೋಗೋಥ ಓಂ | ಓಂ ಯೋನೇಃ ಶರೀರಂ ಓಂ ||

ಇತಿ ತೃತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮ ಪಾದಃ (೨೯)

ಓಂ ಸಂಧ್ಯೇಸೃಷ್ಟಿರಾಹಹಿ ಓಂ | ನಿರ್ಮಾತಾರಂ ಚೈಕೇ ಪುತ್ರಾದಯಶ್ಚ | ಓಂ ಮಾಯಾಮಾತ್ರಂತುಕಾರ್ತ್ಸ್ನ್ಯೇನಾನಭಿವ್ಯಕ್ತಸ್ವರೂಪತ್ವಾತ್ ಓಂ | ಸೂಚಕಶ್ಚಹಿಶ್ರುತೇರಾಚಕ್ಷತೇ ಚತದ್ವಿದಃ | ಪರಾಭಿಧ್ಯಾನಾತ್ತುತಿರೋಹಿತಂ ತತೋಹ್ಯಸ್ಯ ಬಂಧವಿಪರ್ಯಯೌ ಓಂ | ದೇಹಯೋಗಾದ್ವಾಸೋಪಿ | ತದಭಾವೋನಾಡೀಷುಚತಚ್ಛ್ರುತೇರಾತ್ಮನಿಹ | ಅತಃ ಪ್ರಬೋಧೋಸ್ಮಾತ್ | ಸ ಏವಚ ಕರ್ಮಾನುಸ್ಮೃತಿ ಶಬ್ದವಿಧಿಭ್ಯಃ | ಮುಗ್ಧೇರ್ಧ ಸಂಪತ್ತಿಃ ಪರಿಶೇಷಾತ್ ಓಂ | ನ ಸ್ಥಾನತೋಪಿ ಪರಸ್ಯೋಭಯ ಲಿಂಗಂ ಸರ್ವತ್ರಹಿ | ನ ಭೇದಾದಿತಿಚೇನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮತದ್ವಚನಾತ್ | ಅಪಿಚೈವಮೇಕೇ | ಅರೂಪವದೇವಹಿತತ್ಪ್ರಧಾನತ್ವಾತ್ | ಪ್ರಕಾಶವಚ್ಚಾವೈಯರ್ಥ್ಯಂ ಓಂ | ಆಹಚತನ್ಮಾತ್ರಂ | ಓಂ ದರ್ಶಯತಿ ಚಾಥೋಪಿಸ್ಮರ್ಯತೇ ಓಂ | ಅತಏವಚೋಪಮಾ ಸೂರ್ಯಕಾದಿವತ್ | ಅಂಬುವದಗ್ರಹಣಾತ್ತು ನತಥಾತ್ವಂ | ವೃದ್ಧಿಹ್ರಾಸಭಾಕ್ತ್ವಮಂತರ್ಭಾವಾದುಭಯ ಸಾಮಂಜಸ್ಯಾದೇವಂ | ದರ್ಶನಾಚ್ಚ | ಪ್ರಕೃತೈತಾವತ್ವಂಹಿ ಪ್ರತಿಷೇಧತಿ ತತೋಬ್ರವೀತಿಚ ಭೂಯಃ | ತದವ್ಯಕ್ತಮಾಹಹಿ| ಅಪಿ ಸಂರಾಧನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಮಾನಾಭ್ಯಾಂ | ಪ್ರಕಾಶ ವಚ್ಚಾ ವೈಶೇಷ್ಯಂ | ಪ್ರಕಾಶಶ್ಚ ಕರ್ಮಣ್ಯ ಭ್ಯಾಸಾತ್ | ಓಂ ಅತೋನಂತೇನ ತಥಾಹಿ ಲಿಂಗಂ ಓಂ | ಉಭಯ ವ್ಯಪದೇಶಾತ್ತ್ವಹಿ ಕುಂಡಲವತ್ | ಪ್ರಕಾಶಾಶ್ರಯ ವದ್ವಾ ತೇಜಸ್ತ್ವಾತ್ | ಪೂರ್ವವದ್ವಾ | ಪ್ರತಿಷೇಧಾಚ್ಚ | ಪರಮತಃ ಸೇತೂನ್ಮಾನ ಸಂಬಂಧ ಭೇದವ್ಯಪದೇಶೇಭ್ಯಃ | ದರ್ಶನಾತ್ | ಬುದ್ಧ್ಯರ್ಥಃಪಾದವತ್ | ಸ್ಥಾನ ವಿಶೇಷಾತ್ಪ್ರಕಾಶಾದಿವತ್ | ಓಂ ಉಪಪತ್ತೇಶ್ಚ | ತಥಾನ್ಯಪ್ರತಿಷೇಧಾತ್ | ಅನೇನ ಸರ್ವಗತತ್ವ ಮಾಯಾಮಾದಿ ಶಬ್ದಾದಿಭ್ಯಃ | ಫಲಮತ ಉಪಪತ್ತೇಃ | ಶ್ರುತತ್ವಾಚ್ಚ | ಧರ್ಮಂಜೈಮಿನಿರತಏವ || ಓಂ ಪೂರ್ವಂತು ಬಾದರಾಯಣೋ ಹೇತುವ್ಯಪದೇಶಾತ್ ಓಂ ||

ಇತಿ ತೃತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾದಃ (೪೨)

ಓಂ ಸರ್ವ ವೇದಾಂತ ಪ್ರತ್ಯಯಂ ಚೋದನಾದ್ಯ ವಿಶೇಷಾತ್ | ಓಂ || ಭೇದಾನ್ನೇತಿ ಚೇದೇಕಸ್ಯಾಮಪಿ | ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತಥಾತ್ವೇನಹಿ ಸಮಾಚಾರೇಧಿಕಾರಾಚ್ಚ | ಸಲಿಲವಚ್ಚತನ್ನಿಯಮಃ | ದರ್ಶಯತಿಚ | ಉಪಸಂಹಾರೋರ್ಥಾಭೇ

ದಾದ್ವಿಧಿಶೇಷವತ್ಸಮಾನೇಚ | ಅನ್ಯಥಾತ್ವಂಚ ಶಬ್ದಾದಿತಿ ಚೆನ್ನಾವಿಶೇಷಾತ್ | ನವಾ ಪ್ರಕರಣ ಭೇದಾತ್ಪರೋವರೀಯಸ್ತ್ವಾದಿವತ್| ಸಂಜ್ಞಾತಶ್ಚೇತ್ತದುಕ್ತಮಸ್ತಿತುತದಪಿ| ಪ್ರಾಪ್ತೇಶ್ಚ ಸಮಂಜಸಂ| ಸರ್ವಾಭೇದಾದನ್ಯತ್ರೇಮೇ| ಆನಂದಾದಯಃ ಪ್ರಧಾನಸ್ಯ | ಪ್ರಿಯಶಿರಸ್ತ್ವಾದ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿರುಪಚಯಾ ಪಚಯೌಹಿ ಭೇದೇ | ಓಂ ಇತರೇತ್ವರ್ಥ ಸಾಮಾನ್ಯಾತ್ ಓಂ | ಆಧ್ಯಾನಾಯ ಪ್ರಯೋಜನಾಭಾವಾತ್ | ಆತ್ಮಶಬ್ದಾಚ್ಚ | ಆತ್ಮ ಗೃಹೀತಿರಿತರದುತ್ತರಾತ್ | ಅನ್ವಯಾದಿತಿ ಚೇತ್ಸ್ಯಾದವ ಧಾರಣಾತ್| ಕಾರ್ಯಾಖ್ಯಾನಾದ ಪೂರ್ವಂ| ಸಮಾನ ಏವಂಚಾ ಭೇದಾತ್ | ಸಂಬಂಧಾ ದೇವಮನ್ಯತ್ರಾಪಿ | ನವಾವಿಶೇಷಾತ್ | ದರ್ಶಯತಿಚ | ಸಂಭೃತಿಧ್ಯುವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಪಿಚಾತಃ | ಓಂ ಪುರುಷ ವಿದ್ಯಾಯಾಮಪಿ ಚೇತರೇಷಾಮನಾಮ್ನಾನಾತ್ ಓಂ| ವೇಧಾದ್ಯರ್ಥಭೇದಾತ್| ಹಾನೌತೂಪಾಯನ ಶಬ್ದಶೇಷತ್ವಾ ತ್ಕುಶಾಽ ಛಂದಸ್ತುತ್ಯುಪಗಾನವತ್ತದುಕ್ತಂ | ಸಾಂಪರಾಯೇ ತರ್ತವ್ಯಾಭಾವಾತ್ತಥಾಹ್ಯನ್ಯೇ | ಛಂದತ ಉಭಯಾವಿರೋಧಾತ್ | ಗತೇರರ್ಥವತ್ತ್ವಮುಭಯಥಾವಿರೋಧಃ ಉಪಪನ್ನಸ್ತಲ್ಲಕ್ಷಣಾರ್ಥೋಪಲಬ್ಧೇರ್ಲೋಕವತ್ | ಅನಿಯಮಃ ಸರ್ವೇಷಾಮವಿರೋಧಾಚ್ಛಬ್ದಾನುಮಾನಾಭ್ಯಾಂ | ಯಾವ ದಧಿಕಾರ ಮವಸ್ಥಿತಿರಾಧಿಕಾರಿಕಾಣಾಂ| ಅಕ್ಷರಧಿಯಾಂತ್ವವಿರೋಧಃ ಸಾಮಾನ್ಯ ತದ್ಭಾವಾಭ್ಯಾಮೌಪಸದವತ್ತದುಕ್ತಂ | ಇಯದಾಮನನಾತ್ | ಅಂತರಾ ಭೂತಗ್ರಾಮವದಿತಿ ಚೇತ್ತದುಕ್ತಂ | ಅನ್ಯಥಾ ಭೇದಾನು ಪಪತ್ತಿರಿತಿ ಚೇನ್ನೋಪದೇಶವತ್ | ಓಂ ವ್ಯತಿಹಾರೋ ವಿಶಿಂಷಂತಿಹೀತರವತ್ | ಸೈವಹಿಸತ್ಯಾದಯಃ | ಕಾಮಾದಿ ತರತ್ರ ತತ್ರಚಾಯತ ನಾದಿಭ್ಯಃ | ಓಂ ಆದರಾದಲೋಪಃ ಓಂ | ಉಪಸ್ಥಿತೇಸ್ತದ್ವಚನಾತ್ | ತನ್ನಿರ್ಧಾರಣಾರ್ಥ ನಿಯಮಸ್ತದ್ದೃಷ್ಟೇಃ ಪೃಥಗ್ಘ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಃ ಫಲಂ | ಪ್ರದಾನವ ದೇವಹಿತದುಕ್ತಂ | ಲಿಂಗಭೂಯಸ್ತ್ವಾತ್ತದ್ಧಿ ಬಲೀಯಸ್ತದಪಿ | ಪೂರ್ವವಿಕಲ್ಪಃ | ಪ್ರಕರಣಾತ್ಸ್ಯಾತ್ಕ್ರಿಯಾ ಮಾನಸವತ್ | ಓಂ ಅತಿದೇಶಾಚ್ಚ ಓಂ | ವಿದ್ಯೈವತು ನಿರ್ಧಾರಣಾತ್ | ದರ್ಶನಾಚ್ಚ | ಶ್ರುತ್ಯಾದಿ ಬಲೀಯ ಸ್ತ್ವಾಚ್ಚನ ಬಾಧಃ | ಅನುಬಂಧಾದಿಭ್ಯಃ | ಪ್ರಜ್ಞಾಂತರ ಪೃಥಕ್ತ್ವವದ್ದೃಷ್ಟಿಶ್ಚ ತದುಕ್ತ | ನ ಸಾಮಾನ್ಯಾದಪ್ಯುಪಲಬ್ಧೇರ್ಮೃತ್ಯುವನ್ನಹಿ ಲೋಕಾಪತ್ತಿಃ | ಪರೇಣಚ ಶಬ್ದಸ್ಯತಾದ್ವಿಧ್ಯಂ ಭೂಯಸ್ತ್ವಾತ್ವನುಬಂಧಃ | ಏಕ ಆತ್ಮನಃ ಶರೀರೇಭಾವಾತ್ | ವ್ಯತಿರೇಕಸ್ತದ್ಭಾವ ಭಾವಿತ್ವಾನ್ನತೂಪಲಬ್ಧಿವತ್ | ಅಂಗಾವಬದ್ಧಾಸ್ತುನ ಶಾಖಾಸುಹಿಪ್ರತಿವೇದಂ | ಓಂ ಮಂತ್ರಾದಿವದ್ವಾಽವಿರೋಧಃ | ಓಂ ಭೂಮ್ನಃ ಕ್ರತುವಜ್ಜ್ಯಾಯಸ್ತ್ವಂ ತಥಾಚ ದರ್ಶಯತಿ | ನಾನಾ ಶಬ್ದಾದಿ ಭೇದಾತ್ | ವಿಕಲ್ಪೋ ವಿಶಿಷ್ಟ ಫಲತ್ವಾತ್ | ಕಾಮ್ಯಾಸ್ತುಯಥಾಕಾಮಂ ಸಮುಚ್ಚೀಯೆರನ್ನವಾ ಪೂರ್ವಹೇತ್ವ ಭಾವಾತ್ | ಅಂಗೇಷು ಯಥಾಶ್ರಯ ಭಾವಃ | ಶಿಷ್ಟೇಶ್ಚ | ಸಮಾಹಾರಾತ್ | ಗುಣಸಾಧಾರಣ್ಯ ಶ್ರುತೇಶ್ಚ | ನವಾತತ್ಸಹಭಾವಶ್ರುತೇಃ | ಓಂ ದರ್ಶನಾಚ್ಚ ಓಂ ||

ಇತಿ ತೃತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯ ಪಾದಃ (೬೮)

ಓಂ ಪುರುಷಾರ್ಥೋತಃ ಶಬ್ದಾದಿತಿ ಬಾದರಾಯಣಃ ಓಂ | ಶೇಷತ್ವಾತ್ಪುರುಷಾರ್ಥ ವಾದೋಯಥಾನ್ಯೇಷ್ವಿತಿ ಜೈಮಿನಿಃ | ಆಚಾರದರ್ಶನಾತ್ | ತಚ್ಛೃತೇಃ | ಸಮನ್ವಾರಂಭಣಾತ್ | ತದ್ವತೋವಿಧಾನಾತ್ | ನಿಯಮಾಚ್ಚ | ಅಧಿಕೋಪದೇಶಾತ್ತು ಬಾದರಾಯಣಸ್ಯೈವಂತದ್ದರ್ಶನಾತ್ | ತುಲ್ಯಂತು ದರ್ಶನಂ | ಅಸಾರ್ವತ್ರಿಕೀ | ವಿಭಾಗಃಶತವತ್ | ಅಧ್ಯಯನ ಮಾತ್ರವತಃ | ನಾವಿಶೇಷಾತ್ | ಸ್ತುತಯೇನುಮತಿರ್ವಾ | ಕಾಮಕಾರೇಣಚೈಕೇ | ಉಪಮರ್ದಂಚ | ಓಂ ಊರ್ಧ್ವರೇತಃ ಸುಚಶಬ್ದೇಹಿ | ಪರಾಮರ್ಶಂ ಜೈಮಿನಿರಚೋದನಾಚಾಪವದತಿಹಿ | ಅನುಷ್ಠೇಯಂ ಬಾದರಾಯಣಃ ಸಾಮ್ಯಶೃತೇಃ | ವಿಧಿರ್ವಾಧಾರಣವತ್ | ಸ್ತುತಿ ಮಾತ್ರಮುಪಾದಾನಾದಿತಿ ಚೆನ್ನಾಪೂರ್ವತ್ವಾತ್ | ಭಾವಶಬ್ಧಾಚ್ಚ | ಪಾರಿಪ್ಲವಾರ್ಥಾ ಇತಿ ಚೇನ್ನ ವಿಶೇಷಿತತ್ವಾತ್ | ತಥಾಚೈಕವಾಕ್ಯೋಪ ಬಂಧಾತ್ | ಅತ ಏವಚಾಗ್ನೀಂಧನಾದ್ಯನಪೇಕ್ಷಾ | ಸರ್ವಾಪೇಕ್ಷಾ ಚ ಯಜ್ಞಾದಿಶೃತೇರಶ್ವವತ್ | ಶಮದಮಾದ್ಯುಪೇತಃ ಸ್ಯಾತ್ತಥಾಪಿತುತದ್ವಿಧೇಸ್ತದಂ ಗತಯಾತೇಷಾ ಮವಶ್ಯಾನುಷ್ಠೇಯತ್ವಾತ್ | ಸರ್ವಾನ್ನಾನುಮತಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಾತ್ಯ ಯೇತದ್ದರ್ಶನಾತ್ | ಅಬಾಧಾಚ್ಚ | ಅಪಿಸ್ಮರ್ಯತೇ | ಶಬ್ದಶ್ಚಾತೋ ಕಾಮಚಾರೇ | ವಿಹಿತತ್ವಾಚ್ಚಾಶ್ರಮ ಕರ್ಮಾಪಿ | ಸಹ ಕಾರಿತ್ವೇನಚ | ಸರ್ವಥಾಪಿ ತುತ ಏವೋಭಯಲಿಂಗಾತ್ | ಅನಭಿಭವಂಚ ದರ್ಶಯತಿ | ಅಂತರಾಚಾಪಿ ತುದದ್ದೃಷ್ಟೇಃ | ಅಪಿಸ್ಮರ್ಯತೇ | ವಿಶೇಷಾನುಗ್ರಹಂಚ | ಅತಸ್ತ್ವಿತರಜ್ಜ್ಯಾಯೋ ಲಿಂಗಾಚ್ಚ | ತದ್ಭೂತಸ್ಯ ತು ತದ್ಭಾವೋ ಜೈಮಿನೇರಪಿ ನಿಯಮಾತದ್ರೂಪಾಭಾವೇಭ್ಯಃ | ನಚಾಧಿಕಾರಿಕಮಪಿ ಪತನಾನು ಮಾನಾತ್ತದ ಯೋಗಾತ್ | ಉಪಪೂರ್ವಮಪಿತ್ವೇ ಕೇಭಾವಶಮನವತ್ತದುಕ್ತಂ | ಬಹಿಸ್ತೂಭಯಥಾಪಿ ಸ್ಮೃತೇರಾಚಾರಾಚ್ಚ | ಸ್ವಾಮಿನಃ ಫಲಶೃತೇರಿತ್ಯಾತ್ರೇಯಃ | ಓಂ ಆರ್ತ್ವಿಜ್ಯಮಿತ್ಯಾಡು ಲೋಮಿಸ್ತಸ್ಮೈಹಿ ಪರಿಕ್ರಿಯತೇ ಓಂ | ಸಹಕಾರ್ಯಂತರವಿಧಿಃ ಪಕ್ಷೇಣ ತೃತೀಯಂ ತದ್ವತೋ ವಿಧ್ಯಾದಿವತ್ | ಕೃತ್ಸ್ನಭಾವಾತ್ತು ಗೃಹಿಣೋಪಸಂಹಾರಃ | ಮೌನವದಿತರೇಷಾಮುಪ್ಯುಪದೇಶಾತ್ | ಅನಾವಿಷ್ಕುರ್ವನ್ನನ್ವಯಾತ್ | ಐಹಿಕಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರತಿಬಂಧೇ ತದ್ದರ್ಶನಾತ್ | ಓಂ ಓಂ ಏವಂ ಮುಕ್ತಿ ಫಲಾನಿಯಮಸ್ತದವಸ್ಥಾವಧೃತೇಸ್ತದವಸ್ಥಾವಧೃತೇಃ ಓಂ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರೇ ತೃತೀಯಾಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ (೫೧)

ಓಂ ಆವೃತ್ತಿ ರಸಕೃದುಪದೇಶಾತ್ ಓಂ | ಲಿಂಗಾಚ್ಚ | ಆತ್ಮೇತಿತೂಪಗಚ್ಛಂತಿ ಗ್ರಾಹಯಂತಿಚ | ನ ಪ್ರತೀಕೇನಹಿಸಃ | ಬ್ರಹ್ಮದೃಷ್ಟಿರುತ್ಕರ್ಷಾತ್ | ಆದಿತ್ಯಾದಿಮತಯಶ್ಚಾಂಗ ಉಪಪತ್ತೇಃ | ಆಸೀನಃ ಸಂಭವಾತ್ | ಧ್ಯಾನಾಚ್ಚ | ಅಚಲತ್ವಂಚಾಪೇಕ್ಷ್ಯ | ಸ್ಮರಂತಿಚ | ಯತ್ರೈಕಾಗ್ರತಾ ತತ್ರಾ ವಿಶೇಷಾತ್ | ಆ ಪ್ರಾಯಣಾತ್ತತ್ರಾಪಿಹಿದೃಷ್ಟಂ | ತದಧಿಗಮ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವಾಘಯೋರಶ್ಲೇಷ ವಿನಾಶಾ ತದ್ವ್ಯ

ಪದೇಶಾತ್ | ಇತರಸ್ಯಾಪ್ಯೇವಮಸಂಶ್ಲೇಷಃ ಪಾತೇತು | ಅನಾರಬ್ಧಕಾರ್ಯೇ ಏವತು ಪೂರ್ವೇತದವಧೇಃ | ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಾದಿ ತು ತತ್ಕಾರ್ಯಾಯೈವತದ್ದರ್ಶನಾತ್ | ಅತೋನ್ಯದಪೀತ್ಯೇಕೇಷಾಮುಭಯೋಃ | ಯದೇವ ವಿದ್ಯಯೇತಿಹಿ | ಓಂ ಭೋಗೇನತ್ವಿತರೇಕ್ಷಪಯಿತ್ವಾಥ ಸಂಪತ್ಸ್ಯತೇ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಃ ಪಾದಃ (೧೯)

ಓಂ ವಾಙ್ಮನಸಿ ದರ್ಶನಾಚ್ಛಬ್ದಾಚ್ಚ ಓಂ ॥ ಅತ ಏವಚ ಸರ್ವಾಣ್ಯನು | ತನ್ಮನಃ ಪ್ರಾಣ ಉತ್ತರಾತ್ | ಸೋಧ್ಯಕ್ಷೇತದುಪಗಮಾದಿಭ್ಯಃ | ಭೂತೇಷು ತಚ್ಛ್ರುತೇಃ | ನೈಕಸ್ಮಿನ್ದರ್ಶಯತೋಹಿ | ಸಮಾನಾಚಾಸೃತ್ಯುಪಕ್ರಮಾದಮೃತತ್ವಂ ಚಾನುಪೋಷ್ಯ | ತದಪೀತೇಃ ಸಂಸಾರವ್ಯಪದೇಶಾತ್ | ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ಪ್ರಮಾಣತಶ್ಚತಥೋಪಲಬ್ಧೇಃ | ನೋಪಮರ್ದೇನಾತಃ | ಓಂ ಅಸ್ಯೈವಚೋಪಪತ್ತೇರೂಷ್ಮಾ ಓಂ | ಪ್ರತಿಷೇಧಾದಿತಿ ಚೇನ್ನ ಶಾರೀರಾತ್ | ಸ್ಪಷ್ಟೋಹ್ಯೇಕೇಷಾಂ | ಸ್ಮರ್ಯತೇಚ | ತಾನಿಪರೇತಥಾಹ್ಯಾಹ | ಅವಿಭಾಗೋವಚನಾತ್ | ಓಂ ತದೋಕೋಗ್ರಜ್ವಲನಂತತ್ಪ್ರಕಾಶಿತ ದ್ವಾರೋ ವಿದ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾತ್ತಚ್ಛೇಷಗತ್ಯನುಸ್ಮೃತಿಯೋಗಾಚ್ಚಹಾರ್ದಾನುಗೃಹೀತಃ ಶತಾಧಿಕಯಾ ಓಂ ॥ ರಶ್ಮ್ಯನುಸಾರೀ ॥ ನಿಶಿನೇತಿ ಚೇನ್ನ ಸಂಬಂಧಾತ್ | ಯಾವದ್ದೇಹ ಭಾವಿತ್ವಾದ್ದರ್ಶಯತಿಚ | ಅತಶ್ಚಾಯನೇಪಿಹಿ ದಕ್ಷಿಣೇ | ಓಂ ಓಂ ಯೋಗಿನಃ ಪ್ರತಿಸ್ಮರ್ಯತೇ ಸ್ಮಾರ್ತೇ ಚೈತೇ ಓಂ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಃ ಪಾದಃ (೨೨)

ಓಂ ಅರ್ಚಿರಾದಿನಾತತ್ಪ್ರಥಿತೇಃ ಓಂ | ವಾಯು ಶಬ್ದಾದವಿಶೇಷ ವಿಶೇಷಾಭ್ಯಾಂ | ತಟಿತೋಧಿ ವರುಣಃ ಸಂಬಂಧಾತ್ | ಆತಿವಾಹಿಕಸ್ತಲ್ಲಿಂಗಾತ್ | ಉಭಯವ್ಯಾಮೋಹಾತ್ತತ್ಸಿದ್ಧೇಃ ॥ ವೈದ್ಯುತೇನೈವತತಸ್ತಚ್ಛ್ರುತೇಃ | ಕಾರ್ಯಂ ಬಾದರಿರಸ್ಯಗತ್ಯುಪಪತ್ತೇಃ | ಓಂ ವಿಶೇಷಿತತ್ವಾಚ್ಚ ಓಂ | ಸಾಮೀಪ್ಯಾತ್ತುತದ್ವ್ಯಪದೇಶಃ | ಕಾರ್ಯಾತ್ಯಯೇ ತದಧ್ಯಕ್ಷೇಣ ಸಹಾತಃ ಪರಮಭಿಧಾನಾತ್ | ಸ್ಮೃತೇಶ್ಚ | ಪರಂ ಜೈಮಿನಿರ್ಮುಖ್ಯತ್ವಾತ್ | ದರ್ಶನಾಚ್ಚ | ನಚಕಾರ್ಯೇ ಪ್ರತಿಪತ್ತ್ಯಭಿಸಂಧಿಃ | ಅಪ್ರತೀಕಾಲಂಬನಾನ್ನಯತೀತಿ ಬಾದರಾಯಣ ಉಭಯಥಾಚ ದೋಷಾತ್ತತ್ಕ್ರತುಶ್ಚ | ಓಂ ಓಂ ವಿಶೇಷಂಚ ದರ್ಶಯತಿ ಓಂ ಓಂ ॥

ಇತಿ ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯಃ ಪಾದಃ (೧೬)

ಓಂ ಓಂ ಸಂಪದ್ಯಾವಿಹಾಯ ಸ್ವೇನಶಬ್ದಾತ್ ಓಂ ಓಂ॥ ಮುಕ್ತಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನಾತ್| ಆತ್ಮಾ ಪ್ರಕರಣಾತ್ | ಅವಿಭಾಗೇನ ದೃಷ್ಟತ್ವಾತ್ | ಬ್ರಾಹ್ಮೇಣ ಜೈಮಿನಿರುಪನ್ಯಾ

ಸಾದಿಭ್ಯಃ | ಚಿತಿಮಾತ್ರೇಣ ತದಾತ್ಮಕತ್ವಾದಿತ್ಯೌಡುಲೋಮಿಃ | ಏವಮಪ್ಯುಪನ್ಯಾಸಾತ್ಪೂರ್ವಭಾವಾದವಿರೋಧಂ ಬಾದರಾಯಣಃ | ಸಂಕಲ್ಪಾದೇವಚತಚ್ಛ್ರುತೇಃ | ಅತಏವಚಾನನ್ಯಾಧಿಪತಿಃ | ಅಭಾವಂಬಾದರಿರಾಹಹ್ಯೇವಂ | ಭಾವಂಜೈಮಿನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಾಮ್ನಾನಾತ್ | ದ್ವಾದಶಾಹವದುಭಯವಿಧಂ ಬಾದರಾಯಣೋತಃ | ತನ್ವಭಾವೇ ಸಂಧ್ಯವದುಪಪತ್ತೇಃ | ಭಾವೇಜಾಗ್ರದ್ವತ್ | ಪ್ರದೀಪವದಾವೇಶಸ್ತಥಾಹಿ ದರ್ಶಯತಿ ಃ ಸ್ವಾಪ್ಯಯ ಸಂಪತ್ತ್ಯೋರನ್ಯತ ರಾಪೇಕ್ಷಮಾವಿಷ್ಕೃತಂಹಿ | ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರವರ್ಜಂ | ಪ್ರಕರಣಾದಸನ್ನಿಹಿತತ್ವಾಚ್ಚ | ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಪದೇಶಾದಿತಿ ಚೇನ್ನಾಧಿಕಾರಿಕ ಮಂಡಲಸ್ಥೋಕ್ತೇಃ | ವಿಕಾರಾವರ್ತಿಚ ತಥಾಹಿ ದರ್ಶಯತಿ | ಓಂ ಸ್ಥಿತಿಮಾಹದರ್ಶಯತಶ್ಚೈವಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಮಾನೇ ಓಂ || ಭೋಗಮಾತ್ರ ಸಾಮ್ಯ ಲಿಂಗಾಚ್ಚ | ಓಂಓಂ | ಅನಾವೃತ್ತಿಃ ಶಬ್ದಾನಾವೃತ್ತಿಃ ಶಬ್ದಾತ್ ಓಂ ಓಂ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಮತ್ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನ ಕೃತ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ನಾಮಾವಲಿಃ
ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ " ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು "

ಅಥಃ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರ ನಾಮಾವಳಿಃ

ಓಂ ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ ನಮಃ
ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ವಷಟ್ಕಾರಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಭವ್ಯ ಭವತ್ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ಭೂತಕೃತೇ ನಮಃ
ಭೂತಭೃತೇ ನಮಃ
ಭಾವಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಭೂತ ಭಾವನಾಯ ನಮಃ
ಪೂತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಮುಕ್ತಾನಾಂ ಪರಮಾಂಗತಯೇನಮಃ
ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಷಾಯ ನಮಃ
ಸಾಕ್ಷಿಣೇ ನಮಃ
ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಅಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ಯೋಗಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗವಿದಾಂನೇತ್ರೇ ನಮಃ
ನಾರಸಿಂಹವಪುಷೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಾಯ ನಮಃ
ಶರ್ವಾಯ ನಮಃ
ಶಿವಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾಣವೇ ನಮಃ
ಭೂತಾದಯೇ ನಮಃ
ನಿಧನೇ ನಮಃ
ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಸಂಭವಾಯ ನಮಃ
ಭಾವನಾಯ ನಮಃ
ಭರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಓಂ ಪ್ರಭವಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ಈಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಯಂಭುವೇ ನಮಃ
ಶಂಭವೇ ನಮಃ
ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಸ್ವನಾಯ ನಮಃ
ಅನಾದಿನಿಧನಾಯ ನಮಃ
ಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಧಾತುರುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಅಪ್ರಮೇಯಾಯ ನಮಃ
ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಅಮರಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಮನವೇ ನಮಃ
ತ್ವಷ್ಟ್ರೇ ನಮಃ
ಸ್ಥವಿಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥವಿರಾಯ ನಮಃ
ಧ್ರುವಾಯ ನಮಃ
ಅಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ
ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರತರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಭೂತಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿಕಕುಬ್ಧಾಮ್ನೇ ನಮಃ
ಪವಿತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಮಂಗಲಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಪರಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ಈಶಾನಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ
ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಭೂಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ
ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ
ಈಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ವಿಕ್ರಮಿಣೇ ನಮಃ
ಧನ್ವಿನೇ ನಮಃ
ಮೇಧಾವಿನೇ ನಮಃ
ವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಅನುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ದುರಾಧರ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಯೇ ನಮಃ
ಆತ್ಮವತೇ ನಮಃ
ಸುರೇಶಾಯ ನಮಃ
ಶರಣಾಯ ನಮಃ
ಶರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವರೇತಸೇ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಭವಾಯ ನಮಃ
ಅಹ್ನೇ ನಮಃ
ಸಂವತ್ಸರಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾಲಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರತ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಸರ್ವದರ್ಶನಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ಅಜಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಾದಯೇ ನಮಃ
ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಾಕಪಯೇ ನಮಃ
ಅಮೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಯೋಗ ವಿನಿಸ್ಸೃತಾಯ ನಮಃ
ವಸವೇ ನಮಃ
ವಸುಮನಸೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸಮ್ಮಿತಾಯ ನಮಃ
ಸಮಾಯ ನಮಃ
ಅಮೋಘಾಯ ನಮಃ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ವೃಷಾಕೃತಯೇ ನಮಃ
ರುದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಬಹುಶಿರಸೇ ನಮಃ
ಬಭ್ರವೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಯೋನಯೇ ನಮಃ
ಶುಚಿಶ್ರವಸೇ ನಮಃ
ಅಮೃತಾಯ ನಮಃ
ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾಣವೇ ನಮಃ
ವರಾರೋಹಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾತಪಸೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಗಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಸರ್ವವಿದೇ ನಮಃ

ಓಂ ಭಾನವೇ ನಮಃ
ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾಯ ನಮಃ
ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ವೇದಾಯ ನಮಃ
ವೇದವಿದೇ ನಮಃ
ಅವ್ಯಂಗಾಯ ನಮಃ
ವೇದಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ವೇದವಿದೇ ನಮಃ
ಕವಯೇ ನಮಃ
ಲೋಕಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಸುರಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಾಕೃತಾಯ ನಮಃ
ಚತುರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ಭುಜಾಯ ನಮಃ
ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಭೋಜನಾಯ ನಮಃ
ಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಸಹಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಜಗದಾದಿಜಾಯ ನಮಃ
ಅನಘಾಯ ನಮಃ
ವಿಜಯಾಯ ನಮಃ
ಜೇತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಯೋನಯೇ ನಮಃ
ಪುನರ್ವಸವೇ ನಮಃ
ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ವಾಮನಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಂಶವೇ ನಮಃ
ಓಂ ಅಮೋಘಾಯ ನಮಃ

ಶುಚಯೇ ನಮಃ | ಊರ್ಜಿತಾಯ ನಮಃ | ಅತೀಂದ್ರಾಯ ನಮಃ | ಸಂಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ | ಸರ್ಗಾಯ ನಮಃ | ಧೃತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ| ನಿಯಮಾಯ ನಮಃ| ಯಮಾಯ ನಮಃ | ವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ | ಸದಾಯೋಗಿನೇ ನಮಃ | ವೀರಘ್ನೇ ನಮಃ | ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ | ಮಧವೇ ನಮಃ | ಅತೀಂದ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ | ಮಹಾಮಾಯಾಯ ನಮಃ | ಮಹೋತ್ಸಾಹಾಯ ನಮಃ | ಮಹಾಬಲಾಯ ನಮಃ | ಮಹಾಬುದ್ಧಯೇ ನಮಃ| ಮಹಾವೀರ್ಯಾಯ ನಮಃ| ಮಹಾಶಕ್ತಯೇ ನಮಃ| ಮಹಾದ್ಯುತಯೇ ನಮಃ| ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ | ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ| ಅಮೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಮಹಾದ್ರಿಧೃಷೇ ನಮಃ | ಮಹೇಶ್ವಾಸಾಯ ನಮಃ | ಮಹೀಭರ್ತ್ರೇ ನಮಃ | ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ | ಸತಾಂಗತಯೇ ನಮಃ | ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ | ಸುರಾನಂದಾಯ ನಮಃ | ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ | ಗೋವಿಂದಾಪತಯೇ ನಮಃ | ಮರೀಚಯೇ ನಮಃ | ದಮನಾಯ ನಮಃ | ಹಂಸಾಯ ನಮಃ | ಸುಪರ್ಣಾಯ ನಮಃ | ಭುಜಗೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ | ಹಿರಣ್ಯನಾಭಾಯ ನಮಃ | ಸುತಪಸೇ ನಮಃ | (೨೦೦) ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ | ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ | ಅಮೃತ್ಯವೇ ನಮಃ | ಸರ್ವದೃಶೇ ನಮಃ | ಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ | ಸಂಧಾತ್ರೇ ನಮಃ | ಸಂಧಿಮತೇ ನಮಃ | ಸ್ಥಿರಾಯ ನಮಃ | ಅಜಾಯ ನಮಃ | ದುರ್ಮರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ | ಶಾಸ್ತ್ರೇ ನಮಃ | ವಿಶ್ರುತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಸುರಾರಿಘ್ನೇ ನಮಃ | ಗುರವೇ ನಮಃ | ಗುರುತಮಾಯ ನಮಃ | ಧಾಮ್ನೇ ನಮಃ | ಸತ್ಯಾಯ ನಮಃ | ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ| ನಿಮಿಷಾಯ ನಮಃ| ಅನಿಮಿಷಾಯ ನಮಃ | ಸ್ರಗ್ವಿಣೇ ನಮಃ | ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ| ಉದಾರಧಿಯೇ ನಮಃ| ಅಗ್ರಣ್ಯೇ ನಮಃ | ಗ್ರಾಮಣ್ಯೇ ನಮಃ | ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ | ನ್ಯಾಯಾಯ ನಮಃ | ನೇತ್ರೇ ನಮಃ | ಸಮೀರಣಾಯ ನಮಃ | ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧ್ನೇ ನಮಃ | ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ| ಸಹಸ್ರಪದೇ ನಮಃ| ಆವರ್ತನಾಯ ನಮಃ | ನಿವೃತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಸಂವೃತಾಯ ನಮಃ | ಸಂಪ್ರಮರ್ದನಾಯ ನಮಃ | ಅಹಸ್ಸಂವರ್ತಕಾಯ ನಮಃ| ವಹ್ನಯೇ ನಮಃ| ಅನಿಲಾಯ ನಮಃ| ಧರಣೀಧರಾಯ ನಮಃ| ಸುಪ್ರಸಾದಾಯ ನಮಃ | ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ವಿಶ್ವದೃಶೇ ನಮಃ | ವಿಶ್ವಭುಜೇ ನಮಃ | ವಿಭುವೇ ನಮಃ | ಸತ್ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ | ಸತ್ಕೃತಾಯ ನಮಃ | ಸಾಧವೇ ನಮಃ | ಜಹ್ನವೇ ನಮಃ | (೨೫೦) ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ | ನರಾಯ ನಮಃ | ಅಸಂಖ್ಯೇಯಾಯ ನಮಃ | ಅಪ್ರಮೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ವಿಶಿಷ್ಟಾಯ ನಮಃ | ಶಿಷ್ಟಕೃತೇ ನಮಃ | ಶುಚಯೇ ನಮಃ | ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾಯ ನಮಃ | ಸಿದ್ಧಸಂಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ | ಸಿದ್ಧಿದಾಯ ನಮಃ | ಸಿದ್ಧಿಸಾಧನಾಯ ನಮಃ | ವೃಷಾಹಿನೇ ನಮಃ | ವೃಷಭಾಯ ನಮಃ | ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ | ವೃಷಪರ್ವಣೇ ನಮಃ | ವೃಷೋದರಾಯ ನಮಃ | ವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ | ವರ್ಧಮಾನಾಯ ನಮಃ | ವಿವಿಕ್ತಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರುತಿಸಾಗರಾಯ ನಮಃ | ಸುಭುಜಾಯ ನಮಃ | ದುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ | ವಾಗ್ಮಿನೇ ನಮಃ | ಓಂ

ಮಹೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ವಸುಧಾಯ ನಮಃ । ವಸವೇ ನಮಃ । ನೈಕರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಬೃಹದ್ರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಶಿಪಿವಿಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಕಾಶನಾಯ ನಮಃ । ಓಜಸ್ತೇಜೋದ್ಯುತಿಧರಾಯ ನಮಃ। ಪ್ರಕಾಶಾತ್ಮನೇ ನಮಃ। ಪ್ರತಾಪನಾಯ ನಮಃ। ಋದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಸ್ಪಷ್ಟಾಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ । ಮಂತ್ರಾಯ ನಮಃ । ಚಂದ್ರಾಂಶವೇ ನಮಃ । ಭಾಸ್ಕರದ್ಯುತಯೇ ನಮಃ । ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವಾಯ ನಮಃ । ಭಾನವೇ ನಮಃ । ಶಶಿಬಿಂದವೇ ನಮಃ । ಸುರೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಔಷಧಾಯ ನಮಃ । ಜಗತಸ್ಸೇತವೇ ನಮಃ । ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಭೂತಭವ್ಯಭವನ್ನಾಥಾಯ ನಮಃ ! ಪಾವನಾಯ ನಮಃ । ಅನಲಾಯ ನಮಃ । ಕಾಮಘ್ನೇ ನಮಃ । (೩೦೦) ಕಾಮಕೃತೇ ನಮಃ । ಕಾಂತಾಯ ನಮಃ । ಕಾಮಾಯ ನಮಃ । ಕಾಮಪ್ರದಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ । ಯುಗಾದಿಕೃತೇ ನಮಃ । ಯುಗಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ । ನೈಕಮಾಯಾಯ ನಮಃ । ಮಹಾಶನಾಯ ನಮಃ । ಅದೃಶ್ಯಾಯ ನಮಃ । ವ್ಯಕ್ತರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಸಹಸ್ರಜಿತೇ ನಮಃ । ಅನಂತಜಿತೇ ನಮಃ । ಇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ವಿಶಿಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ । ಶಿಖಂಡಿನೇ ನಮಃ । ನಹುಷಾಯ ನಮಃ । ವೃಷಾಯ ನಮಃ । ಕ್ರೋಧಘ್ನೇ ನಮಃ । ಕ್ರೋಧಕೃತೇ ನಮಃ । ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ವಿಶ್ವಬಾಹವೇ ನಮಃ । ಮಹೀಧರಾಯ ನಮಃ । ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಥಿತಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ । ವಾಸವಾನುಜಾಯ ನಮಃ। ಅಪಾಂನಿಧಯೇ ನಮಃ । ಅಧಿಷ್ಠಾನಾಯ ನಮಃ। ಅಪ್ರಮತ್ತಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಯ ನಮಃ । ಸ್ಕಂದಾಯ ನಮಃ । ಸ್ಕಂದಧರಾಯ ನಮಃ। ಧುರ್ಯಾಯ ನಮಃ। ವರದಾಯ ನಮಃ । ವಾಯುವಾಹನಾಯ ನಮಃ। ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । ಬೃಹದ್ಭಾನವೇ ನಮಃ । ಆದಿದೇವಾಯ ನಮಃ । ಪುರಂದರಾಯ ನಮಃ । ಅಶೋಕಾಯ ನಮಃ । ತಾರಣಾಯ ನಮಃ । ತಾರಾಯ ನಮಃ । ಶೂರಾಯ ನಮಃ । ಶೌರಯೇ ನಮಃ । ಜನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಅನುಕೂಲಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶತಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ ಓಂ । (೩೫೦) ಓಂ ಪದ್ಮಿನೇ ನಮಃ । ಪದ್ಮನಿಭೇಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ । ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ । ಅರವಿಂದಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಪದ್ಮಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ । ಶರೀರಭೃತೇ ನಮಃ । ಮಹರ್ದ್ಧಯೆ ನಮಃ। ಋದ್ಧಾಯ ನಮಃ। ವೃದ್ಧಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಮಹಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಗರುಡಧ್ವಜಾಯ ನಮಃ। ಅತುಲಾಯ ನಮಃ । ಶರಭಾಯ ನಮಃ । ಭೀಮಾಯ ನಮಃ । ಸಮಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । ಹವಿರ್ಹರಯೇ ನಮಃ । ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಣ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ನಮಃ । ಸಮಿತಿಂಜಯಾಯ ನಮಃ । ವಿಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ । ರೋಹಿತಾಯ ನಮಃ । ಮಾರ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಹೇತವೇ ನಮಃ । ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ । ಸಹಾಯ ನಮಃ । ಮಹೀಧರಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾಭಾಗಾಯ ನಮಃ । ವೇಗವತೇ ನಮಃ । ಅಮಿತಾಶನಾಯ ನಮಃ । ಉದ್ಭವಾಯ ನಮಃ । ಕ್ಷೋಭಣಾಯ ನಮಃ । ದೇವಾಯ ನಮಃ ।

ಶ್ರೀಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ| ಪರಮೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ| ಕರಣಾಯ ನಮಃ ।ಕಾರಣಾಯ ನಮಃ| ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ| ವಿಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ |ಗಹನಾಯ ನಮಃ। ಗುಹಾಯ ನಮಃ| ವ್ಯವಸಾಯಾಯ ನಮಃ । ವ್ಯವಸ್ಥಾನಾಯ ನಮಃ | ಸಂಸ್ಥಾನಾಯ ನಮಃ ಸ್ಥಾನದಾಯ ನಮಃ । ಧ್ರುವಾಯ ನಮಃ । ಪರರ್ದ್ಧಯೇ ನಮಃ | ಪರಮಾಯ ನಮಃ | ಸ್ಪಷ್ಟಾಯ ನಮಃ| ತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ | ಪುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ | ಶುಭೇಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ। ರಾಮಾಯ ನಮಃ। ವಿರಾಮಾಯ ನಮಃ । ವಿರಜಾಯ ನಮಃ | ಮಾರ್ಗಾಯ ನಮಃ| ನೇಯಾಯ ನಮಃ | ಅನಯಾಯ ನಮಃ| ನಯಾಯ ನಮಃ। ವೀರಾಯ ನಮಃ । ಶಕ್ತಿಮತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ| ಧರ್ಮಾಯ ನಮಃ। ಧರ್ಮವಿದೇ ನಮಃ | ಉತ್ತಮಾಯ ನಮಃ। ವೈಕುಣ್ಠಾಯ ನಮಃ | ಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ | ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ| ಪ್ರಣವಾಯ ನಮಃ | ಪೃಥವೇ ನಮಃ | ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ | ಶತ್ರುಘ್ನಾಯ ನಮಃ | ವ್ಯಾಪ್ತಾಯ ನಮಃ| ವಾಯವೇ ನಮಃ| ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ ನಮಃ| ಕ್ರತವೇ ನಮಃ| ಸುದರ್ಶನಾಯ ನಮಃ| ಕಾಲಾಯ ನಮಃ | ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ನಮಃ| ಪರಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ| ಉಗ್ರಾಯ ನಮಃ| ಸಂವತ್ಸರಾಯ ನಮಃ| ದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ| ವಿಶ್ರಾಮಾಯ ನಮಃ| ವಿಶ್ವದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ| ವಿಸ್ತಾರಾಯ ನಮಃ | ಸ್ಥಾವರಾಯ ನಮಃ | ಸ್ಥಾಣವೇ ನಮಃ| ಪ್ರಮಾಣಾಯ ನಮಃ| ಬೀಜಾಯ ನಮಃ| ಅನ್ನಾಯಾಯ ನಮಃ| ಅರ್ಥಾಯ ನಮಃ | ಅನರ್ಥಾಯ ನಮಃ |ಮಹಾಕೋಶಾಯ ನಮಃ| ಮಹಾಭೋಗಾಯ ನಮಃ| ಮಹಾಧನಾಯ ನಮಃ| ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಾಯ ನಮಃ| ಸ್ಥವಿಷ್ಠಾಯ ನಮಃ| ಭುವೇ ನಮಃ| ಧರ್ಮಯೂಪಾಯ ನಮಃ | ಮಹಾಮಖಾಯ ನಮಃ | ನಕ್ಷತ್ರನೇಮಯೇ ನಮಃ| ನಕ್ಷತ್ರಿಣೇ ನಮಃ| ಕ್ಷಮಾಯ ನಮಃ| ಕ್ಷಾಮಾಯ ನಮಃ| ಸಮೀಹನಾಯ ನಮಃ| ಯಜ್ಞಾಇಜ್ಯಾಯ ನಮಃ | ಮಹೇಜ್ಯಾಯ ನಮಃ| ಕ್ರತವೇ ನಮಃ | ಸತ್ರಾಯ ನಮಃ| ಸತಾಂಗತಯೇ ನಮಃ | ಸಮದರ್ಶಿನೇ ನಮಃ| ವಿಮುಕ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಸರ್ವಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ | ಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ| ಉತ್ತಮಾಯ ನಮಃ| ಸುವ್ರತಾಯ ನಮಃ| ಸುಮುಖಾಯ ನಮಃ | ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯ ನಮಃ । ಸುಘೋಷಾಯ ನಮಃ| ಸುಖದಾಯ ನಮಃ| ಸುಹೃದೇ ನಮಃ| ಮನೋಹರಾಯ ನಮಃ| ಜಿತಕ್ರೋಧಾಯ ನಮಃ| ವೀರಬಾಹವೇ ನಮಃ| ವಿದಾರಣಾಯ ನಮಃ । ಸ್ವಾಪನಾಯ ನಮಃ| ಸ್ವವಶಾಯ ನಮಃ |ವ್ಯಾಪಿನೇ ನಮಃ |ನೈಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಅನೇಕಕರ್ಮಕೃತೇ ನಮಃ| ವತ್ಸರಾಯ ನಮಃ| ವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ|ವತ್ಸಿನೇ ನಮಃ। ರತ್ನಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ | ಧನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ | ಧರ್ಮಕೃತೇ ನಮಃ। ಧರ್ಮಗುಪೇ ನಮಃ |ಧರ್ಮಿಣೇ ನಮಃ। ಸದಸತ್ ಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ। ಅಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ। ಅವಿಜ್ಞಾತ್ರೇ ನಮಃ| ಸಹಸ್ರಾಂಶವೇ ನಮಃ। ವಿಧಾತ್ರೇ ನಮಃ| ಕೃತಲಕ್ಷಣಾಯ

ನಮಃ । ಗಭಸ್ತಿನೇಮಯೇ ನಮಃ । ಸತ್ತ್ವಸ್ಥಾಯ ನಮಃ । ಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಆದಿದೇವಾಯ ನಮಃ । ಮಹಾದೇವಾಯ ನಮಃ । ದೇವೇಶಾಯ ನಮಃ । ದೇವಭೃತೇ ನಮಃ । ಗುರವೇ ನಮಃ । ಉತ್ತರಾಯ ನಮಃ । ಗೋಪತಯೇ ನಮಃ । ಗೋಪ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಪುರಾತನಾಯ ನಮಃ । ಶರೀರಣೇ ನಮಃ । ಭೂತಕೃತೇ ನಮಃ । ಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ಕಪೀನ್ದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ । ಸೋಮಪಾಯ ನಮಃ । ಅಮೃತಪಾಯ ನಮಃ । ಸೋಮಾಯ ನಮಃ । ಪುರುಜಿತೇ ನಮಃ । ಪುರುಸತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । ವಿನಯಜ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಸತ್ಯಸನ್ಧಾಯ ನಮಃ । ದಾಶಾರ್ಹಾಯ ನಮಃ । ಸಾತ್ವತಾಮ್ಪತಯೇ ನಮಃ । ಜೀವಾಯ ನಮಃ । ವಿನಯಿತ್ರೇ ನಮಃ । ಸಾಕ್ಷಿಣೇ ನಮಃ । ಮುಕುನ್ದಾಯ ನಮಃ । ಅಮಿತವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಅಮ್ಭೋನಿಧಯೇ ನಮಃ । ಅನನ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಮಹೋದಧಿಶಯಾಯ ನಮಃ । ಅನ್ತಕಾಯ ನಮಃ । ಅಜಾಯ ನಮಃ । ಮಹಾರ್ಹಾಯ ನಮಃ । ಸ್ವಾಭಾವ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಜಿತಾಮಿತ್ರಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಮೋದನಾಯ ನಮಃ । ಆನನ್ದಾಯ ನಮಃ । ನನ್ದನಾಯ ನಮಃ । ನನ್ದಾಯ ನಮಃ । ಸತ್ಯಧರ್ಮಣೇ ನಮಃ । ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಮಹರ್ಷಯೇ ನಮಃ । ಕಪಿಲಾಚಾರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಕೃತಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । ಮೇದಿನೀಪತಯೇ ನಮಃ । ತ್ರಿಪದಾಯ ನಮಃ । ತ್ರಿದಶಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಮಹಾಶೃಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಕೃತಾನ್ತಕೃತೇ ನಮಃ । ಮಹಾವರಾಹಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿನ್ದಾಯ ನಮಃ । ಸುಷೇಣಾಯ ನಮಃ । ಕನಕಾಙ್ಗದಿನೇ ನಮಃ । ಗುಹ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಗಭೀರಾಯ ನಮಃ । ಗಹನಾಯ ನಮಃ । ಗುಪ್ತಾಯ ನಮಃ । ಚಕ್ರಗದಾಧರಾಯ ನಮಃ । ವೇಧಸೇ ನಮಃ । ಸ್ವಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಅಜಿತಾಯ ನಮಃ । ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । ದೃಢಾಯ ನಮಃ । ಸಙ್ಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ । ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ವರುಣಾಯ ನಮಃ । ವಾರುಣಾಯ ನಮಃ । ವೃಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಮಹಾಮನಸೇ ನಮಃ । ಭಗವತೇ ನಮಃ । ಭಗಘ್ನೇ ನಮಃ । ನನ್ದಿನೇ ನಮಃ । ವನಮಾಲಿನೇ ನಮಃ । ಹಲಾಯುಧಾಯ ನಮಃ । ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಜ್ಯೋತಿರಾದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಸಹಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಗತಿಸತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । ಸುಧನ್ವನೇ ನಮಃ । ಖಣ್ಡಪರಶವೇ ನಮಃ । ದಾರುಣಾಯ ನಮಃ । ದ್ರವಿಣಪ್ರದಾಯ ನಮಃ । ದಿವಸ್ಪೃಶೇ ನಮಃ । ಸರ್ವದೃಶೇ ನಮಃ । ವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ । ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ । ಅಯೋನಿಜಾಯ ನಮಃ । ತ್ರಿಸಾಮ್ನೇ ನಮಃ । ಸಾಮಗಾಯ ನಮಃ । ಸಾಮ್ನೇ ನಮಃ । ನಿರ್ವಾಣಾಯ ನಮಃ । ಭೇಷಜಾಯ ನಮಃ । ಭಿಷಜೇ ನಮಃ । ಸನ್ನ್ಯಾಸಕೃಚ್ಛಮಾಯ ನಮಃ । ಶಾನ್ತ್ಯೈ ನಮಃ । ನಿಷ್ಠಾಯೈ ನಮಃ । ಶಾನ್ತ್ಯೈ ನಮಃ । ಪರಾಯಣಾಯ

ನಮಃ । ಶಂಭಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಶಾನ್ತಿದಾಯ ನಮಃ । ಸ್ರಷ್ಟ್ರೇ ನಮಃ । ಕುಮುದಾಯ ನಮಃ । ಕುವಲೇಶಯಾಯ ನಮಃ । ಗೋಹಿತಾಯ ನಮಃ ।ಗೋಪತಯೇ ನಮಃ । ಗೋಪ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ವೃಷಭಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ। ವೃಷಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ। ಅನಿವರ್ತಿನೇ ನಮಃ । ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ। ಸಙ್ಕ್ಷೇಪ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ಕ್ಷೇಮಕೃತೇ ನಮಃ । ಶಿವಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷಸೇ ನಮಃ । ಶ್ರೀವಾಸಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಪತಯೇ ನಮಃ । ಶ್ರೀಮತಾಂ ವರಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರೀದಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಶಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀನಿಧಯೇ ನಮಃ । ಶ್ರೀವಿಭಾವನಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಕರಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರೇಯಸೇ ನಮಃ। ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ । ಲೋಕತ್ರಯಾಶ್ರಯಾಯ ನಮಃ । ಸ್ವಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ಸ್ವಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಶತಾನನ್ದಾಯ ನಮಃ । ನನ್ದಯೇ ನಮಃ । ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ವಿಜಿತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ವಿಧೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಸತ್ಕೀರ್ತಯೇ ನಮಃ। ಛಿನ್ನಸಂಶಯಾಯ ನಮಃ । ಉದೀರ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಸರ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುಷೇ ನಮಃ । ಅನೀಶಾಯ ನಮಃ । ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ । ಸ್ಥಿರಾಯ ನಮಃ । ಭೂಶಯಾಯ ನಮಃ । ಭೂಷಣಾಯ ನಮಃ । ಭೂತಯೇ ನಮಃ । ವಿಶೋಕಾಯ ನಮಃ। ಶೋಕನಾಶನಾಯ ನಮಃ। ಅರ್ಚಿಷ್ಮತೇ ನಮಃ। ಅರ್ಚಿತಾಯ ನಮಃ । ಕುಮ್ಭಾಯ ನಮಃ । ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ವಿಶೋಧನಾಯ ನಮಃ । ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ। ಅಪ್ರತಿರಥಾಯ ನಮಃ। ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ । ಅಮಿತವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ಕಾಲನೇಮಿಘ್ನೇ ನಮಃ । ವೀರಾಯ ನಮಃ । ಶೌರಯೇ ನಮಃ। ಶೂರಜನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ತ್ರಿಲೋಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ತ್ರಿಲೋಕೇಶಾಯ ನಮಃ । ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ ।ಕೇಶಿಘ್ನೇ ನಮಃ। ಹರಯೇ ನಮಃ । ಕಾಮದೇವಾಯ ನಮಃ । ಕಾಮಪಾಲಾಯ ನಮಃ । ಕಾಮಿನೇ ನಮಃ। ಕಾನ್ತಾಯ ನಮಃ । ಕೃತಾಗಮಾಯ ನಮಃ । ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ। ವೀರಾಯ ನಮಃ । ಅನನ್ತಾಯ ನಮಃ । ಧನಞ್ಜಯಾಯ ನಮಃ । ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಬ್ರಹ್ಮಕೃದ್ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ। ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ। ಬ್ರಹ್ಮವಿವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ । ಬ್ರಹ್ಮವಿದೇ ನಮಃ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ನಮಃ ।ಬ್ರಹ್ಮಿಣೇ ನಮಃ। ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ ।ಮಹಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಮಹಾತೇಜಸೇ ನಮಃ । ಮಹೋರಗಾಯ ನಮಃ । ಮಹಾಕ್ರತವೇ ನಮಃ । ಮಹಾಯಜ್ವನೇ ನಮಃ । ಮಹಾಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾಹವಿಷೇ ನಮಃ । ಸ್ತವ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಸ್ತವಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ। ಸ್ತೋತ್ರಾಯ ನಮಃ। ಸ್ತುತಿಸ್ತೋತ್ರೇ ನಮಃ। ರಣಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ। ಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ। ಪೂರಯಿತ್ರೇ ನಮಃ ।ಪುಣ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಯೇ ನಮಃ। ಅನಾಮಯಾಯ ನಮಃ । ಮನೋಜವಾಯ ನಮಃ। ತೀರ್ಥಕರಾಯ ನಮಃ। ವಸುರೇತಸೇ

ವಸುಪ್ರದಾಯ ನಮಃ । ವಸುಪ್ರದಾಯ ನಮಃ । ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ ವಸವೇ ನಮಃ । ವಸುಮನಸೇ ನಮಃ ।ಹರಯೇ ನಮಃ। ಸದ್ಗತಯೇ ನಮಃ ಸತ್ಕೃತಯೇ ನಮಃ । ಸತ್ತಾಯೈ ನಮಃ । ಸದ್ಭೂತಯೇ ನಮಃ । ಸತ್ಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ। ಶೂರಸೇನಾಯ ನಮಃ । ಯದುಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ । ಸನ್ನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ । ಸುಯಾಮುನಾಯ ನಮಃ । ಭೂತಾವಾಸಾಯ ನಮಃ । ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವಾಸುನಿಲಯಾಯ ನಮಃ। ಅನಲಾಯ ನಮಃ । ದರ್ಪಘ್ನೇ ನಮಃ। ನಮಃ । ದರ್ಪದಾಯ ನಮಃ । ದೃಪ್ತಾಯ ನಮಃ । ದುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ । ಅಪರಾಜಿತಾ ನಮಃ । ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಮಹಾಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ದೀಪ್ತಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಅಮೂರ್ತಿಮತೇ ನಮಃ । ಅನೇಕ ಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಅವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮಃ । ಶತಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಶತಾನ ನಾಯ ನಮಃ । ಏಕಾಯ ನಮಃ । ನೈಕಾಯ ನಮಃ । ಸವಾಯ ನಮಃ । ಕಾಯ ನಮಃ । ಕಿಮೇ ನಮಃ। ಯದೇ ನಮಃ। ತದೇ ನಮಃ । ಪದಾಯ ನಮಃ। ಅನುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । ಲೋಕಬನ್ಧವೇ ನಮಃ । ಲೋಕನಾಥಾಯ ನಮಃ । ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ । ಭಕ್ತವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ । ಸುವರ್ಣವರ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಹೇಮಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ವರಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಚನ್ದನಾಙ್ಗದಿನೇ ನಮಃ । ವೀರಘ್ನೇ ನಮಃ । ವಿಷಮಾಯ ನಮಃ । ಶೂನ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಘೃತಾಶಿಷೇ ನಮಃ । ಅಚಲಾಯ ನಮಃ। ಚಲಾಯ ನಮಃ। ಅಮಾನಿನೇ ನಮಃ। ಮಾನದಾಯ ನಮಃ । ಮಾನ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಲೋಕಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ । ತ್ರಿಲೋಕಧೃಷೇ ನಮಃ। ಸುಮೇಧಸೇ ನಮಃ । ಮೇಧಜಾಯ ನಮಃ । ಧನ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಸತ್ಯಮೇಧಸೇ ನಮಃ । ಧರಾಧರಾಯ ನಮಃ । ತೇಜೋವೃಷಾಯ ನಮಃ । ದ್ಯುತಿಧರಾಯ ನಮಃ । ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ । ನಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ । ವ್ಯಗ್ರಾಯ ನಮಃ । ನೈಕಶೃಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಗದಾಗ್ರಜಾಯ ನಮಃ । ಚತುರ್ಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಚತುರ್ಬಾಹವೇ ನಮಃ। ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಾಯ ನಮಃ। ಚತುರ್ಗತಯೇ ನಮಃ । ಚತುರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಚತುರ್ಭಾವಾಯ ನಮಃ । ಚತುರ್ವೇದವಿದೇಕಪದೇ ನಮಃ । ಸಮಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ । ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ದುರ್ಜಯಾಯ ನಮಃ । ದುರತಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ದುರ್ಲಭಾಯ ನಮಃ । ದುರ್ಗಮಾಯ ನಮಃ । ದುರ್ಗಾಯ ನಮಃ । ದುರಾವಾಸಾಯ ನಮಃ। ದುರಾರಿಘ್ನೇ ನಮಃ ।ಶುಭಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಲೋಕಸಾರಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಸುತನ್ತವೇ ನಮಃ । ತನ್ತುವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ । ಇನ್ದ್ರಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಮಹಾ ಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಕೃತಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಕೃತಾಗಮಾಯ ನಮಃ ।ಉದ್ಭವಾಯ ನಮಃ । ಸುನ್ದರಾಯ ನಮಃ । ಸುನ್ದಾಯ ನಮಃ । ರತ್ನನಾಭಾಯ ನಮಃ । ಸುಲೋಚನಾಯ ನಮಃ । ಅರ್ಕಾಯ ನಮಃ । ವಾಜಸನಯೇ ನಮಃ ।

ಶೃಙ್ಗಿಣೇ ನಮಃ। ಜಯನ್ತಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವವಿಜ್ಜಯಿನೇ ನಮಃ। ಸುವರ್ಣ ಬಿನ್ದವೇ ನಮಃ। ಅಕ್ಷೋಭ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವವಾಗೀಶ್ವರೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾಹ್ರದಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾಗರ್ತಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾಭೂತಾಯ ನಮಃ। ಮಹಾನಿಧಯೇ ನಮಃ। ಕುಮುದಾಯ ನಮಃ। ಕುನ್ದರಾಯ ನಮಃ। ಕುನ್ದಾಯ ನಮಃ। ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ನಮಃ।ಪವನಾಯ ನಮಃ। ಅನಲಾಯ ನಮಃ। ಅಮೃತಾಂಶಾಯ ನಮಃ। ಅಮೃತವಪುಷೇ ನಮಃ। ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವತೋ ಮುಖಾಯ ನಮಃ। ಸುಲಭಾಯ ನಮಃ। ಸುವ್ರತಾಯ ನಮಃ।ಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ ಶತ್ರುಜಿತೇ ನಮಃ। ಶತ್ರುತಾಪನಾಯ ನಮಃ। ನ್ಯಗ್ರೋಧೋದುಮ್ಬರಾಯ ನಮಃ। ಅಶ್ವತ್ಥಾಯ ನಮಃ। ಚಾಣೂರಾನ್ಧ್ರನಿಷೂದನಾಯ ನಮಃ। ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಷೇ ನಮಃ। ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಯ ನಮಃ। ಸಪ್ತೈಧಸೇ ನಮಃ। ಸಪ್ತವಾಹನಾಯ ನಮಃ। ಅಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ। ಅನಘಾಯ ನಮಃ। ಅಚಿನ್ತ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಭಯಕೃದ್ಭಯನಾಶನಾಯ ನಮಃ। ಅಣುಬೃಹತೇ ನಮಃ। ಕೃಶಸ್ಥೂಲಾಯ ನಮಃ। ಗುಣಭೃನ್ನಿರ್ಗುಣಾಯ ನಮಃ। ಮಹತೇ ನಮಃ। ಅಧೃತಾಯ ನಮಃ ಸ್ವಧೃತಾಯ ನಮಃ। ಸ್ವಾಸ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಪ್ರಾಗ್ವಂಶಾಯ ನಮಃ। ವಂಶವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ। ಭಾರಭೃತೇ ನಮಃ। ಕಥಿತಾಯ ನಮಃ। ಯೋಗಿನೇ ನಮಃ। ಯೋಗೀಶಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವಕಾಮದಾಯ ನಮಃ। ಆಶ್ರಮಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರಮಣಾಯ ನಮಃ। ಕ್ಷಾಮಾಯ ನಮಃ। ಸುಪರ್ಣಾಯ ನಮಃ। ವಾಯುವಾಹನಾಯ ನಮಃ। ಧನುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ। ಧನುರ್ವೇದಾಯ ನಮಃ। ದಣ್ಡಾಯ ನಮಃ। ದಮಯಿತ್ರೇ ನಮಃ। ದಮಾಯ ನಮಃ। ಅಪರಾಜಿತೇ ನಮಃ। ಸರ್ವಸಹೋನಿಯನ್ತ್ರೇ ನಮಃ। ನಿಯಮಾಯ ನಮಃ। ಯಮಾಯ ನಮಃ। ಸತ್ತ್ವವತೇ ನಮಃ। ಸಾತ್ತ್ವಿಕಾಯ ನಮಃ। ಸತ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ। ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಯ ನಮಃ। ಪ್ರಿಯಾರ್ಹಾಯ ನಮಃ। ಅರ್ಹಪ್ರಿಯಕೃತೇ ನಮಃ। ಪ್ರೀತಿವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ। ವಿಹಾಯಸಗತಯೇ ನಮಃ। ಜ್ಯೋತಿಷೇ ನಮಃ। ಸುರುಚಯೇ ನಮಃ। ಹುತಭುಜೇ ನಮಃ। ವಿಭವೇ ನಮಃ। ರವಯೇ ನಮಃ। ವಿರೋಚನಾಯ ನಮಃ। ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಸವಿತ್ರೇ ನಮಃ। ರವಿಲೋಚನಾಯ ನಮಃ। ಅನನ್ತಾಯ ನಮಃ। ಹುತಭುಗ್ಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ। ಸುಖದಾಯ ನಮಃ। ನೈಕಜಾಯ ನಮಃ। ಅಗ್ರಜಾಯ ನಮಃ। ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಾಯ ನಮಃ। ಸದಾಮರ್ಷಿಣೇ ನಮಃ ಲೋಕಾಧಿಷ್ಠಾನಾಯ ನಮಃ ಅದ್ಭುತಾಯ ನಮಃ। ಸನಾತ್ಸನಾತನತಮಾಯ ನಮಃ। ಕಪಿಲಾಯ ನಮಃ। ಕಪಯೇ ನಮಃ। ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ। ಸ್ವಸ್ತಿದಾಯ ನಮಃ। ಸ್ವಸ್ತಿಕೃತೇ ನಮಃ।ಸ್ವಸ್ತಿನೇ ನಮಃ। ಸ್ವಸ್ತಿಭುಜೇ ನಮಃ। ಸ್ವಸ್ತಿದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ। ಅರೌದ್ರಾಯ ನಮಃ। ಕುಣ್ಡಲಿನೇ ನಮಃ। ಚಕ್ರಿಣೇ ನಮಃ ವಿಕ್ರಮಿಣೇ ನಮಃ। ಊರ್ಜಿತಶಾಸನಾಯ ನಮಃ। ಶಬ್ದಾತಿಗಾಯ ನಮಃ। ಶಬ್ದ

ಸುಹಾಯ ನಮಃ । ಶಿಶಿರಾಯ ನಮಃ । ಶರ್ವರೀಕರಾಯ ನಮಃ । ಅಕ್ರೂರಾಯ ನಮಃ ।
ಪೇಶಲಾಯ ನಮಃ । ದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ । ಕ್ಷಮಿಣಾಂವರಾಯ
ನಮಃ । ವಿದ್ವತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । ವೀತಭಯಾಯ ನಮಃ । ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣಕೀರ್ತ
ನಾಯ ನಮಃ । ಉತ್ತಾರಣಾಯ ನಮಃ । ದುಷ್ಕೃತಿಘ್ನೇ ನಮಃ । ಪುಣ್ಯಾಯ
ನಮಃ । ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶನಾಯ ನಮಃ । ವೀರಘ್ನೇ ನಮಃ । ರಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ ।
ಸನ್ತಾಯ ನಮಃ । ಜೀವನಾಯ ನಮಃ । ಪರ್ಯವಸ್ಥಿತಾಯ ನಮಃ । ಅನನ್ತ
ರೂಪಾಯ ನಮಃ । ಅನನ್ತಶ್ರಿಯೇ ನಮಃ । ಜಿತಮನ್ಯವೇ ನಮಃ । ಭಯಾಪಹಾಯ
ನಮಃ । ಚತುರಸ್ರಾಯ ನಮಃ । ಗಭೀರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ವಿದಿಶಾಯ ನಮಃ ।
ವ್ಯಾದಿಶಾಯ ನಮಃ । ದಿಶಾಯ ನಮಃ । ಅನಾದಯೇ ನಮಃ । ಭೂರ್ಭುವೇ
ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ । ಸುವೀರಾಯ ನಮಃ । ರುಚಿರಾಙ್ಗದಾಯ ನಮಃ । ಜನನಾಯ
ನಮಃ । ಜನಜನ್ಮಾದಯೇ ನಮಃ । ಭೀಮಾಯ ನಮಃ । ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಾಯ
ನಮಃ । ಆಧಾರನಿಲಯಾಯ ನಮಃ । ಧಾತ್ರೇ ನಮಃ । ಪುಷ್ಪಹಾಸಾಯ ನಮಃ ।
ಪ್ರಜಾಗರಾಯ ನಮಃ । ಊರ್ಧ್ವಗಾಯ ನಮಃ । ಸತ್ಪಥಾಚಾರಾಯ ನಮಃ ।
ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಣವಾಯ ನಮಃ । ಪಣಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಮಾಣಾಯ
ನಮಃ । ಪ್ರಾಣ ನಿಲಯಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಾಣಭೃತೇ ನಮಃ । ಪ್ರಾಣಜೀವನಾಯ
ನಮಃ । ತತ್ತ್ವಾಯ ನಮಃ । ತತ್ತ್ವವಿದೇ ಏಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾತಿಗಾಯ
ನಮಃ । ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಸ್ತರವೇ ನಮಃ । ತಾರಾಯ ನಮಃ । ಸವಿತ್ರೇ ನಮಃ ।
ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಯ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಪತಯೇ ನಮಃ । ಯಜ್ವನೇ
ನಮಃ । ಯಜ್ಞಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಯಜ್ಞವಾಹನಾಯ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಭೃತೇ ಯಜ್ಞ
ಕೃತೇ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಿನೇ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಭುಜೇ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಸಾಧನಾಯ ನಮಃ ।
ಯಜ್ಞಾನ್ತಕೃತೇ ನಮಃ । ಯಜ್ಞಗುಹ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಅನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಅನ್ನಾ
ದಾಯ ನಮಃ । ಆತ್ಮಯೋನಯೇ ನಮಃ । ಸ್ವಯಂಜಾತಾಯ ನಮಃ । ವೈಖಾ
ನಾಯ ನಮಃ । ಸಾಮಗಾಯನಾಯ ನಮಃ । ದೇವಕೀನನ್ದನಾಯ ನಮಃ । ಸ್ರಷ್ಟ್ರೇ
ನಮಃ । ಕ್ಷಿತೀಶಾಯ ನಮಃ । ಪಾಪನಾಶನಾಯ ನಮಃ । ಶಙ್ಖಭೃತೇ ನಮಃ ।
ನನ್ದಕಿನೇ ನಮಃ । ಚಕ್ರಿಣೇ ನಮಃ । ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವನೇ ನಮಃ । ಗದಾಧರಾಯ
ನಮಃ । ರಥಾಙ್ಗಪಾಣಯೇ ನಮಃ । ಅಕ್ಷೋಭ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾ
ಯುಧಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರ ನಾಮಾವಲೀ ಸಮಾಪ್ತಾ

ಅಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಲೀ

ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ । ಕಮಲಾನಾಥಾಯ ನಮಃ । ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । ಸನಾತನಾಯ ನಮಃ । ವಸುದೇವಾತ್ಮಜಾಯ ನಮಃ । ಪುಣ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಲೀಲಾಮಾನುಷವಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀವತ್ಸಕೌಸ್ತುಭಧರಾಯ ನಮಃ । ಯಶೋದಾವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ । ಹರಯೇ ನಮಃ । ಚತುರ್ಭುಜಾತ್ತ ಚಕ್ರಾಸಿಗದಾಶಙ್ಖಾದ್ಯುದಾಯುಧಾಯ ನಮಃ । ದೇವಕೀನನ್ದನಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಶಾಯ ನಮಃ । ನನ್ದಗೋಪಪ್ರಿಯಾತ್ಮಜಾಯ ನಮಃ । ಯಮುನಾವೇಗಸಂಹಾರಿಣೇ ನಮಃ । ಬಲಭದ್ರಪ್ರಿಯಾನುಜಾಯ ನಮಃ । ಪೂತನಾಜೀವಿತಹರಾಯ ನಮಃ । ಶಕಟಾಸುರಭಞ್ಜನಾಯ ನಮಃ । ನನ್ದವ್ರಜಜನಾನನ್ದಿನೇ ನಮಃ । ಸಚ್ಚಿದಾನನ್ದವಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ । ನವನೀತವಿಲಿಪ್ತಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ನವನೀತನಟಾಯ ನಮಃ । ಅನಘಾಯ ನಮಃ । ನವನೀತನವಾಹಾರಾಯ ನಮಃ । ಮುಚುಕುನ್ದಪ್ರಸಾದಕೃತೇ ನಮಃ । ಷೋಡಶಸ್ತ್ರೀಸಹಸ್ರೇಶಾಯ ನಮಃ । ತ್ರಿಭಙ್ಗೀಮಧುರಾಕೃತಯೇ ನಮಃ । ಶುಕವಾಗಮೃತಾಬ್ಧೀನ್ದವೇ ನಮಃ । ಗೋವಿನ್ದಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿದಾಮ್ಪತಯೇ ನಮಃ । ವತ್ಸವಾಟಿಚರಾಯ ನಮಃ । ಅನನ್ತಾಯ ನಮಃ । ಧೇನುಕಾಸುರಭಞ್ಜನಾಯ ನಮಃ । ತೃಣೀಕೃತತೃಣಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ । ಯಮಲಾರ್ಜುನಭಞ್ಜನಾಯ ನಮಃ । ಉತ್ತಾಲತಾಲಭೇತ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ತಮಾಲಶ್ಯಾಮಲಾಕೃತಯೇ ನಮಃ । ಗೋಪಗೋಪೀಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಯೋಗಿನೇ ನಮಃ । ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭಾಯ ನಮಃ । ಇಲಾಪತಯೇ ನಮಃ । ಪರಂಜ್ಯೋತಿಷೇ ನಮಃ । ಯಾದವೇನ್ದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಯದೂದ್ವಹಾಯ ನಮಃ । ವನಮಾಲಿನೇ ನಮಃ । ಪೀತವಾಸಸೇ ನಮಃ । ಪಾರಿಜಾತಾಪಹಾರಾಯ ನಮಃ । ಗೋವರ್ದನಾಚಲೋದ್ಧರ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ಗೋಪಾಲಾಯ ನಮಃ । ಸರ್ವಪಾಲಕಾಯ ನಮಃ । ಅಜಾಯ ನಮಃ । ನಿರಞ್ಜನಾಯ ನಮಃ । ಕಾಮಜನಕಾಯ ನಮಃ । ಕಞ್ಜಲೋಚನಾಯ ನಮಃ । ಮಧುಘ್ನೇ ನಮಃ । ಮಥುರಾನಾಥಾಯ ನಮಃ । ದ್ವಾರಕಾನಾಯಕಾಯ ನಮಃ । ಬಲಿನೇ ನಮಃ । ವೃನ್ದಾವನಾನ್ತಸಞ್ಚಾರಿಣೇ ನಮಃ । ತುಲಸೀದಾಮಭೂಷಣಾಯ ನಮಃ । ಸ್ಯಮನ್ತಕಮಣೇರ್ಹರ್ತ್ರೇ ನಮಃ । ನರನಾರಾಯಣಾತ್ಮಕಾಯ ನಮಃ । ಕುಬ್ಜಾಗನ್ಧಾನುಲಿಪ್ತಾಙ್ಗಾಯ ನಮಃ । ಮಾಯಿನೇನಮಃ । ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ಮುಷ್ಟಿಕಾಸುರಚಾಣೂರಮಲ್ಲಯುದ್ಧವಿಶಾರದಾಯ ನಮಃ । ಸಂಸಾರವೈರಿಣೇ ನಮಃ । ಕಂಸಾರಯೇ ನಮಃ । ಮುರಾರಯೇನಮಃ । ನರಕಾನ್ತಕಾಯ ನಮಃ । ಅನಾದಿಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ನಮಃ । ಕೃಷ್ಣಾವ್ಯಸನಕರ್ಷಕಾಯ ನಮಃ । ಶಿಶುಪಾಲಶಿರಶ್ಛೇತ್ರೇ ನಮಃ । ದುರ್ಯೋಧನ

ಕುಲಾನ್ತಕಾಯ ನಮಃ। ವಿದುರಾಕ್ರೂರವರದಾಯ ನಮಃ। ವಿಶ್ವರೂಪಪ್ರದರ್ಶಕಾಯ ನಮಃ। ಸತ್ಯವಾಚೇ ನಮಃ। ಸತ್ಯಸಙ್ಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ। ಸತ್ಯಭಾಮಾರತಾಯ ನಮಃ। ಜಯಿನೇ ನಮಃ। ಸುಭದ್ರಾಪೂರ್ವಜಾಯ ನಮಃ। ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಭೀಷ್ಮಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕಾಯ ನಮಃ। ಜಗದ್ಗುರವೇ ನಮಃ। ಜಗನ್ನಾಥಾಯ ನಮಃ ವೇಣುನಾದವಿಶಾರದಾಯ ನಮಃ। ವೃಷಭಾಸುರವಿಧ್ವಂಸಿನೇ ನಮಃ। ಬಾಣಾಸುರಾನ್ತಕಾಯ ನಮಃ। ಯುಧಿಷ್ಠಿರಪ್ರತಿಷ್ಠಾತ್ರೇ ನಮಃ, ಬರ್ಹಿಬರ್ಹಾವತಂಸಕಾಯ ನಮಃ! ಪಾರ್ಥಸಾರಥಯೇ ನಮಃ। ಅವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮಃ। ಗೀತಾಮೃತಮಹೋದಧಯೇ ನಮಃ। ಕಾಲೀಯಫಣಮಾಣಿಕ್ಯರಞ್ಜಿತ ಶ್ರೀಪದಾಮ್ಬುಜಾಯ ನಮಃ। ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ। ಯಜ್ಞಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ। ದಾನವೇಂದ್ರವಿನಾಶನಾಯ ನಮಃ। ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ। ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ। ಪನ್ನಗಾಶನ ವಾಹನಾಯ ನಮಃ। ಜಲಕ್ರೀಡಾ ಸಮಾಸಕ್ತ ಗೋಪಿವಸ್ತ್ರಾಪಹಾರಕಾಯ ನಮಃ। ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಾಯ ನಮಃ। ತೀರ್ಥಪಾದಾಯ ನಮಃ। ವೇದವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ। ದಯಾನಿಧಯೇ ನಮಃ। ಸರ್ವತೀರ್ಥಾತ್ಮಕಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವಗ್ರಹರೂಪಿಣೇ ನಮಃ। ಓಂ ಪರಾತ್ಪರಾಯ ನಮಃ। ಓಂ॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿ ಪುಷ್ಪ ತುಳಸೀದಳ ಅರ್ಚನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥

ಅಥ ಆವರಣ ಪೂಜಾ

ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಕೇಶವಾದಿ ನಾಮಗಳಿಂದಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ, ವಿಷ್ಣುಶತನಾಮ, ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತುಲಸೀ ಹೂವನ್ನು ಅರ್ಚನೆಮಾಡಿ ನಂತರ ಆವರಣಪೂಜಾ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಧ್ಯೇ ಪರಮಪುರುಷಾಯನಮಃ। ವಾಮೇ ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈನಮಃ। ದಕ್ಷೇ ಧರಾಯೈನಮಃ। ಪೀಠಾದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವಾದಿದಿಕ್ಷು ಓಂ ಕೃದ್ಧೋಲ್ಕಾಯನಮಃ। ಓಂ ಮಹೋಲ್ಕಾಯನಮಃ। ಓಂ ವೀರೋಲ್ಕಾಯನಮಃ। ಓಂ ದ್ಯುಲ್ಕಾಯನಮಃ। ಓಂ ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯನಮಃ॥ [ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾವರಣಂ]॥ ತದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವಾದಿದಿಕ್ಷು ಓಂ ವಾಸುದೇವಾಯನಮಃ। ಓಂ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯನಮಃ। ಓಂ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಅನಿರುದ್ಧಾಯನಮಃ। ಅಗ್ನೇಯಾದಿ ಚತುಷ್ಕೋಣೇಷು ಓಂ ಮಾಯಾಯೈನಮಃ। ಓಂ ಜಯಾಯೈನಮಃ। ಓಂ ಕೃತ್ಯೈನಮಃ। ಓಂ ಶಾಂತ್ಯೈನಮಃ॥

[ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾವರಣಂ] ತದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವೇ ಓಂ ಕೇಶವಾಯನಮಃ । ಓಂ ನಾರಾಯ ನಮಃ । ಆಗ್ನೇಯೇ ಓಂ ಮಾಧವಾಯನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯನಮಃ । ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇನಮಃ । ನೈರುತ್ಯೇ ಓಂ ಮಧುಸೂದನಾಯನಮಃ । ಪಶ್ಚಿಮೇ ಓಂ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯನಮಃ । ಓಂ ವಾಮನಾಯನಮಃ । ವಾಯವ್ಯೇ ಓಂ ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ । ಉತ್ತರೇ ಓಂ ಹೃಷಿಕೇಶಾಯನಮಃ । ಓಂ ಪದ್ಮನಾಭಾಯನಮಃ । ಈಶಾನ್ಯೇ ಓಂ ದಾಮೋದರಾಯನಮಃ । [ಇತಿ ತೃತೀಯಾವರಣಂ] ತದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವೇ ಓಂ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯನಮಃ। ಓಂ ವಾಸುದೇವಾಯನಮಃ।ಆಗ್ನೇಯೇ ಓಂ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಓಂ ಅನಿರುದ್ಧಾಯನಮಃ । ಓಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯನಮಃ । ನೈರುತ್ಯೇ ಓಂ ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯನಮಃ । ಪಶ್ಚಿಮೇ ಓಂ ನಾರಸಿಂಹಾಯನಮಃ । ಓಂ ಅಚ್ಯುತಾಯನಮಃ । ವಾಯವ್ಯೇ ಓಂ ಜನಾರ್ಧನಾಯನಮಃ । ಉತ್ತರೇ ಓಂ ಉಪೇಂದ್ರಾಯನಮಃ । ಓಂ ಹರಯೇನಮಃ । ಈಶಾನ್ಯೇ ಓಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯನಮಃ । (ಇತಿ ಚತುರ್ಥಾವರಣಂ) ತದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವೇ ಓಂ ಮತ್ಸ್ಯಾಯನಮಃ । ಓಂ ಕೂರ್ಮಾಯನಮಃ। ಆಗ್ನೇಯೇ ಓಂ ವರಾಹಾಯನಮಃ। ದಕ್ಷಿಣೆ ಓಂ ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ವಾಮನಾಯನಮಃ । ನೈರುತ್ಯೇ ಓಂ ಪರಶುರಾಮಾಯನಮಃ । ಪಶ್ಚಿಮೇ ಓಂ ರಾಮಾಯನಮಃ। ಓಂ ಕೃಷ್ಣಾಯನಮಃ। ವಾಯವ್ಯೇ ಓಂ ಬುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಉತ್ತರೇ ಓಂ ಕಲ್ಕಿನೇನಮಃ । ಓಂ ಅನಂತಾಯನಮಃ । ಈಶಾನ್ಯೇ ಓಂ ವಿಶ್ವರೂಪಾಯ ನಮಃ । (ಇತಿ ಪಂಚಮಾವರಣಂ) ತದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವಾದಿದಿಕ್ಷು ಓಂ ಅನಂತಾಯನಮಃ। ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ । ಓಂ ವಾಯವೇನಮಃ । ಓಂ ಈಶಾನಾಯ ನಮಃ । ದೇವಸ್ಯಾಗ್ರೇ ಓಂ ಗರುಡಾಯನಮಃ । ಆಗ್ನೇಯಾದಿದಿಯಕ್ಷು ಓಂ ವಾರುಣ್ಯೈನಮಃ । ಓಂ ಸರಸ್ವತ್ಯೈನಮಃ । ಓಂ ಭಾರತ್ಯೈನಮಃ । ಓಂ ಗಿರಿಜಾಯ್ಯೈ ನಮಃ । ಗರುಡಸ್ಯವಾಮೇ ಓಂ ಸೌಪರ್ಣ್ಯೈನಮಃ । (ಇತಿ ಷಷ್ಠಾವರಣಂ)

ತದ್ಬಹಿಃ ಪೂರ್ವಾದಿ ದಿಕ್ಷು ಸುರಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಲಾಂ ಇಂದ್ರಾಯ ಶಚೀ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ, ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ತೇಜೋಽಪತಯೇ ಓಂ ರಾಂ ಅಗ್ನಯೆ ಸ್ವಾಹಾ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ, ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ (ಧರ್ಮಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಯಾಂ ಯಮಾಯ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ರಕ್ಷೋಽಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಕ್ಷಾಂ ನಿರುತಯೇ ದೀರ್ಘಗ್ರೀವಾ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ಜಲಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ವಾರುಣಾಯ ಕಾಳಿಕಾ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ।

ಜ್ಞಾನಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಯಾಂ ವಾಯವೇ ಮೋಹಿನೀ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ಧನಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಸಾಂ ಸೋಮಾಯ ರೋಹಿಣೀ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ಭೂತಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಹಾಂ ರುದ್ರಾಯ ಉಮಾ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ನಿರಋತಿ ವರುಣಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ನಾಗಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಅಂ ಶೇಷಾಯ ನಾಗಿನೀ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ಇಂದ್ರೇಶಾನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಸತ್ಯಲೋಕಾಧಿಪತಯೇ ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಗಾಯತ್ರಿ ಸಹಿತಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ತನ್ಮಧ್ಯೇ ಏಕೀಭೂತ ಸ್ವಾವತಾರಾಯ ಸಸ್ತ್ರೀಕಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । [ಇತ್ಯೇಕೈಕವಾರಂ ತುಳಸಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಧೂಪ ದೀಪಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುನಾಸಹ] ಇತಿ ಆವರಣ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಧೂಪಾರ್ತಿಂ—ಘಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಧೂಪಾರ್ತಿ, ಏಕಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆವರಣ ಪೂಜಾ : ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ :—

ಯೋಗಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಬಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಇದೇ ಪ್ರಥಮಾವರಣ ಪೂಜಾ. ಪೀಠದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಪೂರ್ವಾದಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಹೃದಯಾದಿ ನಾಮವುಳ್ಳ ಹೃದ್ಯೋಲ್ಕ, ಸುಶೋಲ್ಕ, ಶಿರೋಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಮುಲ್ಕ ಈ ರೂಪಗಳನ್ನು ಆಗ್ನೇಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತ್ರ ಎಂಬ ನಾಮದಿಂದ ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕ ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಆವರ್ತಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಇದೇ ದ್ವಿತೀಯಾವರಣ ಪೂಜಾ. ಪೂರ್ವಾದಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವ, ಸಂಕರ್ಷಣ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಹಾಗೂ ಅನಿರುದ್ಧರನ್ನು ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಯಾ, ಜಯಾ, ಕೃತಿ, ಶಾಂತಿ ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಇದೇ ತೃತೀಯಾವರಣ ಪೂಜಾ. ಕೇಶವಾದಿ ದ್ವಾದಶ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಾದಿ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ, ಎರಡೆರಡು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಇದೇ ಚತುರ್ಥಾವರಣ ಪೂಜಾ. [ಉದಾ : ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಾಧವ, ಗೋವಿಂದ ಹೀಗೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ವಿದಿಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು] ಮತ್ಸ್ಯ, ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ನಾರಸಿಂಹ, ವಾಮನ, ಪರಶುರಾಮ, ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಕಲ್ಕಿ, ಅನಂತ, ವಿಶ್ವರೂಪ, ಈ 12 ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು

ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಮೂರ್ತಿಗಳಂತೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ವಿದಿಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಇದೇ ಪಂಚಮಾವರಣ ಪೂಜಾ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶೇಷ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣನು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ರುದ್ರರನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಗರುಡನನ್ನು ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ವಾರುಣೀ, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರೀ, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತಿ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಗರುಡನ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಪರ್ಣೀ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಷಷ್ಠಾವರಣ ಪೂಜಾ. ಪೂರ್ವಾದಿ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ (ದಿಕ್ಕು+ವಿದಿಕ್ಕು ಸೇರಿ) ಅವರವರ ಪತ್ನಿಯರು. ಪರಿವಾರದವರು, ಆಯುಧಗಳು ಇವರಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿ ಇಂದ್ರ, ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರು, ಕೆಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಶೇಷನು, ಊರ್ಧ್ವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಚತುರ್ಮುಖನು; ಈ ಆವರಣ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸಪ್ತಮಾವರಣ ಪೂಜಾ ಅವಶ್ಯಮಾಡಿ. ಕೇಶವಾದಿ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ಮೂರ್ತಿಗಳ ಪತ್ನಿಯರು ಹಾಗೂ ಮತ್ಸ್ಯಾದಿ ದಶಮೂರ್ತಿಗಳ ಪತ್ನಿಯರ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕೇಶವ-ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ-ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಮಾಧವ-ಕಮಲಾ ಗೋವಿಂದ-ಪದ್ಮಾ, ವಿಷ್ಣು-ಪದ್ಮಿನೀ, ಮಧುಸೂಧನ-ಕಮಲಾಲಯಾ. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ-ರಮಾ, ವಾಮನ-ವೃಷಾಕಪಿ, ಶ್ರೀಧರ-ಧನ್ಯಾ, ಹೃಷಿಕೇಶ-ವೃದ್ಧಿ, ಪದ್ಮನಾಭ-ಯಜ್ಞಾ, ದಾಮೋದರ-ಇಂದಿರಾ, ಸಂಕರ್ಷಣ-ಹಿರಣ್ಯಾ, ವಾಸುದೇವ-ಹರಿಣೀ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ-ಸತ್ಯಾ, ಅನಿರುದ್ಧ-ನಿತ್ಯಾ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ-ನಂದಾ, ಅಧೋಕ್ಷಜ-ತ್ರಯೀ, ನಾರಸಿಂಹ-ಸುಖಾ, ಅಚ್ಯುತ-ಸುಗಂಧಾ, ಜನಾರ್ದನ-ಸುಂದರೀ, ಉಪೇಂದ್ರ-ವಿದ್ಯಾ, ಹರಿ-ಸುಶೀಲಾ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ-ಸುಲಕ್ಷಣಾ, ಮತ್ಸ್ಯ-ವೇದಾ, ಕೂರ್ಮ-ವೇದವತೀ, ವರಾಹ-ಧಾತ್ರೀ, ನಾರಸಿಂಹ-ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವಾಮನ-ಸುಖಾಲಯಾ, ಪರಶುರಾಮ-ಹರಿಣೀ, ರಾಮ-ಸೀತಾ, ಕೃಷ್ಣ-ರುಗ್ಮಿಣೀ, ಬುಧ-ರೇವತಿ, ಕಲ್ಕಿ-ಪ್ರಭಾ. [ಅವಶ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು]. ಆವರಣ ಪೂಜಾ ನಂತರ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ಪೂಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂಜಯಿತ್ವಾ, ತತಃ, ಪೂಜ್ಯಾ, ದ್ವಾದಶ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾಃ । ಪ್ರಥಮೋ, ವಜ್ರನಾಭಶ್ಚ, ಹರೀಶಶ್ಚ ತತಃ, ಪರಂ ॥ ತೃತೀಯೋ ಗಾಂಗತನಯಃ, ತತಃ ಶಂಖನಿಧೀಶ್ವರಃ । ಜಯಶ್ಚ, ವಿಜಯಃ, ಪಶ್ಚಾತ್ ಧಾತಾ, ಸಪ್ತಮತೋ, ಮತಃ । ವಿಧಾತಾ, ಚ, ತತೋ ಭದ್ರಃ, ಸುಭದ್ರೋ ಹ್ಯಮೃತೇಶ್ವರಃ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೋಽಂತಿಶ್ಚೈವ, ನಮಃ ಪೂರ್ವೇಣ, ಪೂಜಯೇತ್ ॥

ವಜ್ರನಾಭ, ಹರೀಶ, ಗಾಂಗತನಯ, ಶಂಖಧೀಶ್ವರ, ಜಯ, ವಿಜಯ, ಧಾತೃ ವಿಧಾತೃ, ಭದ್ರ, ಸುಭದ್ರ, ಅಮೃತೇಶ್ವರ, ಹಾಗೂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಇವರನ್ನು ನಮಃ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ವಜ್ರನಾಭಾಯ ನಮಃ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕು!

ಅಥ ಧೂಪ ದೀಪಂ :— ವನಸ್ಪತ್ಯುದ್ಭವೋ, ದಿವ್ಯೋ, ಗಂಧಾಢ್ಯೋ, ಗಂಧ-ಉತ್ತಮಃ॥ ಆಘ್ರೇಯಃ, ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ, ಧೂಪೋಽಯಂ, ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ॥

ಯತ್ಪುರುಷಂ, ವ್ಯದಧುಃ ಕತಿಧಾ, ವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ | ಮುಖಂ, ಕಿಮಸ್ಯ, ಕೌ, ಬಾಹೂ ಕಾ ಊರೂ, ಪಾದಾ, ಉಚ್ಯೇತೇ || ಇತಿ ಧೂಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ನಂತರಂ ಆಚಮನೀಯಂ ದತ್ವಾ ಏಕಾರ್ತಿದೀಪಂ। ಸಾಜ್ಯಂ, ತ್ರಿವರ್ತಿ, ಸಂಯುಕ್ತಂ, ವಹ್ನಿನಾ, ಯೋಜಿತಂ, ಮಯಾ | ದೀಪಂ,ಗೃಹಾಣ, ದೇವೇಶ, ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ, ತಿಮಿರಾಪಹ || ಭಕ್ತ್ಯಾ, ದೀಪಂ, ಪ್ರಯಚ್ಛಾಮಿ, ದೇವಾಯ, ಪರಮಾತ್ಮನೇ| ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ, ನರಕಾತ್, ಘೋರಾತ್, ದೀಪ, ಜ್ಯೋತಿ, ನಮೋಸ್ತುತೇ || ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋsಸ್ಯ, ಮುಖಮಾಸೀದ್ಬಾಹೂ, ರಾಜನ್ಯ, ಕೃತಃ । ಊರೂ, ತದಸ್ಯ, ಯದ್ವೈಶ್ಯಃಪದ್ಭ್ಯಾಂ, ಶೂದ್ರೋ, ಅಜಾಯತ, || ಇತಿ ಏಕಾರ್ತಿದೀಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ನಂತರ ಆಚಮನೀಯಂ ದತ್ವಾ, ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣಂ ಕಾರ್ಯಂ:-

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ;— ಧೂಪಾರ್ತಿ ಎಂದರೆ ನಿಗಿನಿಗಿ ಕೆಂಡವನ್ನು ಹಲಗಾರತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ದಶಾಂಗವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. [ದಶಾಂಗಕ್ಕೆ ಗಂಧದ ಚಕ್ಕೆ, ಅಗರು, ಕರ್ಪೂರ, ದೇವದಾರು, ಗುಗ್ಗಿಲ, ಜಾಕಾಯಿ, ಬಿಲ್ವ, ಬಾಳದ ಬೇರು, ಕೋಷ್ಟ- ಅಂಟು, ಇವನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದಿನವೂ ಧೂಪಾರ್ತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು] ಧೂಪಾರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದೇ ಅಂಗಾರವೆನ್ನುವುದು. ದೈತ್ಯರು ಶ್ರೀ ಹರಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಮಂಗಳಾರತಿ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದು ಎಂದನು. ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗದಿರಲು ಮಂಗಳಾರತಿ ಆರಿದ ತಕ್ಷಣ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆರಿಸಬೇಕು. ಹೊಗೆ ಬರದಂತೆ ಗಮನಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೂಜಾ ಫಲ ಸಂಪೂರ್ಣಲಭ್ಯವಾಗುವುದು. ಆಧಾರ :- ತ್ರಿವರ್ತಿ, ಧೂಪಂ, ಸ್ವೀಕರ್ತುಂ, ತೋಷಿತೋ, ಜಗದೀಶ್ವರಃ। ದೈತ್ಯೋ, ದೇವ್ಯೈತಿ, ಸ್ತಥಾಪ್ಯಪ್ಯೋ, ದೀಪಾಂತೇ, ದೀಪನಾಶನಂ|| ಕುರ್ವಂತು, ತೇಷಾಂ, ಭಂಗಸ್ಯಾದ್ಧೂಂ, ದೇವಾಃ, ಹರಃ, ಶ್ರುತಿ। ಬಹ್ವರ್ತಿ ದೀಪ, ಸಂಭೂತ, ಧೂಪಂ, ಸ್ವೀಕರ್ತುಂ, ಮಂಜಸಾ । ರಾಕ್ಷಸ್ಯಾಕ್ಷಪುನಸ್ತೇ, ಪೂರ್ವಕಂತೇಭ್ಯೋ, ಪ್ರದತ್ತವಾನ್, ತದ್ಧೂಪ ಪಾಪೇನ, ಭವತಾಂ, ಮೋಕ್ಷೋ ಭವತಿ, ನಾನ್ಯಥಾ। ಅತಃ ಕಾರ್ಯಂ, ತ್ರಿವರ್ಣೈಸ್ತು, ಸಜಾತ ಧೂಪ ನಾಶನಂ | ಏವಂ ಕೃತೇತು, ಪೂಜಾಯಾಃ, ಫಲಂ,ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ, ಪೂರ್ವತಃ|| ಯೋಗ್ರೇ, ಹರೇ ದ್ಧೂ ಪಯತೀ ತುಳಸೀಕಾಷ್ಟ, ವಹ್ನಿನಾ। ಕಾಲಾಗರು, ಕೃತೋ, ಧೂಪಃ, ಸಹಸ್ರಾಬ್ದ, ಕೃತೋ ಭವೇತ್|| ದಶಾಂಗೋ ಧೂಪಃ, ಚಂದನಾಗರು, ಕರ್ಪೂರ, ದೇವದಾರೂಣಿ, ಗುಗ್ಗುಲಾಃ। ಜಾತೀಫಲಂ, ಶ್ರೀಫಲಂ, ಚ, ಉಶಿರಂ, ಕೋಷ್ಟಮೇವ ಚ। ತಥೈವ ಸಾಲ ನಿರ್ಯಾಸಂ, ದಶಾಂಗೋ ಧೂಪ ಉಚ್ಯತೇ|| ಇತಿ ಗಾರುಡೇವಚನಂ || ವಿಷ್ಣು ತೀರ್ಥಿಯದಲ್ಲಿ ಕೃತ್ವಾವರ್ತಿ ತ್ರಿತಯಕಂ

ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥೀಯದಲ್ಲಿ ಕೃತ್ವಾ ವರ್ತಿತ್ರಿತಯಕಂ ಘೃತಾಭ್ಯಕ್ತಂ ಪ್ರದೀಪಯೇತ್ | ಆಪಾದ ಮೌಲಿ ಪರ್ಯಂತಂ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯೇನ ದೀಪಕಂ | ಭ್ರಾಮ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ದೇವಾಯ ತದ್ದೀಪಂ ನಿರ್ವಾಪೇತ್ತತಃ | ನಿರ್ವಾಪಿತಾನಾಂ ದೀಪಾನಾಂ ಧೂಮಂ ಜಿಘ್ನಂತಿ ದೇವತಾಃ | ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ವಾಪಿತಾನಾಂ ತು ಧೂಮಂ ಜಿಘ್ನಂತಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ | ತಸ್ಮಾನ್ನಿರ್ವಾಪಯೇತ್ ದೇವ ಮಥ್ಯೈರಕ್ಷಃ ಕ್ಷಯಾಯ ಚ || ಇತಿ (ಧೂಪ ಹೀನೇ ಶ್ರಿಯಂ ಹಂತಿ | ದೀಪಹೀನೇ ಮತಿಭ್ರಮಃ || ನೈವೇದ್ಯ ಹೀನೇ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಂ ಮಂತ್ರಹೀನೇ ವಿನಾಶನಂ || ಪರಮಸಂಹಿತಾವಚನಂ) .

ಅಥ ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರ :—

ಒಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ: ವಂದೇ ವಂದ್ಯಂ ಸದಾನಂದಂ ವಾಸುದೇವಂ ನಿರಂಜನಮ್| ಇಂದಿರಾಪತಿಮಾದ್ಯಾದಿವರದೇಶವರಪ್ರದಮ್|| ನಮಾಮಿ ನಿಖಿಲಾಧೀಶಕಿರೀಟಾಘೃಷ್ಟಪೀಠವತ್| ಹೃತ್ತಮಃಶಮನೇಕಾರ್ಕಾಭಂ ಶ್ರೀಪತೇಃ ಪಾದಪಂಕಜಮ್|| ಜಾಂಬೂನದಾಂಬರಾಧಾರಂ ನಿತಂಬಂ ಚಿಂತ್ಯಮೀಶಿತುಃ| ಸ್ವರ್ಣಮಂಜೀರಸಂವೀತಮಾರೂಢಂ ಜಗದಂಬಯಾ||3|| ಉದರಂ ಚಿಂತ್ಯಮೀಶಸ್ಯ ತನುತ್ವೇಽಪ್ಯಖಿಲಂಭರಮ್| ವಲಿತ್ರಯಾಂಕಿತಂ ನಿತ್ಯಮುಪಗೂಢಂ ಶ್ರಿಯೈಕಯಾ||4|| ಸ್ಮರಣೀಯಮುರೋ ವಿಷ್ಣೋರಿಂದಿರಾವಾಸಮೀಶಿತುಃ| ಅನಂತಮಂತವದಿವ ಭುಜಯೋರಂತರಂ ಗತಮ್||5|| ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧರಾಶ್ಚಿಂತ್ಯಾ ಹರೇರ್ಭುಜಾಃ| ಪೀನವೃತ್ತಾ ಜಗದ್ರಕ್ಷಾಕೇವಲೋದ್ಯೋಗಿನೋಽನಿಶಮ್||6||ಸಂತತಂ ಚಿಂತಯೇತ್ಕಂಠಂ ಭಾಸ್ವತ್ಕೌಸ್ತುಭಭಾಸಕಮ್|ವೈಕುಂಠಸ್ಯಾಖಿಲಾ ವೇದಾಉದ್ಗೀರ್ಯಂತೇಽನಿಶಂ ಯತಃ||7|| ಸ್ಮರೇತ ಯಾಮಿನೀನಾಥಸಹಸ್ರಾಮಿತಕಾಂತಿಮತ್| ಭವತಾಪಾಪನೋದೀಡ್ಯಂ ಶ್ರೀಪತೇರ್ಮುಖಪಂಕಜಮ್||8|| ಪೂರ್ಣಾನನ್ಯಸುಖೋದ್ಭಾಸಿ ಮಂದಸ್ಮಿತಮಧೀಶಿತುಃ| ಗೋವಿಂದಸ್ಯ ಸದಾ ಚಿಂತ್ಯಂ ನಿತ್ಯಾನಂದಪದಪ್ರದಮ್||9|| ಸ್ಮರಾಮಿ ಭವಸಂತಾಪಹಾನಿದಾಮೃತಸಾಗರಮ್| ಪೂರ್ಣಾನಂದಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಸಾನುರಾಗಾವಲೋಕನಮ್||10|| ಧ್ಯಾಯೇದಜಸ್ರಮೀಶಸ್ಯ ಪದ್ಮಜಾದಿಪ್ರತೀಕ್ಷಿತಮ್| ಭ್ರೂಭಂಗಂ ಪಾರಮೇಷ್ಠ್ಯಾದಿಪದದಾಯಿ ವಿಮುಕ್ತಿಗಮ್||11|| ಸಂತತಂ ಚಿಂತಯೇಽನಂತಮಂತಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತಃ| ನೈವೋದಾಪುರ್ಗೃಣಂತೋಽತಂ ಯದ್ಗುಣಾನಾಮಜಾದಯಃ ||12||

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ : ಸುಜನೋದಧಿಸಂವೃದ್ಧಿಪೂರ್ಣಚಂದ್ರೋ ಗುಣಾರ್ಣವಃ| ಅಮಂದಾನಂದಸಾಂದ್ರೋ ನಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿಂದಿರಾಪತಿಃ||1|| ರಮಾಚಕೋರೀವಿಧವೇ ದುಷ್ಟದರ್ಪೋದವಹ್ನಯೇ| ಸತ್ಪಾಂಥಜನಗೇಹಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ತೇ|| ಚಿದಚಿದ್ಭೇದಮಖಿಲಂ ವಿಧಾಯಾಧಾಯ ಭುಂಜತೇ| ಅವ್ಯಾಕೃತಗೃಹಸ್ಥಾಯ ರಮಾಪ್ರಣಯಿನೇ ನಮಃ|| ಅಮಂದಗುಣಸಾರೋಽಪಿ ಮಂದಹಾಸೇನ ವೀಕ್ಷಿತಃ| ನಿತ್ಯಮಿಂದಿರಯಾನಂದಸಾಂದ್ರೋ ಯೋ ನೌಮಿ ತಂ

ಹರಿಂ॥ವಶೀ ವಶೇ ನ ಕಸ್ಯಾಪಿ ಯೋಽಜಿತೋವಿಜಿತಾಖಿಲಃ। ಸರ್ವಕರ್ತಾ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ತಂ ನಮಾಮಿ ರಮಾಪತಿಮ್॥ ಅಗುಣಾಯ ಗುಣೋದ್ರೇಕಸ್ವರೂಪಾಯಾದಿಕಾರಿಣೇ। ವಿದಾರಿತಾರಿಸಂಘಾಯ ವಾಸುದೇವಾಯ ತೇ ನಮಃ॥ ಆದಿದೇವಾಯ ದೇವಾನಾಂ ಪತಯೇ ಸಾದಿತಾರಯೇ। ಅನಾದ್ಯಜ್ಞಾನಪಾರಾಯ ನಮೋ ವರವರಾಯ ತೇ॥7॥ ಅಜಾಯ ಜನಯಿತ್ರೇಽಸ್ಯ ವಿಜಿತಾಖಿಲದಾನವ। ಅಜಾದಿಪೂಜ್ಯಪಾದಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಗರುಡಧ್ವಜ॥8॥ ಇಂದಿರಾಮಂದಸಾಂದ್ರಾಗ್ರ್ಯಕಟಾಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷಿತಾತ್ಮನೇ। ಅಸ್ಮದಿಷ್ಟೈಕಕಾರ್ಯಾಯ ಪೂರ್ಣಾಯ ಹರಯೇ ನಮಃ॥9॥

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ : ಕುರು ಭುಂಕ್ಷ್ವ ಚ ಕರ್ಮ ನಿಜಂ ನಿಯತಂ ಹರಿಪಾದವಿನಮ್ರಧಿಯಾ ಸತತಮ್। ಹರಿರೇವ ಪರೋ ಹರಿರೇವ ಗುರುರ್ಹರಿರೇವ ಜಗತ್ಪಿತೃಮಾತೃಗತಿಃ॥1॥ ನತತೋಽಸ್ತ್ಯಪರಂ ಜಗತೀಡ್ಯತಮಂ ಪರಮಾತ್ಪರತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮತಃ। ತದಲಂ ಬಹು ಲೋಕವಿಚಿಂತನಯಾ ಪ್ರವಣಂ ಕುರು ಮಾನಸಮೀಶಪದೇ॥2 ಯತತೋಽಪಿಹರೇಃ ಪದಸಂಸ್ಮರಣೇ ಸಕಲಂ ಹ್ಯಘಮಾಶು ಲಯಂ ವ್ರಜತಿ। ಸ್ಮರತಸ್ತು ವಿಮುಕ್ತಿಪದಂ ಪರಮಂ ಸ್ಫುಟಮೇಷ್ಯತಿ ತತ್ಕಿಮಪಾಕ್ರಿಯತೇ। 3 ॥ ಶೃಣುತಾಮಲಸತ್ಯವಚಃ ಪರಮಂ ಶಪಥೇರಿತಮುಚ್ಛ್ರಿತಬಾಹುಯುಗಮ್। ನ ಹರೇಃ ಪರಮೋ ನ ಹರೇಃ ಸದೃಶಃ ಪರಮಃ ಸ ತು ಸರ್ವಚಿದಾತ್ಮಗಣಾತ್॥4॥ ಯದಿ ನಾಮ ಪರೋ ನ ಭವೇತ್ಸ ಹರಿಃ ಕಥಮಸ್ಯ ವಶೇ ಜಗದೇತದಭೂತ್। ಯದಿ ನಾಮ ನ ತಸ್ಯ ವಶೇ ಸಕಲಂ ಕಥಮೇವ ತು ನಿತ್ಯಸುಖಂ ನ ಭವೇತ್॥5॥ ನಚ ಕರ್ಮವಿಮಾಮಲಕಾಲಗುಣ ಪ್ರಭೃತೀಶಮಚಿತ್ತನು ತದ್ಧಿ ಯತಃ। ಚಿದಚಿತ್ತನು ಸರ್ವಮಸೌ ತು ಹರಿರ್ಯಮಯೇದಿತಿ ವೈದಿಕಮಸ್ತಿ ವಚಃ॥6॥ ವ್ಯವಹಾರಭಿದಾಽಪಿ ಗುರೋರ್ಜಗತಾಂ ನ ತು ಚಿತ್ತಗತಾ ಸಹಿಚೋದ್ಯಪರಮ್। ಬಹವಃ ಪುರುಷಾಃ ಪುರುಷಪ್ರವರೋ ಹರಿರಿತ್ಯವದತ್ಸ್ವಯಮೇವ ಹರಿಃ 7 ॥ ಚತುರಾನನಪೂರ್ವವಿಮುಕ್ತಗಣಾ ಹರಿಮೇತ್ಯ ತು ಪೂರ್ವವದೇವ ಸದಾ। ನಿಯತೋಚ್ಚವಿನೀಚತಯೈವ ನಿಜಾಂ ಸ್ಥಿತಿಮಾಪುರಿತಿ ಸ್ಮ ಪರಂ ವಚಃ॥8॥ ಆನಂದತೀರ್ಥಸನ್ನಾಮ್ನಾ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞಾಭಿಧಾಯುಜಾ। ಕೃತಂ ಹರ್ಯಷ್ಟಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪಠತಃ ಪ್ರೀಯತೇ ಹರಿಃ॥9॥

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ : ನಿಜಪೂರ್ಣಸುಖಾಮಿತಬೋಧತನುಃ ಪರಶಕ್ತಿರನಂತಗುಣಃ ಪರಮಃ। ಅಜರಾಮರಣಃ ಸಕಲಾರ್ತಿಹರಃ ಕಮಲಾಪತಿರೀಡ್ಯತಮೋಽವತು ನಃ ॥ ಯದಸುಪ್ತಿಗತೋಽಪಿ ಹರಿಃ ಸುಖವಾನ್ ಸುಖರೂಪಿಣಮಾಹುರತೋ ನಿಗಮಾಃ। ಸ್ವಮತಿಪ್ರಭವಂ ಜಗದಸ್ಯ ಯತಃ ಪರಬೋಧತನುಂ ಚ ತತಃ ಖಪತಿಮ್॥ಬಹುಚಿತ್ರಜಗದ್ಬಹುಧಾ ಕರಣಾತ್ ಪರಶಕ್ತಿರನಂತಗುಣಃಪರಮಃ ಸುಖರೂಪಮಮುಷ್ಯ ಪದಂ ಪರಮಂ ಸ್ಮರತಸ್ತು ಭವಿಷ್ಯತಿ ತತ್ಸತತಮ್ ॥ ಸ್ಮರಣೇ ಹಿ ಪರೇಶಿತುರಸ್ಯ ವಿಭೋರ್ಮಲಿನಾನಿಮನಾಂಸಿಕುತಃಕರಣಮ್।ವಿಮಲಂಹಿಪದಂ ಪರ

ಮಾಂಸ್ವದಿತಂ ತರುಣಾರ್ಕಸವರ್ಣಮಜಸ್ಯಹರೇಃ॥ವಿಮಲೈಃಶ್ರುತಿಶಾಣನಿಶಾತತಮೈಃ ಸುಮನೋಸಿಭಿರಾಶು ನಿಹತ್ಯ ದೃಢಮ್। ಬಲಿನಂ ನಿಜವೈರಿಣಮಾತ್ಮತಮೋಭಿದ-ಮೀಶಮನಂತಮುಪಾಸ್ಸ್ವ ಹರಿಮ್ ॥ 5 ॥ ಸ ಹಿ ವಿಶ್ವಸೃಜೋ ವಿಭುಶಂಭುಪುರಂದರಸೂರ್ಯಮುಖಾನಪರಾನಮರಾನ್ । ಸೃಜತೀಡ್ಯತಮೋ ವತಿ ಹಂತಿ ನಿಜಂ ಪದಮಾಪಯತಿ ಪ್ರಣತಾನ್ಸುಧಿಯಾ ॥ 6 ॥ ಪರಮೋಽಪಿ ರಮೇಶಿತುರಸ್ಯ ಸಮೋ ನ ಹಿ ಕಶ್ಚಿದಭೂನ್ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಚ। ಕ್ವಚಿದದ್ಯತನೋಽಪಿ ನ ಪೂರ್ಣಸದಾ ಗಣಿತೇಡ್ಯಗುಣಾನುಭವೈಕತನೋಃ ॥ 7 ॥ ಇತಿ ದೇವವರಸ್ಯ ಹರೇಃ ಸ್ತವನಂ ಕೃತವಾನು ನಿರುತ್ತಮಮಾದರತಃ । ಸುಖತೀರ್ಥಪದಾಭಿಹಿತಃ ಪಠತಸ್ತದಿದಂಭವತಿ ಧ್ರುವಮುಚ್ಚಸುಖಮ್ ॥ 8 ॥

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ :— ವಾಸುದೇವಾಪರಿಮೇಯ ಸುಧಾಮನ್ ಶುದ್ಧ ಸದೋದಿತ ಸುಂದರೀಕಾಂತ । ಧರಾಧರಧಾರಣ ವೇಧುರ ಧರ್ತಃ ಸೌಧೃತಿದೀಧಿತಿ ವೇಧೃವಿಧಾತಃ ॥ 1 ॥ ಅಧಿಕ ಬಂಧಂ ರಂಧಯ ಬೋಧಾಚ್ಛಿಂಧಿ ಪಿಧಾನಂ ಬಂಧುರಮದ್ಧಾ । ಕೇಶವ ಕೇಶವ ಶಾಸಕ ವಂದೇ ಪಾಶಧರಾರ್ಚಿತ ಶೂರವರೇಶ ॥ 2 ॥ ನಾರಾಯಣಾಮಲಕಾರಣ ವಂದೇ ಕಾರಣಕಾರಣ ಪೂರ್ಣ ವರೇಣ್ಯ । ಮಾಧವ ಮಾಧವ ಸಾಧಕ ವಂದೇ ಬಾಧಕ ಬೋಧಕ ಶುದ್ಧ ಸಮಾಧೇ ॥ 3 ಗೋವಿಂದ ಗೋವಿಂದ ಪುರಂದರ ವಂದೇ ಸ್ಕಂದಸುನಂದನವಂದಿತಪಾದ । ವಿಷ್ಣೋ ಸೃಜಿಷ್ಣೋ ಗ್ರಸಿಷ್ಣೋ ವಿವಂದೇಕೃಷ್ಣ ಸುದುಷ್ಣ ವಧಿಷ್ಣೋ ಸುಧೃಷ್ಣೋ ॥ ಮಧುಸೂದನ ದಾನವಸಾದನ ವಂದೇ ದೈವತಮೋದಿತ ವೇದಿತಪಾದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ನಿಷ್ಕ್ರಮ ವಿಕ್ರಮ ವಂದೇ ಸುಕ್ರಮ ಸಂಕ್ರಮಹುಂಕೃತವಕ್ತ್ರ ॥5॥ ವಾಮನ ವಾಮನ ಭಾಮನ ವಂದೇ ಸಾಮನ ಸೀಮನ ಶಾಮನ ಸಾನೋ । ಶ್ರೀಧರ ಶ್ರೀಧರ ಶಂಧರ ವಂದೇ ಭೂಧರ ವಾರ್ಧರ ಕಂಧರಧಾರಿನ್ ॥ 6 ॥ ಹೃಷೀಕೇಶ ಸುಕೇಶ ಪರೇಶ ವಿವಂದೇ ಶರಣೇಶ ಕಲೇಶ ಬಲೇಶ ಸುಖೇಶ । ಪದ್ಮನಾಭ ಶುಭೋದ್ಭವ ವಂದೇ ಸಂಭೃತಲೋಕಭರಾಭರ ಭೂರೇ ॥ 7 ॥ ದಾಮೋದರ ದೂರತರಾಂತರ ವಂದೇ ದಾರತಪಾರಗಪಾರ ಪರಸ್ಮಾತ್ । ಆನಂದತೀರ್ಥಮುನೀಂದ್ರಕೃತಾ ಹರಿಗೀತಿರಿಯಂ ಪರಮಾದರತಃ ॥ ಪರಲೋಕವಿಲೋಕನ ಸೂರ್ಯನಿಭಾ ಹರಿಭಕ್ತಿವಿವರ್ಧನಶೌಂಡತಮಾ ॥ 8 ॥ ಇತಿ

ಆರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ : ಮತ್ಸ್ಯಕರೂಪ ಲಯೋದವಿಹಾರಿನ್ ವೇದವಿನೇತೃ ಚತುರ್ಮುಖವಂದ್ಯ । ಕೂರ್ಮಸ್ವರೂಪಕ ಮಂದರಧಾರಿನ್ ಲೋಕವಿಧಾರಕ ದೇವವರೇಣ್ಯ ॥ 1 ॥ ಸೂಕರರೂಪಕ ದಾನವಶತ್ರೋ ಭೂಮಿವಿಧಾರಕ ಯಜ್ಞವರಾಂಗ । ದೇವ ನೃಸಿಂಹ ಹಿರಣ್ಯಕಶತ್ರೋ ಸರ್ವಭಯಾಂತಕ ದೈವತಬಂಧೋ॥2 ವಾಮನ ವಾಮನ ಮಾಣವವೇಷ ದೈತ್ಯವರಾಂತಕ ಕಾರಣರೂಪ । ರಾಮ ಭೃಗೂದ್ವಹ ಸೂರ್ಜಿತದೀಪ್ತೇ ಕ್ಷತ್ರಕುಲಾಂತಕ ಶಂಭುವರೇಣ್ಯ ॥ 3 ॥ ರಾಘವ ರಾಘವ ರಾಕ್ಷಸಶತ್ರೋ ಮಾರುತಿವಲ್ಲಭ ಜಾನಕಿಕಾಂತ । ದೇವಕಿನಂದನ ಸುಂದರರೂಪ

ರುಕ್ಮಿಣೀವಲ್ಲಭ ಪಾಂಡವಬಂಧೋ ॥ 4 ॥ ದೇವಕಿನಂದನ ನಂದಕುಮಾರ ವೃಂದಾವನಾಂಚನ ಗೋಕುಲಚಂದ್ರ। ಕಂದಫಲಾಶನ ಸುಂದರರೂಪ ನಂದಿತಗೋಕುಲ ವಂದಿತಪಾದ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರಸುತಾವಕ ನಂದಕಹಸ್ತ ಚಂದನ ಚರ್ಚಿತ ಸುಂದರಿನಾಥ ಇಂದೀವರೋದರದಲನಯನ ಮಂದರಧಾರಿನ್ ಗೋವಿಂದ ವಂದೇ ॥ 6 ॥ ಚಂದ್ರಶತಾನನ ಕುಂದಸುಹಾಸ ನಂದಿತದೈವತಾನಂದಸುಪೂರ್ಣ ॥ ದೈತ್ಯವಿಮೋಹಕ ನಿತ್ಯಸುಖಾದೇ ದೇವಸುಬೋಧಕ ಬುದ್ಧಸ್ವರೂಪ ॥ 7 ॥ ದುಷ್ಟಕುಲಾಂತಕ ಕಲ್ಕಿಸ್ವರೂಪ ಧರ್ಮವಿವರ್ಧನ ಮೂಲಯುಗಾದೇ। ನಾರಾಯಣಾಮಲ ಕಾರಣಮೂರ್ತೇ ಪೂರ್ಣಗುಣಾರ್ಣವ ನಿತ್ಯವಿಬೋಧ ॥ 8 ॥ ಸುಖತೀರ್ಥಮುನೀಂದ್ರಕೃತಾ ಹರಿಗಾಥಾಪಾಪಹರಾ ಶುಭಾ ನಿತ್ಯಸುಖಾರ್ಥಾ ॥ 9 ॥

ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ: ವಿಶ್ವಸ್ಥಿತಿಪ್ರಳಯಸರ್ಗಮಹಾವಿಭೂತಿವೃತ್ತಿಪ್ರಕಾಶನಿಯಮಾವೃಬಂಧಮೋಕ್ಷಃ। ಯಸ್ಯಾ ಅಪಾಂಗಲವವ ಃತ್ರತ ಊರ್ಜಿತಾ ಸಾ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ॥1॥ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಶಕ್ರರ ಧರ್ಮಶಶಾಂಕ ಪೂರ್ವಗೀರ್ವಾಣಸಂತತಿರಿಯಂ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಂ। ಆಶ್ರಿತ್ಯ ವಿಶ್ವವಿಜಯಂ ವಿಸೃಜತ್ಯಚಿಂತ್ಯಾ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ॥2॥ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಸುಮತಿಪ್ರಚಯಾದ್ಯಶೇಷಸನ್ಮಂಗಳಂ ವಿದಧತೇ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಂ। ಆಶ್ರಿತ್ಯ ತತ್ಪ್ರಣತಸತ್ಪ್ರಣತಾ ಅಪೀಡ್ಯಾ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ॥3॥ ಷಡ್ವರ್ಗನಿಗ್ರಹನಿರಸ್ತಸಮಸ್ತದೋಷಾ ಧ್ಯಾಯಂತಿ ವಿಷ್ಣುಮೃಷಯೋ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಂ। ಆಶ್ರಿತ್ಯ ಯಾನಪಿ ಸಮೇತ್ಯ ನ ಯಾತಿ ದುಃಖಂ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ॥4॥ ಶೇಷಾಹಿವೈರಿಶಿವಶಕ್ರಮನುಪ್ರಧಾನಚಿತ್ರೋರುಕರ್ಮರಚನಂ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಂ। ಆಶ್ರಿತ್ಯ ವಿಶ್ವಮಖಿಲಂ ವಿದಧಾತಿ ಧಾತಾ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ॥5॥ ಶಕ್ರೋಗ್ರದೀಧಿತಿಹಿಮಾಕರಸೂರ್ಯಸೂನುಪೂರ್ವಂ ನಿಹತ್ಯ ನಿಖಿಲಂ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಮ್। ಆಶ್ರಿತ್ಯ ನೃತ್ಯತಿ ಶಿವಃ ಪ್ರಕಟೋರುಶಕ್ತಿಃ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷ ಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ ॥6॥ ತತ್ಪಾದಪಂಕಜಮಹಾಸನತಾಮವಾಪ ಶರ್ವಾದಿವಂದ್ಯಚರಣೋ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಮ್ ಆಶ್ರಿತ್ಯ ನಾಗಪತಿರನ್ಯಸುರೈರ್ದುರಾಪಾಂ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ ॥ ನಾಗಾರಿರುಗ್ರಬಲಪೌರುಷ ಆಪ ವಿಷ್ಣೋ—ರ್ವಾ—ಹತ್ವಮುತ್ತಮಜವೋ ಯದಪಾಂಗಲೇಶಮ್ । ಆಶ್ರಿತ್ಯ ಶಕ್ರಮುಖದೇವಗಣೈರಚಿಂತ್ಯಂ ಶ್ರೀರ್ಯತ್ಕಟಾಕ್ಷಬಲವತ್ಯಜಿತಂ ನಮಾಮಿ ॥ ಆನಂದತೀರ್ಥಮುನಿಸನ್ಮುಖಪಂಕಜೋತ್ಥಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ರಮಾಹರಿಮನಃಪ್ರಿಯಮುತ್ತಮಾರ್ಥಂ । ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪಠತ್ಯಜಿತಮಾತ್ಮನಿಧಾಯ ಯಸ್ತೋತ್ರಮೇತದಭಿಯಾತಿ ತಯೋರಭೀಷ್ಟಮ್ ॥

ಎಂಟನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ :— ವಂದಿತಾಶೇಷವಂದ್ಯೋರುವೃಂದಾರಕಂ ಚಂದನಾಚರ್ಚಿತೋದಾರಪೀನಾಂಸಕಮ್ । ಇಂದಿರಾಚಂಚಲಾಪಾಂಗನೀರಾಜಿತಂ ಮಂದ

ರೋದ್ಧಾರಿವ್ಯತ್ನೋದ್ಧು ಜಾಭೋಗಿನವ್‌॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವ ತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನಂ॥ ಸೃಷ್ಟಿಸಂಹಾರಲೀಲಾವಿಲಾಸಾಶತಂ ಪುಷ್ಟಷಾಡ್ಗುಣ್ಯಸದ್ವಿಗ್ರಹೋಲ್ಲಾಸಿನವ್‌ದುಷ್ಟನಿಃಶೇಷಸಂಹಾರ ಕರ್ಮೋದ್ಯತಂ ಹೃಷ್ಟಪುಷ್ಟಾನುಶಿಷ್ಟಪ್ರಜಾಸಂಶ್ರಯವ್‌ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನವ್‌॥ ಉನ್ನತಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಶೇಷಸಂಸಾಧಕಂ ಸನ್ನತಾಲೌಕಿಕಾನಂದದ ಶ್ರೀಪದವ್‌। ಭಿನ್ನಕರ್ಮಾಶಯಪ್ರಾಣಿಸಂಪ್ರೇರಕಂ ತನ್ನ ಕಿಂ ನೇತಿ ವಿದ್ವತ್ಸುಮೀಮಾಂಸಿತವ್‌॥ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನಂ॥ ವಿಪ್ರಮುಖ್ಯೈಃ ಸದಾ ವೇದವಾದೋನ್ಮುಖೈಃ ಸುಪ್ರತಾಪೈಃ ಕ್ಷಿತೀಶೇಶ್ವರೈಶ್ಚಾರ್ಚಿತಂ । ಅಪ್ರತರ್ಕ್ಯೋರುಸಂವಿದ್ಗುಣಂ ನಿರ್ಮಲಂ ಸಪ್ರಕಾಶಾಜರಾನಂದರೂಪಂ ಪರವ್‌ ॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನವ್‌ ಅತ್ಯಯೋ ಯಸ್ಯ ಕೇನಾಪಿ ನ ಕ್ವಾಪಿ ಹಿ ಪ್ರತ್ಯಯೋ ಯದ್ಗುಣೇಷೂತ್ತಮಾನಾಂ ಪರಃ । ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ ಏಕೋ ವರೇಣ್ಯೋ ವಶೀ ಮತ್ಯನೂನೈಃ ಸದಾ ವೇದ ವಾದೋದಿತಃ । ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡ ಮಂಡನವ್‌ ॥ 5 ॥ ಪಶ್ಯತಾಂ ದುಃಖಸಂತಾನನಿರ್ಮೂಲನಂ ದೃಶ್ಯತಾಂ ದೃಶ್ಯತಾಮಿತ್ಯಜೇನಾರ್ಚಿತಂ । ನಶ್ಯತಾಂ ದೂರಗಂ ಸರ್ವದಾಪ್ಯಾತ್ಮಗಂ ವಶ್ಯತಾಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಸಜ್ಜನೇಷ್ವಾಗತವ್‌ ॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನವ್‌ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ರಜಂ ಯಃ ಸಸರ್ಜಾಜಮುಗ್ರಾಕೃತಿಂ ವಿಗ್ರಹೋ ಯಸ್ಯ ಸರ್ವೇ ಗುಣಾ ಏವ ಹಿ । ಉಗ್ರ ಆದ್ಯೋಪಿ ಯಸ್ಯಾತ್ಮಜಾಗ್ರ್ಯಾತ್ಮಜಃ ಸದ್ಗೃಹೀತಃ ಸದಾ ಯಃ ಪರಂ ದೈವತವ್‌ ॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನವ್‌ ॥ 7 ॥ ಅಚ್ಯುತೋ ಯೋ ಗುಣೈರ್ನಿತ್ಯಮೇವಾಖಿಲೈಃ ಪ್ರಚ್ಯುತೋಶೇಷದೋಷೈಃ ಸದಾ ಪೂರ್ತಿತಃ ಉಚ್ಯತೇ ಸರ್ವವೇದೋರುವಾದೈರಜಃ ಸ್ವರ್ಚಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರೇಂದ್ರಪೂರ್ವೈಃ ಸದಾ । ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನಂ ॥ 8 ॥ ಧಾರ್ಯತೇ ಯೇನ ವಿಶ್ವಂ ಸದಾಽಜಾದಿಕಂ ವಾರ್ಯತೇ ಶೇಷದುಃಖಂ ನಿಜಧ್ಯಾಯಿನಾವ್‌ । ಪಾರ್ಯತೇ ಸರ್ವಮನ್ಯೈರ್ನ ಯತ್ಪಾರ್ಯತೇ ಕಾರ್ಯತೇ ಚಾಖಿಲಂ ಸರ್ವಭೂತೈಃ ಸದಾ ॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನವ್‌।9। ಸರ್ವಪಾಪಾನಿ ಯತ್ಸಂಸ್ಮೃತೇಃ ಸಂಕ್ಷಯಂ ಸರ್ವದಾ ಯಾಂತಿ ಭಕ್ತ್ಯಾವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾವ್‌।ಶರ್ವಗುರ್ವಾದಿಗೀರ್ವಾಣಸಂಸ್ಥಾನದಃ ಕುರ್ವತೇಕರ್ಮ ಯತ್ಪ್ರೀತಯೇ ಸಜ್ಜನಾಃ । ಪ್ರೀಣಯಾಮೋವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನವ್‌ । 10 ॥ ಅಕ್ಷಯಂ ಕರ್ಮ ಯಸ್ಮಿನ್ಪರೇ ಸ್ವರ್ಪಿತಂ ಪ್ರಕ್ಷಯಂ ಯಾಂತಿ ದುಃಖಾನಿ ಯನ್ನಾಮತಃ।ಅಕ್ಷರೋ ಯೋಽಜರಃ ಸರ್ವದೈವಾಮೃತಃ ಕುಕ್ಷಿಗಂ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಂ ಸದಾಽಜಾದಿಕವ್‌ ॥ ಪ್ರೀಣ

ಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಡನಮ್ ॥ 11 ॥ ನಂದಿತೀರ್ಥೋರುಸಂನಾಮಿನೋ ನಂದಿನಃ ಸಂದಧಾನಾಃ ಸದಾನಂದದೇವೇ ಮತಿಮ್ । ಮಂದಹಾಸಾರುಣಾಪಾಂಗದತ್ತೋನ್ನತಿಂ ನಂದಿತಾಶೇಷದೇವಾದಿವೃಂದಂ ಸದಾ ॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಂಡಲಾಖಂಡಮಂಜನಂ ॥ 12 ॥

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ: ಅತಿಮತ ತಮೋಗಿರಿಸಮಿತಿವಿಭೇದನ ಪಿತಾಮಹಭೂತಿದ ಗುಣಗಣನಿಲಯ। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥1॥ ವಿಧಿಭವಮುಖಸುರಸತತಸುವಂದಿತ ರಮಾಮನೋವಲ್ಲಭ ಭವ ಮಮ ಶರಣಂ। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥2॥ ಅಗಣಿತಗುಣಗಣಮಯಶರೀರ ಹೇ ವಿಗತಗುಣೇತರ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥ ಅಪರಿಮಿತಸುಖನಿಧಿವಿಮಲಸುದೇಹ ಹೇವಿಗತಸುಖೇತರ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥4॥ ಪ್ರಚಲಿತಲಯಜಲವಿಹರಣ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಮಯಮೀನ ಹೇ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥5॥ ಸುರದಿತಿಜಸುಬಲವಿಲುಲಿತಮಂದರ ಧರ ಪರ ಕೂರ್ಮ ಹೇ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥6॥ ಸಗಿರಿವರಧರಾತಲವಹ ಸುಸೂಕರ ಪರಮವಿಬೋಧ ಹೇ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥7॥ ಅತಿಬಲದಿತಿಸುತಹೃದಯವಿಭೇದನ ಜಯ ನೃಹರೇಮಲ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥8॥ ಬಲಿಮುಖದಿತಿಸುತವಿಜಯವಿನಾಶನ ಜಗದವನಾಜಿತ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥9॥ ಅವಿಜಿತಕುನೃಪತಿಸಮಿತಿ ವಿಖಂಡನ ರಮಾವರ ವೀರಪ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥10॥ ಖರತರನಿಶಿಚರದಹನ ಪರಾಮೃತ ರಘುವರ ಮಾನದ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥11॥ ಸುಲಲಿತತನುವರ ವರದ ಮಹಾಬಲ ಯದುವರ ಪಾರ್ಥಪ ಭವ ಮಮ ಶರಣಂ। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥12॥ ದಿತಿಸುತಮೋಹನ ವಿಮಲವಿಬೋಧನ ಪರಗುಣ ಬುದ್ಧ ಹೇ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ॥13॥ ಕಲಿಮಲಹುತವಹ ಸುಭಗಮಹೋತ್ಸವ ಶರಣದ ಕಲ್ಕೀಶ ಹೇಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್। ಶುಭ

ತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಾಣ ||14|| ಅಖಿಲಜನಿವಿಲಯಪರಸುಖಕಾರಣ ಪರ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಭವ ಮಮ ಶರಣಮ್ | ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರ ಮಣ||15|| ಇತಿ ತವ ನುತಿವರಸತತರತೇರ್ಭವ ಸುಶರಣಮುರುಸುಖತೀರ್ಥಮು ನೇರ್ಭಗವನ್| ಶುಭತಮಕಥಾಶಯ ಪರಮ ಸದೋದಿತ ಜಗದೇಕಕಾರಣ ರಾಮ ರಮಾರಮಣ||16||

ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ :– ಅವ ನಃ ಶ್ರೀಪತಿರಧಿಕೇಶಾದಿಭವಾದೇ । ಕರುಣಾ ಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಸುರವಂದ್ಯಾಧಿಪ ಸದ್ವರ ಭರಿತಾ ಶೇಷಗುಣಾಲಮ್ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇತೇ ॥ ಸಕಲಧ್ವಾಂತವಿನಾಶಕ ಪರಮಾನಂದಸುಧಾಹೋ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ತ್ರಿಜಗತ್ಪ್ರೋತ ಸದಾರ್ಚಿತಚರಣಾಶಾಪತಿಧಾತೋ। ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ತ್ರಿಗುಣಾತೀತ ವಿಧಾರಕ ಪರಿತೋ ದೇಹಿ ಸುಭಕ್ತಿಮ್ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಶರಣಂ ಕಾರಣಭಾವನ ಭವ ಮೇ ತಾತ ಸದಾಽಲಮ್ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಮರಣಪ್ರಾಣದ ಪಾಲಕ ಜಗದೀಶಾವ ಸುಭಕ್ತಿಮ್ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ತರುಣಾ ದಿತ್ಯಸವರ್ಣಕಚರಣಾಬ್ಜಾ ಮಲಕೀರ್ತೇ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಸಲಿಲಪ್ರೋತ್ಥಸರಾಗಕಮಣಿವರ್ಣೋಚ್ಚನಖಾದೇ । ಕರು ಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಖಜತೂಣೀನಿಭಪಾವನವರ ಜಂಘಾಮಿತಶಕ್ತೇ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಇಭಹಸ್ತಪ್ರಭಶೋಭನಪರಮೋರಸ್ಥಲಮಾಲೇ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿ ತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಅಸನೋತ್ಫುಲ್ಲಸುಪುಷ್ಪಕಸಮವರ್ಣಾವರಣಾಂತೇ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಶತಮೋದೋದ್ಭವಸುಂ ದರವರಪದ್ಮೋತ್ಥಿತನಾಭೇ। ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ॥ ಜಗದಂಬಾಮಲಸುಂದರಗೃಹವಕ್ಷೋ ವರಯೋಗಿನ್ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಜಗದಾಗೂಹಕಪಲ್ಲವಸಮಕುಕ್ಷೇ ಶರಣಾದೇ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ದಿತಿಜಾಂತಪ್ರದಚಕ್ರದ ರಗದಾಯುಗ್ವರಬಾಹೋ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ಪರಮಜ್ಞಾನಮಹಾನಿಧಿವದನಶ್ರೀರಮಣೇಂದೋ । ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿ ತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ನಿಖಿಲಾಘೌಘವಿನಾಶಕ ಪರಸೌಖ್ಯಪ್ರದದೃಷ್ಟೇ । ಕರು ಣಾಪೂರ್ಣ ವರಪ್ರದ ಚರಿತಂ ಜ್ಞಾಪಯ ಮೇ ತೇ ॥ ಪರಮಾನಂದಸುತೀರ್ಥ ಮುನಿರಾಜೋ ಹರಿಗಾಥಾಮ್ । ಕೃತವಾನ್ನಿತ್ಯಸುಪೂರ್ಣೈಕಪರಮಾನಂದಪದೈಷೀ॥

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ : ಉದೀರ್ಣಮಜರಂ ದಿವ್ಯಮಮೃತಸ್ಯಂದ್ಯಧೀಶಿತುಃ । ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಮ್ ।। ಸರ್ವವೇದಪದೋದ್ಗೀತಮಿಂದಿರಾವಾಸಮುತ್ತಮಮ್ ।ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ ॥ ಸರ್ವದೇವಾದಿದೇವಸ್ಯ ವಿದಾರಿತಮಹತ್ತಮಃ । ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ ॥ ಉದಾರಮಾದರಾನ್ನಿತ್ಯಮನಿಂದ್ಯಂ ಸುಂದರೀಪತೇಃ । ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ॥ ಇಂದೀವರೋದರನಿಭಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ವಾದಿಮೋಹದಮ್। ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ ।। ದಾತೃ ಸರ್ವಾಮರೈಶ್ವರ್ಯವಿಮುಕ್ತ್ಯಾದೇರಹೋ ವರಮ್ । ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ ॥ ದೂರಾದ್ದೂರತರಂ ಯತ್ತು ತದೇವಾಂತಿಕಮಂತಿಕಾತ್। ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ॥ ಪೂರ್ಣಸರ್ವಗುಣೈಕಾರ್ಣಮನಾದ್ಯಂತಂ ಸುರೇಶಿತುಃ । ಆನಂದಸ್ಯ ಪದಂ ವಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಭಿವಂದಿತಂ ॥ ಆನಂದತೀರ್ಥಮುನಿನಾ ಹರೇರಾನಂದರೂಪಿಣಃ । ಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಮಿದಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪಠನ್ನಾನಂದತಾಮಿಯಾತ್ ॥

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯಃ :—

ಆನಂದ ಮುಕುಂದ ಅರವಿಂದನಯನ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ । ಸುಂದರೀಮಂದಿರ ಗೋವಿಂದ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ॥ ಚಂದ್ರಸುರೇಂದ್ರಸುವಂದಿತವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ॥ ಚಂದ್ರಕಮಂದಿರನಂದಕ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ॥ ವೃಂದಾರಕವೃಂದಸುವಂದಿತ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ॥ ಮಂದಾರಸೂನಸುಚರ್ಚಿತ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ॥ ಇಂದಿರಾನಂದಕಸುಂದರ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ। ಮಂದಿರಸ್ಯಂದನಸ್ಯಂದಕ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ಆನಂದಚಂದ್ರಿಕಾಸ್ಯಂದಕ ವಂದೇ । ಆನಂದತೀರ್ಥಪರಾನಂದವರದ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರೇ ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

—o—

ಅಥ ನೈವೇದ್ಯ ವಿಧಿ :

ದೇವರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ರಂಗವಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಶ್ರೀ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದು ಅದರಮೇಲೆ ತ್ರಿಪಾದಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಪ್ರಥಮಂ ತ್ವೋದನಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಲವಣಂ ವ್ಯಂಜನಾದಿಕಂ । ಲೇಹ್ಯಂ ಪೇಯಂ ಚ ಚೋಷ್ಯಂ ಚ ಖಾದ್ಯಂ ಚೈವ ಚತುರ್ವಿಧಂ । ಪರಮಾನ್ನಂ ಹುದ್ರಾನ್ನಂ ಚಿತ್ರಾನ್ನಂ ಕೇವಲಂತಥಾ ಗುಡೋದನಂ ಚ ಮುದ್ಗಾನ್ನಂ ಇತ್ಯನ್ನಂ ಷಡ್ವಿಧಂ ಸ್ಮೃತಂ । ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಗ್ನೇಯಕೋಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಯಸವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ವೀಳ್ಯೆಕಾಯಿ

ಗಳನ್ನು ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪರಮಾನ್ನ ಹಾಗೂ ಅನ್ನದ ಮಧ್ಯೆ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅದರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಂಡಲ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದು ನೀರು ಹಾಲು ಮೊಸರು ತಾಂಬೂಲ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಬೇರೆಯ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅನುಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಅನ್ನಾದಿ ಪದಾರ್ಥತಯಾರಕನು ಶ್ರೀಹರಿಯೇಎಂಬುದಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಅನ್ನಂ ಸರಸ್ವತೀ ಕುರ್ಯಾತ್ ಭಕ್ಷ್ಯಂ ವಾಯು ಜರ್ಗತ್ಪತೇಃ। ಪಾಯಸಂ ಭಾರತೀಕುರ್ಯಾತ್ ।ಬ್ರಹ್ಮಾ ಕುರ್ಯಾತ್ತಥಾಹರೇಃ । ಸೂಪಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಘೃತಂ ನಾರಾಣಾಯವೈ ಇಂದ್ರ ಶಜ್ಯಾದಿಕಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಕುರ್ಯುಃ ಶಾಖಾದಿಕಂ ಹರೇಃ ಈ ರೀತಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನುತುಲಸೀದಲದಿಂದ ಸಹಿತ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದ ಎಂಟಾವರ್ತಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ। ವಾಸುದೇವಾಯಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮಾಡಬೇಕು ನೈವೇದ್ಯವನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು ಸೌವರ್ಣೇಸ್ಥಾಲಿವರ್ಯೇ ಮಣಿಗಣಖಚಿತ್ರೈಃ ಗೋಘೃತಾಕ್ತಾನ್ ಸುಪಕ್ವಾನ್ ಭಕ್ಷ್ಯಾನ್ ಭೋಜ್ಯಾಂಶ್ಚ ಲೇಹ್ಯಾನಪಿ ಪರಮಮಹಚ್ಚೋಷ್ಯಮನ್ನಂ ನಿಧಾಯ । ನಾನಾಶಾಕೈರುಪೇತಂ । ದಧಿ ಮಧು ಸುಘೃತಂ ಕ್ಷೀರ–ಪಾನೀಯ ಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಚಾಪಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಮಹಂ ಮಾನಸೇ ಚಿಂತಯಾಮಿ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಬೇಕು ಅಮೃತೀ ಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರವದ್ಧಾರಾಂ ಶುದ್ಧಾಂ ಪೂರ್ಣಾಂ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ । ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಕಾಮಧೇನೋ ಅಮೃತಂ ದುಹ ಈರೀತಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಸರ್ವ ಕಾಮದುಘೇ ದೇವಿ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾಭಿಷೇಚನಿ ಪಾವನೇಸುರಭಿಶ್ರೇಷ್ಠೇ, ದೇವಿ ತುಭ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ಅಮೃತ ಸ್ರಾಪಿಣ್ಯೈ ಸುರಭ್ಯೈನಮಃ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಧೇನು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಓಂನಮೋ ಭಗವತೇ ಸುದರ್ಶನಾಯ ಮಹಾಚಕ್ರಾಯ ಹುಂ ಫಟ್‌ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಚಕ್ರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಪಕ್ಷಿರಾಜಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸುವರ್ಣ ಪಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ತತ್ಪುರುಷಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸುವರ್ಣ ಪಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ಗರುಡಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್॥ಗರುಡ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪವಿತ್ರೀ ಕರಣಾರ್ಥಂ ಓಂನಮೋ ಭಗವತೇ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ಮಹಾಶಂಖಾಯ ಸರ್ವ ಪಾತಾಲವಾಸಿನಾಂ ವಿಕ್ಷೋಭಕಾಯ ಹುಂಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ॥ಶಂಖ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅನ್ನಸ್ಯ ವಿಪುಲತ್ವಾ ಮೇರು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಶೀತಲತ್ವಾಯ ಚಂದ್ರಮುದ್ರೆ ಆರು ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ದೇವ ದೇವಂ ರಮಾ ನಾಥಂ ಸರ್ವಾತರ್ಯಾಮಿ ಣಂ ಹರಿ । ಆನೀಯ ಪಾದುಕಾಭ್ಯಾಂ ತು ವೃಹಚ್ಚಾಲಾ ನಿವೇಶನಂ ॥ ಕರಾವಲಂಬನಂ ದತ್ವಾ

ಚಾಮರಾದಿಸುವೈಭವೈಃ। ಕದಲೀ–ಕಪಿತ್ಥ ಜಂಭೀರ ನಾನಾಫಲ ವಿರಾಜಿತೇ। ಭ್ರಾಜನ್ಮಣಿಗಣಾಕೀರ್ಣ ಚತುಃ ಸ್ಥಂಭಾತ್ಮಕೇ ಶುಭೇ। ಮಂಡಪೇ ಸ್ವರ್ಣಂ—ರತ್ನಾಢ್ಯೇ ರಮ್ಯ ಸ್ಥಲ ಸುಭಾಸ್ವರೇ । ವಜ್ರ ಸ್ಫಟಿಕ–ವೈಢೂರ್ಯ–ಪಟ್ ಸೋಪಾನ ವಿರಾಜಿತೇ । ಉಪವೇಶ್ಯ ಪುರಃ ಪತ್ರಂ ಕದಲೀ ಸುಜ್ಞಕಂ ಸ್ಮರೇತ್ । ಪ್ರದೀಪ್ಯ ದೀಪೌ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ದ್ವೌ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತಂಭೇ ಘೃತಾದಿಭಿಃ । ತಸ್ಯೋಪರಿ ಸ್ವರ್ಣ ಪಾತ್ರಂ ತಸ್ಮಿನ್ ಸ್ಥೂಲಾಣುವಾಟಿಕಾಃ ಸ್ಥೂಲೋದ ಪಾತ್ರ ಮಪಿ ಚ ತತ್ಸಮೀಪೇ ನ್ಯಸೇದ್ಬುಧಃ । ಕೇಶವಾದಿ ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಸ್ತು ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ । ಕೇಶವಾದ್ಯಾಃ ಸಾಕ್ಷಿ ಭೋಜ್ಯಾತಥಾಽನಂತಾಸನಾದಿಕಾಃ । ಅಸಾಕ್ಷಿ ಭೋಜನಂ ಯಸ್ತು ಕುರುತೇ ಕಾರಂಜಿತ್ಸುಧೀಃ । ಪುತ್ರಮಿತ್ರ–ಕಲತ್ರಾದಿ ಸಹಿತ ಸಮರ್ಪಯೇತ್। ಸ್ವಯಂ ಸಸಾಕ್ಷಿ ಭೋಜೀ ದ್ಧರೇರಪಿ ತಥಾಽಽಚರೇತ್ ।ತಾವತ್ಕರ್ತುಮಶಕ್ಯಂ ಚ ಅನಂತಾಸನಪಂಚಕೈಃ । ಭೋಜನೀಯಂ ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರೇ ಜೀವಾಂತರ್ಯಾಮಿಣಾಂ ಹರಿಂ । ಅನಂತಾಸನ–ವೈಕುಂಠ–ಶ್ವೇತ ದ್ವೀಪ–ಹೃದಬ್ಜಗಾನ್ । ಪದ್ಮನಾಭ–ವಿಕುಂಠ– ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ–ಸುಪೂರುಷಾನ್ ಆದಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥ ಸಪತ್ನ ನಾಮಕೇನ: ಸಮಾಚರೇತ್ । ಈ ರೀತಿ ಸರ್ವರನ್ನೂ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿ ಅನ್ನಾಭಿಮಾನೀ ಚಂದ್ರಸ್ತು ವಿಚಿಂತ್ಯಃ ಕೇಶವಃ ಪರಃ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಚಂದ್ರ ದೇವತಾ ಕೇಶವನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಭಾರತೀಪರಮಾನ್ನ ಸ್ಥದೇವೋ ನಾರಾಯಣಃಪ್ರಭುಃ। ಪರಮಾನ್ನಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಭಾರತಿ ದೇವತಾ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಭಕ್ಷ್ಯೇಷು ಸೂರ್ಯೋಽಧಿಷ್ಟಾತಾ ವಿಚಿಂತ್ಯಸ್ತತ್ರಮಾಧವಃ। ಭಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಸೂರ್ಯ ದೇವತಾಮಾಧವನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಘೃತಾಭಿಮಾನೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಗೋವಿಂದಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ । ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವತಾ ಗೋವಿಂದನನ್ನು ಚಿಂತಿಸಮಾಡಬೇಕು. ಸರಸ್ವತೀ ಕ್ಷೀರನಿಷ್ಠಾ ವಿಷ್ಣುಂ ತತ್ರ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ । ಹಾಲಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಸರಸ್ವತೀ ದೇವತಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು ಚತುರ್ಮುಖೋ ಮಂಡನಮಾನೀ ವಿಚಿಂತ್ಯೋ ಮಧುಸೂದನಃ ಮಂಡಿಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಚತುರ್ಮುಖ ದೇವತಾಮಧುಸೂದನನ್ನು ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು. ನವನೀತಂ ವಾಯು ದೇವ್ಯಂ ಚಿಂತ ಸ್ತತ್ರ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಃ । ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ಅಭಿಮಾನಿ ವಾಯುದೇವತಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ಸ್ಮರಣಮಾಡಬೇಕುದಧಿ ಸ್ಥೌ ಸೋಮ–ವರುಣೌ ವಾಮನ ಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ಮೊಸರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಸೋಮ—ವರುಣರು ದೇವತಾ ವಾಮನನನ್ನು ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೂಪಾಭಿಮಾನೀ ಗರುಡಃ ಶ್ರೀ ಧರಃ ತತ್ರ ದೇವತಾ । ಸಾರು ಹುಳಿಗೆಅಭಿಮಾನಿ ಗರುಡ ದೇವತಾ ಶ್ರೀ ಧರನನ್ನು ಚಿಂತನಮಾಡಬೇಕು. ಮಿತ್ರಸ್ತು ಪತ್ರಶಾಕಾನಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶಸ್ತು ದೇವತಾ ಸೊಪ್ಪಿಗೆ ಮಿತ್ರನಾಮಕ ಸೂರ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತಾ ಹೃಷೀಕೇಶನ ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು ಶೇಷಸ್ತು ಫಲಶಾಕೇಷು ಪದ್ಮನಾಭಸ್ತುದೇವತಾ

ಸ್ಮರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಾಮ್ಲ ದ್ರವ್ಯಗೋ ರುದ್ರಃ ಚಿಂತ್ಯ: ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಪರಃ ॥ ಹುಳಿ ರಹಿತ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ರುದ್ರನು ಅಭಿಮಾನಿಯು ಸಂಕರ್ಷಣನು ದೇವತಾ ಸ್ಮರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಶರ್ಕರಾ ಗುಡಪಃ ಶಕ್ರೋ, ವಾಸುದೇವಸ್ತು ತತ್ರಗಃ । ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲ್ಲ ಇವುಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರನೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ವಾಸುದೇವನೇ ದೇವತಾ ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪಸ್ಕರಸ್ಥೋ ವಾಗೀಶಃ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ವ್ಯಂಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಾಗೀಶ ಅಂದರೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಟುದ್ರವ್ಯಪತಿರ್ಧರ್ಮೋ ಹ್ಯನಿರುದ್ಧಸ್ತುತತ್ರಗಃ ಕಟುದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಮನೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು [ಕಹಿ] ಅನಿರುದ್ಧನೇ ದೇವತಾ ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಮಠೇಲಾ ಸರ್ಷಪ ಶ್ರೀಖಂಡ ಕರ್ಪೂರಗಸ್ಮರಃ । ದೇವತಾ ತತ್ರ ಭಗವಾನ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ ಹಿಂಗು, ಏಲಕ್ಕಿ, ಸಾಸುವೆ, ಶ್ರೀಖಂಡ ಕರ್ಪೂರಗಳಿಗೆ ಮನ್ಮಥನೇ ಅಭಿಮಾನಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೇ ದೇವತಾ ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು. ಘೂರ್ಣ-ಮೇಥೀಯು ತೈಲೇಯು ಪಕ್ವಪಶ್ಚೇಂದ್ರನಂದನಃ ॥ ಅಧೋಕ್ಷಜಃ ತತ್ರ ದೇವ: ॥ ಚೋಷ್ಯ ಪದಾರ್ಥ ಕರಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಜಯಂತನೇ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತಾ ಅಧೋಕ್ಷಜನ ಸ್ಮರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ತಿಲ-ಕೂಷ್ಮಾಂಡ-ಮಾಷಕ್ಯೇ । ನಿರ್ಮಿತೇ ತು ಪತಿದಕ್ಷೋ ನಾರಸಿಂಹಸ್ತು ತತ್ರಗಃ ॥ ಎಳ್ಳು, ಕುಂಬಳಕಾಯಿ-ಉದ್ದು ಇವುಗಳಿಗೆ ದಕ್ಷನೇ ಅಭಿಮಾನಿ ನಾರಸಿಂಹನೇ ದೇವತಾ ಚಿಂತನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನುರಾಜೋ ಮಾಷ ಭಕ್ಷ ಪತಿಶ್ಚಿಂತ್ಯೋಽಚ್ಯುತಃ ಪ್ರಭುಃ ॥ ಉದ್ದಿನ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯಂ ಭುವ ಮನುವೇ ಅಭಿಮಾನಿ ಅಚ್ಯುತನೇ ದೇವತಾ ಸ್ಮರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಲವಣಸ್ಥೋ ಹಿ, ನಿರುತಿರ್ದೇವತಾ ತು ಜನಾರ್ದನಃ ॥ ಉಪ್ಪಿಗೆ ನಿರುತಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿ ಜನಾರ್ದನನೇ ದೇವತಾ ಫಲತಪ್ರಸಯೋಃ ಪ್ರಾಣ ಉಪೇಂದ್ರು ಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ । ಹಣ್ಣಿನ ರಸಗಳಿಗೆ ಆಹಂಕಾರಿಕ ಪ್ರಾಣನೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಉಪೇಂದ್ರನೇ ದೇವತಾ ಗಂಗಾ, ತಾಂಬೂಲ ಗಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥ ತಾಂಬೂಲಕ್ಕೆ ಗಂಗಾ ಅಭಿಮಾನಿ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ದೇವತಾ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬುಧಃ ಸ್ವಾದೂದಕ ಪತಿಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ । ನೀರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಬುಧನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ದೇವತಾ ಪುಷ್ಕರಃ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧೇಶ ಶ್ರೀಹಂಸಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ॥ ಪಾಕ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಪುಷ್ಕರನೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಹಂಸನೇ ದೇವತಾ ಸರ್ವಸ್ವಾದುರಸಾಧೀಶಾ ರತಿರ್ವಿಶ್ವಸ್ತು ತತ್ರಗಃ ॥ ಸ್ವಾದುರಸಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ರತಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ವಿಶ್ವನೇ ದೇವತಾ ಸ್ಥಾಲೀಪತಿಃ ಸ್ವಯಂ ವಹ್ನಿಃ ಭಾರ್ಗವಃ ತತ್ರ ದೇವತಾ । ಅಡಿಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಪರಶುರಾಮನೇ ದೇವತಾ ಕರೀಷ-ಕಾಷ್ಠಮಾನೀ ತು ವಸಂತ ಋಷಭಃ ಪ್ರಭುಃ । ಬೆರಣಿ ಸೌದೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಯೇ ವಸಂತನು ಋಷಭನೇ ದೇವತಾ ಶ್ರೀದೇವೀ ಪಾಕ ಕರ್ತುಸ್ಥಾ ತತ್ರ ವಿಶ್ವಂಭರಃ ಪ್ರಭುಃ । ಅಡಿಗೆ

ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಅಭಿಮಾನಿಯು ವಿಶ್ವಂಭರನೇ ದೇವತಾ ನೈವೇದ್ಯ ಮಂಡಲಸ್ಥಾ ಭೂಃ ವರಾಹಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ|ನೈವೇದ್ಯ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಭೂದೇವಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿ ವರಾಹನೇ ದೇವತಾ ತದೂರ್ಧ್ವ ಭಾಗಯೋರ್ವಿಘ್ನಃ ತತ್ರ ಧ್ಯೇಯಃ ಕುಮಾರಕಃ | ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊದಿಸುವ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗಣಪತಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿ ಸನತ್ಕುಮಾರನೇ ದೇವತಾ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಸ್ತ್ವಾವರಣೇ ಪುರುಷಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ | ಆವರಣಕ್ಕೆ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನನೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಪುರುಷನೇ ದೇವತಾ ರಮಾ ಶ್ರೀತುಲಸೀ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಪಿಲಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ | ತುಲಸಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿ ಕಪಿಲನೇ ದೇವತಾ ದುರ್ಗಾ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರಸ್ಥಾ ಸತ್ಯಾಖ್ಯ ಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ ನೈವೇದ್ಯ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದುರ್ಗಾ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಸತ್ಯನೇ ದೇವತಾ ಪಾತ್ರಪಾ ವಾರುಣೀ ದೇವಿ ಚಾನಂದ ಸ್ತತ್ರ ದೇವತಾ | ಇತರ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ವಾರುಣಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಿಯು ಆನಂದನೇ ದೇವತಾ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ನಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತಾ ಹಾಗೂ ಭಗವಂತನ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪರಿವೇಷಯತೀಶಂ ಶ್ರೀರ್ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಸ್ತು ವೀಜಯೇತ್ | ಭಾರತ್ಯಾದ್ಯಾಃ ಪಂಚರಂತ್ಯೋ ಜಯಾದ್ಯಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾಃ || ಈ ರೀತಿ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಅನು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೈವೇದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಷೇಚನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಸುಧಾರೂಪಂ ಕರೇ ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇಽನಘ | ಆಪೋಽಶನಂ ದೀಯಮಾನಂ ಪಿಬ ದೇವ ರಮಾಪತೇ || ಸುಧಾರಸಂ ಸುವಿಪುಲ ಮಾಪೋಽಶನ ಮಿದಂ ತವ | ಗೃಹಾಣ ತ್ವಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಥೇಷ್ಟಮುಪಭುಜ್ಯತಾಂ || ಈರೀತಿ ಮಂತ್ರವನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನಿನ್ನಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಸುಧಾರಸಮಯವಾದ ಶುಭಪ್ರದವಾದ ಆಪೋಶನವನ್ನು ಹಾಕುವಳು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಅಮೃತೋಽಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಉಳಿದ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಓಂ ಪ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ನಾರಾಯಣಾ ಯೇದಂ ನ ಮಮ | ಓಂ ಅಪಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಅಪಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವಾಯೇದಂ ನ ಮಮ | ಓಂ ವ್ಯಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ವ್ಯಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಸಂಕರ್ಷಣಾಯೇದಂ ನ ಮಮ | ಓಂ ಉದಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಉದಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ | ಓಂ ಸಮಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಸಮಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀ ಅನಿರುದ್ಧಾಯೇದಂ ನ ಮಮ || ಶಂಖದಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನ ಮಮ ಎನ್ನು ವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಓಂಮಧುವಾತಾ, ಋತಾಯತೇ ಮಧುಕ್ಷರಂತಿ, ಸಿಂಧವಃ। ಮಾಧ್ವೀನಃ, ಸಂತ್ವೋಷಧೀ। ಮಧುನಕ್ತ, ಮುತೋಷಸೋ, ಮಧುಮತ್ಪಾರ್ಥಿವಂ, ರಜಃ। ಮಧುದ್ಯೌರಸ್ತುನಃ ಪಿತಾಮಧು ಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿ ರ್ಮಧುಮಾಂ, ಅಸ್ತು, ಸೂರ್ಯ: ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ, ಭವಂತುನಃ॥ಓಂ ಸ್ವಾದುಃಪವಸ್ವದಿವ್ಯಾಯಜನ್ಮನೇ ಸ್ವಾದುರಿಂದ್ರಾಯ ಸುಹವೀತು, ನಾಮ್ನೇ। ಸ್ವಾದುರ್ಮಿತ್ರಾಯ, ವರುಣಾಯ ವಾಯುವೇ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಮಧುಮಾಂ ಅದಾಭ್ಯಃ॥ ಓಂ ಭೋಜಂತ್ವಾಮಿಂದ್ರ ವಹಂ, ಹುವೇ ಮಮ ದಧಿಷ್ಟಮಿಂದ್ರಾಪಾಸಿ, ವಾಜಾನ್। ಅವಿಡ್ಡೀಂದ್ರ, ಚಿತ್ರ ಯಾ ನ ಧುರ್ತಾ ಕೃಧಿ ವೃಷನ್ನಿಂದ್ರ ವಸ್ಯಸೇ ನಃ। ಭೋಜಮಶ್ವಾಃ ಸುಷುವಾ ಹೋ ವಹಂತು ಸುವೃದ್ರಥೋ ವರ್ತತೇ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಃ। ಭೋಜಂ ದೇವಾಸೋ ವನಾಭರೇಷು ಭೋಜಃ ಶತ್ರೂನ್ ಸಮನೀಕೇಷು ಜೇತಾ। ಸ್ತವಿಷ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾ ಮಹಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಮೃತ ಭೋಜನ। ಅಗ್ನೇ ತ್ರಾತಾರಮಮೃತಂ ಮಿಯೇಧ್ಯಯಜಿ ಷ್ಠಂ ಹವ್ಯವಾಹನ॥ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೇನ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಾಯ ಭಗವತ್ ಕ್ರಿಯಮಾಣೋ ಭೋಗಃ। ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಉಪಾಯನವನ್ನು ರಾಜನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ತಾನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಮವನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಮವನ್ನು ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಹೀಗೆಯೇ ರಮಾದೇವಿಗೆ ಮಧ್ಯಮವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಅಧಮ ಭಾಗವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಈ ರೀತಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ: ಆಸ್ವಾದಿತಂ ತು ಹರಿಣಾ, ವಿಮಲೈ ಶುಭದೃಷ್ಟಿಭಿಃ। ತತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ತೇಷಾಂ ತಾರತಮ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ತು ಇತಿ ಮುಖನಾಸಾ ಚತುಷಾಂ ತದ್ ಭೋಗ್ಯಮನ್ನಂ ತ್ರಿಧಾಸ್ಮೃತಂ ॥

ಭಗವದೇಕ ಭೋಗ್ಯಾನಾಂ ಮುಖೇ ನಾದನ ಕಾಲೀ ಆಘ್ರಾಣನಂ ದರ್ಶನಂ ಚಂವರ್ಜನೀಯಂ। ತಥಾಪಿ ರಮಾ ಭೋಗ್ಯಾ ನಾಮಾಘ್ರಾಣನ ಮಾತ್ರಂ। ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಭೋಗ್ಯಾನಾಂ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರಂ ಭಗ ದೇಕ ಭೋಗ್ಯಾನಾಂ, ಅದ ನಾದಿ ಭೋಗತ್ರಯು ಮತ್ಪ್ರೀತಿ ವಿಶೇಷೋಽನು ಸಂಧೇಯಃ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ, ಯತ್ಕಿಂಚತ್ಕಲ್ಪಿತಂ ಚಾಪರಂ ಗೃಹೇ। ಪಕ್ವ ಮನ್ನಂ ಸಪಾ ನೀಯಂ ಸರ್ವೋಪಸ್ಕರ ಸಂಯುತಂ।ಯಥಾಕಾಲಂ ಮನುಷ್ಯಾರ್ಥೈ ಭೋಕ್ಷ್ಯಮಾ ಣಂ ಶರೀರಿಭಿ:। ತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜಾಸ್ತು ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮೇ ಜನಾರ್ಧನಃ। ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಮಹಾನ್ನೈವೇದ್ಯ ಮುತ್ತಮಂ। ನಿತ್ಯತೃಪ್ತಗೃಹಾಣೇದಂ ಕೃಪಯಾ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಭಗವನ್ ಶ್ರೀಪತೇ ನ್ಯಸ್ತಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ತ್ವ ತ್ಪುರೋ ಮ ಯಾಕಪಿಲಾತ್ಮಕ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಷ ಷಾತ್ಮವಲೋಕಯ॥ನೃಸಿಂಹಾತ್ಮಕ ನೈವೇಯ

ದಿವ್ಯ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯೇಣ ತು। ತದ್ವಸ್ತುನಿಷ್ಠಂ ಗಂಧಂ ಚ ದಿವ್ಯ ಮಾಘ್ರಾಯ ಚಿನ್ಮಯ ॥ ಭೃಗುಸಾಮಸ್ವರೂಪೇಣ, ದಿವ್ಯವಾಗಿಂದ್ರಿಯೇಣ ತು। ಸಾಂತ್ವಯಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ವಾಚಾ ಭಕ್ತಂ ಮಾಮನು ಕಂಪಯ॥ ಕೃತ್ವಾ ಪವಿತ್ರಂ, ಪೂತಂ, ಚ, ತತ್ತತ್ ಸ್ವಾದುರಸೈರ್ಯುತಂ ॥ ಮಹಾಕೂರ್ಮಸ್ವರೂಪೇಣ ದಿವ್ಯಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿಯೇಣ ತು ॥ ಆಸ್ವಾದಯ ಸ್ವಾದು ರಮ್ಯಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ದೇವರಮಾಪತೇ। ಅಗಣಯ್ಯಾಪರಾಧಾನ್ಮೇ ಪ್ರಸಾದಂ ಕುರು ಕೇಶವ॥ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ದೇವೇಶಂ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಯೇತ್ ಸುಧೀಃ॥ ಇತಿ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್॥

ಅವಾಪ್ತ ಸಕಲ ಕಾಮಸ್ಯ ಅಪರಿಮಿತಾನಂದ ಮಹೋದಧಿರೂಪಸ್ಯ ಹರೇಃ। ಪ್ರಾಕೃತಸ್ಯಾನ್ನಾದೇ ಭೋಗೇನೈವತೃಪ್ತಿ:॥ತದಭಾವೇ ನ ತೃಪ್ತಿಃಕಿಮಿವೇತಿ ನಾಸ್ತಿ ಭಗವಾನ್ ಹರಿ। ಉತ್ತಮಮೇವ ಷಟ್‌ರಸಾನ್ನಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ। ಉತ್ತಮ ಜಲಮೇವ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಭಕ್ತೈ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ ದೇಶಕಾಲಾದ್ಯನು ಸಾರೇಣ ದೀಯಮಾನಂ ತತ್ತತ್ಕರ್ಮವಿಹಿತದ್ರವ್ಯಾತ್ಮಕಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಾಯ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ. ತತ್ತತ್ ಕರ್ಮಾಭಿಮಾನಿ ರಮಾದಿಭ್ಯಃ ಸ್ವೀಕಾರಯತಿ। ತದ್ವಾರಾ, ಪ್ರೀತಃ ಫಲಂ ದದಾತಿ ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ತೋಯಂ, ಯೋ ಮೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ। ತದಹಂ, ಭಕ್ತ್ಯುಪಹೃತ ಮಶ್ನಾಮಿ ಪ್ರಯತಾತ್ಮನಃಹೀಗೆಯೂ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಭಕ್ತ ಜನರಿಂದ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇಶ, ಕಾಲಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಯಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆಯಾ ಕರ್ಮಾಭಿಮಾನಿ ರಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ಮೂಲಕ ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾತನು ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪ ಫಲ ನೀರು ಇವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದನ್ನು ನಾನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣಮಾಡಬೇಕು

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಃ ಪತಿರ್ಯೋಗ್ಯೋ, ಯಜ್ಞಾಖ್ಯಸ್ತತ್ರದೇವತಾ ವಾಯು ಮುದ್ರಾವನ್ನು ಮಕ್ಷಿಕಾದಿ ಸ್ಪರ್ಶ ದೋಷ ನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ತೋರಿಸಿ: ವಿಷಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನುತೋರಿಸಬೇಕು।ಸುಧಾರಸದಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಧೇನು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಂ ವಿಚಿಂತ್ಯೈವಂ, ಹೃದಿಸ್ಥೇನಾ ಪಿನಾ, ಸ್ಥಿತಂ। ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಾದಿನೇ ನೈಕ್ಯಂ, ವಿಚಿಂತ್ಯ ಪರಮೇಶಿತುಃ। ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ದೋಷ ಗುಣಪೂರ್ಣ, ಜ್ಞೇಯ, ವಿಮುಕ್ತಿದ। ನಿಸ್ಪೃಹೇಶ್ವರ, ಸರ್ವೇಶ ಶುಭಸಾರ ಭುಗವ್ಯಯ। ಅಪ್ರಮೇಯ. ರಮಾ–ಬ್ರಹ್ಮ–ರುದ್ರೇಂದ್ರಾದಿನಮಸ್ಕೃತ. ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ ಕರುಣಾನಿಧೇ, ನಿತ್ಯ ನಿರಾಮಯ॥ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಪಾಹೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ದೇವೇಶ್ವರಂ ಹರಿಂ। ನಾರಾಯಣ ತ್ವತ್ಸ್ವರೂಪರಸಾಂಲ್ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾತ್ಮಕಾನ್ರಸಾನ್ ಭುಂಕ್ಷ್ವಾಽಭೋಪ್ರಾಕೃತಾನ್

ದೃಷ್ಟ್ವಾವ್ಯಟ ಶುದ್ಧಿಂಕುರುಜಗತ್ಪತೇ। ಪೂರ್ವಂ ಆಪಃ,ಪ್ರದತ್ತ್ವೇಶಂ ಧ್ಯಾಯನ್ನಷ್ಟೋತ್ತರಂ ಜಪೇತ್ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ವಾರಂ ಜಪೇನ್॥ ಮುಖಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದೇವರು ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಚಿಂತನಮಾಡಬೇಕು.ಉತ್ತರಾಪೋಽಶನಂ ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಜಲಂ ಹರೇಃ। ದತ್ವಾ, ಕೃತ್ವಾ ತು ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಪುನಃ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ಹರಿಂ॥ ಅನಂತರೂಪೇಣ ರಮಾ ತ್ವ ಪೂಜಾಂ ಕರ್ತ್ರ್ಯ ಮಂಜಸಾ। ನ ಶಶಾಕಾಲ್ಪಸಾರೋಽಹಂ ನೇಶೋಽಸ್ಮೀತಿ ಕಿಂ ವದೇ ॥ ಕ್ಷಮಾಪಯಾಪರಾಧಾನ್ಮೇ ದಯಾಸಾಗರ ತೇ ನಮಃ ಇತಿ ಸಶ್ರೀಕ ಪರಿವಾರಾಯ ನೈವೇದ್ಯಹತಯೇರ್ಪಯೇತ್ ಭುಂ ಜಾನಂ ರಮಯಾಸಾರ್ಧ ಕ್ರಿಯಮಾನಂ ಮುದಾನ್ವಿತಂ ಸಪರಿವಾರಾಯ್ಯೈವಹರಯೇ ಸಮರ್ಪಣಂ ಕಾರ್ಯಂಧೂಪದೀಪಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಹ ಇತಿ ವಾಯ್ವಾದಿ ಪೀಠದೇವತಾನಾಂ ರಮಾದ್ಯಾವರಣದೇವತಾನಾಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಹೈವ ನೈವೇದ್ಯ ಭೋಗಃ ಅವಶ್ಯಂ ಅಂಗೀಕರ್ತವ್ಯ। ತತ್ರ ಚಾನ್ಯ ದೇವತಾತ್ವಸ್ಯ ಅವಿಶೇಷೆ ಸತ್ಯಪಿ ಪೀಠದೇವತಾದಿಕೂಟಪ್ರವಿಷ್ಟಾನಾಂ। ವಾಯ್ವಾದೀನಾಂ ಭಗವತಾ ಸಹೈವ ॥ ಇತಿ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣಂ॥

ಪುನಃ ಧೂಪ ದೀಪ ದರ್ಶನಂ :—

ಏಕಾದಶೀ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ವಿಚಾರ :— ಅನ್ನಾದಿ ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವಾತ್ ಫಲ ಸಮರ್ಪಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ॥ ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಮಹೋದಧೇ ಪ್ರಿಯತಮಾಭಲ್ಲಾಂತಕೀ ದಾಡಿಮಾ ಚೋಕೋದಾರಿಕ ನಾರಿಕೇಲ ಬದರೀ ಮುಖ್ಯೇ ತ್ವದೀಯೇ ದಿನೇ। ಖರ್ಜೂರಂ ಕದಲೀ ರಸಾಲ ಪನಸಂ ದ್ರಾಕ್ಷಾ ಕಪಿತ್ಥಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ಸ್ವಾದ್ವಮೃತೋಪಮಂ ನವನವಂ ಸಂಗೃಹ್ಯತಾಮಚ್ಯುತ ॥ ಇತಿ ॥ ಏಕಾದಶಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು. ಸಮರ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೂಡದು [ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಿಸುವಾಗ ಸೌವರ್ಣೈಃ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ತೋರುವುದು.

ಗಂಗೋದಕಂ ಸಮಾನೀತಂ ಹೇಮಕುಂಭೇನ ನಿರ್ಮಲಂ। ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಮೇ ಹೃಷೀಕೇಶ ಪ್ರಸೀದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಮಧ್ಯೇ ಪಾನೀಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಜವನಿಕಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ಭುಂಜಾನಂ ದೇವಂ ಚಿಂತಯನ್ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಮಷ್ಟೋತ್ತರವಾರಂ ಜಪೇತ್ ತತ: ಅನುಯಾಗಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಸಾನು ಯಾಗ ಪೂಜಾಯಾ ಮಹಾಫಲತ್ವಾತ್ ॥ ಸಾನುಯಾಗಾ ತದ್ರಹಿತಾ ದ್ವಿವಿಧಾಽರ್ಚಾ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾ। ತತ್ರಾದ್ಯಾಽನಂತಫಲದಾ ದ್ವಿತೀಯಾ ಸಫಲಾ ಮತಾ ॥ ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಯತ್ನಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಸಾನುಯಾಗಾರ್ಚನೇ ಹರೇ: ॥ ದೇವಸ್ಯ ಧೂಪದೀಪ ಸಮರ್ಪಣಾತ್ ಪ್ರಾಗೇವ ಕುಂಡೇ ಸ್ಥಂಡಿಲೇವಾ ಸೂತ್ರೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಅನ್ವಾಧಾನಾಧ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ವೈಷ್ಣವಾ ಸಿದ್ಧಿಂಕೃತ್ವಾ ಇಧ್ಮಾಧಾನಾಧಾಜ್ಯ ಭಾಗಾಂ ತಂ ಹುತ್ವಾ ಪೀಠಪೂಜಾಂ ವಿಧಾಯ

ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಪರಶುರಾಮಮಾವಿಹ್ಯ ಅರ್ಘ್ಯಾದ್ಯಾವರಣಾಂತೋಪಚಾರಂ ಕೃತ್ವಾ ದೇವೇನ ಸಹ ಧೂಪ–ದೀಪೋ ದೇವಾಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ನೈವೇದ್ಯ ಕಾಲ ಏವ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ ನೈವೇದ್ಯೇನ ಸಹ ಸ್ಥಾಪಿತೇನ ವಾ ಅನ್ನಾದ್ಯೈರ್ವಾ ಮೂಲ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಂ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಪೂರ್ವಕಂ ಹುತ್ವಾ ಸಕೃತ್ಸ ಕೃತ್ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಪೂರ್ವಕಂ ಪೀಠಾವರಣ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಚತುರಾಜ್ಯಾಹುತೀಃ ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ಅನುಯಾಗಂ ॥

ಮಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದೀಯ ಮಾನಂ ಕರೇ ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇಽನಘ । ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದಿವ್ಯಂ ಪಿಬ ದೇವ ರಮಾಪತೇ । ಉತ್ತರಾಪೋಷಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ "ಅಮೃತಾಪಿ ಧಾನಮಸಿ" ಈಮಂತ್ರದಿಂದ ಉತ್ತರಾಪೋಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಉಳಿದ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಕ್ಕಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೀಠಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೇವರಿಗೆ ದ್ವಾದಶ ಗಂಡೂಷಾನ್ ದತ್ವಾ ಹಸ್ತೌ ಶೋಧಯಿತ್ವಾ ಚಂದನಂ ಚ ಸಕರ್ಪೂರಂ ಕಸ್ತೂರ್ಯಾದಿ ಸಮನ್ವಿತಂ । ಕರೋದ್ವರ್ತನಕಂ ದೇವ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರತಿ ಗೃಹ್ಯತಾಂ। ಕರೋದ್ವರ್ತನಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರ ಕೈಲಿ ಗಂಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದಂತಶೋಧನಂ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಮತ್ತೆ ದ್ವಾದಶ ಗಂಡೂಷಾಂ ಅರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಆಚಮನಕ್ಕಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಹೂವು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪಾದ್ಯಾದಿ ವೈಭವಪುರಸ್ಸರಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಗುಚ್ಛೇ ಲಂಬಮಾನೇ ಆಸನೇ ತಾಂಬೂಲ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು.

ಪಾನೀಯಂ ಚ ತತೋ ದತ್ವಾ ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ತಥಾ । ತಥೈವಾಚಮ್ಯ ದೇವೇಶಂ ಪೀಠಾಂತರ ಮುಪಾವಿಶೇತ್ ॥ ಗಂಡೂಷಂ ಹಸ್ತಪಾದಾದಿ ಶೋಧನಂ ದಂತ ಶೋಧನಂ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದಿಷಡ್ರೂಪಾ ತಾಂಬೂಲಸ್ಥಾಪಿಕಾ ಮುಖೇ ಹೀಗೆ ಅನುಸಂಧಾನ ಪೂಗೀ ಫಲಂ ಸಕರ್ಪೂರಂನಾಗಪರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಿತಂ । ಗೃಹಾಣ ಚೂರ್ಣ ಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಸುಮನೋಹರಂ ॥ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂತರ ಗಂಡೂಷ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗಂಡೂಷ ದಂತ ಧಾವನ ಆಚಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಾದುಕೆವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಮತ್ತೇ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೂರ್ವೇಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಸ್ತ್ರವ ವಾದ್ಯ ಘೋಷೇಣ ಚೈವಹಿ ಪೀಠೇ ಸಂಸ್ಥಾಪಯೇದ್ದೇವ ಮೇವಂ ನಿರುಮಾಲ್ಯ ದ್ಬುಧಃ॥ ನೀರಾಜಯೇತ್ತತೋ ದೇವಂ ಕರ್ಪೂರಾರ್ತಿೀ ಸ್ಸುಮಂಗಲಾಃ ॥

ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ:—

ದೇವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆದರ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟದಳ ಪದ್ಮವನ್ನು ಶ್ರೀಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದು ಆಸ

ಮೇಲೆ ನೈವೇದ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು, ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾಯಸವನ್ನು ನೈರುತ್ಯಕ್ಕೆ ಲೇಹ್ಯ ಪೇಯಗಳನ್ನು ವಾಯುವ್ಯಕ್ಕೆ ಇತರ ಪದಾರ್ಥ ವನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ತಪ್ಪಲೆಯನ್ನು ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯೊಡನೆಯೂ ಪಾಯಸ ಮತ್ತುಅನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪದಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಮುಂಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಕಾರ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ನೀರು, ತಾಂಬೂಲ, ಫಲಾದಿಗಳನ್ನು (ಮುಸುರೆ ಇಲ್ಲದ ಪದಾರ್ಥ ವನ್ನು) ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ತುಳಸೀದಳವನ್ನುಹಾಕಿ ಅಭಿಘಾರವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ನಿಯಮ ಹೀಗಿದೆ ಪಾಕಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ ಇಡಬಾರದು. ಮಣ್ಣು, ಕಲ್ಲು, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮರದ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಚಿಗುರುಎಲೆ, ಕೈ ನೆಲ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನೈವೇದ್ಯ ಇಡಬಾರದು. ಭಂಗಾರ ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ, ಕಂಚು ಪಾತ್ರೆಗಳೂ ಮುತ್ತು ಗದಎಲೆ, ತಾಮರೆಎಲೆ ಇವು ನೈವೇದ್ಯ ಪಾತ್ರೆಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾ ಗಿದೆ. ಪಾಕಪಾತ್ರೇಣ ನೈವೇದ್ಯಂ ಯೋಜಯೇತ್ ಮಮ ನಿತ್ಯಶಃ॥ಮಮ ದ್ರೋ ಹೀತ ತಂ ಮತ್ವಾ ನಿತರಾಂ ಕಲಿಭಾಧಿತೆ ಮೃಣ್ಮಯೇ ಲೋಹಪಾತ್ರೇಚ ಪಾಷಾಣೆ ಲೋಹಕಾಷ್ಟಕೇ ಪಲ್ಲವೇ ಕರಭೂಮಾಸ್ತು. ನೈವೇದ್ಯಂ ನೈವದಾಪಯೇತ್ ॥ ಸೌವರ್ಣಂ ರಜತಂ ತಾಮ್ರಕಾಂಶಂ ಪಾಲಾಶ ಪತ್ರಕಂ ನೈವೇದ್ಯಾಯೊಬ್ಜ, ಪತ್ರಂತು ಪಾತ್ರಂ ವಿಷ್ಣೋರತಿಪ್ರಿಯಂ। ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆ ಶಂಖಕ್ಕೆ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆ ಶಂಖದಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಕೈಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರದಿಂದ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ 12ಸಲ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಈವಿಷ್ಣು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಆನೀರನ್ನುನೈವೇದ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮಾಡಿ ನಂತರ ನೈವೇದ್ಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ 12ಸಲ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನು ಮುದ್ರೆ ಯನ್ನು ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂಶಂಖ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರಮುದ್ರೆ ಯನ್ನು ಅನ್ನವಿಪುಲಾರ್ಥಂ ಮೇರು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಶೀತಲಾರ್ಥಂ ಚಂಕ್ರಮುದ್ರೆ ಯನ್ನುತೋರಿಸಿ.

ಸುಧಾರಸಂ ಸತ್ಯಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪರಿಷೇಚನ ಮಾಡಿ ಅಮೃತೋಪ ಸ್ತರಣ ಮಸಿ ಎಂತ ಪರಮಾತ್ಮಗೆ ಆಪೋಶನ ಹಾಕಿ ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಮುಂತಾದ ಪಂಚಾಹುತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭೋಜಂತಾ ಮಧುವಾತಾಸ್ವಾದು ಪವಸ್ವ ಸೂಕ್ತ ಪಠನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀರು ಸಮರ್ಪಣಾ ಮಾಡಿ ಕೇಶವಾದ್ಯಾಃ ಅನ್ನಕರ್ತಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅನ್ನಾದಿ ಪದಾರ್ಥಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನುತದಂತ ರ್ಯಾಮಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಮಾನುಷೇಂದ್ರಿಯ ಇತ್ಯಾದಿಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಅಮೃತೋಪಿಧಾನಮಸಿ ಎಂತ ಉತ್ತರಾಪೋಷಣ ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾ

ಲನ ಪಾದ್ಯ ಆಚಮನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏಲಾಲವಂಗ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅನಂತರೂಪೇಣ ಮುಂತಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೈವೇದ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ದೇವತಾಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾವು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆಂದರೆ :— ಹರಿಯು ಉತ್ತಮವಾದ್ದವನ್ನು ತಾನುಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಧ್ಯಮವಾದ್ದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಮವಾದ್ದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆಸ್ವಾದಿತಂ ತು ಹರಿಣಾ ವಿಮಲೈ ಶುಭ ದೃಷ್ಟಿಭಿಃ। ತತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ತೇಷಾಂ ತಾರತಮ್ಯ ಕ್ರಮೇಣತುಎಂಬಂತೆ ರಮಾ ದೇವಿಯರಿಗೆಮಧ್ಯಮವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಅಧಮವನ್ನು ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಘ್ರಾಣಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಭುಕ್ತಶೇಷವನ್ನು ಕೊಡುವನು.

ಕೇಶವಾದಿ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಭಗವಂತನರೂಪಗಳು ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ನೈವೇದ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿಮುಖ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿವೆ. ಚಂದ್ರ, ಭಾರತಿ, ಸೂರ್ಯ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವಾಂತರಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಯಾಮಕ ಭಗವದ್ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೂಲ ರೂಪದೊಂದಿಗೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಕೇಶವಾದಿ ರೂಪಗಳು ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ-ಹೀಗೆ ಮೂಲ ರೂಪ ಪದಾರ್ಥಗತಭಗವಂತನ ರೂಪಗಳಐಕ್ಯ ಚಿಂತನಯೇ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣವು ಈರೀತಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿ ನೈವೇದ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಿದರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಭ್ಯರಸವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ದೇವಭೋಗರಸವನ್ನು ತಾರತಮ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಕರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯಭೋಗರಸವನ್ನು ಪ್ರಸಾದರೂಪವಾಗಿನಮಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕೊಡುವನು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅಂಗದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಜನಕಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿ ಅಗ್ನಿ ಮುಖದಿಂದಲೂ ಮುಖದಿಂದ ಭೋಗಮಾಡಲು ಪೃಥಿ ಔಷಧ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಅಗ್ನಿಯು ಬಂದು ಬಂದದನ್ನು ಪಾಕಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾಣಭೋಜ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಿದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾರಾಯಣ–ಅನಿರುದ್ಧ–ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ–ಪುಷ್ಕರಾಂತಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳೂ ಇರುವರು [ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಊಟ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅನ್ನವು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣನಿಗೆ ಅನ್ನವಾಗಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ವಸ್ತ್ರವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೇಳುವಮಂತ ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣ ಮಸಿ ವು ಪ್ರಾಣನಾಯಕನಿಗೆ ಉಪಸ್ತರಣ ರೂಪವಾದುದು ವಸ್ತ್ರವೆಂದೂ ಊಟದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಂತ್ರ "ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿರು ಪ್ರಾಣನಾಯಕನಿಗೆಹೊದಿಯುವ ವಸ್ತ್ರವೆಂಬುದಾಗಿ ಅನುಸಂಧಾನವು ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿ ಹೋಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ

ಬರಬೇಕು ಇದೇ ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿ ಹೋಮವು ಮೇಲೆ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ನೈವೇದ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅದರಂತೆ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಬಡಿಸುವಳು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣ ದೇವನು ಬೀಸುವನು ಭಾರತಿ ಮೊದಲಾದವರು ಪರಿಚಾರಕರು ಜಯಾದಿಗಳೇ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಈರೀತಿ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಪಾರ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಅಭಿಮಾನಿ ಇದ್ದು ತದಂತರ್ಯಾಮಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಇರುವನು ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗೊಂಡು ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನ ಆಚಮನ ತಾಂಬೂಲ ಸುವರ್ಣದಕ್ಷಿಣಾ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಂತರ ಧೂಪ ದೀಪಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಥ ಪುನಃ ಧೂಪ ದೀಪ ಸಮರ್ಪಣಂ :– ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಧೂಪಾರತಿ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಹೇಳ ಬೇಕಾದ ಮಂತ್ರಗಳು ಜಯತ್ಯಜೋಽಖಂಡ ಗುಣೋರು ಮಂಡಲಃ । ಸದೋದಿತೋ ಜ್ಞಾನ ಮರೀಚಿಮಾಲೀ । ಸ್ವಭಕ್ತ ಹಾರ್ದೋಚ್ಛತಮೋಽಭಿಹಂತಾ । ವ್ಯಾಸಾವತಾರೋ ಹರಿರಾತ್ಮ ಭಾಸ್ಕರಃ(ಪಾಠಾಂತರ–ಹರಿರೇವ ಭಾಸ್ಕರಃ)ಜಯತ್ಯಜೋಽಕ್ಷೀಣ ಸುಖಾತ್ಮಬಿಂಬಃ ಸ್ವೈಃಪ್ರಪನ್ನೈಕಾಂ ತಿಸ್ಪೃತತ ಸ್ಸದೋದಿತಃ । ಸ್ವಭಕ್ತ ಸಂತಾಪ ದುರಿಷ್ಟಹಂತಾ ರಾಮಾವತಾರೋ ಹರೀಶ ಚಂದ್ರಮಾಃ॥ಜಯತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೋರು ಬಲಾಂಬುಪೂರ್ಣೋ ಗುಣೋಚ್ಚರತ್ನಾಕರ ಆತ್ಮವೈಭವಃ । ಸದಾ ಸದಾತ್ಮಜ್ಞನದೀಭಿರಾಪ್ತಃ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರೋ ಹರಿರೇಕ ಸಾಗರಃ (ಪಾಠಾಂತರಃ ಹರಿರೀಶ ಸಾಗರಃ) ಅಗಣ್ಯದಿವ್ಯೋರು ಗುಣಾರ್ಣವಃ ಪ್ರಭುಃ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಾಧಿ ಪತಿಃ ಜಗದ್ಗುರುಃ । ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಃ ಜಗದೀಶ್ವರೇಶ್ವರಃ ಸಮಸ್ತದೋಷಾತಿ ವಿದೂರ ವಿಗ್ರಹಃ ॥ ಶುಭ ಮರಕತವರ್ಣೋ ರಕ್ತಪಾದಾಬ್ಜನೇತ್ರಾ–ಧರ ಕರಸನಾಗ್ರಶ್ಚ ಚಕ್ರ ಶಂಖಾಬ್ಜ ರೇಖಃ । ರವಿಕರ ವರಗೌರಂ ಚರ್ಮ ಚೈಣಂ ವಸಾನಃ। ತಟಿದ ಮಲಜಟಾ ಸಂದೀಪ್ತ ಚೂಡಂದಧಾನಃ॥ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವಕ್ಷಾಃ ಕಮಲಾಯ ತಾಕ್ಷೋ ಬೃಹದ್ಭುಜಃ ಕಂಬು ಸಮಾನಕಂಠಃ । ಸಮಸ್ತ ವೇದಾನ್ಮುಖತಸ್ಸ ಮುದ್ಗಿರನ್ನನಂತ ಚಂದ್ರಾಧಿಕ ಕಾಂತಿ ಸನ್ಮುಖಃ ॥ ಪ್ರಬೋಧ ಮುದ್ರಾಭಯದೋರ್ದ್ವಯಾಂಕಿತೋ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತಾಜಿನ ಮೇಖಲೋಲ್ಲಸನ್ । ದೃಶಾ ಮಹಾಽಜ್ಞಾನ ಭುಜಂಗದಷ್ಟ। ಮುಜ್ಜೀವಯಾಮೋ ಜಗದತ್ಯರೋಚತ । ನಮೋ ನಮೋಽಗಣ್ಯ ಗುಣೈಕ ಧಾಮ್ನೇ ಸಮಸ್ತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮರೀಚಿಮಾಲಿನೇ । ಅನಾದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ತಮೋಽಭಿಹಂತ್ರೇ ಪರಾಮೃತಾನಂದ ಪದಪ್ರದಾಯಿನೇ ॥ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯ ಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ । ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತ ಪುರಂ ನ ಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ ॥ ನಿಷುಸೀದ ಗಣಪತೇ ಗಣೇಷು ತ್ವಾಮಾಹುರ್ವಿಪ್ರತಮಂ ಕವೀನಾಂ । ನ ಋತೇ ತ್ವತ್ ಕ್ರಿಯತೇ ಕಿಂಚನಾರೇ ಮಹಾಮರ್ಕಂ ಮಘವಂ ಚಿತ್ರ ಮರ್ಚ ॥ ಶ್ರಿಯೇ ಜಾತ ಶ್ರಿಯ ಆನಿರಿಯಾಯ ಶ್ರಿಯಂ

ವಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯೋ ದಧಾತಿ। ಶ್ರಿಯಂ ವಸಾನಾ ಅಮೃತತ್ವ ಮಾಯನ್ ಭವಂತಿ ಸತ್ಯಾ ಸಮಿಥಾ ಮಿತದ್ರೌ। ಶ್ರಿಯ ಏವೈನಂ ತಚ್ಛ್ರಿಯಾ ಮಾ ದಧಾತಿ ಸಂತತ ಮೃಚಾ ವಷಟ್ ಕೃತ್ಯಂ ಸಂತತ್ಯೈ ಸಂಧೀಯತೆ। ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿ ರ್ಯಏವಂ ವೇದ॥ ನಾರಾಯಣಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಗುಣಾರ್ಣವಾಯ ವಿಶ್ವೋದಯ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯೋನಿಯತಿ ಪ್ರದಾಯ। ಜ್ಞಾನ ಪ್ರದಾಯ ವಿಭುದಾಸುರ ಸೌಖ್ಯ ದುಃಖ ಸತ್ಕಾರಣಾಯ ವಿತತಾಯ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ॥ ಸ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪರತಮಃ ಪರ ಮಾದನಂತಃ। ಸಂತಾರಕಃ ಪರಮ ಸಂಸೃತಿ ದುಸ್ತರಾರ್ಣಾತ್। ಯತ್ಪಾದ ಪದ್ಮ ಮಕರಂದ ಜುಷೋ ಹಿ ಪಾರ್ಥಾಃ। ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಮಾಪುರುಭಯತ್ರ ಸದಾ ವಿನೋದಾತ್॥ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ ಭೋಜ್ಯಂ ಸ್ವಾರಾಜ್ಯಂ ವೈರಾಜ್ಯಂಪಾರಮೇಷ್ಠ್ಯಂ ರಾಜ್ಯಂ ಮಹಾರಾಜ್ಯಂ ಮಹಾಧಿ ಪತ್ಯಮಯಂ ಸಮಂತ ಪರ್ಯಾಯೈ ಸ್ಯಾತ್ಸಾರ್ವ ಭೌಮಸ್ಸಾರ್ವಾಯುಷ ಆಂತಾದಾಪರಾಧಾತ್ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಸಮುದ್ರ ಪರ್ಯಂತಾ ಯಾ ಏಕಾರಾಳಿತಿ॥ ತೇ ಏತೇ ಅಭ್ಯನೂಚ್ಯತೇ ಅಗ್ನೇರ್ಗಾಯತ್ರ್ಯ ಭವತ್ಸ ಯುಗ್ವೇತಿ ಕಲ್ಪತೇ ಹವಾ ಅಸ್ಮೈ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮ ಉತ್ತರೋತ್ತರೇಹ ಶ್ರಿಯ ಮಶ್ನುತೇಽಶ್ನುತೇ ಹ ಪ್ರಜಾನಾ ಮೈಶ್ವರ್ಯ ಮಾಧಿಪತ್ಯಂ॥ ತದಪ್ಯೇಷ ಶ್ಲೋಕೋ ಽಭಿಗೀತೋ ಮರುತಃ ಪರಿವೇಷ್ಟಾರೋ ಮರುತ್ತಸ್ಯಾವಸನ್ಗೃಹೇ ಅವಿಕ್ಷಿತಸ್ಯ ಕಾಮಪ್ರೇರ್ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಸ್ಸಭಾಸದ ಇತಿ॥ ಮಂಗಲಂ ಭಗವಾನ್ವಿಷ್ಣುರ್ಮಂಗಲಂ ಗರುಡಧ್ವಜಃ। ಮಂಗಲಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷೋ ಮಂಗಲಂ ಮಧುಸೂದನಃ॥ ಇತಿ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥

ನೀರಾಜನಂ ಘೃತಾವಕ್ತಾಭಿಃ ತಿಲತೈಲಾಕ್ತಾಭಿರ್ವಾ ದೀಪ ಸಂಯುಕ್ತಾಭಿಃ ಚತುರಂಗುಲದೀರ್ಘಾಭಿರ್ವಾ ಆಪಾದತಲ ಮಸ್ತಕಂತ್ರಿಃ ಪ್ರಭ್ರಾಮ್ಯ ವಾಮಭಾಗೇ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್॥ ಏವಂ ಕರ್ಪೂರೇಣಾಪಿ ನೀರಾಜನಂ ಕಾರ್ಯಂ। ಏವಂ ಬಹೂನಿ ನೀರಾಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್॥ ನೀರಾಜನಂ ಪುನಃ ಪೂರ್ವಂ ಕರ್ಪೂರಂ ವಿಭವೇ ಸತಿ॥ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರೀ ತುಲಸೀಂ ದ್ವಿಸ್ತ್ರಿರ್ವಾ ಸಮರ್ಪಯೇತ್॥ ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾದ ಬತ್ತಿಯಿಂದ ಆರತಿಯನ್ನು ಪಾದ ತಲದಿಂದ ಮಸ್ತಕದವರೆಗೂ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸ ಬೇಕು ಹೀಗೆ ಕರ್ಪೂರದ ಅರತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಆರತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪ ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಮೂಲಮಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಲೂ ಮಾಡಬೇಕು ಮಂಗಳಾರತಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಫಲ ? ನೀರಾಜನಂ ಘೋರ ಶಾಂತ್ಯ ರ್ಥಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಂ॥ ನಿರಾಜನೇ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣೋ ರ್ಮುಖಂ ಚಂದ್ರ ಸಮ ಪ್ರಭಂ। ಮಂದಸ್ಮಿತಂ ಮಹಾಪುಣ್ಯಂ ಸ್ಮರಸ್ಯಾಪಿ ವಿಮೋಹನಂ॥ ಕೋಟಿಂಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾನಾಮಗಮ್ಯಾಗಮಕೋಟಯಃ। ನಶ್ಯಂತ್ಯಾಲೋಕ ಮಾತ್ರೇಣ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ವಾರಾತ್ರಿಕಂ ಮುಖಂ॥ ಇದರಿಂದ ಮಹಾ ಫಲವಾಗುವುದು.

ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪ ಸಮರ್ಪಣಂ :– ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಷ್ಟಭಾವ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು ಅವುಯಾವುವೆಂದರೇ ? ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರಥಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಪುಷ್ಪ ಮಿಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಃ । ಸರ್ವ ಭೂತ ದಯಾ ಪುಷ್ಪಂ ಕ್ಷಮಾಪುಷ್ಪಂ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ ಜ್ಞಾನಪುಷ್ಪಂ ತಪ: ಪುಷ್ಪಂ ಧ್ಯಾನ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ಸಪ್ತಮಂ । ಸತ್ಯಂ ಚೈವಾಷ್ಟಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಮೇಭಿಸ್ತುಷ್ಯತಿ ಕೇಶವ: (ಅಹಿಂಸೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ, ಸರ್ವಭೂತದಯಾ, ಕ್ಷಮಾ, ಜ್ಞಾನ, ತಪಸ್ಸು, ಧ್ಯಾನ, ಸತ್ಯ, ಇವೇ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಅಷ್ಟ ಭಾವ ಪುಷ್ಪಗಳು ಆರಾಧಯಾಮಿ ಮಣಿ ಸನ್ನಿಭಮಾತ್ರಬಿಂಬೇ । ಮಾಯಾಪುರೀ ಹೃದಯ ಪಂಕಜ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಂ । ಶ್ರದ್ಧಾನದೀ ವಿಮಲ ಚಿತ್ತಜಲಾಭಿಷೇಕಂ । ಭಾವಾಷ್ಟ ಪುಷ್ಪ ವಿಧಿನಾ ಹರಿಂ ಅರ್ಚಯಾಮಿ ॥ ನಮೋ ಮಹದ್ಭ್ಯಃ ನಮೋ ಅರ್ಭಕೇಭ್ಯ: ನಮೋ ಯುವಭ್ಯ: ನಮ ಆಶಿನೇಭ್ಯ: । ಯಜಾನು ದೇವಾನ್ಯದಿ ಶಕ್ನವಾಮ ಮಾ ಜ್ಯಾಯಸ: ಶಂಸಮಾ ವೃಕ್ಷ ದೇವಾ: ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞ ಮಯಜಂತ ದೇವಾ ಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇಹನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಸ್ಸ ಜಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾ: ಸಂತಿ ದೇವಾ: ॥ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯ ಪ್ರಸಹ್ಯ ಸಾಹಿನೇ ನಮೋ ವಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ ಸ ಮೇ ಕಾಮಾನ್ ಕಾಮ ಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಂ ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈ ಶ್ರವಣೋ ದದಾತು। ಕುಬೇರಾಯ ವೈ ಶ್ರವಣಾಯ ಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮ: ।ಯೋ ವೈತಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವೇದಾಮೃತೇನಾವೃತಾಂ ಪುರೀಂ । ತಸ್ಮೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ಆಯುಃಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಜಾಂ ದದುಃ ॥ ಓಂ ಯೋ ನ: ಪಿತಾ ಜನಿತಾ ಯೋ ವಿಧಾತಾ ಧಾಮಾ ನಿವೇದ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ನಾಮಧಾ ॥ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯ: । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಂ ತದ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಿಪನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂ ಸಸ್ಸಮಿಂಧತೇ॥ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರೈ ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ತ್ರಿವಾರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಸಮರ್ಪಯೇತ್॥ ಕುಸುಮಾಂಜಲಿಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಪುರಾಣ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಚಾಮರಾದಿ ಉಪಚಾರ ಸಮರ್ಪಣಂ:–ಛತ್ರಂ ಚಾಮರಯುಗ್ಮಕಂ । ವ್ಯಂಜನಂ ದರ್ಪಣಂ ಚೈವ ಪ ದುಕಾಂ ದೋಲಿಕೇ ತಥಾ। ಗಾಂ ಸೈನ್ಯಾನೀಭಮ ಶ್ವಂಚ ತತಸ್ತೂ ಪಾನ ಹೌ ದೇಯೌ ಛತ್ರಂ ವಸನ ಮೇವ ಚ। ಭೋಗಾನ್‌ಂ ಪೂರಣಾರ್ಥಾಯ ತತೋ ಮಾತ್ರಾಂ ನಿವೇದಯೇತ್ ಗೀತಂ ವಾದ್ಯಂ ಚ ನೃತ್ಯಂ ಚ ತಥಾ ಪುಸ್ತಕವಾಚನಂ।ಪೂಜಾಕಾಲೇ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರ ಸರ್ವದಾ ಮಮ ಚ ಪ್ರಿಯ॥ ಚಾಮರಾದಿ ಪೂಜೋಪಚಾರ ದ್ರವ್ಯಾಲಾಭೇ ಮೂಲೇನ ತುಲಸೀದಳ ಮೇಕೈಕಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್

ಶತಾಪರಾಧ ಸ್ತೋತ್ರ:–ನಾರದ ಉವಾಚ ॥ ನಾಪರಾಧಂ ಚರೇತ್ಕ್ವಾಪಿ

ವಿಷ್ಣೋರ್ದೇವಸ್ಯ ಚಕ್ರಿಣಃ | ಇತಿ ತ್ವಯೋದಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ತಾನಾ ಚಕ್ಷ್ವ ಮಮಾಧುನಾ || 1|| ಯಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸನಿವರ್ತಂತೇ ಪಂಡಿತಾ: ಪಾಪ ಪದ್ಧತೇಃ | ತಸ್ಮಾತ್ತತ್ಕೃತಿ ಕಾನಾಹುಸ್ತ್ವಾಧಮೋ ಯೈರ್ನ ತುಷ್ಯತಿ || 2 || ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇ ಹರ್ನಿಶಂಮಯಾ|ವಕ್ತುಂತಾನ್ನ: ಕ್ಷಮೋ ಲೋಕೆ ತಸ್ಮಾನ್ಮುಖ್ಯಾನಹು ಬ್ರುವೇ|| 3 || ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವೈನಿನಿವರ್ತಂತೆ ಪಂಡಿತಾ ಪಾಪ ಮಾರ್ಗತಃ| ನಿವೃತ್ತಂ ಮಾನವಾಯಾಂತಿ ತದ್ವಿಷ್ಣೋ: ಪರಮಂ ಪದಂ || 4 || ಅಸ್ನಾತ್ವಾ ದೇವಪೂಜಾಯಾಃ ಕರಣಂ ಶಂಕಯಾವಿನಾ| ದೇವಾಲಯೇ ಪ್ರವೇಶಶ್ಚ ದೀಪ ಹೀ ನಾಲಯೇ ಪಿಚ|| ಅಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತ ಪಾದಶ್ಚ ಪ್ರವೇಶೋಭಿ ಮುಖಾಗತಿಃ | ಗೋಮಯಾ ನನು ಲಿಪ್ತೇ ಚ ದೇಶೆ ದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ|| ಅಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಚ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ತುಲಸೀಂವಿಭೋ| ಪ್ರಲಯನ್ದೇ ವತಾ ಪೂಜಾ ಗಂಧವರ್ಜಿತ ಪೂಜನಂ||7|| ಅಘಂಟಾ ದೇವತಾರ್ಚಾ ಚ ಮುಖಪೂತ್ಕೃತವಹ್ನಿನಾ|| ಧೂಪಾರ್ತಿಕಾರ್ಪಣಂ ವಿಷ್ಣೋ: ಸ್ತೋತ್ರ ಪಾಠಂ ವಿನಾ ತಥಾ| ನಿರ್ಮಾಲ್ಯೋದ್ವಾಸನಂ ವಸ್ತ್ರಾಶೋಧಿ ತಾಗ್ರ್ಯೋದಕಾಹೃತಿಃ| ಅಗ್ರೋದಕೇನರಚ್ಯಾಯಾ ಪತನೇ ಚಾಭಿಷೇಚನಂ|8|| ಅಗ್ರೋದಕೇನಖಸ್ಪರ್ಶೋ ಜಾನುಜಂಘಾವಲಂಬನಂ | ದೇವೋಪಕರಣಸ್ಪರ್ಶ: ಪದಾ ನಾರೀನರೈಸ್ತಥಾ ||9|| ಅಧೂತವಸ್ತ್ರೈರಸ್ನಾತ್ರೈರ್ನೈವೇದ್ಯಸ್ಯಾಪಿ ಪಾಚನಂ|ಆನಾಚ್ಛಾದ್ಯ ತುಕುಂ ಭಸ್ಮ ಮುಖ ಮಗ್ರ್ಯೋದಕಾಹೃತಿಃ|| ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣಂ ವಿಷ್ಣೋರಭಕ್ಷಸ್ಯ ನಿವೇದನಂ| ಕೇಶಾಶ್ಮಶ್ರುನಖ ಸ್ಪರ್ಶ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ದೇವ ಸ್ಪರ್ಶನಂ||11 || ಅನ್ಯಾವಶಿಷ್ಟವಸ್ತ್ರಸ್ಯ ದೇವತಾನಾಂ ಸಮರ್ಪಣಂ| ಹೀನವಸ್ತ್ರಾರ್ಪಣಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ನೀಲವಸ್ತ್ರ ಸಮರ್ಪಣಂ || ಅಧೂತವಸ್ತ್ರ ಪೂಜಾಚ ಸಿದ್ಧಾನ್ನ ನಿವೇದನಂ| ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೋಪ ದೇಶಾಚ್ಚ ಬುತೇ ದೇವಾರ್ಚನಂ ತಥಾ||ಚೌರ್ಯಾರ್ಹೃತಾನಾಂಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಸಮರ್ಪಣಂ|ಅನ್ಯಾವಶಿಷ್ಟಪರ್ಯುಷ್ಟಮ್ಲಾನ ಪುಷ್ಪ ಸಮರ್ಪಣಂ||ಛಿನ್ನ ಭಿನಾತಿರಿಕ್ತಾನಾಂ ಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ಚ ಸಮರ್ಪಣಂ|ಸ್ರ್ವಾಂಗ ಭೂಗಲಿತಾನಾಂ ಚ ನಿಕೃಂತಾನಾಂ ಸಮರ್ಪಣಂ||15| ವಸ್ತ್ರಾರ್ಕೆರಂಡ ಪತ್ರೇಷು ಆಹೃತಾನಾಂ ಸಮರ್ಪಣಂ|ನಿರ್ಗಂಧ ಕುಸುಮಾನಾಂ ಚ ತುಲಸೀರಹಿತಾರ್ಚನಂ|| ||16| ಲೋಕವಾರ್ತಾಂ-ಪದನ್ ವಿಷ್ಣೋಃ ನಿರ್ಮಾಲಸ್ಯ ವಿಸರ್ಜನಂ ಅರ್ಚನೇ ವರ್ಜನಂ ಪಟ್ಕ ಮುದ್ರಾಣಾಂ ಮುನಿಸತ್ತಮ||17 || ಪರಂತ ತ್ವೈಲಧೀಪಶ್ಚ ಪಂಚ ಸಂಸ್ಕಾರ ವರ್ಜನಂ ಭೂತ್ವಾ ಶೂನ್ಯಲಲಾಟಶ್ಚ ದೇವತಾಯಾಃ ಪ್ರಪೂಜನಂ || ಸಾಮ್ಯೇನ ಶಂಕರಾದ್ಯೈಶ್ಚ ಪೂಜಾ ವಾ ಸಮಕಾಲತ: ತುಲಸೀಪದ್ಮಾಕ್ಷಮಾಲಾನಾಂ ತಥಾ ಕಂಠೇತ್ವ ಧಾರಣಂ||ಉತ್ತರೀಯ ಪರಿತ್ಯಾಗಃ ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಿವರ್ಜನಂ| ಅಕಚ್ಛಪುಚ್ಛಕಚ್ಛೋ ವಾ ದೇವತಾಯಾಃ ಪ್ರಪೂಜನಂ|20|ಪಾಷಂಡೀನಾಂ ಚ ಸಂಸರ್ಗೋ ದುಃಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಏವ ಚ | ಪರಸ್ತುತೀನಾಂ ಶ್ರವಣಂ ನರಸ್ತುತ್ಯಾ ಚ ಜೀವನಂ|21|| ಪೂಜ್ಯಸ್ತುತಿ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸವರ್ಜನಂ | ಶ್ರವಣಂ

ವಿಷ್ಣುನಿಂದಾಯಾ ಗುಣನಿಂದಾಶ್ರುತಿಸ್ತಥಾ ॥ 22 ॥ ಸತ್ಪುರುಷನಿಂದಾ ಶ್ರವಣಂ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾಪಿ ನಾರದ ದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಾ ಸಮಯೇ ಬಾಲಾನಾಂ ಲಾಲನಂ ತಥಾ॥23 ವ್ಯಾಸಂಗೋ ದೇವತಾರ್ಚಾಯಾಂ ಕೇಶಾದೀನಾಂ ವಿಸರ್ಜನಂ। ಆಜ್ಯಾಭಿಘಾರಹೀನಸ್ಯ, ನೈವೇದ್ಯಸ್ಯ ಸಮರ್ಪಣಂ ॥ 24 ॥ ಆಲಸ್ಯಾದೇವಪೂಜಾ ಚ ತುಚ್ಛೀಕೃತ್ಯ ತಥಾವಿಭೋ।ಮಲಂ ಬಧ್ವಾ ದೇವಪೂಜಾ ಜೀರ್ಣಾನ್ನೇನಾರ್ಚಿತಂ ವಿಭೋ 25।ದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಾಸಮಯೇ ವಿದಿತ್ವಾಗಮನಂ ಸತಾಂ। ಅನುಭ್ಯುತ್ಥಾನ ಮಾರ್ಯಾಣಾಂ ಪರಿತ್ಯಾಗಶ್ಚ ಕರ್ಮಣಾಂ 26। ಶಟತ್ವಾಚ್ಛ್ರವಣಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಕಥಾಯಾಃ ಪುರುಷರ್ಷಭ । ಪುರಾಣ ಶೃತಿ ಸಮಯೇ ತಾಂಬೂಲಾದೇಶ್ಚ ಚರ್ವಣಂ।27। ಗುರೋಸ್ಸಮಾಸ ನಾರೂಢಃ ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಂ ತಥಾ। ಅಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪುರಾಣಸ್ಯ ಶ್ರವಣಂ ಕಥನಂ ತಥಾ।28। ದಿನಾ ಪನಯನಂ ಲೋಕ ವಾರ್ತಯಾ ಗೃಹಚಿಂತಾಯಾ ನಮಸ್ಕಾರಾತ್ಪರಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ಧೂಳಿ ಧೂತಾ ವಧೂಸನಾ।29। ಆರ್ದ್ರವಸ್ತ್ರೇಣ ದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಾಯಾಂ ಕರಣಂ ತಥಾ ಏಕಾದಶೀ ಪರಿತ್ಯಾಗಃ ಪರ್ವ ಮೈಥುನ ಮೇವ ಚ।ಪುಂ ಸೂಕ್ತಮಪಠಿತ್ವಾ ಚದೇವಪೂಜಾಸಮಾಪನಂ ಆದಾವಂತೇ ಚ ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನಾಂ ಪಾಠವಿವರ್ಜಿತಂ । ಅಹುತ್ವಾವಾಪ್ಯದತ್ವಾ ವಾ ಭೋಜನಂ ಮುನಿಸತ್ತಮ।ಪುಣ್ಯಕಾಲಾತಿಶಯಿತದೇವಪೂಜಾ ಸಮರ್ಪಣಂ ಭೋಗೇ ನಿವೇದಿತಾ ನ್ನಸ್ಯಹ್ಯನ್ನ ದೇವಾರ್ಪಿತಸ್ಯ ಚ । ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚಸ್ಥಾನರಹಿತೋ ಗ್ರಾಮವಾಸಶ್ಚ ಪಂಡಿತಃ।ಸತ್ಸಂಗಮ ವಿಹೀನೇಚವಿಷ್ಣ್ವಸ್ತ್ರನಾಮಧಾರಣಂ ನಿತ್ಯಂ ಸಕಾಮಪೂಜಾ ಚದೇವೋಪಕರಣೈಸ್ತಥಾ। 34 । ಸಂಸಾರಯಾತ್ರಾ ಕರಣಂ ತಥಾ ವೈ ದೇವಮಂದಿರೇ। ಶಯನೇ ಮಿಥುನೀ ಭಾವ ಶಂಖ ವರ್ಜಿತಪೂಜನಂ । 35 । ದೇವತಾಭಿಮುಖಃ ಪಾದಪ್ರಸಾದೋ ಮುನಿಸತ್ತಮ ಅವೃಂದಾವನ ಗೇಹೆ ಚ ವಾಸೋ ವ್ರತವ್ಯತಿಕ್ರಮಃ । ತುಲಾ ಮಕರ ಮೇಷೇಷು ಪ್ರಾತಃ ಸ್ನಾನ ವಿವರ್ಜಿತಂ । ಪೂಜಾಂತೇ ದೇವದೇವಸ್ಯ ಮುಖವಸ್ತ್ರಾಸಮರ್ಪಣಂ ॥ 36 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಪರ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಠನಂ ತ್ವಿತಿ ನಾರದ ॥ ಅಪರಾಧ ಶತಂ ಹ್ಯೇತಸ್ಮ ಹೋನರ್ಥಸ್ಯ ಸಾಧನಂ ॥ 37 ॥ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಪುಂಸಾ ಪರಿತ್ಯಾಜ್ಯಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರೀತಿಮಿಹೇಚ್ಛತಾ ॥ ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾತಿ ವಿಷ್ಣೋರ್ಮಾರ್ಗಂ ನ ಪಶ್ಯತಿ ॥ 38 ॥ ಶತಾಪರಾಧ ಮಧ್ಯಾಯಂ ಯೋ ವಾ ಪಠತಿ ನಿತ್ಯಶಃ । ತಸ್ಯಾಪರಾಧಶತಕಂ ಸಹಾತೇ ವಿಷ್ಣು ರವ್ಯಯಃ ॥ 39 ॥ ವಿಷ್ಣೋರ್ನಾಮ ಸಹಸ್ರಂ ತು ಯೋವಾ ಪಠತಿ ನಿತ್ಯಶಃ । ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯ ಫಲಂ ಧತ್ತೇ ಪಠತಸ್ತು ದಯಾ ನಿಧಿಃ ॥ 40 ॥ ಇತಿ ಗರುಡ ಪುರಾಣೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾರದ ಸಂವಾದೆ ಶತಾಪರಾಧ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಪರಾಧ ಸ್ತೋತ್ರಂ ॥ ಧರಣ್ಯುವಾಚ ।

ಅಪರಾಧ ಶತಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದೇವಾರ್ಚನ ವಿಧೌ ಸದಾ । ವರ್ಜನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ದೇವಾರ್ಚನ ಕರ್ತೃಃ ಸರ್ವೈಃ ॥ 1॥ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ತತ್ರ ಮುಖ್ಯಾಯೇ ವರಾಹೇ

ವಿಷ್ಣು ನೋದಿತಾಃ । ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಕೃಪಯಾ ವದ ಮೇ ಪ್ರಭೋ ॥ 2 ॥ ಶ್ರೀವರಾಹ ಉವಾಚ॥ ತಿರ್ಯಕ್ ಪುಂಡ್ರಧರೋ ಭೂತ್ವಾ ಽಕೃತ್ವಾ ವೈ ದಂತ ಧಾವನಂ । ಯಾಚಿತೈಃ ಪತ್ರಪುಷ್ಪಾದ್ಯೈಃ ಕರೋತಿ ಚ ಮಮಾರ್ಚನಂ ॥ 3 ॥ ಅಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತ ಪಾದೋ ಯಃ ಪ್ರವಿಶೇನ್ಮಮ ಮಂದಿರಂ । ಮಮ ದೃಷ್ಟೇರಭಿ ಮುಖಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಚರ್ವಯೇತ್ತು ಯಃ ॥4 ॥ ಕೌಸುಂಭ ಶಾಕಂ ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ಭಕ್ಷಯೇನ್ಮಮ ಸೇವಕಃ । ಧುರ್ವಾರಕಕಶಲಾಶೋತ್ಥೈಃ ಪುಷ್ಪೈಃ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಮಾರ್ಚನಂ ॥ 5 ॥ ಮಹಾರ್ಚಾಮಾಸುರೇ ಕಾಲೇ ಯಃ ಕರೋತಿ ವಿಮೂಢಧೀಃ ॥ ಅವೈಷ್ಣವೈಶ್ಚ ಪಕ್ವಾನ್ನಂ ಯೋ ಮಹ್ಯಂ ನಿವೇದಯೇತ್ ॥ 6 ॥ ಗುರೂಣಾಂ ಸಂನಿಧೌ ಮರ್ತ್ಯೋ ಮತ್ಪೂಜಾಂ ವಿದಧಾತಿ ಯಃ ಅಧೃತಂ ಗುಗ್ಗುಲಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ಮತ್ಪುರೋ ವಿದಹೇಚ್ಚ ಯಃ ॥ 7 ॥ ಕೇವಲೇನ ಘೃತೇನೈವ ಧೂಪಯೇನ್ಮಾಂ ವಿಮೂಢಧೀಃ । ವಸ್ತ್ರಾಸ್ಯ ಪಾಣಿ ಘಾತೇನ ಧೂಪಂ ಚ ವಿನಿವೇದಯೇತ್ ॥ 8 ॥ ಅವೈಷ್ಣವೇಷು ಮತ್ಪೂಜಾಂ ವಿದಧಾತಿ ಯಃ। ವಾಮಹಸ್ತೇನ ಪಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ನಾಪಯೇತ್ ಮೂಢಧೀಃ ॥ 9॥ ದಿನಾಂತರಿತ ಪಕ್ವಾನ್ನಂ ಯೋ ಮಹ್ಯಂ ವಿನಿವೇದಯೇತ್ । ಅವಘ್ರಾತಂ ಚ ಪಕ್ವಾನ್ನಂ ಯೋ ಮಹ್ಯಂ ವಿನಿವೇದಯೇತ್ ॥ 10 ॥ ನೀಲರಂಜಿತವಸ್ತ್ರಂ ಯೋ ಮಹ್ಯಂ ವಿನಿವೇದಯೇತ್ । ನವಮಕ್ಷಾಲಿತಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಜೀರ್ಣಂ ಯೋ ಮೇ ನಿವೇದಯೇತ್ । 11 । ನಖೋದಕೇನ ಸ್ನಪನಂ ಕುರುತೇ ಮಮ ಮಾನುಷಃ । ಅವರೌಸಂ ಧರ್ಮಲಿಪ್ತಾಂಗೋ ಮತ್ಪೂಜಾಂ ಚ ಕರೋತಿ ಯಃ ॥ 12 ॥ ವಾತಮೂತ್ರ ನಿರೋಧೇನ ಮತ್ಪೂಜಾಂ ಕುರುತೇ ನರಃ । ನಾತಮನಾಚಮ್ಯ ಹ್ಯರ್ಚಾಂ ಪ್ರಾವೃತ ಕಂಬಲಃ । 13 । ಪೀಠಾಸನೋ ಯಃ ಪೂಜಯೇದ್ವಾ ನಿರಾಸನಃ । ಮೃನ್ಮಯೇ ಧೂಪಪಾತ್ರಂ ಚ ದೀಪಂ ಚ ಕುರುತೇ ಜನಃ।14 । ಮತ್ಪೂಜಕೋ ನ ಕುರುತೇ ತಂತು ಪೂಜಾಂ ಚ ದಾಮನೀಂ। ಮತ್ಪೂಜಕಃ ಶಿವಂ ದ್ವೇಷ್ಟಿ ಶೈವೋ ಮಾಂ ದ್ವಿಷತೇ ಚ ಯಃ । 15 । ಭೂತಾಸ್ತ್ವವಾಖ್ಯಾನ ಕುರುತೇ ನಕ್ತಂ ಚ ಹರಿವಾಸರಂ। ಪರಸ್ಯ ಪರಿಧಾನೀಯಂ ಪರಿಧಾಯಾರ್ಚಯೇತ್ತು ಮಾಂ । 16 ॥ ಅಪೂಜಯಿತ್ವಾ ವಿಘ್ನೇಶಮಸಂಭಾವ್ಯ ಕಪಾಲಿನಂ। ಕೃದ್ಧೋ ಯತ್ಕುರುತೇ ಕರ್ಮ ತ್ರಿಕಾಲಾರ್ಚನವಿಘ್ನಕೃತ್ ॥ 17 । ಅಂಧಕಾರೇ ಸ್ಪೃಶೇನ್ಮಾಂ ಯಃ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಚ ರಜಸ್ವಲಾಂ । ಕುಸುಭೈ ರಂಡತೈಲೇನ ದೀಪಂ ಮಹ್ಯಂ ನಿವೇದಯೇತ್ । 18 । ಮತ್ಪೂಜಕೇನ ಕುರುತೇ ತಂತ್ರಸಾರೇಣ ಚಾರ್ಚನಂ । 19 ॥ ಮಹಾಪರಾಧಾನ್ ಜಾನೀಹಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶನ್ನಕ್ಷಮಾಪಿತಾನ್। ಏಕಾದಶ್ಯಾಂ ಜಾಗರೇ ಯಃ ಪಠೇನ್ನಾಮ ಸಹಸ್ರಕಂ । ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ಷಮತೇ ತಸ್ಯ ಕೇಶವಃ। ಇತಿ ವರಾಹ ಪುರಾಣೇ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಪರಾಧ ಸ್ತೋತ್ರಂ ।

ಈಶವಾಸ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ :– ಶ್ರೀ ಈಶಾ ವಾಸ್ಯಮಿದ ಗುಂ ಸರ್ವಂ ಯತ್ಕಿಂಚ ಜಗತ್ಯಾಂ ಜಗತ್। ತೇನ ತ್ಯಕ್ತೇನ ಭುಂಜೀಥಾ ಮಾ ಗೃಧಃ ಕಸ್ಯ ಸ್ವಿದ್ಧನಂ॥ ಕುರ್ವನ್ನೇವೇಹ ಕರ್ಮಾಣಿ ಜಿಜೀವಿಷೇಚ್ಛತ ಗುಂ ಸಮಾಃ । ಏವಂ ತ್ವಯಿನಾನ್ಯ ಥೇತೋಽಸ್ತಿ ನ ಕರ್ಮ ಲಿಪ್ಯತೇ ನರೇ। ಅಸುರ್ಯಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾ ಅಂಧೇನ ತಮಸಾವೃತಾಃ । ತಾ ಗುಂಸ್ತೇ ಪ್ರೇತ್ಯಾಭಿಗಚ್ಛಂತಿ ಯೇ ಕೇ ಚಾತ್ಮಹನೋ ಜನಾಃ ॥ ಅನೇಜದೇಕಂ ಮನಸೋ ಜವೀಯೋ ನೈನದ್ದೇವಾ ಆಪ್ನುವನ್ ಪೂರ್ವಮರ್ಷತ್ ॥ ತಧ್ಧಾವತೋಽನ್ಯಾನ ತ್ಯೇತಿ ತಿಷ್ಟತ್ತಸ್ಮಿನ್ನಪೋ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ದಧಾತಿ । ತದೇಜತಿ ತನ್ನೈಜತಿ ತದ್ದೂರೇ ತದ್ವಂತಿಕೇ । ತದಂತರಸ್ಯ ಸರ್ವಸ್ಯ ಯದು ಸರ್ವಸ್ಯಾಸ್ಯ ಬಾಹ್ಯತಃ ಯಸ್ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನ್ಯಾತ್ಮನ್ಯೇ ವಾನುಪಶ್ಯತಿ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಚಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ನ ವಿಜುಗುಪ್ಸತೇ॥ ಯಸ್ಮಿನ್ಸ ರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನ್ಯಾತ್ಮೈವಾಭೂದ್ವಿಜಾನತಃತತ್ರ ಕೋ ಮೋಹಃ ಕಃಶೋಕ ಏಕ ತ್ವಮನುಪಶ್ಯತಃ ಸಪರ್ಯಗಾಚ್ಚುಕ್ರ ಮಕಾಯಮವ್ರಣ ಮಸ್ನಾವಿರಗುಂಶುದ್ಧಮ ಪಾಪವಿದ್ಧಂ ಕವಿರ್ಮನೀಷೀಪರಿಭೂಃ ಸ್ವಯಂಭೂರ್ಯಾಥಾತಥ್ಯತೋರ್ಥಾನ್ವ್ಯ ದಧಾಚ್ಛಾಶ್ವತೀಭ್ಯ ಸಮಾಭ್ಯಃ ಅಂಧಂ ತಮಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯೇ ವಿದ್ಯಾಮುಪಾಸತೇ ತತೋ ಭೂಯ ಇವ ತೇ ತಮೋ ಯ ಉ ವಿದ್ಯಾಯಾಗುಂ ರತಾಃ ಅನ್ಯದೇವಾಹು ರ್ವಿದ್ಯಯಾನ್ಯದಾಹುರವಿದ್ಯಯಾ ಇತಿ ಶುಶ್ರುಮಧೀರಾಣಾಂ ಯೇನಸ್ತದ್ವಿಚಚಕ್ಷಿರೇ ವಿದ್ಯಾಂ ಚಾವಿದ್ಯಾಂ ಚ ಯಸ್ತದ್ವೇದೋಭಯಗುಂ ಸ ಹ ಅವಿದ್ಯಯಾ ಮೃತ್ಯುಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಯಾ ಮೃತಮಶ್ನುತೇಅಂಧಂ ತಮಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯೇ ಸಂಭೂತಿಮು ಪಾಸತೇ ತತೋಭೂಯ ಇವ ತೇ ತಮೋ ಯ ಉ ಸಂಭೂತ್ಯಾಗುಂರತಾಃ॥ಅನ್ಯದೇ ವಾಹು; ಸಂಭವಾದನ್ಯದಾಹುರ ಸಂಭವಾತ್ । ಇತಿ ಶುಶ್ರುಮ ಧೀರಾಣಾಂ ಯೆ ನಸ್ತದ್ವಿಚಚಕ್ಷಿರೇ॥ ಸಂಭೂತಿಂಚ ವಿನಾಶಂ ಚ ಯಸ್ತದ್ವೇದೋ ಭಯ ಗುಂ ಸಹ ವಿನಾಶೇ ನ ಮೃತ್ಯುಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ಸಂಭೂತ್ಯಾಮೃತಮಶ್ನುತೇ ಹಿರಣ್ಮಯೇನ ಪಾತ್ರೇ ಣ ಸತ್ಯಸ್ಯಾಪಿಹಿತಂ ಮುಖಂ ತತ್ವಂ ಪೂಷನ್ನಪಾವೃಣು ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ದೃಷ್ಟ ಯೇ ಪೂಷನ್ನೇಕರ್ಷೇ ಯಮ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ವ್ಯೂಹ ರಶ್ಮೀನ್ಸ ಮೂಹ ತೇಜೋ ಯತ್ತೇರೂಪಂ ಕಲ್ಯಾಣತಮಂ ತತ್ತೇ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಯೋಸಾವಸೌ ಪುರುಷ ಸೋಹಮಸ್ಮಿ । ವಾಯುರನಿಲಮಮೃತ ಮಥೇದಂ ಭಸ್ಮಾಂತ ಗುಂ ಶರೀರಂ ಓಂ ಕ್ರತೋ ಸ್ಮರ ಕೃತಗುಂ ಸ್ಮರ ಕ್ರತೋಽಸ್ಮರ ಕೃತಗುಂ ಸ್ಮರ ಅಗ್ನೇನಯ ಸುಪಥಾರಾ ಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್ ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಯುಯೋಧ್ಯಸ್ಮಜ್ಜು ಹುರಾ ಣಮೇನೋ ಭೂಯಿಷ್ಟಾಂ ತೇ ನಮಉಕ್ತಿಂ ವಿಧೇಮ॥23॥ ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಉಪ ನಿಷತ್ ॥

ಅಥ ಭಗವದ್ಗೀತಾಃ (ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯಃ) ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ ॥ ಓಂ ಊರ್ಧ್ವ ಮೂಲ ಮಧಃ ಶಾಖ ಮಶ್ವತ್ಥಂ ಪ್ರಾಹುರವ್ಯಯಂ । ಛಂದಾಂಸಿ

ಯಸ್ಯ ಪರ್ಣಾನಿ ಯಸ್ತಂ ವೇದ ಸ ವೇದವಿತ್ ॥ ಅಧಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಸೃತಾಸ್ತಸ್ಯ ಶಾಖಾ ಗುಣ ಪ್ರವೃದ್ಧಾ ವಿಷಯ ಪ್ರವಾಲಾಃ । ಅಧಶ್ಚ ಮೂಲಾನ್ಯನು ಸಂತ ತಾನಿ ಕರ್ಮಾನು ಬಂಧೀನಿ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕೇ ॥ ನ ರೂಪ ಮಸ್ಯೇಹ ತಥೋಪ ಲಭ್ಯತೇ ನಾಂತೋ ನ ಚಾದಿರ್ನ ಚ ಸಂಪ್ರತಿಷ್ಠಾ । ಅಶ್ವತ್ಥಮೂಲಂ ಸುವಿರೂಢ ಮೂಲ ಮಸಂಗ ಶಸ್ತ್ರೇಣ ದೃಢೇನ ಛಿತ್ವಾ ॥ ತತಃ ಪದಂ ತತ್ಪರಿಮಾರ್ಗಿತವ್ಯಂ ಯಸ್ಮಿನ್ ಗತಾ ನ ನಿವರ್ತಂತಿ ಭೂಯಃ । ತಮೇವ ಚಾದ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಯತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿ: ಪ್ರಸೃತಾ ಪುರಾಣೀ ॥ ನಿರ್ಮಾನಮೋಹಾ ಜಿತ ಸಂಘದೋಷಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ನಿತ್ಯಾ ವಿನಿವೃತ್ತ ಕಾಮಾಃ । ದ್ವಂದ್ವೈರ್ವಿಮುಕ್ತಾ: ಸುಖ ದುಃಖ ಸಂಜ್ಞೈರ್ಗಚ್ಛಂತಿಮೂಢಾಃ ಪದಮವ್ಯಯಂ ತತ್ ॥ ನತದ್ಭಾಸಯತೇ ಸೂರ್ಯೋ ನ ಶಶಾಂಕೋ ನ ಪಾವಕಃ । ಯದ್ಗತ್ವಾನ ನಿವರ್ತಂತೇ ತದ್ಧಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ ॥ ಮಮೈವಾಂಶೋ ಜೀವಲೋಕೇ ಜೀವಭೂತಃ ಸನಾತನಃ । ಮನಃ ಷಷ್ಠಾನೀಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ಥಾನಿ ಕರ್ಷತಿ॥ ಶರೀರಂ ಯದವಾಪ್ನೋತಿ ಯಚ್ಚಾಪ್ಯುತ್ಕ್ರಾಮತೀಶ್ವರಃ । ಗೃಹೀತ್ವೈತಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ವಾಯುರ್ಗಂಧಾನಿವಾಶಯಾತ್ ॥ ಶ್ರೋತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಃ ಸ್ಪರ್ಶನಂ ಚ ರಸನಂ ಘ್ರಾಣ ಮೇವ ಚ । ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಮನಶ್ಚಾಯಂ ವಿಷಯಾನುಪಸೇವತೇ ॥ ಉತ್ಕ್ರಾಮಂತಂ ಸ್ಥಿತಂ ವಾಪಿ ಭುಂಜಾನಂ ವಾ ಗುಣಾನ್ವಿತಂ । ವಿಮೂಢಾ ನಾನು ಪಶ್ಯಂತಿ ಪಶ್ಯಂತಿ ಜ್ಞಾನ ಚಕ್ಷುಷಃ ॥ ಯತಂತೋ ಯೋಗಿ ನಶ್ಚೈನಂ ಪಶ್ಯಂತ್ಯಾತ್ಮನ್ಯವಸ್ಥಿತಂ । ಯತಂತೋಽಪ್ಯಕೃತಾತ್ಮಾನೋ ನೈನಂ ಪಶ್ಯಂತ್ಯ ಚೇತಸಃ ॥ ಯದಾದಿತ್ಯಗತಂ ತೇಜೋ ಜಗದ್ಭಾಸಯತೇಽಖಿಲಂ । ಯಚ್ಚಂದ್ರಮಸಿ ಯಚ್ಚಾಗ್ನೌ ತತ್ತೇಜೋ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಕಂ ॥ ಗಾಮಾವಿಶ್ಯ ಚ ಭೂತಾನಿ ಧಾರಯಾಮ್ಯಹಮೋಜಸಾ । ಪುಷ್ಣಾಮಿ ಚೌಷಧೀಃ ಸರ್ವಾಃ ಸೋಮೋ ಭೂತ್ವಾ ರಸಾತ್ಮಕಃ ॥ ಅಹಂ ವೈಶ್ವಾನರೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ದೇಹ ಮಾಶ್ರಿತ: । ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಪಚಾಮ್ಯನ್ನಂ ಚತುರ್ವಿಧಂ ॥ ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಾಹಂ ಹೃದಿ ಸಂನಿ ವಿಷ್ಟೋ ಮತ್ತಃ ಸ್ಮೃತಿ ಜ್ಞಾನ ಮಪೋಹನಂ ಚ । ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಹಮೇವವೇದ್ಯೋ ವೇದಾಂತಕೃದ್ವೇದ ವಿದೇವ ಚಾಹಂ ॥ ದ್ವಾವಿಮೌ ಪುರುಷೌ ಲೋಕೇ ಕ್ಷರಶ್ಚಾಕ್ಷರ ಏವ ಚ । ಕ್ಷರಃ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಕೂಟ ಸ್ಥೋಽಕ್ಷರ ಉಚ್ಯತೇ ॥ ಉತ್ತಮಃ ಪುರುಷಸ್ತ್ವನ್ಯಃ ಪರಮಾತ್ಮೇ ತ್ಯುದಾಹೃತಃ । ಯೋ ಲೋಕತ್ರಯ ಮಾವಿಶ್ಯ ಬಿಭರ್ತ್ಯ ವ್ಯಯ ಈಶ್ವರಃ॥ ಯಸ್ಮಾತ್ ಕ್ಷರಮತೀತೋಽಹಮಕ್ಷರಾದಪಿ ಚೋತ್ತಮಃ । ಅತೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ ವೇದೇ ಚ ಪ್ರಥಿತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ ಯೋ ಮಾ ಮೇ ವಮಸಂಮೂಢೋ ಜಾನಾತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ಸ ಸರ್ವ ವಿದ್ಭಜತಿ ಮಾಂ ಸರ್ವ ಭಾವೇನ ಭಾರತ ॥ ಇತಿ ಗುಹ್ಯ ತಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿದ ಮುಕ್ತಂ ಮಯಾನಘ । ಏತದ್ಬುದ್ಧ್ವಾ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಸ್ಯಾತ್ ಕೃತಕೃತ್ಯಶ್ಚ ಭಾರತ ॥ ಇತಿ ಪುರಾಣ ಪುರುಷಯೋಗಃ

ನಾಮ ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಗೀತವಾದ್ಯಾದ್ಯಭಾವೇಽಪಿ ಮಮನಾಮ ಸಹಸ್ರಕಂ ಸ್ತವರಾಜಂ-ತಥಾ ಪುತ್ರ ಗಜೇಂ ಪ್ರಸ್ಯ ಚ ಮೋಕ್ಷಣಂ (ಗಜೇಂದ್ರ ಮೋಕ್ಷ)ಅನುಸ್ಮೃತಿಶ್ಚ ಗೀತಾಚಸ್ತವಸಂ ಪಂಚಕಮ ಸ್ಮೃತಂ | ಪಂಚಸ್ತವಂ ಮಹಾಭಾಗ ಮಮ ಪ್ರೀತಿಕರಂ ಪರಂ|| ಮಹಾ ರಾಜೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಂ ಚಾಮರ, ದರ್ಪಣ(ಕನ್ನಡಿ) ಛತ್ರ(ಛತ್ರಿ) ವಾಹನಾದಿ(ವಾಹನಗಳು ಗೀತವಾದಿತ್ರ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂಲಮಂತ್ರ ಸಹಿತ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ಮಹಾರಾಜೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ||

ಶಂಖ ಭ್ರಮಣಂ:-ಶಂಖಂ ಶುದ್ಧ ತೋಯೇನಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಶಂಖಾಗ್ರೇ ಶಂಖಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಶಂಖ ಮಧ್ಯೇ ಧೇನು ಮುದ್ರಾಂ ಶಂಖ ಪೃಷ್ಠೇ ಚಕ್ರ ಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಮೂಲೇನ ಅಷ್ಟವಾರಂ ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸ ಪೈಶಾಚ ಪ್ರಮುಖಾನಾಂ ಹಂದ್ರ ಪಾಂ ದೃಷ್ಟಿನಿರಾಸಾಯ ಶಂಖ ಭ್ರಮಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಇಮಾ ಅಪಃ ಶಿ ತಮಾಶುದ್ಧ ಶೀತಲಾಃಸಂತು ಪೂತಾಃಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ|| ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ದೇವಸ್ಯ ಪಾದಾದಿ ಮುಕುಟ ಪರ್ಯಂತಂ ಏಕವಾರಂ ನಾಭ್ಯಾದಿ ಮುಕುಟ ಪರ್ಯಂತಂ ದ್ವಿತೀಯ ವಾರಂ

ತಥಾ ಹೃದಯಾದಿ ಮುಕುಟ ಪರ್ಯಂತಂ ತೃತೀಯ ವಾರಂ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯೇನ, ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ತದುದಕಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ(ಪುನಃ ನೀರಾಜನಂ ಕಾರ್ಯಂ) ಶುದ್ಧ ವಾದ ನೀರನ್ನು ಶಂಖದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಶಂಖಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಶಂಖಮಧ್ಯೆ ಧೇನುಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಶಂಖ ಪೃಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇಮಾಃ ಆಪಃ ಶಿವ ತಮಾ ಇಸಾಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭೇಷಜೀ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಶಂಖದಲ್ಲಿನನೀರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಮೂಲಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಎಂಟುಸಲ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ದೇವರನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಪಾದದಿಂದ ಮುಕುಟದವರೆಗೂ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನಾಭ್ಯಾದಿ ಮುಕುಟ ಪರ್ಯಂತವರೆಗೂ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೃದಯಾದಿ ಮುಕುಟ ಪರ್ಯಂತ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೀಗೆ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾರವಾಗಿ ಇಳೀತೆಗೆದು ಆಶಂಖದ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದೇ ಶಂಖೋದಕ ಅಥವಾ ಶಂಖ ತೀರ್ಥವೆನ್ನುವರು.

ಶಂಖೋದಕದ ಮಹಿಮೆ ಹೀಗಿದೆ:-ಶಂಖ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ ತೋಯಂ ಭ್ರಾಮಿತಂ ಕೇಶವೋಪರಿ ಅಂಗಲಗ್ನಂಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ವ್ಯಪೋಹತಿ ಶಂಖೋದಕ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ. ಶ್ರೀ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರು ರಂಗಣ್ಣ ಧಾಪಾಣ್ಣರೆಂಬುವರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು ಶ್ರೀ ಪೀರನರಸಿಂಹರಾಯನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇತಿ

ತತ್ರೈಕಂ ವರ್ತಿಭಿಃ ದ್ವಿತೀಯಂ ಶಂಖೋದಕೇನ ತತಶ್ಚ ಸಜಲಂ ಶಂಖಂ

ಭಗವನ್ಮಸ್ತ ಕೋಪರಿ ಬಿಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ಕುರ್ವಿತ ಪುನಃ ನೀರಾಜನಂ ವಿಭೋಃ ಏಕಂತು ವರ್ತಿಕೈಃ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶಂಖೇನ ತು ದ್ವಿತೀಯಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಮುಪ ಚಾರೇಷು ಮಧ್ಯೇ ಹಸ್ತಂ ತು ಕ್ಷಾಲಯೇತ್॥ಆರೋಪಯೇತ್‌ತತೋವಸ್ನಿಂ ಹೃತ್ಪದ್ಮೇ ಮೂಲಮಂತ್ರತಃ ಪ್ರತಾಪ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ ಹಸ್ತಂ ಮುಖೇನಾ ಕೃಷ್ಯ ವಾಯುನಾ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತೇ; ಅನುಯಾಗವನ್ಹೀ ಆಕೃಷ್ಯ ಸ್ವಹೃದಯೇ ಆರೋಪಕಾರ್ಯಃ ಸುಖೇನವಾಯುನಾ ಆಕೃಷ್ಯ ಮುಖವಾಯುದ್ವಾರಾ ಅಂತರ್ನೀತ್ವಾ ಆರೋಪಯೇತ್॥ ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಅಗ್ನಿ ಅಂತರ್ಗತ ಪರಶುರಾಮನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನೆಂದು ಅನು ಸಂಧಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮಂತ್ರಃ– ಸ್ವ ದೃಷ್ಟಂ ಸೂಕ್ತಮಖಿಲಂ ಕಾಮದಂ ಹರಿತುಷ್ಟಿದಂ। ವಾಚೋಽಂಭೃಣ್ಯಾಃ ಶ್ರೀಯೋಽಂಗಾನಿ ಶ್ರೀರ್ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮಂದಿರಾ ರಮಾ ಕೌಶೇಯ ಪೀತವಸನಾ ಮರವಿಂದನೇ ತ್ರಾಂ ಪದ್ಮ ದ್ವಯಾ ಭಯವರೋದ್ಯತ ಪದ್ಮ ಹಸ್ತಾಂ ಉದ್ಯಚ್ಛತಾರ್ಕ ಸದೃಶೀಂ ಪರಮಾಂಕ ಸಂಸ್ಥಾಂ ಧ್ಯಾಯೇ ದ್ವಿಧೀಶಸುತ ಪಾದ ಯುಗಾಂ ಜನಿತ್ರೀಂ ॥

ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣ ಮಂತ್ರಃ –ಬಳಾದ್ಯಂ ಭೃಗುಣಾ ದೃಷ್ಟಂ ಪ್ರಾಣಾಗ್ನೇಃ ಸೂಕ್ತ ಮುಚ್ಯತೇ । ಪ್ರಾಣಾದ್ಯೈಃ ಪಂಚಭಿಸ್ತಸ್ಯಾ ಪ್ಯಂಗಾನ್ಯುಕ್ತಾನಿ ಸೂರಿಭಿಃ ಉದ್ಯದ್ರವಿಪ್ರಕರ ಸನ್ನಿಭ ಮಚ್ಯುತಾಂಕೇ । ಸ್ವಾಸೀನ ಮಸ್ಯ ನುತಿ ನಿತ್ಯವಚಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ॥ ಧ್ಯಾಯೇದ್ಗದಾಭಯಕರಂ ಸುಕೃತಾಂಜಲಿ ತಂ ಪ್ರಾಣಂ ಯಥೇಷ್ಟ ತನು ಮುನ್ನತ ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಂ ॥

ಶೇಷ ಮಂತ್ರಃ-- ಸ್ವಯ ಮುದ್ದೇಶ ನತ್ಯಂತಃ ಪೂರ್ವ ಪೂರ್ವಃ ಷಡಕ್ಷರಃ ಸನತ್ಕುಮಾರ ದೃಷ್ಟೋಽಯಂ ಮನುಃ ಶೇಷಸ್ಯ ಕಾಮದಃ ॥ ದಧಾನೋ ಹಲಸೌನಂದೌ ಶ್ವೇತವರ್ಣಃ ಕೃತಾಂ ಜಲಿಃ । ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧಾದ್ವಿತೀಯ ಕರ್ಣ ಭೂಷಃ ಪ್ರಿಯಾ ಯುತಃ । ವನಮಾಲೀ ನೀಲವಾಸಾ ಧ್ಯೇಯೋ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಪೃಷ್ಠತಃ ॥

ಗರುಡ ಮಂತ್ರಃ – ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಪಕ್ಷಿತಾರೌ ಚ ಸ್ವಾಹಾಂತೋ ಗಾರುಡೋ ಮನುಃ । ಕಾಶ್ಯಪೋಸ್ಯ ಮುನಿಶ್ಛಂದೋಯಃ ಸುಧಾಪೂರ್ಣಂ ಹಿರಣ್ಮಯಂ ॥ ದಧಾನ; ಕುಂಭ ಮಭಯಂ ಪೀತ ಶುಕ್ಲಾರುಣೋ ಹರಿ; । ಕೃಷ್ಣಶ್ಚಾಜಾನುತೋ ನಾಭೇಃ ಕಂಠಾತ್ ಕಾದಂತ ಏವ ಚ । ಪ್ರಿಯಾಯುಕ್ ಪುರತೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪಕ್ಷ ತುಂಡ ಸಮನ್ವಿತಃ । ಜಂಗಮಸ್ಥಾವರ ವಿಷ ಹೃದಯಂ ಸರ್ವ ಕಾಮದಃ ॥

ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭೀಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಶಂಖ(ರಮಾ) ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣದೇವರು, ಶೇಷ, ಗರುಡ ದೇವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು,

ಪರಮಾತ್ಮನ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕಾದ ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾವುವೆಂದರೆ ;—ಪ್ರಾಣ ದೇವರು ಶೇಷ ದೇವರು, ಗರುಡ ದೇವರು ಮಾತ್ರ : ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚ ಪುರತೋ ನೈವ ಹ್ಯನ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಯಜೇತ್ । ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಹನೂಮಂತಂ ಶೇಷಂ ಗರುಡ ಮೇವ ಚ। ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮನಸಾ ಚಿಂತನ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾತ್ರಾಂತರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ಅನ್ಯೇಷಾಂ ಚೈವ ನೈವೇದ್ಯಂ ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ಜಲಂ ಭುಂಜೀತ ಯದಿ ಮೂಢಾತ್ಮಾ ತತ್ತುಲ್ಯಂ ಸುರಯಾಭವೇತ್ ॥ ತತ್ರ ಜಗತ್ ಪ್ರಭುಃ ದೇವದೇವೋ ನಿರ್ದೋಷಃ ಶ್ರೀಶ ವತ್ಸಲಃ । ದೇಪತಾ ಸುತ ದನ್ಯಸ್ಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ವರ್ಜಯೇತ್ ಬುಧಃ ॥ ಪವಿತ್ರಂ ಪವಮಾನಸ್ಯ ಭುಕ್ತಶೇಷಂ ಜಗದ್ಗುರೋಃ । ಭುಂಜೀತ ಭಕ್ತಿ ಭಾವೇನ ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ವಿವರ್ಧನಂ ॥ ವಾಯೂಪ ಭುಕ್ತ ನೈವೇದ್ಯಂ ನ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ಇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ । ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ನಾರಕಾನ್ ಘೋರಾಂಶ್ಚಂಡಾಲೋ ಭುವಿ ಜಾಯತೇ ॥ ಭಗವದನರ್ಪಿತಾಸ್ನಾದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಸ್ವೀಕೃತತ್ವೇನ ತಸ್ಯ ಸರ್ವಥಾ ಆನಿಷೇಧ ತಾಸ್ನಸ ತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯಾ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತ್ಯಾದ್ಯಭಿನರ್ಧಕತ್ವಾದ್ಯ ಯೋಗಾದಿತಿ ಚೇನ್ನ

ಭಗವತ್ಸಮರ್ಪಿತ ಸ್ಯೈವ ಫಲಾದೇಃಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸಮರ್ಪಣಸ್ಯ ಅಂಗೀಕಾರೇಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಮಾತ್ರ ನೈವೇದ್ಯ ತ್ವಾ ಭಾವಸ್ಯಾಭಾವಾತ್ । ಆದೌ ಭಗವತ್ಸಮರ್ಪಿತಮಪಿ ಇತರದೇವತಾ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸರ್ವಥಾಽಗ್ರಾಹ್ಯಮೇವೇತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಃ । ಪಾವನಂ ವಿಷ್ಣು ನೈವೇದ್ಯಂ ಸುಭೋಜ್ಯಂ ಋಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಂ । ಅನ್ಯದೇವಸ ನೈವೇದ್ಯಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಚರೇತ್ ॥ (ಅನ್ಯದೇವಸ್ಯ ॥ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣದೇವಸ್ಯ) ವಿಷ್ಣು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಾಯುದೇವಾನ್ ವಿನಾ ದೇವಾಃ ಶಿವಾದಯಃ । ಅನ್ಯದೇವಾ ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಾಃ ತೇ ಯೇ ವಿಷ್ಣುಪ್ರಿಯಾ ಅಪಿ ॥ ಪರಶುಕ್ಲ ಸ್ಯಾದೇವತ್ವಂ ಸಾಮಾಕಾಂಧಸಾಂ ॥

ರಮಾಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ನಿವೇದನಂ—ಪಾತ್ರೇ ರಮಾದೀನಾಮಾವಾಹ್ಯ ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಕ್ತಸಂಚಕೇನ ರಮಾಭಿಷೇಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಬಳಿತ್ಥಾ ವಾಯುಃಸ್ತುತ್ವಾ ಇತ್ಯಾದಿಮಂತ್ರೈಃಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಭಿಷೇಕಂಕೃತ್ವಾ ರಮಾಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋದೇವಾಸ್ಸನಕಾದ್ಯಾಂ ಶುಕಾದಯ ವಿಷ್ಣೋಸ್ಸಮರ್ಪಿತಮಿದಂ ಸರ್ವೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ವೈಷ್ಣವಾ ವಿಷ್ಣೋಃಪಾದೋದಕಂ ತ್ರಿಸಮರ್ಪ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಗಂಧ ಶ್ರೀ ತುಲಸೀದಳ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟರಮಾಯೈ ಹರಿದ್ರಾಕುಂಕು ಮೈ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಭಗವತಾ ಭುಕ್ತಶೇಷಂ ತೇಧ್ರಾವಿಭಜ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಾರ್ಥಮೇಕಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಭಾಗದ್ವಯ ಮಧ್ಯೇ ಭಗವತಾ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯ ಘ್ರಾತಂ ಭಾಗಂ ರಮಾಯೈ ಸ್ವೀಕರ್ತುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತ್ವಾ ಗಂಡೂಷಂ ದಂತ ಶೋಧಂ ಚ ಪಾದಕ್ಷಾಲನಮೇವ ಚ । ಗಂಡೂಷಂ ದಂತ ಧಾವನಂ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಚ ಸಮರ್ಪ ಆಸ್ವಾದಿತಂ ಹರಿಣಾ ವಿಪುಲೈಃ ಶುಭದ್ರವ್ಯ

ಷ್ಟಿಭಿಃ। ತತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ತ್ರೇನ ತಾರತಮ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ತು॥ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭ್ಯಃ ತೃತೀಯಃ ಭಾಗಂಸ್ವೀಕರ್ತುಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಗಂಡೂಷಾರ್ಥಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಮಂಗಲಾರ್ತಿ ಶೇಷಂ ತೇಷಾಮಂಗೇಷು ನೀರಾಜಯೇತ್ ॥ ರಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಸ್ಸನ ಕಾದ್ಯಾಶ್ಯುಕಾದಯಃ। ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಪ್ರಸಾದೋಯಂ ಸರ್ವೇಗೃಣ್ಣಂತು ವೈಷ್ಣವಾ॥ ತತ್ರ ವಿಶಿಷ್ಯ ಹನುಮನ್ನೈವೇದ್ಯ ವಿಷಯೇ ॥ ರಾಮದೇವಸ್ಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ತವಾ ಗ್ರೇ ಸ್ಥಾಪಿತಂ ಮಯಾ ಗೃಹಾಣ ತ್ವಂ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಆದನಾಘ್ರಾಣದರ್ಶನೈಃ ಪ್ರಾಕೃ ತಸ್ತ್ರ ರಸೋ ದೇಹೇ ವರ್ತತೇ ಮಾಂಸರೂಪಕೈಃ॥ ಅತಸ್ತ್ವಂ ತು ಗೃಹಾಣೇದಂ ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥಮೇವ ಚ ॥

ತನ್ನಿವೇದಿತ ಮನ್ನಾದ್ಯಂ ಭುಂಜೀಯಾನ್ಮುಖ್ಯತೋ ಬುಧಃ ॥ ದೇವ ದೇವ ಯತಃ ಶುದ್ಧೋ ವಾಯು ದೇವೋ ಜಗದ್ಗುರು ಹರಿಪ್ರಿಯ ಸ್ತತೋ ಗ್ರಾಹ್ಯ ಮನ್ನಂ ವಾಯ್ವರ್ಪಿತಂ ಬುಧೈಃ । ಆದೌ ಭಗವತ್ಸಮರ್ಪಿತ ಮಪಿ ಇತರ ದೇವತಾ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸರ್ವಥಾ ಗ್ರಾಹ್ಯ ಮೇ ನೇತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಃ ॥

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ ;-- ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ಕ್ರಮ ;-- ದೇವರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಬರೆಸಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆರ್ತಿಶೇಷವನ್ನು ರಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಶಂಖೋದಕವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ದೇವರತೀರ್ಥವನ್ನು ಮೂರು ಸಲ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ನೈವೇದ್ಯ ಶೇಷವನ್ನು ಪಾತ್ರಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟು "ರಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ರಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಪುಷ್ಕರಾಂತರಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ಅವರವರ ಸ್ವಯೋಗ್ಯ ರಸಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿ ಸಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.

ಅಥಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾ ಸೂಕ್ತಪಾಠಃ

ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ವೈದಿಕ ಸೂಕ್ತಗಳಾದ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ, ಜಿತಂತೇ ಸ್ತೋತ್ರ ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ ಶತಾಪರಾಧ ಸ್ತೋತ್ರ. ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಪರಾಧ ಸ್ತೋತ್ರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸ ಬೇಕು. ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ಮಹಾಫಲವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪಠನ್ನಾಮ ಸಹಸ್ರಂತು ಅಥ ನಾಮ ಚ ಕೇವಲಂ ಏಕಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ಭಕ್ತ್ಯಾದಹೇತ್ಪಾಪಂ ತದಾನ್ಹಿಕಂ। ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೃತಾ, ತೇನ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧ ರಾ ದಿವಸಪ್ರೋದ್ಭವಂ ಪಾಪಂ ಮಮ ತಿಸ್ರಃ ಪದಕ್ಷಿಣಾಃ ॥ ತತ್ ಕ್ಷಣನ್ನಾಶಯು ನ್ನೈವ ಪಾಪಂ ದೇಹೆ ದಶಾನ್ಹಿಕಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಂ ಶತಂ ಯೇನೂ ಕೃತಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ; । ತೇನಷ್ಟಂ ಕತುಭಿಃ ಸರ್ವೈ ಸಮಾಪ್ತಬಹು ದಕ್ಷಿಣೈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಆಸನ್ನಪಸವಾ ನಾರೀ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಂ ಜಲೈರ್ಯಥಾ । ಉಪಂತೀ

ಶನೈರ್ಯಾತಿ ತಥಾಕುರ್ಯಾತ್ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ವಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದಾಂತರ ಗತ್ವಾ ಕರೌ ಚಲನವರ್ಜಿತೌ| ವಾಚಾ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಹೃದಿ ಧ್ಯಾನಂ ಚತುರಂಗಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ|ತಾಶ್ಚ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ: ಚತಸ್ರುಭ್ಯ: ಅಧಿಕಾ: ಏವ ಕಾರ್ಯಾಃ ಪ್ರಣಾಮಾ ನ್ದಂಡವತ್ಕುರಾತ್ ಚತ್ವಾರ್ವಿಂಶತ್ತಥಾಷ್ಟ ಚ| ಷಟ್ತ್ರಿಂಶದ್ವಾ ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ ಷೋಡಶ ದ್ವಾದಶಾಪಿವಾ ಪಂಚಾಧಿಕಾ ಸರ್ವಥೈವ ಪ್ರಣನೋನ್ಮಾ ಮನುಸ್ಮರನ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣದ ಲಕ್ಷಣವೇನು? ಸವ್ಯ ಜಾನು ನಿಧಾಯಾದೌ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಚಸ್ಪೃಶನ್ಭುವಂ। ಜಾನುನಾ ದಕ್ಷಿಣೇನಾಪಿ ಲಲಾಟೇನ ಭುವಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥ ಪತಿತ್ವಾ ದಂಡ ವತ್ಶ್ಚಾನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಂ ತಥಾ| ಉತ್ತಿಷ್ಠೇಚ್ಚ ಪುನರ್ನತ್ವಾ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಚ ಸ್ತುತಿಂ ಪಠನ್ ॥ ಮಮ ಧ್ಯಾನೇನ ಸಂಯುಕ್ತೋ ನಮಸ್ಕಾರ ಇತೀರಿತಃ ॥ ಉರಸಾ ಶಿರಸಾ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಮನಸಾ ವಚಸಾ ತಥಾ | ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಣಾಮೋಷ್ಟಾಂಗ ಈರಿತಃ ॥ ವಸ್ತ್ರೇಣಾ ಚ್ಛಾದ್ಯ ದೇಹಂ ತು ಯಃ ಕುರ್ಯಾನ್ನ ಮನಂ ಮಮ|ಸ ಕುಂಠೀ ಜಾಯತೇ ಜಂತುಸ್ತ್ರಿಷು ಜನ್ಮಸು ವೈದ್ವಿಜ:| ಈ ರೀತಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ದೇವರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಗ್ರೇ ಪೃಷ್ಠೇ ವಾಮ ಭಾಗೇ ಸಮೀಪೇ ಗರ್ಭಮಂದಿರೆ | ಜಪಂ ಹೋಮಂ ನಮಸ್ಕಾರಂ ನೈವ ಕುರ್ಯಾತ್ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ॥ ಅಗ್ರೆ ಮೃತ್ಯು ಮವಾಪ್ನೋತಿ (ಮುಂದೆ ನಮಿಸಿದರೆ ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದುವನು) ಸ್ಮೃತಿಭ್ರಂಶಂ ತು ಪೃಷ್ಠಕೆ ॥ (ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮಿಸಿದರೆ ಸ್ಮೃತಿಭ್ರಂಶವಾಗುವುದು) ವಾಮಭಾಗೇ ಭವೇನ್ನಾಶಃ [ಎಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವನು) ಸರ್ವಕಾಮಸ್ತು ದಕ್ಷಿಣೆ ॥ (ಎಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು) ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾದಿ ಸಮಯೇ ನ ವಸ್ತ್ರಂ ಬಧ್ನೀಯಾತ್ ಇತಿ ಶಾಂಡಿಲ್ಯರ ಮಾತು. ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರಣಾಮೇ ಚ ಪೂಜಾಯಾಂ ಭೋಜನೇ ಜಪೇ | ಆಶ್ವಲಾಯನ ಶಾಖೀಯ ಸ್ತಥಾ ಸ್ನಾನೇ ಚ ಸುವ್ರತಃ | ನ ಕಟ್ಯಾದ್ಧೃತ ವಸ್ತ್ರಸ್ಯಾದ್ದರ್ಶನೇ ಗುರು—ದೇವಯೋಃ। ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರ ಪೂಜಾ, ಭೋಜನ, ಜಪ, ಆಶ್ವಲಾಯನ ಶಾಖೀಯ ಸ್ನಾನ ಶುದ್ಧವಾದ ವ್ರತ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು—ದೇವರ ದರ್ಶನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅಂದರೆ ಒಣಗಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸ್ನಾನೇ ಸುರಾಣಾಂ ಚ ನಮಸ್ಕಾರೇ ತಥೈವ ಚ ಬಧ್ನೀಯಾದಂಬರಂ ಕಟ್ಯಾಂ ದ್ವಿಜೋನ್ಯೋ ಬಹಿಃಸ್ಪೃಚಂ ವಿನಾ ॥

ಈ ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾ ಕರ್ಮಚಾಖಿಲಂ| ತಥಾಪಿ ಮತ್ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ತತ್ಪ್ರಸಾ ದೇನನಾನ್ಯಥಾ॥ತದ್ಭಕ್ತಿಸ್ತತ್ಫಲಂ ಮಹ್ಯಂ ತತ್ಪ್ರಸಾದಃ ಪುನಃ ಪುನಃ| ಕರ್ಮನ್ಯಾಸೋ ಹರಾವೇವಂ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತೃಪ್ತಿಕರಃ ಸದಾ॥ ಪಾಪೋಹಂ ಪಾಪ

ಕರ್ಮಾಹ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಪಾಪಸಂಭವಃ। ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಕೃಪಯಾ ದೇವ ಶರಣಾಗತ ವತ್ಸಲ ॥ ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿತ್ವ ಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ। ತಸ್ಮಾತ್ಕಾರುಣ್ಯ ಭಾವೇನ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಜನಾರ್ಧನ ॥ ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇಹರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ। ತಾನಿಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ದೇವ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ।ನ ಜಾನೇ ಕರ್ಮ ಯತ್ಕಿಂಚಿನ್ನಾಪಿ ಲೌಕಿಕವೈದಿಕೇ। ನ ನಿಷೇಧವಿಧೀ ವಿಷ್ಣೋ ತವ ದಾಸೋಸ್ಮಿ ಕೇವಲಂ ॥ ಮಾದೃಷೋ ನ ಪರಃ ಪಾಪೀತಾದೃಶೋ ನ ದಯಾ ಪರಃ। ಇತಿ ಮತ್ವಾ ಜಗನ್ನಾಥ ರಕ್ಷ ಮಾಂ ಗರುಡಧ್ವಜ॥

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸ್ತ್ರೀಷು ಸಲ್ಲಾಪಂ ನ ಚೋಚ್ಚೈಃ ಪ್ರಲಪೇತ್ಸದಾ। ದೈವೀಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಚ್ಛಾಯಾಂ ನ ಕ್ರಮೇನ್ನ ಚ ಲಂಘಯೇತ್॥ ಹೆಂಗಸರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಳಬಾರದು. ದೇವತೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನೆರಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲಂಘನ ಮಾಡಬಾರದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಸಂಖ್ಯಾ-ದ್ವಿ ಚತುಃ ಷಟ್ ದಶಾಷ್ಟಾದಿ ಕುರ್ಯಾದ್ದೇವಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ। ಚತಸ್ರಭ್ಯೋಧಿಕಾಃ ಕಾರ್ಯಾ: ಪೂಜಾಂತೇ ಚ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಃ ಎರಡು ನಾಲ್ಕು ಆರು ಹದಿನೆಂಟು ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಬೇಕು. ದೇವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ದೇವಪೂಜಾ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರ ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ:-

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಕ್ರಮ:- ಕೈ ಮುಗಿದು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾ 20 ಮೊಳಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುವುದು ಪದಾಂತರೇ ಪದಂ ನ್ಯಸ್ತಂ ಕರೌತು ಸಂಪುಟೀಕೃತೌ ಸ್ತುತಿರ್ವಾಚಾ ಹೃದಿಧ್ಯಾನಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮಿತೀರಿತಂ॥ಅಸ್ಯಸ್ಯಾಮ ಮ ಮೂರ್ತೇರ್ವಾಯಾಸ್ಯಾತ್ ವಿಂಶತಿ ಹಸ್ತಿಕಾ!ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾತು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಸಮಾತುನಾ

ನಮಸ್ಕಾರ ಕ್ರಮ:-ಎಡದ ಮೊಳಕಾಲನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಎರಡುಕೈಗಳನ್ನು ಬಲದ ಮೊಳಕಾಲನ್ನು ಹಣೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆತಗುಲಿಸಿ ದಂಡಾಕಾರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಏಳುವಾಗ ಮೊಳಕಾಲುಗಳನ್ನು ತಲೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೈ ಮುಗಿದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ಒಂದು ನಮಸ್ಕಾರವಾಗುವುದು ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಮನಸನ್ನು ಇಟ್ಟು ವಾಕ್ಕಿನಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾಲುಗಳು ಮೊಳಕಾಲು ಎರಡು ಕೈಗಳು ಶಿರಸ್ಸು ಇವುಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಸ್ಕರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾದವನ್ನು

ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಎದುರಾಗಿಯೂ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲೂ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸವ್ಯಂಜಾನು ವಿಧಾಯಾದೌ ಕರಾಭ್ಯಾಂಚ ಸ್ಪೃಶೇದ್ಭುವಂ।ಜಾನು ನಾ ದಕ್ಷಿಣೇನಾಪಿ ಲಲಾಟೇನ ಭುವಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್॥ ಮಮ ಧ್ಯಾನೇನಸಂಯುಕ್ತೋ ನಮಸ್ಕಾರ ಇತೀರಿತಃ ॥ ಅಗ್ರೇ ಪೃಷ್ಠೇ ವಾಮಭಾಗೇ ಸಮೀಪೇ ಗರ್ಭಾ ಮಂದಿರೆ ಜಪ ಹೋಮ ನಮಸ್ಕಾರನ್ನ ಕುರ್ಯ್ಯಾದ್ದೇವತಾಲಯೆ॥ಉರಸಾಶಿರಸಾ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಮನಸಾ ವಚಸಾ ತಥಾ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಣಾಮೋಷ್ಟಾಂಗ ಈರಿತ:॥

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ತೀರ್ಥಕೋಟಿ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವ್ರತಕೋಟಿ ಶತಾನಿ ಚ । ನಾರಾಯಿಯಣ ಪ್ರಣಮಸ್ಯ ಕಲಾಂ ನಾರ್ಹಂತಿ ಷೋಡಶೀಂ । ವಿಶೇಷ ಫಲ ಬರುವುದು ಮತ್ತೆ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿದವನಾಗಿ ಪೂಜಾ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಒಂದು ನೂರ ಎಂಟಾವರ್ತಿ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ–ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಓಂ ಕೃದ್ಧೋಲ್ಕಾಯ ನಮಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಐದು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಾಗಿ ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ ...ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತ್ಯಾವಾಹನಂ ಆತ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞ ಈ ಮಂತ್ರದ್ವಯವನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕು. ಆವಾಹನಾದಿ ಆರು ಮುದ್ರಾಗಳನ್ನು ಅವಗುಂಠನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಆವಾಹನಾ ಮುದ್ರೆದವರೆಗೂ ವ್ಯುತ್ಕ್ರಮಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಭೋ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಏಹಿ ಏಹಿ ಹೀಗೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪ ಸಹಿತ ತನ್ನ ಭೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂತೆ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಹೀಗೆ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿ ಅಂಜಲಿಯನ್ನು ವಾಮನಾಸಾಪುಟದ ಹತ್ತಿರ ಇರಿಸಿ ತನ್ನ ಶಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಎಡ ನಾಸಿಕದ ಮೂಲಕ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸುಷುಮ್ನಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೃತ್ಪದ್ಮವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೀ ಭೂತನಗುವನೆಂದು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಪ್ರತಿಮಾಗತ ರೂಪಸ್ಯ ಹೃತ್ಪದ್ಮೇ ಪ್ರವೇಶೇ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಸನ್ನಿಧಾನಾಭಾನಾ ಪತ್ಯಾ ತಾವನ್ಮಾದಿಪಾತ್ರ ಸಾಮ್ಯಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ । ಪೂಜಯಾ ಸಂತುಷ್ಟೋ ಭಗವಾನ್ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಸ್ವ ಸನ್ನಿಧಾನ ಲಾಭಾಯ ಸ್ವಕಲಾಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವೈವ ಹೃತ್ಪದ್ಮಂ ಪ್ರವಿಶತೀತಿ ಅಂಗೀಕಾರಾತ್ । ಮಾನಸ ಪೂಜಾಕಾಲೇ ತತ್ಪೂಜಯಾ ಅಪಿ ಜಾತವ್ಯಮಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ । ಅಂತಃ ಪೂಜಿತೋಪ್ಯಹಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಮಾವಾಹಿತಃ ಸನ್ ತತ್ಕಲಯಾಐಕ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೈವ ಪೂಜನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಭಕ್ತೇಭ್ಯಃ ಫಲಂ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಇತಿ ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಶೇಷ ಸದ್ಭಾವಾತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಪೂಜೆಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಆವಹಿಸಿದ್ದ ಬಿಂಬ ರೂಪಿ ಹರಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಆವಾಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದ್ವಾಸನ ಅಥವಾ

ಪ್ರತ್ಯಾವಾಹನ ವೆನ್ನುವುದು. ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯಾವಾಹನವನ್ನು ಸೂರ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಚೇಹಂ ತ್ವಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶ ನಮಾಮಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ।ಹೃದಿ ಮೇ ಕುರು ಸಂವಾಸಂ ಶ್ರಿಯಾ ಸಹ ಜಗತ್ಪತೇ ॥ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಕ್ಷರಾಕ್ಷರ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೂ ಆದ ಶ್ರೀಹರಿ ಯೇ । ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇಡುವೆನು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಸಹಿತನಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ತನ್ನ ಶರೀರಡಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ:— ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಸರ್ವಂ ಕರೋತಿ ನಿಚ್ಛಿದ್ರಮನು ಸಂಕೀರ್ತನಂ ತವ । ತ್ವದ್ಭಕ್ತಿಸ್ತ್ವತ್ತುಲಾ ಮಹ್ಯಂ ತ್ವ ತ್ರಸಾತ್ತ್ವನಃ ಪುನ;॥ ರಕ್ಷ ತೀತ್ಯೇವ ವಿಶ್ವಾಸ ಸ್ತದೀಯೋ ಹಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಿ; । ಶರಣಾಗತಿರೇಷಾ ಸ್ಯಾದ್ವಿಷ್ಣೋ ಮೋಕ್ಷ ಫಲಪ್ರದಾ । ಸ್ಥಿತಿಸ್ಸೇವಾ ಗತಿರ್ಯಾತ್ರಾ ಮತಿಶ್ಚಿಂತಾ ಸ್ತುತಿ ರ್ವಚ: । ಅಹೋ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಕೇಶಿಷ್ಣೋ ಸುಧಿಯಾಂ ಸರ್ವದಾ ರ್ಚನಂ ॥ ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಪರಾಧಾನ್ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ॥ನ್ಯಸ್ಯಾಂಗಾನಿ ಹರೇ; ರ್ದ್ವಸ್ಯ ನ್ಯಸೇದಂ ಗಾದಿಕಂ ಪುನ; । ಪ್ರಾಣಾಯಾಮತಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಭಾದಯೋ ಭೂಯಃ ಪ್ರಸ ಯೇತ್ ಸಪರ್ಯ್ಯಾ ಹರಯೇ ಸರ್ವಮಾತ್ಮನುದ್ವಾಸಯೇದ್ಧರಿಂ ॥ ಇತಿ । ದಶಾ ವತಾರ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಠನಂ ಕಾರ್ಯಂ:—

ಅಥದಶಾವತಾರ ಸ್ತೋತ್ರಂ:—ಪ್ರೋಷ್ಠೀಶವಿಗ್ರಹ ಸುನಿಷ್ಠೀವನೋದ್ಧತವಿಶಿ ಷ್ಟಾಂಬುಚಾರಿಜಲಧೇ ಕೋಷ್ಠಾಂತರಾಹಿತವಿಚೇಷ್ಟಾಗಮೌಘಪರಮೇಷ್ಠೀಡಿತ ತ್ವ ಮವ ಮಾಮ್ । ಪ್ರೇಷ್ಠಾರ್ಕಸೂನುಮನುಚೇಷ್ಟಾರ್ಥಮಾತ್ಮವಿದತೀಷ್ಟೋ ಯುಗಾಂತಸಮಯೇ ಸ್ಥೇಷ್ಠಾತ್ಮಶೃಂಗಧೃತಕಾಷ್ಠಾಂಬುವಾಹನ ವರಾಷ್ಟಾಪದಪ್ರ ಭತನೋ ॥

ಖಂಡೀಭದದ್ಬಹುಲಡಿಂಡೀರಜೃಂಭಣಸುಚಂಡೀಕೃತೋದಧಿಮಹಾಕಾಂಡಾತಿ ಚಿತ್ರಗತಿಶೌಂಡಾದ್ಯ ಹೈಮರದಭಾಂಡಾಪ್ರಮೇಯಚರಿತಾ। ಚಂಡಾಶ್ವಕಂಠಮದಶುಂಡಾಲದುರ್ಹೃದಯಗಂಡಾಭಿಖಂಡ ಕರದೋಶ್ಚಂಡಾಮರೇಶ ಹಯತುಂಡಾಕೃತೇ ದೃಶ ಮಖಂಡಾಮಲಂ ಪ್ರದಿಶ ಮೇ ॥

ಕೂರ್ಮಾಕೃತೇ ತ್ವವತು ನರ್ಮಾತ್ಮಪೃಷ್ಠಧೃತ ಭರ್ಮಾತ್ಮಮಂದರಗಿರೇ ಧರ್ಮಾವಲಂಬನಸುಧರ್ಮಾಸದಾಂ ಕಲಿತಶರ್ಮಾ ಸುಧಾವಿತರಣಾತ್ । ದುರ್ಮಾನರಾಹುಮುಖದುಷ್ಕರ್ಮಾಯಿದಾನವಸುಮರ್ಮಾಭಿಭೇದನಪಟೋ ಘರ್ಮಾರ್ಕಕಾಂ ತಿವರವರ್ಮಾಭವಾನ್ ಭುವನನಿರ್ಮಾಣಧೂತವಿಕೃತಿ: ॥ ಧನ್ವಂತರೇಂ ಗರುಚಿಧ ನ್ವಂತರೇರಿತರುಧನ್ವಂಸ್ತರೀಭವ ಸುಧಾಭಾಸ್ವಂತರಾವಸಥಮ ನ್ವಂತರಾಧಿಕೃತತ ನ್ವಂತರೌಷಧನಿಧೇ । ಧನ್ವಂತರಂಗಶುಗುಧನ್ವಂತಮಿರಾಜಿಷುವಿತನ್ವನ್ಮಮಾಬ್ಧಿತನಯಾ ಸೂನ್ವಂತಕಾತ್ಮಹೃದತನ್ವಂತರಾವಯವತನ್ವಂತರಾರ್ತಿಜಲಧೌ ॥ ೩ ॥

ಯಾಕ್ಷೀರ ಪಾರ್ಥಿಮಥ ನಾಕ್ಷೀಣದರ್ಪದಿತಿ ಜಾಕ್ಷೋಭಿತಾ ಮರಗಣಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಾಪ್ತಯೇಽಜನಿವ ಲಕ್ಷಾಂಶು ಬಿಂಬಜಿದ ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ಲಕಾವೃತಮುಖೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತ್ರವ ಲಗ್ನವಸನಾಕ್ಷೇಪ ಕೃತ್ಕುಚಕಟಾಕ್ಷಾಕ್ಷಮೀ ಕೃತಮನೋ ದೀಕ್ಷಾಸು ರಾಹೃತ ಸುಧಾಽಕ್ಷಾಣಿನೋಽವತು ಸುರೂಕ್ಷೇಕ್ಷಣಾ ದ್ಧರಿತನುಃ ॥೫॥ ಶಿಕಾದ್ವಿ ಯುಜ್ಞಗವಮದೀಕ್ಷಾಸುಲಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕ್ಷಮಾವಿಧಿಸತೀದಾಕ್ಷಾಯಣಿಕ್ಷಮತಿ ಸಾಕ್ಷಾ ದ್ರಮಾಽಪಿನಯ ದಾಕ್ಷೇಪವೀಕ್ಷಣವಿಧೌ। ಪ್ರೇಕ್ಷಾಕ್ಷಿ ಲೋಭಕರಲಾಕ್ಷಾರ ಸೋಕ್ಷಿತಪದಾಕ್ಷೇಪಲಕ್ಷಿತಧರಾ ಸಾಕ್ಷಾರಿತಾತ್ಮತನು ಭೂಕ್ಷಾರ ಕಾರಿನಿಟಿಲಾಕ್ಷಾ ಕ್ಷಮಾನವತು ನಃ ॥ ೬ ॥

ನೀಲಾಂಬು ದಾಭಶುಭ ಶೀಲಾದ್ರಿ ದೇಹಧರ ಖೇಲಾದ್ಯತೋಧದಿಧುನೀ ಶೈಲಾದಿ ಯುಕ್ತನಿಖಿ ಲೇಲಾಕಟಾದ್ಯಸುರ ತೂಲಾಟ ವೀದಹನ ತೇ। ಕೋಲಾಕೃತೇ ಜಲಧಿ ಕಾಲಾಚ ಲಾವಯುವ ನೀಲಾಬ್ಜದಂಷ್ಟ್ರ ಧರಣೀಲೀಲಾಸ್ಪದೋರುತಲ ಮೂಲಶ ಯೋಗಿವರಜಾಲಾಭಿ ವಂದಿತ ನಮಃ ॥ ೭ ॥

ದಂಭೋಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣನಖ ಸಂಭೇದಿತೇಂದ್ರರಿಪು ಕುಂಭೀಂದ್ರಪಾಹಿ ಕೃಪಯಾ ಸ್ತಂಭಾರ್ಭ ಕಾಸಹನ ಡಿಂಭಾಯ ದತ್ತವರ ಗಂಭೀರನಾ ದ ನೃಹರೇ । ಅಂಭೋದಿ ಜಾನುಸರ ಣಾಂಭೋಜ ಭೂಪವನ ಕುಂಭೀನ ಸೇಶಖಗರಾಟ್ ಕುಂಭೀಂದ್ರ ಕೃತ್ತಿ ಧರ ಜಂಬಾರಿಷಣ್ಮುಖ ಮುಖಾಂಭೋರು ಹಾಭಿನುತಮಾಂ ॥ ೮ ॥

ಪಿಂಗಾಕ್ಷವಿಕ್ರಮ ತುರಂ ಗಾದಿ ಸೈನ್ಯಚತು ರಂಗಾವಲಿಪ್ತ ದನುಜಾಸಾಂಗಾ ಧ್ವರಸ್ಥ ಬಲಿಂ ಸಾಂಗಾವಪಾತ ಹೃಷಿತಾಂಗಾ ಮರಾಲಿನುತ ತೇ । ಶೃಂಗಾರ ಪಾದನಖ ತುಂಗಾಗ್ರ ಭಿನ್ನಕನ ಕಾಂಗಾಂಡ ಪಾತಿತಟನೀ ತುಂಗಾತಿ ಮಂಗಳ ತರಂಗಾಭಿ ಭೂತಭಜ ಕಾಂಗಾಘ ವಾಮನನಮಃ ॥೯॥

ಧ್ಯಾನಾರ್ಹ ವಾಮನ ತನೋನಾಥ ಪಾಹಿ ಯ ಜಮಾನಾ ಸುರೇಶ ವಸುಧಾ ದಾನಾಯ ಯಾಚನಿಕ ಲೀನಾರ್ಥ ವಾಗ್ವಶಿತ ನಾನಾ ಸದಸ್ಯ ದನುಜ । ಮೀನಾಂಕ ನಿರ್ಮಲ ನಿಶಾನಾಥ ಕೋಟಿ ಲಸಮಾನಾತ್ಮ ಮೌಂಜಿ ಗುಣಕೌ ಪೀನಾಚ್ಛಸೂತ್ರ ಪದ ಯಾನಾತ ಪತ್ರಕರ ಕಾನಮ್ಯ ದಂಡವರಭೃತ್ ॥ ೧೦ ॥

ಧೈರ್ಯಾಂಬುಧೇಪರಶು ಚರ್ಯ್ಯದಿಕೃತ್ತಖಿಲ ವರ್ಯ್ಯಾವನೀಶ್ವರಮಹಾ ಶೌರ್ಯ್ಯಾಬ್ಧಿ ಭೂತಕೃತ ವೀರ್ಯಾತ್ಮಜಾತಭುಜ ವೀರ್ಯ್ಯಾವ ಲೇಪನಿಕರ । ಭಾರ್ಯ್ಯಾಪರಾಧಕುಪಿ ತಾರ್ಯ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಗಲಿತ ನಾರ್ಯ್ಯಾತ್ಮ ಸೂಗಲತರೋ ಕಾರ್ಯ್ಯಾಪರಾಧಮವಿ ಚಾರ್ಯ್ಯಾರ್ಯಮೌಘಜಯಿ ವೀರ್ಯ್ಯಾಮಿತಾ ಮಯಿದಯಾ ॥೧೧॥

ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷಣ ಶುಕಾರಾಮಭೂರವತು ಗೌರಾಮಲಾ ಮಿತಮಹೋ ಹಾರಾಮುರಸ್ತುತಯ ಶೋರಾಮ ಕಾಂತಿಸುತ ನೋರಾಮಲಬ್ಧಕಲಹ । ಸ್ವಾರಾಮ ಪರ್ಯ್ಯರಿಪುವೀರಾಮ ಯಾರ್ಥಿಕರಚೀರಾಮಲಾ ವೃತಕಟೀ ಸ್ವಾರಾಮದರ್ಶನಜ ಯಾರಾಮಯಾಗತಸು ಘೋರಾಮನೋ ರಘಹರ ॥೧೨॥

ಶ್ರೀಕೇಶವ ಪ್ರದಿಶ ನಾಕೇಶಜಾತಕಪಿ ಲೋಕೇಶ ಭಗ್ನರವಿಭೂ ಸ್ತೋಕೇತ ರಾರ್ತಿಹರಣಾಕೇವಲಾರ್ಥಸುಖ ಧೀಕೇಕಿಕಾಲ ಜಲದ । ಸಾಕೇತ ನಾಥವರ ಪಾಕೇ ರ ಮುಖ್ಯಸುತ ಕೋಕೇನ ಭಕ್ತಿಮತುಲಾಂ ರಾಕೇಂದು ಬಿಂಬಮುಖ ಕಾಕೇಕ್ಷಣಾ ಪಹ ಹೃಷಿಕೇಶ ತೇಂಘ್ರಿಕಮಲೇ ॥೧೩॥

ರಾಮೇ ನೃಣಾಂಹೃದಭಿರಾಮೇನ ರಾಶಿಕುಲ ಭೀಮೇಮನೋದ್ಯ ರಮತಾಂ ಗೋಮೇದಿನೀ ಜಯಿತ ಪೋಮೇಯ ಗಾಧಿಸುತ ಕಾಮೇ ನಿವಿಷ್ಟಮನಸಿ। ಶ್ಯಾಮೇ ಸದಾ ತ್ವಯಿಜಿ ತಾಮೇಯ ತಾಪಸಜ ರಾಮೇ ಗತಾಧಿಕಸಮೇ ಭೀಮೇಶ ಚಾಪದ ಲನಾಮೇಯ ಶೌರ್ಯಜಿತ ವಾಮೇಕ್ಷಣೇ ವಿಜಯಿನಿ ॥೧೪॥

ಕಾಂತಾರ ಗೇಹಖಲ ಕಾಂತಾರ ಟಙ್ವದನಕಾಂತಾಲ ಕಾಂತಕಶರಂ ಕಾಂತಾರ ಯಾಂಬುಜನಿ ಕಾಂತಾನ್ವವಾಯ ವಿಧು ಕಾಂತಾಶ್ಮ ಬಾಧಿಪ ಹರೇ । ಕಾಂತಾಲಿ ಲೋಲದಲ ಕಾಂತಾಭಿ ಶೋಭಿತಿಲ ಕಾಂತಾಭವಂತ ಮನುಸಾ ಕಾಂತಾನು ಯಾನಜಿತ ಕಾಂತಾರ ದುರ್ಗಕಟಿ ಕಾಂತಾರ ಪಾತ್ಮವತುಮಾಂ ॥೧೫॥

ದಾಂತಂ ದಶಾನನ ಸುತಾಂತಂ ಧರಾಮಧಿವ ಸಂತು ಪ್ರಚಂಡತಪಸಾ ಕ್ಲಾಂತಂ ಸಮೇತ್ಯವಿಪಿ ನಾಂತಂ ತ್ವವಾಸಯ ಮನಂತಂ ತಪಸ್ವಿಪಟಲಂ ।ಯಾಂತಂ ಭವಾರತಿ ಭಯಾಂತಂ ಮಮಾಶುಭಗ ವಂತಂ ಭರೇಣ ಭಜತಾತ್ ಸ್ವಾಂತಂ ಸವಾರಿಧನು ಜಾಂತಂ ಧರಾಧರ ನಿಶಾಂತಂ ಸತಾಪಸವರಂ ॥ ೧೬ ॥

ಶಂಪಾಭ ಚಾಪಲವ ಕಂಪಾಸ್ತ ಶತ್ರುಬಲ ಸಂಪಾದಿತಾ ಮಿತಯಶಾಃ ಶಂಪಾದತಾಮರಸ ಸಂಪಾತಿನೋಲವಃನು ಕಂಪಾರಸೇನ ದಿಶ ಮೇ । ಸಂಪಾತಿ ಪಕ್ಷಿಸಹ-ಜಂ ಪಾಪಿರಾವಣಹತಂ ಪಾವನಂ ಯದಕೃಥಾಃ ತ್ವಂ ಪಾಪ ಕೂಪಪತಿ ತಂ ಪಾಹಿ ಮಾಂ ತದಪಿ ಪಂಪಾಸರಸ್ತಟಚರ ॥ ೧೭ ॥

ಲೋಲಾಕ್ಷ್ಯ ಪೇಕ್ಷಿತ ಸುಲೀಲಾ ಕುರಂಗವಧ ಖೇಲಾಕುತೂಹಲಗತೇ ಸ್ವಾಲಾಪಭೂಮಿಜನಿ ಬಾಲಾಪಹಾರ್ಯನುಜ ಪಾಲಾದ್ಯಭೋ ಜಯ ಜಯ । ವಾಲಾಗ್ನಿದಗ್ಧಪುರ ಶಾಲಾನಿಲಾತ್ಮಜನಿ ಫಾಲಾತ್ತಪತ್ತಲರಜೋ ನೀಲಾಂಗದಾದಿ ಕಪಿ ಮಾಲಾಕೃತಾಲಿಪಥ ಮೂಲಾಭ್ಯ ತೀತಜಲಧೇ ॥ ೧೮ ॥

ತೂಣೀರಕಾರ್ಮುಕ ಕೃಪಾಣೀ ಕಿಣಾಂಕಭುಜ ಪಾಣೀ ರವಿಪ್ರತಿಮಭಾಃ ಕ್ಷೋಣೀಧರಾಲಿಸಿಭ ಘೋಣೀಮುಖಾದಿಘನ ವೇಣೀಸುರಕ್ಷಣಕರಃ । ಶೋಣೀ ಭವನ್ನಯನ ಕೋಣೀ ಜಿತಾಂಬುನಿಧಿ ಪಾಣೀರಿತಾರ್ಹಣಮಣಿ ಶ್ರೇಣಿವ್ಯಂತಾಂಘ್ರಿರಿಹ ವಾಣೀಶಸೂನುವರವಾಣೀಸ್ತುತೋವಿಜಯತೇ ॥ ೧೯ ॥

ಹೂಂಕಾರಪೂರ್ವಮಥ ಟಂಕಾರನಾದಮತಿ ಪಂಕಾವಧಾರ್ಯಚಲಿತಾ ಲಂಕಾಶಿ ಲೋಚ್ಚಯ ವಿಶಂಕಾಪತದ್ಭಿದುರ ಶಂಕಾಸಯಸ್ಯಧನುಷಃ। ಲಂಕಾಧಿಪೋಽಮಸುತ ಯಃಂಕಾಲರಾತ್ರಿ ಮಿವ ಶಂಕಾಶತಾಕುಲಧಿಯಾತಂಕಾಲದಂಡಶತ ಸಂಕಾಶಕಾರ್ಮುಕ ಶರಂಕಾಸ್ವಿತಂಭಜಹರಿಂ ॥ ೨೦ ॥

ಧೀಮಾನ ಮೇಯುತನು ದಾಮಾರ್ತ್ತ ಮಂಗಲ ದನಾವಮಾ ರಮಾ ಕಮಲಭೂ ಕಾಮಾರಿಪನ್ನಗಪ ಕಾಮಾಹಿ ವೈರಿಗುರು ಸೋಮಾದಿವಂದ್ಯಮಹಿಮಾ । ಸ್ಥೇಮಾದಿನಾಪಗತ ಸೀಮಾಪತಾತ್ಸಖಿಲ ಸಾಮಾಜರಾವಣರಿಪೂ ರಾಮಾಭಿಧೋ ಹರಿರ ಭೌಮಾಕೃತಿಃಪ್ರತನ ಸಾಮಾದಿವೇದವಿಷಯಃ ॥ ೨೧ ॥

ದೋಷಾತ್ಮಭೂವಶತು ರಾಷಾಡತಿಕ್ರಮಜ ರೋಷಾತ್ಮಭರ್ತೃವಚಸಾ ಪಾಷಾಣ ಭೂತಮುನಿ ಯೋಷಾವರಾತ್ಮತನು ವೇಷಾದಿ ದಾಯಿಚರಣಃ। ನೈಷಾದ ಯೋಷಿದ ಶುಭೇಷಾ ಕೃದಂಡಜನಿ ದೋಷಾ ಚರಾದಿಶುಭದೋ ದೋಷಾಗ್ರಜನ್ಮ ಮೃತಿ ಶೋಷಾಪಹೋವತು ಸುದೋಷಾಂಘ್ರಿಜಾತ ಹನನನಾತ್ ॥ ೨೨ ॥

ವೃಂದವಸಸ್ಥಪಶು ವೃಂದಾವನಂವಿನುತವೃಂದಾರಕೈಕಶರಣಂ ನಂದಾತ್ಮಜಂ ನಿಹತ ನಿಂದಾಕೃದಾಸುರಜ ಸಂದಾಮುಬದ್ಧ ಜಠರಂ।ವಂದಾಮಹೇ ವಯಮ ಮಂದಾವಧಾತರುಚಿ ಮಂದಾಕ್ಷಕಾರಿವದನಂ ಕುಂದಾಲಿದಂತಮುತ ಕುಂದಾಸಿತಪ್ರಭತ ಸುಂದಾವರಾಕ್ಷಸಹರಂ ॥ ೨೩ ॥

ಗೋಪಾಲಕೋತ್ಸವ ಕೃತಾಪಾರಭಕ್ಷರಸ ಸೂಪಾನ್ನ ಲೋಪಕುಪಿತಾ ಶಾಪಾಲಯಾಪಿತಲ ಯಾಪಾಂಬುದಾಲಿಸಲಿ ಲಾಪಾಯಧಾರಿತಗಿರೇ । ಸ್ವಾಪಾಂಗ ದರ್ಶನಜ ತಾಪಾಂಗರಾಗಯುತ ಗೋಪಾಂಗನಾಂಶುಕಹೃತಿ ವ್ಯಾಪಾರಶೌಂಡವಿವಿ ಧಾಪಾಯತಸ್ತ್ವವಮ ಗೋಪಾರಿ ಜಾತಹರಣ ।।೨೪।।

ಕಂಸಾದಿ ಕಾಸದವ ತಂಸಾವನೀಪತಿ ಹಿಂಸಾಕೃತಾತ್ಮಜಸುಹಂ ಸಂಸಾರಭೂತ ಮಿಹ ಸಂಸಾರಬದ್ಧಮನಿ ಸಂಸಾರಚಿತ್ಸುಖತಸುಂ। ಸಂಸಾದಯುಂತಮುನಿ ಶಂಸಾತ್ವಕ ವಜ್ರಮು ಹಂಸಾದರಂ ಬತ ಭಜೇ ಹಂಸಾದಿತಾಪಸರಿ ರಂಸಾಸ್ಪದಂ ಪರಮ ಹಂಸಾಭಿಚಿಂತ್ಯಚರಣಂ ।।೨೫।।

ರಾಜೀವನೇತ್ರವಿದು ರಾಜೀವ ರಾಮವತು ರಾಜೀವಕೇತನವಶಂ ವಾಜೀಭಪ ತ್ತಿನೃಪ ರಾಜೀರಥಾನ್ವಿತಜ ರಾಜೀವಗರ್ವಶಮನ।ವಾಜೀಶವಾಹಸಿತವಾಜೀಶದೈತ್ಯ ತನು ವಾಜೀಶ ಭೇದಕರದೋರ್ಜಾಜೀಕದಂಬನವ ರಾಜೀವಮುಖ್ಯಸುಮ ರಾಜೀ ಸುವಾಸಿತ ಶಿರಃ ।।೨೬।।

ಕಾಲೀಹೃದಾವಸಥ ಕಾಲೀಯಕುಂಡಲಿಪ ಕಾಲೀಸ್ಥಪಾದನಖರ ವ್ಯಾಲೀನವಾಂಶು ಕರ ವಾಲೀಗಣಾರುಣಿತ ಕಾಲೀರುಚೇ ಜಯ ಜಯ । ಕೇಲೀಲವಾಪಹೃತ ಕಾಲೀಶದತ್ತವರ ನಾಲೀಕದೃಪ್ತದಿತಿಭೂ ಚೂಲೀಕ ಗೋಪಮಹಿ ಲಾಲೀತನೂಘುಸೃಣ ಧೂಲೀಕಣಾಂಕ ಹೃದಯ ॥ ೨೭ ॥

ಕೃಷ್ಣಾದಿಪಾಂಡುಸುತ ಕೃಷ್ಣಾ ಮನಃಪ್ರಚುರ ತೃಷ್ಣಾಸುತೃಪ್ತಿ ಕರ ವಾಕ್ ಕೃಷ್ಣಾಂಕಪಾಲಿತರ ಕೃಷ್ಣಾಭಿಧಾಘಹರ ಕೃಷ್ಣಾದಿಷಣ್ಮಹಿಲ ಭೋ । ಪುಷ್ಣಾತು ಮಾಮಜಿತನಿಷ್ಣಾತವಾರ್ಧಿ ಮುದನುಷ್ಣಾಂಶು ಮಂಡಲಹರೇ ಜಿಷ್ಣೋ ವೃಷಾವರಜ ಧೃಷ್ಣೋಭಪಾಸ್ಕರುಣಯಾ॥ ರಾಮಾಶಿರೋಮಣಿಧ ರಾಮಾಸಮೇತ

ಬಲರಾಮಾನುಜಾಭಿಧರತಿಂ ವ್ಯೋಮಾಸುರಾಂತಕರ ತೇಮಾರತಾತದಿಶ ಮೇಮಾಥ ಮಾಂಘ್ರಿ ಕಮಲೇ | ಕಾಮಾರ್ತಭೌಮಪುರ ರಾಮಾವಲಿಪ್ರಣಯ ವಾಮಾಕ್ಷಿ ಪ್ರೀತತನುಭಾ ಭೀಮಾಹಿನಾಥಮುಖ ವೈಮಾನಿಕಾಭಿನುತ ಭೀಮಾಭಿವಂದ್ಯ ಚರಣ ‖ ೫ ‖

ಪಕ್ಷ್ವೇಲಭಕ್ಷ್ಯಭಯ ದಾಕ್ಷಿಶ್ರವೋಗಣಜಲಾ ಕ್ಷೇಪಪಾಶಯಮನಂ ಲಾಕ್ಷಾಗೃಹ ಜ್ವಲನರಕ್ಷೋಹಿ ಡಿಂಬಬಕಭೈಕ್ಷಾನ್ನ ಪೂರ್ವವಿಷದಃ | ಅಕ್ಷಾನುಬಂಧಭವರೂಕ್ಷಾ ಕ್ಷರಶ್ರವಣಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹಿಷ್ಯವಮತೀ ಕಕ್ಷಾನುಯಾಜಮಧಮಕ್ಷ್ಮಾ ಪಸೇವನವ ಭೀಕ್ಷ್ಣಾಪಹಾ ಸಮಸುಂತಾಂ‖ ಚಕ್ಷಾಣ ಏವನಿಜ ಪಕ್ಷಾಗ್ರಭೂದಶಶತಾಕ್ಷಾತ್ಮ ಜಾದಿ ಸುಹೃದಾ ಮಾಕ್ಷೇಪಕಾರಿ ಕುನೃಪಾಕ್ಷೋಹಿಣೀಶತಬ ಲಕ್ಷೋ ಭಾದೀಕ್ಷಿತಮ ನಾಃತಾಕ್ಷ್ಯಸಿಹಾ ಪಶರಶೀಕ್ಷ್ಣಾರಿ ಪೂರ್ವನಿಜಾಲಕ್ಷ್ಮಣೀಚಸ್ಯ ಗಣಯನ್ ವೃಕ್ಷಾಲಯಧ್ವರಿರಕ್ಷಾಕರೋ ಜಯತಿಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿರ್ಯದುಪತಿಃ ‖ ಬುದ್ಧಾವತಾರ ಕವಿಬದ್ಧಾನುಕಂಪಕುರು ಬದ್ಧಾಂಜಲೌ ಮಯಿದಯಾಂ | ಶೌದ್ಧೋದನಿಪ್ರ ಮುಖ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕಾಸುಗಮ ಬೌದ್ಧಾಗಮ ಪ್ರಣಯನ | ಕ್ರುದ್ಧಾಹಿತಾಸುಹೃತಿ ಸಿದ್ಧಾಸಿ ಖೇಟಧರ ಶುದ್ಧಾಶ್ವಯಾನ ಕಮಲಾ ಶುದ್ಧಾಂತಮಾಂರುಚಿ ಪಿನದ್ಧಾಖಿ ಲಾಂಗನಿಜ ಮುದ್ಧಾವಕಲ್ಕ್ಯಭಿಧಭೋ ‖ ಸಾರಂಗಕೃತ್ತಿಧರ ಸಾರಂಗವಾರಿಧರ ಸಾರಂಗ ರಾಜವರದಾ ಸಾರಂಗದಾರಿತರ ಸಾರಂಗತಾತ್ಮಮದ ಸಾರಂಗ ತಾಪಧ ಬಲಂ ಸಾರಂಗವತ್ಕುಸುಮ ಸಾರಂ ಗತಂ ಚ ತವ ಸಾರಂಗಮಾಂಘ್ರಿಯುಗಲಂ ಸಾರಂಗವ ರ್ಣಮಪ ಸಾರಂಗತಾಬ್ಜಮದ ಸಾರಂಗದಿಂಸ್ತ್ವಮವಮಾಂ ‖ ೬೩ ‖

ಗ್ರೀಪಾಸ್ಯಪಾಹತನು ದೇವಾಂಡಜಾದಿದಶ ಭಾವಾಭಿ ರಾಮಚರಿತಂ ಭಾವಾತಿಭಾವ್ಯಶುಭ ಧೀವಾದಿರಾಜಯತಿ ಭೂವಾಗ್ವಿಲಾಸನಿಲಯಂ | ಶ್ರೀವಗಧೀಶಮುಖ ದೇಪಾಭಿನಮ್ಯಹರಿ ಸೇವಾರ್ಚನೇಷು ಪಠತಾ ಮಾವಾಸ ಏವಭವಿ ತಾವಾಗ್ಭವೇ ಶಾಪಸು ರಾವಾಸ ಲೋಕನಿಕರೇ ‖ ೬೪ ‖ ಇತಿ ದಶಾವತಾರ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಯಾಂತು ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಾಮಾದಾಯ ಪಾರ್ಥಿವೀಂ | ಇಷ್ಟ ಕಾಮಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯಚ‖ ಆವರಣ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ವಾಸನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾಸ್ಪರ್ಶಂ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ದಿನೇ, ದಿನೇ | ವಾಂಛಂತಿ ಕರ ಸಂಸ್ಪರ್ಶಂ ತೇಷಾಂ ದೇವಾಃ ಸವಾ ಸವಾಃ ‖ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿ ಗಂಧಾ ತುಲಸಿ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಂಪುಟದಿಂದ ತೆಗೆದು ನಂತರ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳುವ ವಾಡಿಕೆಯೂ ಇರುವುದು. ದಶಾವತಾರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ದೇವರನ್ನು ಭುಂಜಗಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೂಲರೂಪಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯೆಂದು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳೂ ಸಹ ನರಸಿಂಹ ದೇವರೇ ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿರು ವವರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.

ಪೂಜಾ ಸಂಪೂರ್ಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮಂಗಲಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಪೂಜೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಬೇಕು. ಪೂಜಾಂತೇತು, ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಘಂಟಾನಾದಂ ಸುರೋತ್ತಮ॥ಸಂಪೂರ್ಣಾರ್ಥಂ ಮಂಗಲಾರ್ಥಂ ಪೂಜಾಯಾಃ, ಪರಮಾತ್ಮನಃ ಪರಿಹಾರಂ, ನಾದವತಿ, ಕುರುವಿಘ್ನಸ್ಯ ನಿತ್ಯಶಃ। ಪುನಃ, ಪುನಸ್ಸಪೂಜಾರ್ಥ ಮಸ್ಮಾಕಂ ಕಲಿ ಬಾಧತಃ। ಇತಿ॥

ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಂ:—ಯಸ್ಯ, ಸ್ಮೃತ್ಯಾ, ಚ, ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪಪೂಜಾ ಕ್ರಿಯಾದಿಶು। ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ, ಯಾತಿ, ಸದ್ಯೋ, ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ। ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ರಮಾಪತೇ। ಯತ್ಕೃತಂ ತು, ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ।ಅನೇನ ಸರ್ವದೇವಃ ಪೂಜಾತ್ಮಕೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ದೇವಯಜ್ಞ—ಪಿತೃಯಜ್ಞ—ಭೂತಯಜ್ಞಾಖ್ಯ ಕರ್ಮತ್ರಯಾತ್ಮಕ ವೈಶ್ವದೇವ ಕರ್ಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ ಇತಿ ॥

ಅಥ ವೈಶ್ವದೇವ ವಿಧಿ:— ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಸಂಕಲ್ಪ ॥ ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀ ರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಹರೇಃ ಪತಿ ಪರಶುರಾಮ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಆತ್ಮಾನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಪಂಚಸೂನಾದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾತಃ ಸಾಯಂ ವೈಶ್ವ ದೇವಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಅಗ್ನಿ ಆವಾಹನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.] ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಆತ್ರೇಯೋ ವಸು ಶ್ರುತೋ ಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ವಹ್ಯಗ್ನೇ ರಹೂಗಣೋ ಗೌತಮೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಅಗ್ನ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಅತಿಥಿರ್ದುರೋಣ ಇಮಂ ನೋ ಯಜ್ಞ ಮುಪಯಾಹಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ವಿಶ್ವಾ ಅಗ್ನೇ ಅಭಿಯುಜೋ ವಿಹತ್ಯಾ ಶತ್ರೂಯತಾಮಾ ಭರಾ ಭೋಜನಾನಿ ॥ ವಹ್ಯಗ್ನೇ ಇಹಹೋತಾ ನಿಷೀದಾದಬ್ಧಃ ಸುಪುರ ಏತಾ ಭವಾನಃ । ಅವತಾಂತ್ವಾ ರೋದಸೀ ವಿಶ್ವಮಿನ್ವೇ ಯಜಾಮಹೇ ಸೌಮನಸಾಯ ದೇವಾನ್ ॥ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಾಹೃತೀನಾಂ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಬೃಹತೀ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ [ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ] ಅಗ್ನೇಃ ಷೋಡಶ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವ್ಯಸ್ತ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ಚತುರ್ವಾರಂ ಘೃತಸ್ಯ ಪೂರ್ಣಾಹುತ್ಯರ್ಥಂ ಏಕವಾರಂ ಏವಂ ಪಂಚಾಜ್ಯಾಹುತೀ ಹೋಷ್ಯೇ ॥ [ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ] [ನಾಲ್ಕಾವರ್ತಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಹೋಮಿಸಬೇಕು.) ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯೇ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧಾಯೇದಂ ನಮಮ। ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ವಾಯವೇ ಶ್ರೀಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯೇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಸ್ವಃ ಸ್ವಾಹಾ ಸೂರ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಸಂಕರ್ಷಣಾಯೇದಂ ನಮಮ | ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಜಾ ಪತಯೇ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾಯೇದಂ ನಮಮ || [ನಂತರ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಅಗ್ನಿಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು.] ಚತ್ವಾರಿಶೃಂಗೇತಿ ಗೌತುಮೋ ವಾಮದೇವೋऽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್|ಅಗ್ನಿಮೂರ್ತಿ ಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ|ಓಂಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾತ್ರಂಯೋ ಅಸ್ಯ ಪಾದಾ ದ್ವೇಶೀರ್ಷೇ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ | ತ್ರಿಧಾಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋರೋರ ವೀತಿ ಮಹೋದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾಂ ಆವಿವೇಶ || ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪರಶುರಾಮಧ್ಯಾನಂ, ಉದ್ಯದ್ರವಿ ಪ್ರಕರ ಸನ್ನಿಭಮಚ್ಯುತಾಂಕೇ | ಸ್ವಾಸೀನ ಮಸ್ಯ ನುತಿನಿತ್ಯವಚಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ|| ಧ್ಯಾಯೇದ್ಗದಾ ಭಯಕರಂ ಸುಕೃತಾಂಜಲಿಂತಂ | ಪ್ರಾಣಂ ಯಥೇಷ್ಟ ತನು ಮುನ್ನತ ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಂ ||ಪರಶುರಾಮಧ್ಯಾನಂ|| ಅಂಗಾರವರ್ಣಮಭಿ ತೊಂಡ ಬಹಿಃ ಪ್ರಭಾಭಿ—ರ್ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಪರಶ್ವಧ ಧನುರ್ಧರ ಮೇಕಪೀಠಂ || ಧ್ಯಾಯೇದಜೇಶ ಪುರುಹೂತ ಮುಖೈಸ್ತುವದ್ಭಿ | ರಾವೀತಪಾತ್ರ ಪದವೀಂ ಪ್ರತಿಪಾದಯಂತಂ || ಅಗ್ನೇ ವೈಶ್ವಾನರ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಗೋತ್ರ ಮೇಷ ಧ್ವಜ ಮೇಷಾರೂಢವರ ಪ್ರದ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮ ಸನ್ಮುಖೋ ವರದೋ ಭವ|| ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪರ್ಯುಕ್ಷಣಂ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಪರಿಷೇಚನಂ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪಾಸಮೂಹನಂ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಅಗ್ನಿಷ್ಟಿಕೆಗೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೀರನ್ನು ಚುಮುಕಿಸಿ) ವಿಶ್ವಾನಿನ ಇತಿ ತಿಸೃಣಾಂ ಮಾತ್ರೇಯೋ ವಸುಶ್ರುತೋऽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ | ಅಗ್ನಿ ಆರ್ಚನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ವಿಶ್ವಾನಿನೋ ದುರ್ಗಹಾ ಜಾತವೇದಃ ಸಿಂಧುಂ ನನಾವಾದುರಿತಾತಿ ಪರ್ಷಿ|ಅಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವನ್ನಮ ಸಾಗೃಣಾನಃ| ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬೋಧ್ಯ ಪಿತಾ ತನೂನಾಂ | ಯಸ್ತ್ವಾ ಹೃದಾಕೀರಿಣಾ ಮನ್ಯಮಾನ| ಅಮರ್ತ್ಯಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ಜೋಹವೀಮಿ | ಜಾತವೇದೋ ಯಶೋ ಅಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿಃ ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವ ಮಶ್ಯಾಂ| [ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹೂವನ್ನು ಪೂರ್ವ ನೈರುತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ ವಾಯುವ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಈಶಾನ್ಯ ಉತ್ತರ ಆಗ್ನೇಯ ಹೀಗೆ ಎಂಟು ಓಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ] ಯಸ್ಮೈತ್ವಂ ಸುಕೃತೇ ಜಾತವೇದ ಉಲೋಕ ಮಗ್ನೇ ಕೃಣವಃ ಸ್ಯೋನಮ್ | ಅಶ್ವಿನಂ ಸಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಂ ಗೋಮಂತಂ ರಯಿಂ ನಶತೆ ಸ್ವಸ್ತಿ [ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ) "ಆಹುತೀರನುಜ್ಞಾ" [ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಂದ "ಸುಹುತಮಸ್ತು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ನಾರಾಯಣಾಯ ಇದಂ ನಮಮ|| ಎಂಟು ಸಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನವನ್ನು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಇದಂ ನಮಮ || ಆರು ಸಲ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ|| ಓಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಸೂರ್ಯಾಯ ಇದಂ ನಮಮ || ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರಜಾಪತಯ

ಇದಂ ನಮಮ ॥ 2 ಸಲ ಹೋಮಿಸಬೇಕು.

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಅಗ್ನಿ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ಓಂ ಸೋಮಾಯ ವನಸ್ಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೋಮಾಯ ವನಸ್ಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ | ಓಂ ಅಗ್ನಿ ಷೋಮಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಿಷೋಮಾಭ್ಯಾಂ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಇಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಂ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಂ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಧನ್ವಂತರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಧನ್ವಂತರಯ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ಇದಂ ನಮಮ। ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ. ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ನಮಮ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನಮಮ ॥ (ನಂತರ ವ್ಯಾಹೃತಿ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು-) ವೈಶ್ವದೇವ ಸಾಂಗತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವ್ಯಾಹೃತಿಹೋಮಂ ಹೋಷ್ಯೇ॥ (ತುಪ್ಪದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು.)ಓಂಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯೇ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧಾಯ ಇದಂ ನಮಮ।ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ವಾಯವೇ ಶ್ರೀಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಇದಂ ನಮಮ ।ಓಂ ಸ್ವಃಸ್ವಾಹಾ ಸೂರ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಇದಂ ನಮಮಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ (ಎಂಟು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹೂವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ) ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಹರಣೀಪತಿ ಶ್ರೀ ಪ ಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ।(ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.)

ಓಂ ಚಮೇ ಸ್ವರಶ್ಚಮೇ ಯಜ್ಞೋಪಚತೇ ನಮಶ್ಚ । ಯತ್ತೇನ್ಯೂನಂ ತಸ್ಮೈತ ಉಪಯುತ್ತೇತಿರಿಕ್ತಂ ತಸ್ಮೈತೇ ನಮಃ । ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ । ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ ಯಶಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿಮೆ ಹವ್ಯವಾಹನ । ಶ್ರೀಯಂ ದೇಹಮೇ ಹವ್ಯವಾಹನ ಓಂನಮಃ ಇತಿಚತುಸಾಗರ ಪರ್ಯಂತಂ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಶುಭಂ ಭವತು ಗೋತ್ರೋಚ್ಚಾರಣವನು (ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು) ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃಗಂಧಾನ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ।ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಆಜ್ಯೋಪಹಾರ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪೂಗೀ ಫಲತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಸುವರ್ಣ ಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಸಮಸ್ತರಾಜೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಅಗ್ನೇನಯ ಸುಪಥಾರಾಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್ ವಿಶ್ವಾನಿದೇವ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ಯುಯೋಧ್ಯಸ್ಮ ಜುಹುರಾಣಮೇನೋ ಭೂ ಯಿಷ್ಠಾಂತೇ ನಮ ಉಕ್ತಿಂ ವಿಧೇಮ । ನಮಸ್ತೇಗಾರ್ಹ ಪತ್ಯಾಯ ನಮಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಯೇ।ನಮಃ ಆವಹನೀ

ಧಾಯ ಮಹಾವೇದ್ಯೈ ನನೋ ನಮಃ । ಯಜ್ಞೇಶಾಚ್ಯುತ ಗೋವಿಂದ ಮಾಧವಾನಂತ ಕೇಶವ । ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಹೃಷೀಕೇಶ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ॥ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಹಾಕಿ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋಯ ಕ್ರಿಯಾದಿಷುಜ್ಞ । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾಂಯಾತಿಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ॥ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂರಮಾಪತೇ। ಯತ್ಕೃತಂತುಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತುಮೇ॥ಅನೇನ ಪ್ರಾತಃ ಸಾಯಂ ವೈಶ್ವದೇವ ಹೋಮೇನ ಭಗವಾನ್ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಹರಿಣೀಪತಿ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮ ಪ್ರೀಯತಾಂಪ್ರೀತೋ ಭವತುಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು॥ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಷ್ಣವೇನಮೋವಿ ಷ್ಣವೇನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ವೈಶ್ವದೇವ ವಿಧಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ॥ಉದ್ವಾಸನಂ: ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವಾಸುರ ಸುಪೂಜಿತ । ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾ ದಯೋ ದೇವಾಸ್ತತ್ರ ಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥

ಬಲಿಹರಣಂ :–ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ।ಸಂಕಲ್ಪ । ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಬಲಿಹರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಅಗ್ನಿಯ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ವರ್ತುಲಾಕಾರ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಆರಂಭಮಾಡಿ ಈಶಾನ್ಯದವರೆಗೂ ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಬಲಿಹಾಕಬೇಕು.

ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನಮಮ । (ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಹಾಕಬೇಕು.) ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯೇದಂ ನಮಮ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನೀಷೋಮಾಭ್ಯಾಂಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಂಸ್ವಾಹಾ । ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಧನ್ವಂತರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅದ್ಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಷಧಿ ವನಸ್ಪತಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಗೃಹಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।ಗೃಹದೇವತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಸ್ತು ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಕ್ರಾದ್ಬಹಿಃ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಕ್ಸಂಸ್ಥಂ । ಇಂದ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರ ಪುರುಷೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ದಕ್ಷಿಣೇ ಉದಕ್ಸಂಸ್ಥಂ । ಯಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಯಮ ಪುರುಷೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಪ್ರಾಕ್ಸಂಸ್ಥಂ। ವರುಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ವರುಣ ಪುರುಷೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಉತ್ತರೇ ಉದಕ್ಸಂಸ್ಥಂ ॥ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೋಮ ಪುರುಷೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಕ್ರಮಧ್ಯೇ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ । ತತ್ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ । ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ತದ್ದಕ್ಷಿಣೇ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ತತ್ಪಶ್ಚಿಮೇ । ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಉತ್ತರೇ । ದಿವಾಚಾರಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । (ಸಾಯಂ—ನಕ್ತಂ ಚಾರಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಹೇಳಬೇಕು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಲಿಹರಣ ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ)ಚಕ್ರಾದ್ಬಹಿಃ:—ಈಶಾನ್ಯಾಂ—ರಕ್ಷೋಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಇತಿ ಭೂತ ಯಜ್ಞಃ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾ ವೀತಿ :—ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ವಧಾಪಿತೃಭ್ಯಃ । ಇತಿ ಪಿತೃ

ಯಜ್ಞಃ ಉಪವೀತಿ [ಗೋಗ್ರಾಸ ಹಸ್ತೋದಕಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಚಕ್ರಾದ್ಬಹಿಃ ನೈರುತ್ಯಾಂ ಶ್ವಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ವಾಯುವ್ಯಾಂ ಕಬಲಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || ಸನಕಾದಿ ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯೋ ಹಂತ (ಇತಿ ಭೂಮೌ ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾತ್ | ಇತಿ ಮನುಷ್ಯ ಯಜ್ಞಃ | ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಯೇ ಭೂತಾಃ ಪ್ರಚರಂತಿ ದಿವಾನಕ್ತಂ ಬಲಿಮಿಚ್ಛಂತೋ ವಿತುದಸ್ಯ ಪ್ರೇಷ್ಯಾಃ | ತೇಭ್ಯೋ ಬಲಿಂ ಪುಷ್ಟಿ ಕಾಮೋ ಹರಾಮಿ ಮಯಿ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪುಷ್ಟಿಪತಿರ್ದದಾತು ಸ್ವಾಹಾ ಐಂದ್ರ ವಾರುಣ ವಾಯುವ್ಯಾ ಯಾಮ್ಯಾನ್ಯೈ ನೈಋತಾಸ್ತಥಾ| ವಾಯಸಾಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಂತು ಭೂಮೌ ದತ್ತಂ ಮಹಾಬಲಿಂ || ಶ್ವ–ಚಂಡಾಲ–ಭೂತ–ಪತಿತ–ವಾಯಸೇಭ್ಯಃ ಅನ್ನಂ ಭೂಮೌ ನಿಕ್ಷಪೇತ್ || ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅತಿಥಿಗಳ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಂತರ ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು. ಎದ್ದು ನಿಂತು ಶಾಂತಾ ಪೃಥಿವೀ ಶಿವಮಂತರಿಕ್ಷಂ ದ್ಯೌರ್ನೋ ದೇವ್ಯ ಭಯಂ ನೋ ಅಸ್ತು | ಶಿವಾ ದಿಶಃ ಪ್ರದಿಶ ಉದ್ದಿಶೋನ ಆಪೋ ವಿಶ್ವತಃ ಪರಿಪಾಂತು ಸರ್ವತ; | ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿ: ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ಅನೇನ ಬಲಿಹರಣ ಕರ್ಮಣಾ ಭಗವಾನ್ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಪ್ರಿಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು | ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು || ಇತಿ ಬಲಿಹರಣಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ಅಥ ವೈಶ್ವದೇವಃ – ತಥಾ ಚ ಪರಾಶರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವ ದೇವಂ ತು ಯೋಽನ್ನಂ ಭುಂಕ್ತೇದ್ವಿ ಜಾಧಮಃ | ಸಭುಂಕ್ತೇ ಹಿ ಕೃಮೀನ್ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಕಯೋನಿಷು ಜಾಯತೇ || ಯದಿಸ್ಯಾ ಲ್ಲೌಕಿಕೇ ಪಾಕಸ್ತತ್ರೈವಾಗ್ನೌ ಪ್ರಹೂಯತೇ | ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನೌ ಪಚನೇ ಚೇತ್ಸ್ಯಾದ್ ಹೋಮಂ ತತ್ರೈವ ಚಾಽಽಚರೇದಿತಿ ಚ || ಯಸ್ಮಿನ್ನಗ್ನೌ ಪಚೇದನ್ನಂ ತಸ್ಮಿನ್ ಹೋಮಂ ಸಮಾಚರೇತ್ | ವೈಶ್ವ ದೇವೇ ತು ಸರ್ವಾನ್ನಂ ಪವಿತ್ರಂ ಲವಣಂ ವಿನಾ| ದತ್ವಾ ವಿಷ್ಣ್ವಾಹುತೀಃ ಪೂರ್ವಂ ಮಂತ್ರೈರಷ್ಟಾಕ್ಷರಾದಿಭಿಃ | ವೈಶ್ವ ದೇವಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಹ್ಯನ್ಯಥಾ ಕಿಲ್ಬಿಷೀ ಭವೇತ್ || ವ್ಯಾಸರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು. ವೈಶ್ವ ದೇವಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಸ್ವಶಾಖಾ ವಿಹಿತಂ ದ್ವಿಜಃ | ಜುಹುಯಾತ್ ಸರ್ಪಿಷಾಽಭ್ಯಕ್ತಂ ತೈಲಕ್ಷಾರ ವಿವರ್ಜಿತಂ || ದಧ್ಯಾಕ್ತಂ ಪಾಯಸಾಽಭ್ಯಕ್ತಂ ತದಭಾವೇಽಂಬುನಾಪಿ ವಾ | ಪಯೋ ದಧಿ ಘೃತೈರ್ವಾಪಿ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಸ್ರುವೇಣ ತು || ಹಸ್ತೇ ನಾನ್ನಾದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಜಲೈರಂಜಲಿನಾ ಜಲ ಇತಿ || ತಚ್ಛೇಷೇಽಪಾಂ ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾ ದ್ವಾರಿಣಾ ಪ್ಲಾವಿತೇನ ಹಿ | ವಿನಾ ಚ ಕೋದ್ರುವಂ ಮಾಷಂ ಚ ಗಕಂ ಚ ಕುಲಿತ್ಥಕಮಿತಿ || ಉತ್ತಾನೇನ ತು ಹಸ್ತೇನ ಹ್ಯಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರಯುತೇನ ಚ| ಸಹತಾಂಗುಲಿ ಪಾಣಿಸ್ತು ಪಾಗ್ಯತೋ ಜುಹುಯಾದ್ಧವಿರಿತಿ|| ಯತ್ಕಿಂಚಿಜ್ಜುಹುಯಾ ದಗ್ನೌ ತತ್ಸರ್ವಂ ತ್ಯಾಗ ಪೂರ್ವಕಂ | ಸ್ಮರನ್ನಗ್ನಿ ಗತಂ ರಾಮಂ ತತ್ತದ್ದೇವಂ ಸನಾಮಕಂ||

ಅವಿಭಕ್ತಾ ವಿಭಕ್ತಾವಾ ಪೃಥಕ್ಪಾಕಂ ದ್ವಿಜಾಸತಃ । ಕುರ್ಯುಃ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್ ಯಜ್ಞಂ ಭೋಜನಾತ್ ಪ್ರಾಕ್ ದಿನೇ ದಿನೇ ॥ ವಿಭಕ್ತಾನಾಂ ತು ಪಾಕೈಕ್ಯೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಏವ ಸಮಾಚರೇತ್ । ಪುತ್ರೋ ಭ್ರಾತಾ ತಥಾ ಶಿಷ್ಯ ಋತ್ವಿಕ್ ಶ್ವಶುರ ಮಾತುಲಾಃ ॥ ಪತ್ನೀ ವಾ ಶ್ರೋತ್ರಿಯೋ ಜ್ಞಾತಿ ವೈಶ್ವದೇವಾದಿ ಕರ್ಮಣಃ । ವ್ರೀಹ್ಯಾದ್ಯನೇಕ ದ್ರವ್ಯಸ್ಯ ಪಾಕಶ್ಚೇ ದೇಕಕಾಲತಃ । ತದಾ ಪಾಕೈಕ ದ್ರವ್ಯಸ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಾದಿಕೇ ಕೃತೇ। ಸರ್ವಸ್ಯಾಪಿ ಕೃತಂ ತತ್ ಸ್ಯಾನ್ನ ಪೃಥಗ್ವೈಶ್ವದೇವಕಂ। ಅನ್ಯಸ್ಯೈಕ ಸ್ವಾಮಿಕಸ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವ ಕೃತೇ ಸತಿ ॥ ಅನ್ನಸ್ಯಾಪಿ ಹಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ಕೃತಸ್ಯಾದ್ವೈಶ್ವ ದೇವಕ ಮಿತಿ ॥ ಪೂರ್ವಂ ತಸ್ಯ ಕೃತಾ ದೇವಾ ವೈಶ್ವ ದೇವಾದಿ ಕರ್ಮಣಃ । ಉತ್ತರ ಸ್ಯಾಪಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ಕೃತಂ ಸ್ಯಾತ್ ವೈಶ್ವದೇವಕಂ ॥ ವೈಶ್ವ ದೇವಂ ದಿವಾ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಕುರ್ವನ್ ಭಕ್ತಿ ಸಂಯುತಃ । ರಾತ್ರೌ ಹೋಮಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಯೋ ಭೂತಾ ಮಂತ್ರತೋ ಬಲಿಂ । ನಾಸ್ಯದ್ಬಲಿ ಹೃತಂ ರಾತ್ರೌ ಯದ್ವಾ ಕುರ್ಯಾದಮಂತ್ರತ ಇತಿ ॥ ರಾತ್ರೌ ಹೋಮಂ ವೈಶ್ವದೇವ ಹೋಮಂ ಯಥಾ ಸ್ಥಿತ ಮಂತ್ರೈಃ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಬಲಿಂ ಬಲಿಹರಣಂ ತು ಯೇ ಭೂತಾ ಪ್ರಚರಂತೀತಿ ಮಂತ್ರೇಣೈವ ॥ ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ ॥ ವೈಶ್ವದೇವವಿಲ್ಲದ ಅನ್ನ ತಿನ್ನಬಾರದು ತಿಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹುಳುಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಮುಂದೆ ಕಾಗೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ವೈಶ್ವದೇವವನ್ನು ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಮಾಡುವರು ಅವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಗೆ ಪ್ರಾತಃ ಎಂತಲೂ ರಾತ್ರಿಗೆ ಸಾಯಂ ಎಂತಲೂ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡುವವರು ಪ್ರಾತಃ ಸಾಯಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುವರು ಅವರಪರ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಳ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ತಿಳಿದು ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವು.

ಅಥ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಃ

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ;—ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುದ್ಧವಾದ (ಮಡಿಯ) ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ದ್ವಾದಶನಾಮ ಮುದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾತಃ ಸಂಧ್ಯಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಸನದ (ದರ್ಭಾಸನದ) ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವಾಭಿ ಮುಖನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪವಿತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನು ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧದಿಂದ ಮಾತೃಕಾವಿಸರ್ಜನ ಪರ್ಯಂತರವೂ ವಿವಾಹಾದಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಾದಶೀ–ಶ್ರವಣದ್ವಾದಶಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಕೂಡದು. ಸೂತಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿವಾಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವು ತೀರಿದ ತರುವಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಠನ ಕ್ರಮ;–ಎಡಗಾಲನ್ನು ಮಡಚಿ ಅದರ ಮೊಣಕಾಲಮೇಲೆ ಬಲಪಾದವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಲದ ಮೊಣಕಾಲಮೇಲೆ ಎಡಗೈಯ ಅಂಜಲಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ

ನೀರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ತುಳಸಿಯನ್ನು (ಎರಡು ದರ್ಭೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನೂ) ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಲಗೈಯ ಅಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಂಪುಟಾಕೃತಿಯಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಮೌನವಾಗಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಣ ಮಾಡಬೇಕು. ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪವಿತ್ರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಣ ಮಾಡುವಾಗ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು (ಅದರಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಿ ಇರುವುದರಿಂದ)ಬಲಗೈಯ ಅನಾಮಿಕಾ ಬೆರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದುಂಟು.

ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ— (ಆಚಮನಂ) ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ............ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ||೧-೨೪| (ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ) ಪ್ರಣವಸ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಃ......ಬ್ರಹ್ಮಭೂರ್ಭುವ: ಸ್ವರೋಂ (ಸಂಕಲ್ಪಃ) ಶ್ರೀಗೋವಿಂದ ಗೋವಿಂದ ......ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಭಾರತೀ-ರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇ|| ಓಂ ವಿದ್ಯುದಸಿ ವಿದ್ಯಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನಮೃತಾತ್ಸತ್ಯಮುಪೈಮಿ||(ಇತಿ ಅಪಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ)(ಪಚ್ಛೋಽರ್ಧರ್ಚಶ; ಕ್ರಮೇಣಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರಂ ಪಠೇತ್) ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ| ಓಂತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ| ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ| ಧಿಯೋ ಯೋ ನ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಪಾದ: ಓಂತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ | ಧಿಯೋ ಯೋ ನ; ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ || ಅರ್ಧ: ಓಂತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ|ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ|ಧಿಯೋ ಯೋನ; ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಋಕ್||

ಓಂ ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವಮೃತ್ವಿಜಮ್| ಹೋತಾರಂ ರತ್ನಧಾತಮಮ್|ಅಗ್ನಿ: ಪೂರ್ವೇಭಿರ್ಋಷಿಭಿರೀಡ್ಯೋ ನೂತನೈರುತ | ಸ ದೇವಾಂ ಏಹ ವಕ್ಷತಿ || ಅಗ್ನಿನಾ ರಯಿಮಶ್ನವತ್ ಪೋಷಮೇವ ದಿವೇ ದಿವೇ | ಯಶಸಂ ವೀರವತ್ತಮಂ | ಅಗ್ನೇ ಯಂ ಯಜ್ಞಮಧ್ವರಂ ವಿಶ್ವತ; ಪರಿಭೂರಸಿ ಸ ಇದ್ದೇವೇಷು ಗಚ್ಛತಿ || ಅಗ್ನಿಹೋತಾ ಕವಿಕ್ರತುತು ಸತ್ಯಶ್ಚಿತ್ರಶ್ರವಸ್ತಮ | ದೇವೋ ದೇವೇಭಿರಾ ಗಮತ್ ||೧|| ಯದಂಗ ದಾಶುಷೇ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಭದ್ರಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ | ತವೇತ್ತತ್ಸತ್ಯಮಂಗಿರಃ||ಉಪ ತ್ವಾಗ್ನೇ ದಿವೇದಿವೇ ದೋಷಾವಸ್ತರ್ಧಿಯಾ || ವಯಂ ನಮೋ ಭರಂತ ಏಮಸಿ || ರಾಜಂತಮಧ್ವರಾಣಾ ಗೋಪಾಮೃತಸ್ಯದೀದಿವಿಂ | ವರ್ಧಮಾನಂ ಸ್ವೇ ದಮೇ || ಸ ನ; ಪಿತೇವಸೂನವೇಽಗ್ನೇ ಸೂಪಾಯನೋ ಭವ | ಸಚಸ್ವಾ ನ; ಸ್ವಸ್ತಯೇ || ೨|| ವಾಯ ವಾಯಾಹಿ ದರ್ಶತ ||

1. ಅಗ್ನಿರ್ವೈದೇವಾನಾಮವಮೋ ವಿಷ್ಣು ಪರಮ:(ಐತರೇಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ] 2. ಅಥ ಮಹಾ ವ್ರತಂ (ಐತರೇಯ ಅರಣ್ಯಕ ೧ ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ,] 3. ಏಷ ಪಂಥಾ ಏತತ್ಕರ್ಮ, [ಐ.ಅ.೨.ನೇ ಅ,] 4. ಅಥಾತಃ ಸಂಹಿತಾಯಾ ಉಪನಿಷತ್ (ಐ.ಅ.3.ನೇ ಅ,) 5. ವಿಧಾಮಘವನ್ವಿದಾ, ಐ.ಅ.4.ನೇ ಅ,) 6.

ಮಹಾವ್ರತಸ್ಯ ಪಂಚವಿಂಶತಿಂ ಸಾಮಿಧ್ಯೇನ್ಯ [ಐ.ಆ.5.ನೇ ಅ,] 7. ಇಷೇತ್ವೋ ರ್ಜೇತ್ವಾ [ಯಜುರ್ವೇದ,] 8. ಅಗ್ನ ಆ ಯಾಹಿ ವೀತಯೇ, (ಸಾಮವೇದ,] 9. ಶಂ ನೋ ದೇವಿರಭಿಷ್ಟಯಃ, [ಅಥರ್ವವೇದ,] 10. ಅಥೈತಸ್ಯ ಸಮಾಮ್ನಾ ಯಸ್ಯ, [ಆಶ್ವಲಾಯನ ಶ್ರೌ. ಸೂ.] 11. ಸಮಾಮ್ನಾಯಃ ಸಮಾಮ್ನಾತಃ 12. ಮ-ಯ-ರ-ಸ-ತ-ಜ-ಭ-ನ-ಲ-ಗ ಸಂಮಿತಂ,(ಛಂದಸ್ಸು) 13.ಗೌ; ಗ್ಮಾ ಜ್ಮಾ [ನಿಘಂಟು) 14. ಪಂಚಸಂವತ್ಸರಮಯಂ,(ಜ್ಯೋತಿಷ) 15. ಅಥ ಶಿಕ್ಷಾಂ ಪ್ರವ ಕ್ಷ್ಯಾಮಿ,[ಶಿಕ್ಷಾ] 16. ವೃದ್ಧಿರಾದೈಚ್(ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ[ಪಾಣಿನಿ] 17. ಯೋಗಿ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ(ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಸ್ಮೃತಿ]18. ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ(ಮಹಾ ಭಾರತ) 19. ಅಥಾತೋಧರ್ಮಂವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ್ಯಾಮಃ; [ನ್ಯಾಯಸೂತ್ರ (ಕಣಾದ) 20. ಓಂ ಅಥಾತೋ ಧರ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಓಂ,[ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸಾ]ಮೀಮಾಂಸಾ 21. ಓಂ ಅಥಾತೋ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಓಂ (ಉತ್ತರಮೀಮಾಂಸಾ [ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸ).

ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ ಯತಃ ನಾರಾಯಣಂ ಸುರಗುರು–| ಅಶೋಚ್ಯಾನನ್ವ ಶೋಚಸ್ತ್ವಂ–| ನಾರಾಯಣಂ ಗುಣೈಸ್ಸರ್ವೈ-| ಓಂ ತಚ್ಛಂಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಾಯ ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಪತಯೇ ದೈವೀ ಸ್ವಸ್ತಿರಸ್ತು ನಃ|ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾ ನುಷೇಭ್ಯಃ |

ಊರ್ಧ್ವಂಜಿಗಾತು ಭೇಷಜಂ | ಶಂ ನೋ ಅಸ್ತು ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ನಮ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ| ನಮೋ ವಾಚೇ ನಮೋ ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಮಹತೇ ಕರೋಮಿ|| (ತ್ರಿಃ) ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ |

ಓಂ ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ವೃಶ್ಚಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನಮೃತಾತ್ಸತ್ಯಮುಪಾಗಾಮ್ || (ಇತಿ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮಾಪಯೇತ್)

ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಸವ್ಯದಿಂದ (ದರ್ಭೆಗಳ ತುದಿಯಿಂದ) ದೇವತೀರ್ಥವೆ ನಿಸುವ ಬೆರಳುಗಳ ತುದಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದಾವರ್ತಿ ದೇವತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು.

ದೇವತರ್ಪಣಮ್– [ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಃ ಸವ್ಯೇನ [ಕುಶಾಗ್ರೈಃ] ಅಂಗುಲ ಗ್ರೈಃ ದೇವತೀರ್ಥೇನ ಏಕವಾರಂ ತರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್] ಓಂ ದೇವತಾಸ್ತರ್ಪ ಯತಿ 1. ಅಗ್ನಿಸ್ತೃಪ್ಯತು, 2. ವಿಷ್ಣುಸ್ತೃಪ್ಯತು 3. ಪ್ರಜಾಪತಿಸ್ತೃಪ್ಯತು, 4. ಬ್ರಹ್ಮಾತೃಪ್ಯತು, 5. ವೇದಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 6. ದೇವಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 7. ಋಷಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 8. ಸರ್ವಾಣಿ ಛಂದಾಂಸಿ ತೃಪ್ಯಂತು, 9. ಓಂಕಾರಸ್ತೃ ಪ್ಯತು, 10. ವಷಟ್ಕಾರಸ್ತೃಪ್ಯತು, 11. ವ್ಯಾಹೃತಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 12. ಸಾವಿತ್ರೀತೃಪ್ಯತು, 13. ಯಜ್ಞಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 14. ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೌತೃಪ್ಯೇತಾಂ

15. ಅಂತರಿಕ್ಷಂತೃಪ್ಯತು, 16. ಅಹೋರಾತ್ರಾಣಿತೃಪ್ಯಂತು, 17. ಸಾಂಖ್ಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು 18. ಸಿದ್ಧಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 19. ಸಮುದ್ರಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 20. ನದ್ಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 21. ಗಿರಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 22. ಕ್ಷೇತ್ರೌಷಧಿ ವನಸ್ಪತಿ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 23.ನಾಗಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು,24.ವಯಾಂಸಿತೃಪ್ಯಂತು,25.ಗಾವಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 26. ಸಾಧ್ಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 27. ವಿಪ್ರಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು 28. ಯಕ್ಷಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು: 29. ರಕ್ಷಾಂಸಿತೃಪ್ಯಂತು 30. ಭೂತಾನಿತೃಪ್ಯಂತು, 31. ಏವಮಂತಾನಿತೃಪ್ಯಂತು || ನಂತರ ಋಷಿತರ್ಪಣಂ– ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಮಾಲಾಕಾರವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಲಗೈಯ ಕಿರಿ ಬೆರಳ ತಳದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ಋಷಿತರ್ಪಣವನ್ನು ಎರಡಾವರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಥ ಮಂಡಲ ಋಷಯಃ– 1. ಶತರ್ಚಿನಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 2. ಮಾಧ್ಯಮಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 3. ಗೃತ್ಸಮದಸ್ತೃಪ್ಯತು, 4. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಸ್ತೃಪ್ಯತು, 5. ವಾಮದೇವಸ್ತೃಪ್ಯತು, 6. ಅತ್ರಿಸ್ತೃಪ್ಯತು, 7. ಭರದ್ವಾಜಸ್ತೃಪ್ಯತು 8. ವಸಿಷ್ಠಸ್ತೃಪ್ಯತು, 9. ಪ್ರಗಾಥಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 10. ಪಾವಮಾನ್ಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, 11. ಕ್ಷುದ್ರ ಸೂಕ್ತಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು 12. ಮಹಾಸೂಕ್ತಾ ಸ್ತೃಪ್ಯಂತು.

ನಂತರ ಆಚಾರ್ಯ ತರ್ಪಣಂ ;– ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಪಿತೃತೀರ್ಥದಿಂದ ಮೂರ-ಮೂರಾವರ್ತಿ ತರ್ಜನಿ–ಅಂಗುಷ್ಠ ಮಧ್ಯದಿಂದ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು.

1. ಸುಮಂತು- ಜೈಮಿನಿ- ವೈಶಂಪಾಯನ- ಪೈಲ-ಸೂತ್ರ-ಭಾಷ್ಯ ಭಾರತ ಮಹಾಭಾರತ-ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು. 2. ಜಾನಂತಿ-ಬಾಹವಿ- ಗಾರ್ಗ್ಯ ಗೌತಮ-ಶಾಕಲ್ಯ-ಬಾಭ್ರವ್ಯ-ಮಾಂಡವ್ಯ- ಮಾಂಡೂಕೇಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತು, ಗಾರ್ಗಿ-ವಾಚಕ್ನವೀತೃಪತು, 4. ವಡವಾಪ್ರಾತಿಥೇಯೀತೃಪ್ಯತು, 5. ಸುಲಭಾ ಮೈತ್ರೇಯೀತೃಪ್ಯತು, 6. ಕಹೋಳಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 7. ಕೌಶೀತಕಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 8. ಮಹಾಕೌಶೀತಕಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 9. ಭರದ್ವಾಜಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 10. ಪೈಂಗ್ಯಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 11. ಮಹಾ ಪೈಂಗ್ಯಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 12. ಸುಯಜ್ಞಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 13. ಸಾಂಖ್ಯಾಯನಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 14. ಐತರೇಯಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 15. ಮಹೈತರೇಯಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 16.ಶಾಕಲಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 17. ಭಾಷ್ಕಲಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 18. ಸುಜಾತವಕ್ತ್ರಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 19.ಔದವಾಹಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ 20.ಮಹೌದವಾಹಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 21. ಸೌಜಾಮಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 22. ಶೌನಕಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, 23. ಆಶ್ವಲಾಯನಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ || ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ | ತೇಸರ್ವೇತೃಪ್ಯಂತು ತೃಪ್ಯಂತು ||

ದೇವ–ಋಷಿ– ಆಚಾರ್ಯ ತರ್ಪಣಗಳನ್ನು ತಂದೆ ಇದ್ದವರೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಿತೃ ತರ್ಪಣವನ್ನು ತಂದೆ ಇಲ್ಲದವರು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಿತೃ ತರ್ಪಣ :—ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಒಮ್ಮೆ

ಎರಡಾವರ್ತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತರಂ......ಶರ್ಮಾಣಂ......ಗೋತ್ರಂ ವಸುರೂಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಎಂದು ಬಿಡಬೇಕು. ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರ ರುದ್ರರೂಪ ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ 3 ಸಲ ಕೊಡಬೇಕು ಅಸ್ಮತ್ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರ ಆದಿತ್ಯರೂಪವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ 3 ಸಲ ಬಿಡಬೇಕು. ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತರಂ ಹೆಸರು (ದಾಂ)ಗೋತ್ರಾಂ ವಸುರೂಪಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೀಂ ಸ್ವದಾನಮಸಪ್ತರ್ಯಾಮಿ 3ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹೀಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ರುದ್ರರೂಪಿ ಸಂಕರ್ಷಣೀಂ ಸ್ವದಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ 3 ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ಆದಿತ್ಯರೂಪೀ ವಾಸುದೇವಿಂ ಸ್ವದಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ 3ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಸಪತ್ನ ಜನನೀಂ (ಮಲತಾಯಿ)ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ವಸುರೂಪೀ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೀಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ 3ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತಾಮಹಂ ಹೆಸರುಗೋತ್ರಂ ವಸುರೂಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವದಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ3ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹಂಗೋತ್ರಂ ರುದ್ರರೂಪ ಸಂಕರ್ಷಣಂಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ3ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂಆದಿತ್ಯರೂಪ ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ 3 ಸಲ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತಾಮಹೀಂ ಹೆಸರು(ದಾಂ)ಗೋತ್ರಾಂ ವಸುರೂಪಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಿಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತು; ಪಿತಾಮಹೀಂ ಹೆಸರು ಗೊತ್ರಾಂ ರುದ್ರರೂಪಕಣಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮೀ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ಆದಿತ್ಯರೂಪ ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಆತ್ಮಪತ್ನೀಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ವಸುರೂಪಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೀ ಸ್ವಧಾನಮರ್ಪಯಾಮಿ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಅಸ್ಮತ್ ಸುತಂ | (ಸಪತ್ನೀಕಂ) ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂ ವಸುರೂಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಅಸ್ಮದ್ ಭ್ರಾತರಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ವಸುರೂಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಎಂದು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಪಿತೃವ್ಯಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂ ಮಾತುಲಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾ ದುಹಿತರಂ (ಸಭರ್ತೃಕಾಂ(ಸಸುತಾಂ) ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾ ವಸುರೂಪೀಂ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಿಂ ಭಗಿನೀಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ಪಿತೃ ಸ್ವಸಾರಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ಮಾತೃ ಸ್ವಸಾರಂ ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಾಂ ನಂತರ ಶ್ವಶುರಂ (ಸಿಪತ್ನೀಕಂ) ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂ ವಸುರೂಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಗುರು (ಸಪತ್ನೀಕಂ) ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂ ವಸುರೂಪಂ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಆಚಾರ್ಯಂ [ಸಪತ್ನೀಕಂ) ಹೆಸರು ಗೋತ್ರಂ ವಸುರೂಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಆಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂಬ

ಪರ್ಯಂತಂ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃ ಮಾನವಾಃ|ತೃಪ್ಯಂತು ಪಿತರಃ ಸರ್ವೇಮಾತೃಮಾತಾ ಮಹಾದಯಃ ಅತೀತಕುಲಕೋಟೀ ನಾಂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ನಿವಾಸಿನಾಂ ಆಬ್ರಹ್ಮ ಭುವ ನಾಲ್ಲೋ ಕಾದಿದಮಸ್ತು ಕುಶೋದಕಂ| ಯೇ ಕೇ ಚಾಸ್ಮತ್ಕುಲೇಜಾತಾ ಅಪುತ್ರಂ| ಗೋತ್ರಿಣೋ ಮೃತಾಃ| ತೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ಮಯಾದತ್ತಂಸೂತ್ರ ನಿಷ್ಪೀಡನೋದಕಾ ಬ್ರಹ್ಮಗಂಟನ್ನು ನೀರಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ...ಅನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನ ದೇವರ್ಷ್ಯಾ ಚಾರ್ಯ ಪಿತೃತರ್ಪಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋಭವತು| ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ಎರಡಾವರ್ತಿ ಆಚಮನಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣವೇನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ||ಇತಿ|| ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ:—ದೇವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟನಂತರ ವೈಶ್ವ ದೇವ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬಲಿಹರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ವನ್ನು ಅವರವರ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಧ್ಯಾ ಅರ್ಘ್ಯ ಪ್ರಧಾನದನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ವೈಶ್ವ ದೇವ ಮಾಡಿದನಂತರವಾಗಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಿರಿಯರಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರವರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಾರದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀ ಸಮಾರಾಧನಂ;—

ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಶುಭತಿಥೌ ಶ್ರೀ ವಾಯು ಹನುಮ ಭೀಮ ಮಧ್ವಾತ್ಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವೇದವ್ಯಾ ಸಾತ್ಮಕ ಕೇಶವಾದಿ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ಸ್ಯಾದ್ಯನಂತಾವತಾ ರಾತ್ಮಕ ಕಪಿಲ, ಹಯಗ್ರೀವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಶಿಂಶುಮಾರ, ಮಹಿದಾಸಾತ್ಮಕ ಬಿಂಬ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಖಂಡ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಮಾಸ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಕುಲದೇವತಾ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀ ಸಮಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಹೀಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಗುರು ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಎರಡು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದ ತೀರ್ಥ ಗುರ್ವಾತ್ಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸೀತಾಪತೇ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಮೇಲೆ ನೀರಿನಿಂದ ಪಾದ್ಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಸ್ಮಿನ್ರಾಷ್ಟ್ರೇ ಶ್ರಿಯಮಾ ವೇಶಯಾಮ್ಯತೋ ದೇವೀಃ ಪ್ರತಿಪಶ್ಯಾಮ್ಯಾಪಃ| ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದಮವನೆ ನಿಜೆಸ್ಮಿ ನ್ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ದಧಾಮಿ ಸವ್ಯಂ ಪಾದಮವನ ಡನೇಸ್ಮಿನ್ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂದ್ರಿ ಯಂ ವರ್ಧಯಾಮಿ| ಪೂರ್ವಮನ್ಯಮಪರಮನ್ಯಂ ಪಾದಾವವನೆ ನಿಜೆ|| ದೇವರಾ

ಷ್ಟುಸ್ಯ ಗುಷ್ಟಾ ಅಭಯಸ್ಯಾವರು ದ್ದ್ರೈ।ಅಪಃ ಪಾದಾವನೇ ಜನೀದ್ವಿಷಂತಂ ನಿರ್ದಹಂತು ಮೇ॥ ಗುರುಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಗುರು ಪೂಜಾ ಮಾಡಿ ಟೀಕಾರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಗುರುವೃಂದಾವನಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತಾ ಗುರವಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಇಷ್ಟ ದೈವಂ ಶ್ರಿಯಃ ಪತಿಃ ಆಚಾರ್ಯಾಂ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯಾಃ ಸಂತು ಮೇ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮನಿ। ತೀರ್ಥಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃಂದಾವನವನ್ನು ಒರೆಸಿಪೀಠದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಗಂಧಾಕ್ಷತಾದಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದೇವರ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಗಂಧಾದಿ ಸಕಲಾರಾಧನೈಶ್ಶೋಭನಮಸ್ತು ಪ್ರಯುತಪಾಣಿಶ್ಚರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೆ ಸ್ವಸ್ತಿಸಂಬಾಧೇಷ್ಟಭಯಂ ನೋ ಅಸ್ತು॥ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯ ಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ ॥ ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಂ॥ ಆಯನೇತೆ ಪರಾಯಣೆ ದೂರ್ವಾರೋಹಂತು ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ॥ ಹೃದಾಶ್ಚ ಪುಂಡರೀಕಾಣಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಗೃಹಾ ಇಮೇ ॥ ಅಗ್ನಿಸ್ತು ವಿಶ್ರವಸ್ತಮಂ ತುವಿಬ್ರಹ್ಮಾಣಮುತ್ತಮಂ। ಅತೂರ್ತಂ ಶ್ರಾವಯತ್ಪತಿಂ ಪುತ್ರಂದ ದಾತಿ ದಾಶುಷೇ॥ಯಸ್ಮೈ ತ್ವಂ ಸುಕೃತೇ ಜಾತವೇದ ಉಲೋಕಮಗ್ನೇ ಕೃಣವ ಸ್ಯೋನಂ॥ ಅಶ್ವಿನಂ ಸುಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಂ ಗೋಮಂತಂ ರಯಿಂ ನಶತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ॥ ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೋ ವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿನಃ ಪೂಷಾ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ॥ ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಸ್ವಸ್ತಿನೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು ॥ ಯಶಸ್ಕರಂ ಬಲವಂತಂ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ತಮೇನ ರಾಬಾಧಿಪತಿರ್ಬಭೂವ । ಸಂಕೀರ್ಣನಾಗಾಶ್ಚ ಪತಿರ್ನರಾಣಾಂ ಸುಮಂಗಲಂ ಸತತಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ॥

ವಿಶೇಷವಿಚಾರ:—ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನಿವೇದಿತವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಅತಿಥಿಅಭ್ಯಾಗತರು ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಶಿಷ್ಯ ಪುತ್ರರುಗಳು ಬಂಧುಗಳು ಇವರಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ನಂತರ ಯಜಮಾನನು ತಾನು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂಡಬಾರದು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ದಾರುಕಾಸನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಆದರೆ ಮಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಒಂದು ಕಾಲು ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲು ಮಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ತನ್ನ ಎಲೆಗೆ ತಾನೇ ಮಂಡಲಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಇತರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುತ್ತುಗ ಹಲಸು, ನೇರಳೆ ಅತ್ತಿ ಬಾಳೆಎಲೆ ಇವನ್ನೆ ಭೋಜನಪಾತ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.ರಂಭಾಪತ್ರ ಪಲಾಶೇಷು ಯೋ ಭುಂಕ್ತೆ ದ್ವಾದಶೀದಿನೇ। ಸಪ್ತಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಂ ಪುಣ್ಯಂ ತತ್ಕ್ಷಣಾ ದೇವ ನಶ್ಯತಿ ॥ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಳೆ ಮುತ್ತುಗ ಎಲೆಗಳನ್ನುದ್ವಾದಶೀದಿನ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದುಅನಿವಾರ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಿರಿಯರ ವಚನವೂ ಉಂಟು ಆಲಯದೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಖಂಡಿತ ಊಟಮಾಡಬಾರದು. ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ

ಪಾತ್ರಾಭಿಘಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಉಪ್ಪನ್ನು ಚಟ್ನಿ ಕೊಸಂಬರಿ ಮೊದಲಾದ ಶಾಖಾದಿಗಳು ತೊವ್ವೆ, ಅನ್ನ ಪಾಯಸ ಭಕ್ಷ್ಯ ತುಪ್ಪ ಈರೀತಿ ಎಲೆಗೆ ಬಡಿಸಬೇಕು ಲೋಹ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬಡಿಸಬಾರದು.

ತ್ಯಕ್ತ ಮಂತ್ರಃ–ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ (ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ) ತೀರ್ಥವನ್ನು ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ ಸ್ವಃ ಗಾಯಿತ್ರಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ ಪೃಥ್ವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೋ ಅನ್ನಂ ರಕ್ಷಸ್ವ ನಾನಾಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಾನ್ನಾನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಭೂವರಾಹಾನಂತಾವತಾರಾತ್ಮಕ ಶೋಭನ ದೇವತಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಆಸ್ತ್ರದ್ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೆಂಕಟೇಶಾಯ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯ ಮಾನಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ ನ ಮಮ ನ ಮಮ। ತ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ಏಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಪೃಥಗ್ಭೂತಾನ್ಯನೇಕಶಃ ತ್ರೀನ್ ಲೋಕಾನ್ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಂಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ। ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯತಿಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ ಭಕ್ಷ್ಯಂ ದದ್ಯಾತ್ ಪುನರ್ಜಲಂ। ತದನ್ನಂ ಮೇರುಣಾತುಲ್ಯಂ ತಜ್ಜಲಂ ಸಾಗರೋಪಮಂ। ವಟೌ ತು ಸಮದತ್ತಂ ಸ್ಯಾದ್ಗೃಹಸ್ಥೇ ದ್ವಿಗುಣಂ ಭವೇತ್। ವಾನಪ್ರಸ್ಥೇ ಶತಗುಣಂಯತೌ ದತ್ತಮನಂತಕಂ ॥ ಯತಿರ್ಯತ್ರ ಗೃಹೆ ಭುಂಕ್ತೇತತ್ರ ಭುಂಕ್ತೇ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ। ಹರಿಃ ಯತ್ರ ಗೃಹೇ ಭುಂಕ್ತೇತತ್ರ ಭುಂಕ್ತೇ ಜಗತ್ರಯಂ। ಜಯತೀರ್ಥಾದಿ ಸಕಲಗುರ್ವಂತರ್ಯಾಮಿ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸೀತಾಪತಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪ್ರಿಯತಾಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು

ಗೋಗ್ರಾಸ;—ಸುರಭಿ ವೈಷ್ಣವೀ ಮಾತಾ ನಿತ್ಯಂ ವಿಷ್ಣುಪದೇ ಸ್ಥಿತಾ। ಗೋಗ್ರಾಸಂ ತು ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಸುರಭಿಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಂ ಗವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಆರ್ಪಿಸಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಗಂಧ ಅಕ್ಷತ ಅಂಗಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಂತರ ಶಂಖ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ದೇವರ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುಹರಣಂ ಸರ್ವವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಣಂ। ಸರ್ವದುರಿತೋಪ ಶಮನಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದೋದಕಂ ಶುಭಂ॥ ಪ್ರಥಮಂ ಕಾಯ ಶುಧ್ಯರ್ಥಂ ದ್ವಿತೀಯಂ ಧರ್ಮಸಾಧನಂ। ತೃತೀಯಂ ಮೋಕ್ಷಮಾಪ್ನೋತಿ ಏವಂ ತೀರ್ಥತ್ರಿದಾಪಿಬೇತ್॥ ವಿಶೇಷತಃ ಶಂಖ ತೀರ್ಥೇ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಯೇಽನಿರುದ್ಧಕಾ। ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಯೇ ಪಾದತೀರ್ಥೇ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಇತಿ ಕೀರ್ತಿತಃ ॥ಸಂಕರ್ಷಸ್ತು ಪಾನೀಯೇ ಪ್ರಥಮೇತು ದ್ವಿತೀಯತೇ। ವಾಸುದೇವ ಸ್ತೃತೀಯೇ ತು ಸ್ವಯಂ ನಾರಾಯಣಾಭಿಧಃ ॥ ಉದಕ್ಯಂ ತು ತತ್ತೀರ್ಥಂ ಪ್ರಾಕೃತಂ ತ್ವಭಿಮಂತ್ರಿತಂ। ತತ್ರಸ್ಥಂ ವರುಣಂ ಸೋಮಂ ತಯೋರ್ವಾಯಂ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ ॥ ವಾಯೌ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ತತ್ರ ಹರಿಂ ವಿಚಿಂತ್ಯೈವಾಥ ಸೇವಯೇತ್॥

ಶಂಖತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಗಳು ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅನಿರುದ್ಧನೇ ದೇವತಾ

ಪಾದತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸರಸ್ವತಿ ಭಾರತಿಯರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೇ ದೇವತಾ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ದುರ್ಗಾ ಅಭಿಮಾನಿ ಸಂಕರ್ಷಣನೇ ದೇವತಾ ಎರಡನೆ ಸಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಧರಾ ಅಭಿಮಾನಿ ವಾಸುದೇವನೇ ದೇವತಾ ಮೂರನೇ ಸಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಥಕ್ಕೇ ಶ್ರೀ ಅಭಿಮಾನಿ ನಾರಾಯಣನೇ ದೇವತಾ ಹೀಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತುಲಸೀಸಹಿತ ಕೊಡಬೇಕು. ನಂತರ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣದೇವರ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಆದೌ ದೃತ್ವಾಪುನಃ ಪೀತ್ವಾ ಪುನಃ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯೇತ್ | ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಜಲಂ ಪಿತ್ವಾ ಕೋಟಿಯಜ್ಞ ಫಲಂ ಲಬೇತ್ ತಸ್ಮಾದಷ್ಟಗುಣಂ ಪಾಪಂ ಭೂಮೌ ತದ್ಬಿಂದು ಪಾತನಾತ್ ||(ಏಕಾದಶೀ ತುಲಸೀ ರಹಿತ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು) ತುಲಸೀ ಧಾರಣ–ಖಾದನ್ಮಾಂ ಸಂ ಪಿಬನ್ಮದ್ಯಂ ಸಂಗಚ್ಛನ್ ಅಂತ್ಯಜಾಂಶಿಖಿ ಸದ್ಯೋ ಭವತಿ ಪೂತಾತ್ಮಾಕರ್ಣೇ ತುಲಸೀಧಾರಣಾತ್ || ಅಂಗಾರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳವಾಗ ವಿಷ್ಣೋರಂಗಾರ ಶೇಷಣ ಯೊಂಗಾನಿ ಪರಿಮಾರ್ಷಯೇತ ದುರಿತಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ವ್ಯಾಧಯೋ ಯಾಂತಿ ಖಂಡಶ; ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೈಲಿ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಹಾಕಿ ಪರಿಷೇಚನ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ರಾಹುತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟ ನಂತರ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತುಲಸಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಸ್ಮದ್ಗುರುವಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಮಾಸಮೂರ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟ ದೇವತಾ ಕುಲದೇವತಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣವೇದವ್ಯಾಸಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ || ಎಂದ್ ಹೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಯಜಮಾನನು ತೀರ್ಥಗಂಧಾ ಅಂಗಾರ ಅಕ್ಷತಾ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಹೃದಯವನ್ನು ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಗ್ನಿಯೆಂತಲೂ ಮನಸ್ಸು ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ ಎಂತಲೂ ಮುಖವು ಆಹವನೀಯಾಗ್ನಿ ಎಂತಲೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಹರಿಯು ಸಂಕರ್ಷಣ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರೂಪಗಳಿಂದ ಭೋಜನ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವನೆಂದು ನಾರಾಯಣ ಅನಿರುದ್ಧ ರೂಪಗಳಿಂದ ಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವನೆಂದು ವಾಸುದೇವ ರೂಪದಿಂದ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವನೆಂದು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೋಬೇಕು. ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ ಎಂದು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ತುಲಸೀ ಸಹಿತ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಸ್ವಾದೋ ಪಿತೋ ಮಧೋ ಪಿತೋ ವಯಂ ತ್ವಾವವೃಮಹೇ| ಅಸ್ಮಾಕ ಮವಿತಾ ಭವ ಎಂದು ಅನ್ನವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು 8 ಸಲ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ಎಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಪರಿಷೇಚಿಸಿ ಚಿತ್ರಾಯ

ನಮಃ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯ ನಮಃ ಯಮಾಯ ನಮಃ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಹುತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೈ ತೊಳೆದು ಪ್ರಾಣಸ್ಯ ವಸ್ತ್ರ ಬುಧ್ವ್ಯಾತು ಭೋಜನೋ ಭಯತಃ ಪಿಬನ್ | ಸ್ವರ್ಗೇ ಮುಕ್ತ್ವಾ ತಥಾ ದಿವ್ಯ ವಸ್ತ್ರಲಾಭೀಭವತ್ಯಲಂ || ಹೀಗೆ ಅನುಸಂಧಾನಪೂರ್ವಕ ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣ ಮಸಿಸ್ವಾಹಾ ಎಂಬ ದಾಗಿ ತುಲಸಿ ಮಿಶ್ರಿತ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಆಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ (ಮೂರು ಅಗಳು ಮಾತ್ರ] ಓಂ ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ (ಐದು ಅಗಳು) ಓಂ ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ [ಏಳು ಅಗಳು) ಓಂ ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ (ಒಂಭತ್ತು ಅಗಳು] ಓಂ ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ (ಹನ್ನೊಂದು ಅಗಳು ಹೀಗೆ ತುಪ್ಪ ಸಹಿತ ಅನ್ನದ ಅಗುಳನ್ನು ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಕವಳದಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಸ್ಮರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೌನದಿಂದ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹಲ್ಲಿಗೆ ತಗುಲಬಾರದು. ನೀರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಲದ ಕೈ ಸಂಬಂಧ ಪಡಿಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಊಟ ಮುಗಿಯುವಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನ ವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಮೃತಾಪಿ ಧಾನಮಸಿ ಎಂತ ಹೇಳಿ ಉತ್ತರಾಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ರೌರವೇ ಅಪುಣ್ಯ ನಿಲಯೇ ಪದ್ಮಾರ್ಬುದ ನಿವಾಸಿನಾಂ | ಅರ್ಥಿನಾಂ ಉದಕಂ ದತ್ತಂ ಅಕ್ಷಯ್ಯಂ ಉಪತಿಷ್ಟತು || ಯತ್ರ ಕ್ವಚನ ಸಂಸ್ಥಾನಾಂ ಕ್ಷುತ್ತೃಷ್ಣೋಪಗತಾತ್ಮನಾಂ | ದುರ್ಗತೀನಾಂ ದತ್ತಮನ್ನಂ ಅಕ್ಷಯ್ಯಾ ಉಪತಿಷ್ಟತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಿತೃತೀರ್ಥದಿಂದ ಆ ಉದಕವನ್ನು ಅನ್ನವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೈಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿಕೊಂಡು ತೃಣಾದಿಗಳಿಂದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ 12 ಸಲ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಮೊಳಕೈವರೆಗೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮೊಳ ಕಾಲುಗಳ ವರೆಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ತುಲಸೀ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಭೋಜನಾಂತೆ ವಿಷ್ಣೋಃ ಅರ್ಪಿತಂ ತುಲಸೀದಳಾ | ಭಕ್ಷಣಾತ್ಪಾಪ ನಿರ್ಮುಕ್ತಿ: ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ಶತಾಧಿಕಂ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ತೀರ್ಥ ತುಲಸೀ ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಶರ್ಯಾತಿಂ ಚ ಸುಕನ್ಯಾಂ ಚ ಚವನಂ ಚೇಂದ್ರ ಮಶ್ವಿನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಸಹಿತ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯವುದು (ಉಳಿದ ಹಗಲನ್ನು ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆಯಬೇಕು.)

ಭೋಜನಾಂತೇ ಸ್ಮರನ್ ವಿಷ್ಣೋಃ ಅಂಗುಷ್ಠಾಂ ಗ್ರಾಂಬು ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ | ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಸ್ತಾಂಗುಷ್ಟಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆ ನೀರನ್ನು ಪಾದಾಂಗುಷ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಡಬೇಕು. ನಂತರ ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದ ಉದರವನ್ನು

ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ || ಅಗಸ್ತ್ಯಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಚ ಶನಿಂ ಚ ಬಡಬಾನಲಂ | ಅಹಾರ ಪರಿಣಾಮಾರ್ಥಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ಚ ವೃಕೋದರಂ || ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಉದರವನ್ನು ನೇವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂಜಲು ತೆಗೆದು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡೋವರೆಗೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದವನು ಅಶುದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನಾದ ಕಾರಣ ಕೂಡಲೇ ಯೆಂಜಲನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಭೋಜನ ಕ್ರಮ:– ಉತ್ತರಾ ಮುಖ–ಪೂರ್ವ ಮುಖನಾಗಿ ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ತುಲಸಿ ದಳಗಳನ್ನು ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಕೈಗಳನ್ನು ಮೊಣಕಾಲುಗಳೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಾಹ್ಯರ್ಥಾಃ ಅರ್ಥೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪರಂ ಮನ; | ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಬುದ್ಧೇರಾತ್ಮಾ ಮಹಾನ್ ಪರಃ | ಮಹತಃ ಪರಮವ್ಯಕ್ತಂ ಅವ್ಯಕ್ತಾತ್ಪುರುಷಃ ಪರಃ ಪುರುಷಾನ್ನ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಸಾ ಪರಾಗತಿ: || ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯ ಜಗದ್ಧಾತ್ರೇ ನಿತ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಯೇ | ಪೂರ್ಣಾನಂದಾಯ ಹರಯೇ ಸರ್ವಯಜ್ಞ ಭುಜೇ ನಮಃ || ಯಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರ ರುದ್ರಾದಿ ದೇವತಾನಾಂ ಶ್ರಿಯೋಪಿ ಚ | ಜ್ಞಾನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಃ ಸದಾ ತಸ್ಮೈ ಹರಯೇ ಗುರುವೇ ನಮಃ || ಅಹಂ ವೈಶ್ವಾನರೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತಃ | ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಪಚಾಮ್ಯನ್ನಂ ಚತುರ್ವಿಧಂ || ನಮೋಽಮಂದ ನಿಜಾನಂದ ಸಾಂದ್ರ ಸುಂದರಮೂರ್ತಯೇ | ಇಂದಿರಾ ಪತಯೇ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಭೋಜನದಾಯಿನೇ || ನೈವೇದ್ಯ ಶೇಷಂ ತುಲಸೀ ವಿಮಿಶ್ರಿತಂ ವಿಶೇಷತ: ಪಾದ ಜಲೇನ ಸಿಕ್ತಂ | ಯೋಽಶ್ನಾತಿ ನಿತ್ಯಂ ಪುರತೋ ಮುರಾರೇಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಯಜ್ಞಾಯುತ ಕೋಟಿ ಪುಣ್ಯಂ | ಪಾವನಂ ವಿಷ್ಣು ನೈವೇದ್ಯಂ ಸುಭೋಜ್ಯ ಮೃಷಿಭಿ; ಸ್ಮೃತಂ | ಅನ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಚರೇತ್ ಹೀಗೆ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೃದಯಂ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ: ಮನೋಽನ್ವಾಹಾರ್ಯ ಪಚನ; | ಆಸ್ಯಮಾಹವನೀಯ; | ಸಂಕರ್ಷಣಶ್ಚ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಶ್ಚಾತ್ರ ಭೋಕ್ತೃಷು ಸಂಸ್ಥಿತ: | ಭೋಕ್ತೃ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದಾತಾರೌ ಭೋಕ್ತಾರೌ ಚ ವಿಶೇಷತಃ | ನಾರಾಯಣಾನಿರುದ್ಧೌ ತು ಭೋಜ್ಯವಸ್ತುಷು ಸಂಸ್ಥಿತೌ | ತರ್ಪಕೌ ಸರ್ವಜೀವಾನಾಂ ತಸ್ಮಾದ್ ಭೋಜ್ಯಾನ ಚರ್ವ್ಯತ ಅವಕಾಶ ಪ್ರದೋನಿತ್ಯಂ ವಾಸುದೇವೋ ನಭ; || ಏವಂ ಪಂಚಾತ್ಮಕಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಯ ಉಪಾಸ್ತೇ ಸದೈವಹಿ | ಭೋಕ್ತಾ ಚಾಪ್ಯಾಯ ಕಶ್ಚೈವ ತಸ್ಯ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತಿ ||

ಪ್ರಾಣೆ ಸಿಕ್ಥತ್ರಯಂ ದದ್ಯಾದಪಾನೇ ಸಿಕ್ಥ ಪಂಚಕಂ| ವ್ಯಾನೇತು ಸಪ್ತ ಸಿಕ್ಥಾಸ್ಸ್ಯುರುದಾನೇ ನವ ಸಿಕ್ಥಕಂ ಸಮಾನ್ಯೈಕಾದಶ ಪ್ರೋಕ್ತ ಏವಂ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ಕ್ರಮಾತ್ ಕವಲೇ ಕವಲೇ ಕುರ್ವನ್ ಗೋವಿಂದಸ್ಯಾನು ಕೀರ್ತನಂ ಜೀವಸ್ಯ ಕ್ತ್ರೋನ್ಯಥಾಕುರ್ಹಾನ್| ಕೋವದರ ಪೂರ್ಣಕಃ| ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಸ್ಯೋತ್ತರೀಯ ವಸ್ತ್ರಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಜಲಂಪಿಬೇತ್|| ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ|| ಉತ್ತರಾಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭೋಜನಾನಂತರಂ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಾರ್ಪಿತ ತಾಂಬೂಲ ಗ್ರಹಣಂ :— ಏಕಪೂಗಂ ಮಹಾರೋಗ್ಯಂ ದ್ವಿಪೂಗಂ ನಿಷ್ಫಲಂ ಭವೇತ್। ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠಂ ತ್ರಿಪೂಗಂ ಚ ಹ್ಯಧಿಕಂ ದೋಷಕೃನ್ನ ಚ ॥ ಪರ್ಣ ಮೂಲೇ ಭವೇದ್ವ್ಯಾಧಿಃ ಪರ್ಣಾಗ್ರಾತ್ಪಾಪ ಸಂಭವಃ | ಚೂರ್ಣಪರ್ಣಂ ಹರೇದಾಯುಃ ಶಿರಾ ಬುದ್ಧಿ ವಿನಾಶಿನೀ ॥ ಅತಃ ॥ ಪರ್ಣಸ್ಯಾಗ್ರಂ ಚ ಮೂಲಂ ಚ ಶಿರಾಂ ಚೈವ ವಿಶೇಷತಃ | ಚೂರ್ಣಪರ್ಣಂ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಖಾದಯೇದ್ಬುಧಃ | ವಿಶೇಷತಃ ದ್ವಿಪರ್ಣಕಮಿತಿ ಪಾಠಃ ಸ್ಮೃತ್ಯರ್ಥಸಾಗರೇ | ಅಭಿಧಾಯ ಮುಖೇ ಪರ್ಣಂ ಪೂಗಂ ಪೈ ಭಕ್ಷಯೇನ್ನ ಚ | ತತ್ರ ಪೂಗ ಕರ್ಪೂರ ಕಸ್ತೂರೀ ಲವಂಗ ಸುಮನಃ ಫಲೈಃ | ಫಲೈಃ ಕಟುಕಷಾಯೈರ್ವಾ ಮುಖ ವೈಶುದ್ಧ್ಯಕಾರಿಭಿಃ | ತಾಂಬೂಲ ಪತ್ರ ಸಹಿತೈಃ ಸುಗಂಧೈರ್ವಾ ವಿಚಕ್ಷಣಃ | ರತೇ ಸುಪ್ತೋತ್ಥಿತೇ ಸ್ನಾತೇ ಭುಕ್ತೇ ವಾಂತೇ ಚ ಸಂಗರೇ | ಸಭಾಯಾಂ ವಿದುಷಾಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣ ಮಿತಿ | ವೈದ್ಯಕ ಗ್ರಂಥಾದಿಷು | ಭೋಜನಾನಂತರ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ತಾಂಬೂಲ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡು ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ವೀಳೇದೆಲೆ ಕಾವು, ಕೊನೆ ನರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸುಣ್ಣ ಇಟ್ಟದ್ದ ವೀಳೇದೆಲೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ತುಹಿಶ್ರುತಂ ಗರ್ತಸದಂ ಯುವಾನಂ ಮೃಗನ್ನ ಭೀಮಮುಪಹತ್ನು ಮುಗ್ರಂ | ಮೃಳಾಜರಿತ್ರೇರುದ್ರ ಸ್ತವಾನೋನ್ಯಂತೇ ಅಸ್ಮನ್ನಿವಪಂತು ಸೇನಾಃ ॥ ಸಹಸ್ರ ಮಾಖ್ಯಾತ್ರೇ ದದ್ಯಾಚ್ಛತಂ ಪ್ರಗಿರಿತ್ರ ಏತೇ ಚೈವಾಸನೇ ಶ್ವೇತಶ್ಚಾಶ್ವತರೀ ರಥೋಹೋತುಃ | ಪುತ್ರಕಾಮಾಹಾಖ್ಯಾಪಯೇರಲಭಂತೇಹ ಪುತ್ರಾಂಲ್ಲಭಂತೇಹ ಪುತ್ರಾನ್ । ಸರ್ವಸ್ಯಾಪ್ತ್ಯೈ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಿತ್ಯೈ ಸರ್ವಮೇವತೇನಾಪ್ನೋತಿ ಸರ್ವಂ ಜಯತಿ | ಸ್ವಸ್ತಿಮಂತ್ರಾರ್ಥಾಃ ಸತ್ಯಾಃ ಸಂತು ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಪ್ರಸಾದೋಸ್ತು ॥ ತಥಾಸ್ತು ॥ ಇತಿ ॥

ಗುರು ಆರಾಧನಾ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ :— ದೀರ್ಘತಮಾ ಮಾಮತೇಜೋ ಯುಜುರ್ವಾಂದಶ ಮೇಯುಗೆ | ಅಪಾಮರ್ಥಂ ಯತೀನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಭವತಿ ಸಾರಥಿಃ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಾರ್ಥಾಃ ಸತ್ಯಾಃ ಸಂತು ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ಸೀತಾಪತಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದೋಸ್ತು | ವೆಂಕಟೇಶ ಸಮಾರಾಧನ :— ಓಂ ಆರಾಯಿಕಾಣೆ ವಿಕಟೆ ಗಿರಿಂ ಗಚ್ಛ ಸದಾನ್ವೇ | ಶಿರಿಂಬಿಠಸ್ಯ ಸತ್ವಭಿಸ್ತೇಭಿಷ್ಟ್ವಾ ಚಾತಯಾಮಸಿ। ಚತ್ತೋ ಇತಶ್ಚತ್ತಾಮುತಃ ಸರ್ವಾಭ್ರೂಣಾನ್ಯಾರುಷೀ | ಆರಾಯ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇತೀಕ್ಷ್ಣ ಶೃಂಗೋದೃಷನ್ನಿಹಿ | ಅದೋಯದ್ದಾರು ಪ್ಲವತೇ ಸಿಂಧೋಃ ಪಾರೇ ಅಪೂರುಷಂ | ತದಾರಭಸ್ವ ದುರ್ಹಣೋ ತೇನ ಗಚ್ಛಪರಸ್ತರಂ | ಯದ್ಧ ಪ್ರಾಚೀ

ರಜಗಂ ತೋರೋ ಮಂಡೂರ ಧಾಣಿಕೀಃ | ಹತಾ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಶತ್ರವಃ ಸರ್ವೇ ಬುದ್ ಬುದಯಾ ಶವಃ | ಪರೀಮೆ ಗಾಮನೇಷತ ಪರ್ಯಗ್ನಿ ಮಹೃಷತ್ | ದೇವೇಶ್ವ ಕೃತಃ ಶ್ರವಃ ಕ ಇಮಾಂ ಆದ ಧರ್ಷತಿ || ಸ್ವಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಾರ್ಥಾಃ ಸತ್ಯಾ ಸಂತು ಶ್ರೀ ಭೂವರಾಹಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಸಾದೋಸ್ತು || ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾ ಮಂತ್ರಃ | ತದಿತ್ಸಮಾಸಮಾಶಾತೆ ವೇನಂತಾನ ಪ್ರಯಚ್ಛತಃ | ಧೃತ ವ್ರತಾಯ ದಾಶುಷೇ | ವೇದಾಯೋ ವೀನಾಂ ಪದಮಂತರಿಕ್ಷೇಣ ಪತತಾಂ | ವೇದನಾವಃ ಸಮುದ್ರಿಯ: | ವೇದಮಾಸೋ ಧೃತ ವ್ರತೋ ದ್ವಾದಶ ಪ್ರಜಾವತಃ | ವೇದಾ ಯ ಉಪಜಾಯತೇ | ವೇದವಾತಸ್ಯ ವರ್ತನಿಮುರೋ ಋರ್ಷ್ವಸ್ಯ ಬೃಹತಃ| ವೇದಾಯೇ ಅಧ್ಯಾಸತೇ || ನಿಷಸಾದ ಧೃತವ್ರತೋವರುಣ: ಪಸ್ತ್ಯ ಸ್ವಾ || ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಯ ಸುಕ್ರತು: | ಸ್ವಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಾರ್ಥಾ ಸತ್ಯಾ: ಸಂತು | ಶ್ರೀ ವೇದ ವ್ಯಾಸ ಪ್ರಸಾದೋಸ್ತು || ಓಂ ಇಂದ್ರಶ್ರೇಷ್ಠಾನಿ ದ್ರವಿಣಾನಿ ಧೇಹಿ ಚಿತ್ತಿಂ ದಕ್ಷ ಸ್ಯ ಸುಭಗತ್ವ ಮಸ್ಮೇ ಪೋಶಂ ರಯಿಣಾ ಮರಿಷ್ಟಿಂ ತನೂನಾಂ ಸ್ವಾದ್ಮಾನಂ ವಾಚ; ಸುದಿನತ್ವ ಮನ್ಹಾಂ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೇಣ ಶತಶಾರದೇನ ಶತಾಯುಷಾ ಹವಿಷಾ ಹಾರ್ಷಮೇನಂ | ಶತಂ ಯಥೇಮಂ ಶರದೋ ನಯಾತೀಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ದುರಿತ ಸ್ಯಪಾರಂ | ಶತಂ ಜೀವ ಶರದೋ ವರ್ಧಮಾನಃ ಶತಂಹೇಮಂತಾಂಚ್ಛತ ಮವ ಸಂತರ್ಾ || ಶತಮಿಂದಾಗ್ನೀ ಸವಿತಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಶತಾಯುಷಾ ಹವಿಷೇಮಂ ಪುನ ರ್ದು: | ಆಹಾರ್ಷಂತ್ವಾ ವಿದಂತ್ವಾ ಪುನರಾಗಾಃ ಪುನರ್ನವ | ಸರ್ವಾಂಗ ಸರ್ವ ಂತೇ ಚಕ್ಷು; ಸರ್ವಮಾ ಯುಶ್ಚ ತೇ ವಿದಂ | ಸ್ವಸ್ತಿ ಮಂತಾರ್ಥಾ ಸತ್ಯಾ ಸಂತು | ಇತಿ ಇಷ್ಟ ದೇವತಾ ಸಂಪದೋಸ್ತು ||

ಆತ್ಮಾದೇವಾನಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಗರ್ಭೋ ಯಥಾವಶಂ ಚರತಿ ದೇವ ಏಷ: | ಘೋಷಾಯ ದಸ್ಯ ಶೃಣ್ವಿರೇನ ರೂಪಂ ತಸ್ಮೈ ವ ತಾಯ ಹವಿಷಾವಿಧೇಸು|| ಹೃದಿ ಹೃದಿಸ್ಥಾಯಾ ಹರೇ ಮೂರ್ತಿ ಜೀವೋಯತ್ರತಿ ಬಿಂಬಕಃ | ಯದ್ವಶೇವರ್ತತೇ ಜೀವ: ಸಾತು ಜೀವ ಕಲಾಸ್ಮೃತಾ|| ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ಕುರು ದೇವೇಶ ಸರ್ವಸಂಪ್ಕರೋ ಮಮ || ವಿಭೋ ಸಕಲ ಲೋಕೇಶ ವಿಷ್ಣೋ ಜಿಷ್ಣೋ ಹರೇ ಪ್ರಭೋ || ತ್ವಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಯಾ ಮ್ಯಧ್ಯ ಭೋಗ್ಯೈ ರರ್ಘ್ಯಾದಿಭಿಃ ಕ್ರಮಾತ್ || ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಏಹಿ ಬಿಂಬ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಮಮ ಹೃತ್ಕಮಲೇ ತ್ವಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ || ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚೇತಿ ತುಲಸೀ ದಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮಮಾ ಕೃತೇನ ಅನೇನ ತಂತ್ರ ಸಾರೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಷೋಡಶೋ ಪಚಾರ ಪೂಜನೇನ ಭಗವಾನ್ ಬಿಂಬ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀತಾಂ || ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ತತಃ ಸ್ವಸ್ಯ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ತತ್ವನ್ಯಾಸೌ ಕೃತ್ವಾ || ಹೇ ಕಲಶ ದೇವತಾ ಪಂಚಪಾತ್ರ ದೇವತಾ: | ಪೀಠ ದೇವತಾ: | ಆವರಣ ದೇವತಾ | ಯೂಯಂ

ಮಯಿ ಕೃಪಾ ಯಥಾ ಸ್ಥಾನಂ ಗಚ್ಛಂತೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ದೇವತಾಂ। ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾ ಸ್ಪರ್ಶಂ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ । ವಾಂಛಂತಿ ಕರಸಂ ಸ್ಪರ್ಶಂ ತೇಷಾಂ ದೇವಾಸ್ಸವಾಸ್ಸವಾ: ।

ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇಽಹರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ । ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ದೇವ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ ಏಕೋ ಪಿ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸಕೃತ್ಪ್ರಣಾಮೋ ದಶಾಶ್ವ ಮೇಧಾ ವಭೃಥೇನ ತುಲ್ಯ: । ದಶಾಶ್ವೆ ಮೇಧಾಂ ಪುನರೇಪಿ ಜನ್ಮ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಣಾಮೋ ನಪುನರ್ಭವಾಯ ॥ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ವೆಂಕಟಾಧೀಶ ಪ್ರಣತಾಮರ ಭೂರುಹ; । ಭಕ್ತಬಂಧೋ ದಯಾಸಿಂಧೋ ಸತತಂ ತೇ ನಮೋ ನಮ: ॥ ಪೃಥ್ವೀ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥ: ಪೂರ್ಣ ಬೋಧಮತಾನುಗಾ: । ವೈಷ್ಣವಾ ವಿಷ್ಣು ಹೃದಯಾಸ್ತಾನ್ನಮಸ್ಯೇ ಗುರೂನ್ಮಮ ॥ ಆರೂಢಸ್ಸಹಸಾಯತೀಂದ್ರ ಪದವೀಂ ಗತ್ವಾಚ ವಾರಾಣಸೀಂ । ತತ್ರತ್ಯಾನ್ಸ್ವಮತ ಪ್ರಚಾರ ನಿರತಾನ್ ಅದ್ವೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಿನ: ಪೌಢಾರ್ಥೈ ರ್ವಚನೈ; ಯುಕ್ತಿ ಖಚಿತೈ; ಸಂಭೀಷಯನ್ ಮೋದಯನ್ । ಸತ್ಯಧ್ಯಾನ ಸುಕೇಸರೀ ವಿಜಯತೇ ಪಾದಾಶ್ರಿತ: ಶ್ರೀ ಪತೇ: ॥

ಅಕ್ಷಯಂ ಕರ್ಮ ಯಸ್ಮಿನ್ಪರೇ ಸ್ವರ್ಪಿತಂ । ಪ್ರಕ್ಷಯಂ ಯಾಂತಿ ದು;ಖಾನಿ ಯನ್ನಾಮತಃ । ಅಕ್ಷರೋ ಯೋಜರ ಸ್ಸರ್ವ ದೈವಾಮೃತಂ ಕುಕ್ಷಿಗಂ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಂ ಷಡಾಜಾದಿಕಂ ॥ ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾ ಮಂಡಲಾ ಖಂಡ ಮಂಡನಂ ॥ ತಪಸ್ವಿನೋ ದಾನ ಪರಾಯಶ ಸ್ವಿನೋ ಮನಸ್ವಿನೋ ಮಂತ್ರ ವಿದ; ಸುಮಂಗಳಾ: । ಕ್ಷೇಮಂ ನ ವಿದಂತಿ ವಿನಾಯ ದಕ್ಷಣಂ ತಸ್ಮೈ ಸುಭದ್ರಶ್ರನಸೇ ನಮೋ ನಮ; ॥ ಇಷ್ಟಂ ದತ್ತಂ ಹುತಂ ಜಪ್ತಂ ಪೂರ್ತಂ ಯಚ್ಚಾತ್ಮನ: ಪ್ರಿಯಂ । ದಾರಾ, ಸುತಾ, ಪ್ರಿಯಾ,ಪ್ರಾಣಾ ಪರಸ್ಮೈ ಸನ್ನಿವೇದಯೇತ್ । ಮಂತ್ರ ತಸ್ತಂ ತ್ರಶ್ಚಿದ್ರಂ ದೇಶಕಾಲಾರ್ಹವಸ್ತುತ; । ಸರ್ವಂ ಕರೋತಿ ನಿಶ್ಚಿದ್ರ ಮನು ಸಂಕೀರ್ತನಂ ತವ ॥ ಸ್ಮರ್ತವ್ಯಃ ಸತತಂ ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಸ್ಮರ್ತವ್ಯೋ ನ ಜಾತು ಚಿತ್ । ಸರ್ವೇ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಾಸ್ಯುರೇತಯೋ ರೇವ ಕಿಂ ಕರಾ: ॥ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಮೊದಲು ಏತತ್ ಕ್ಷಣಪರ್ಯಂತ ಮಾಡಿದ ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಎದ್ದು ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲೆ ಇರಬೇಕು.

(ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರ ಯೀರ್ವಾ ಬುಧ್ಯಾತ್ಮ ನಾವಾ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಸ್ವಭಾವ । ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ಸಕಲಂ ಪರಸ್ಮೈ ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಶ್ರೀ ಹನುಮಭೀಮ ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣವೇದವ್ಯಾಸಾತ್ಮಕ ಸೀತಾಪತೇ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಃ ಸುಪ್ರೀತೋ ವರದೋ ಭವತು ॥

॥ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವೇಶಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ಅಥ ರಾತ್ರಿ ಪೂಜಾ ವಿಧಿಃ–ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಗೋಪೀಗೀತ, ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಕ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಸ್ತೋತ್ರ, ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತೋತ್ರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೋಪಿಗೀತ;–ಜಯತಿ ತೇಧಿಕಂ ಜನ್ಮನಾ ವ್ರಜಃ ಶ್ರಯತ ಇಂದಿರಾ ಶಶ್ವದತ್ರಹಿ ದಯಿತ ದೃಶ್ಯತಾಂ ದಿಕ್ಷು ತಾವಕಾಸ್ತ್ವಯಿ ಧೃತಾಸವಸ್ತ್ವಾಂ ವಿಚಿನ್ವತೇ ॥1॥ ವ್ರಜ ಜನಾರ್ತಿಹನ್ ವೀರ ಯೋಷಿತಾಂ ನಿಜ ಜನ ಸ್ಮಯಧ್ವಂಸನಸ್ಮಿತ । ಭಜ ಸಖೇ ಭವೇ ಕಿಂಕರೀಃ ಸ್ಮ ನೋ ಜಲರುಹಾನನಂ ಚಾರು ದರ್ಶಯನ್ ॥ 2 ॥ ಶರದು ದಾಶಯೇ ಸಾಧು ಜಾತ ಸತ್ಸರಸಿ ಜೋದರ ಶ್ರೀ ಮುಷಾ ದೃಶಾ। ಸುರತ ನಾಥ ತೇ ಶುಲ್ಕದಾಸಿಕಾ ವರದ ನಿಘ್ನತೋ ನೇಹಕಿಂವಧಃ ॥3॥ ವಿಷಜಲಾಪ್ಯಯಾದ್ವ್ಯಾಲರಾಕ್ಷಸಾದ್ವರ್ಷಮಾರುತಾದ್ವೈದ್ಯುತಾನಲಾತ್। ವೃಷಮಯಾದ್ವ್ಯಯಾದ್ವಿಶ್ವತೋಮುಖಾದ್ವೃಷಭ ತೇ ವಯಂ ರಕ್ಷಿತಾ ಮುಹುಃ ॥ 4 ॥ ನ ಖಲು ಗೋಪಿಕಾ ನಂದನೋ ಭವಾನಖಿಲದೇಹಿನಾಮಂತರಾತ್ಮದೃಕ್। ವಿಖನಸಾರ್ಥಿತೋ ವಿಶ್ವಗುಪ್ತಯೇ ಸಖ ಉದೇಯಿವಾನ್। ಸಾತ್ವತಾಂ ಕುಲೇ ॥ 5 ॥ ವಿರಚಿತಾಭಯಂ ವೃಷ್ಣಿವರ್ಯ ತೇಶರಣ ಮೀಯುಷಾಂ ಸಂಸೃತೇರ್ಭಯಾತ್। ಕರ ಸರೋರುಹಂ ಕಾಂತ ಕಾಮದಂ ಶಿರಸಿ ಧೇಹಿ ನಃ ಶ್ರೀಕರಗ್ರಹಂ॥6॥ ಪ್ರಣತದೇಹಿನಾಂ ಪಾಪಕರ್ಶನಂ ತೃಣಚರಾನುಗಂ ಶ್ರೀನಿಕೇತನಂ। ಫಣಿಫಣಾರ್ಪಿತಂ ತೇ ಪದಾಂಬುಜಂ ಕೃಣು ಕುಚೇಷು ಣಃ ಕೃಂಧಿಹೃಚ್ಛಯಂ ॥ 7 ॥ ಮಧುರಯಾ ಗಿರಾ ವಲ್ಗುವಾಕ್ಯಯಾ ಬುಧಮನೋಜ್ಞಯಾ ಪುಷ್ಕರೇಕ್ಷಣ। ವಿಧಿಕರೀರಿಮಾ ವೀರ ಮುಹ್ಯತೀರಧರ ಸೀಧುನಾಪ್ಯಾಯಯಸ್ವ ನಃ ॥8॥ ತವ ಕಥಾಮೃತಂ ತಪ್ತಜೀವನಂ ಕವಿಭಿರೀಡಿತಂ ಕಲ್ಮಷಾಪಹಂ। ಶ್ರವಣಮಂಗಲಂ ಶ್ರೀಮದಾತತಂ ಭುವಿಗೃಣಂತಿ ತೇ ಭೂರಿದಾ ಜನಾಃ॥9॥ ಪ್ರಹಸಿತಂ ಪ್ರಿಯಾ ಪ್ರೇಮವೀಕ್ಷಣಂ ವಿಹರಣಂ ಚ ತೇ ಧ್ಯಾನಮಂಗಲಂ। ರಹಸಿ ಸಂವಿದೋ ಯಾ ಹೃದಿಸ್ಪೃಶಃ ಕುಹಕ ನೋ ಮನಃ ಕ್ಷೋಭಯಂತಿ ಹಿ॥10॥ಚಲಸಿ ಯದ್ವ್ರಜಾಚ್ಚಾರಯನ್ ಪಶೂನ್ನಲಿನ ಸುಂದರಂ ನಾಥ ತೇ ಪದಂ ಶಿಲತೃಣಾಂಕುರೈಃ ಸೀದತೀತಿ ನಃ ಕಲಿಲತಾಂ ಮನಃ ಕಾಂತಗಚ್ಛತಿ ॥ 11॥ದಿನಪರಿಕ್ಷಯೇ ನೀಲಕುಂತಳೈರ್ವನರುಹಾನನಂ ಬಿಭ್ರದಾವೃತಂ। ಘನರಜಸ್ವಲಂ ದರ್ಶಯನ್ ಮುಹುರ್ಮನಸಿ ನಃ ಸ್ಮರಂ ವೀರಯಚ್ಛಸಿ॥12॥ ಪ್ರಣತಕಾಮದಂ ಪದ್ಮಜಾರ್ಚಿತಂ ಧರಣಿಮಂಡಲಂ ಧ್ಯೇಯಮಾಪದಿ। ಚರಣ ಪಂಕಜಂ ಶಂತಮಂ ಚ ತೇ ರಮಣನಃ ಸ್ತನೇಷ್ವರ್ಪಯಾಧಿಹಂ॥೧೩॥ ಸುರತವರ್ಧನಂ ಶೋಕನಾಶನಂ ಸ್ವರಿತ ವೇಣುನಾ ಸುಷ್ಠು ಚುಂಬಿತಂ। ಇತರರಾಗವಿ ಸ್ಮಾರಣಂ ನೃಣಾಂ ವಿತರ ವೀರನಸ್ತೇಽಧರಾಮೃತಂ ॥೧೪॥ ಅಟತಿ ಯದ್ಭವಾನಹ್ನಿಕಾನನಂ ತ್ರುಟಿ ಯುಗಾಯತೇ ತ್ವಾಮಪಶ್ಯತಾಂ । ಕುಟಿಲ ಕುಂತಲಂ ಶ್ರೀಮುಖಂ ಚ ತೇ ಜಡಮವೀಕ್ಷತಾಂ ಪಕ್ಷ್ಮ ಕೃದ್ದೃಶಾಂ ॥ ೧೫ ॥ ಪತಿ ಸುತಾನ್ವಯ ಭ್ರಾತೃಬಾಂಧವಾ

ನತಿ ವಿಲಂಘ್ಯತೇ ಹ್ಯಚ್ಯುತಾಗತಾಃ ಗತಿವಿದಸ್ತವೋದ್ಗೀತಮೋಹಿತಾಃ ಕಿತವ ಯೋಷಿತಃ ಕಸ್ತ್ಯಜೇನ್ನಿಶಿ ||೧೬|| ರಹಸಿ ಸಂವಿದಂ ಹೃಚ್ಛಯೋದಯಂ ಪ್ರಹಸಿತಾನನಂ ಪ್ರೇಮವೀಕ್ಷಣಂ | ಬೃಹದುರಃ ಶ್ರಿಯೋ ವೀರವೀಕ್ಷ್ಯತೇ ಮುಹುರತಿಸ್ಪೃಹಾ ಮುಹ್ಯತೇ ಮನಃ ||೧೭|| ವ್ರಜವನೌಕಸಾಂ ವ್ಯಕ್ತಿರಂಗ ತೇ ವೃಜಿನಹಂತ್ರ್ಯಲಂ ವಿಶ್ವಮಂಗಲಂ | ಭಜ ಮನಾಕ್ ಚ ನಸ್ತ್ವತ್ ಸ್ಪೃಹಾತ್ಮನಾಂ ಸ್ವಜನಹೃದ್ರುಜಾಂ ಯನ್ನಿಷೂದನಂ ||೧೮|| ಶ್ರೀ ಶುಕ ಉವಾಚ|| ಇತಿ ಗೋಪ್ಯಃ ಪ್ರಗಾಯಂತ್ಯಃ ಪ್ರಲಪಂತ್ಯಶ್ಚ ಚಿತ್ರಧಾ| ರುರುದುಃ ಸುಸ್ವರಂ ರಾಜನ್ ಕೃಷ್ಣದರ್ಶನ ಲಾಲಸಾಃ || ೧೯ || ತಾಸಾಮಾವಿರಭೂಚ್ಛೌರಿಃ ಸ್ಮಯಮಾನ ಮುಖಾಂಬುಜಃ | ಪೀತಾಂಬರಧರಃ ಸ್ರಗ್ವೀ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮನ್ಮಥ ಮನ್ಮಥಃ||೨೦||

ಭ್ರಮರಗೀತಂ :—ಗೋಪ್ಯುವಾಚ|| ಮಧುಪ ಕಿತವಬಂಧೋ ಮಾಸ್ಪೃಶಾಸ್ಮಾನ್ ಸಪತ್ನ್ಯಾಃ ಕುಚವಿಲುಲಿತ ಮಾಲಾ ಕುಂಕುಮ ಶ್ಮಶ್ರುಭಿಸ್ತ್ವಂ | ವಹತು ಮಧುಪತಿಸ್ತನ್ಮಾನಿನೀನಾಂ ಪ್ರಸಾದಂಯದು ಸದಸಿ ವಿಡಂಬ್ಯಂ ಯಸ್ಯ ದೂತಸ್ತ್ವಮೀದೃಕ್ ||೧|| ಸಕೃದಧರ ಸುಧಾಂ ಸ್ವಾಂ ಮೋಹಿನೀಂ ಪಾಯಯಿತ್ವಾ ಸುಮನಸ ಇವ ಸದ್ಯಃ ಕಃ ತ್ಯಜೇನ್ಮಾಂ ಭವಾದೃಕ್ | ಪರಿಚರತಿ ಕಥಂ ತತ್ಪದ್ಮಕಿಂ ಜಲ್ಪಪಾದ ಮಪಿ ಬತ ಹೃತಚಿತ್ತಾ ಉತ್ತಮ ಶ್ಲೋಕ ಜಲ್ಪೈಃ ||೨|| ಕಿಮಿಹ ಬಹು ಷಡಂಘ್ರೇ ಗಾಯಸಿತ್ವಂ ಯದೂನಾ ಮಧಿಪತಿ ಮಗೃಹಾಣಾಮಗ್ರತೋ ನಃ ಪುರಾಣಂ | ವಿಜಯಸಖ ಸಖೀನಾಂ ಗೀಯತಾಂ ತತ್ಪ್ರಸಂಗಃ ಕ್ಷಪಿತ ಕುಚರುಜಸ್ತೇ ಕಲ್ಪಯಂತೀಷ್ಟಮಿಷ್ಟಾಃ ||೩|| ದಿವಿ ಭುವಿ ಚ ರಸಾಯಾಂ ಕಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಸ್ತದ್ದುರಾಪಾಃ ಕಪಟರು ಚಿರಹಾಸ ಭ್ರೂವಿಜೃಂಭಸ್ಯ ಯಾಃ ಸ್ಯುಃ | ಚರಣರಜ ಉಪಾಸ್ತೇ ಯಸ್ಯ ಭೂತಿರ್ವಯಂ ಕಾ ಅಪಿ ಚ ಕೃಪಣ ಪಕ್ಷೇಹ್ಯುತ್ತಮಶ್ಲೋಕಶಬ್ದಃ ವಿಸೃಜಶಿರಸಿ ಪಾದಂ ವೇದ್ಮ್ಯಹಂ ಚಾಟುಕಾರೈ ರಲಮನುನಯ ಸಾರ್ವೈಯಾಗಹಿ ದೌತ್ಯೇ ಮುಕುಂದಂ || ಸ್ವಕೃತ ಇಹ ವಿಸೃಷ್ಟಾ ಪತ್ಯ ಪತ್ಯಾಪ್ತಲೋಕಾ ವ್ಯಸೃಜದಕೃತ ಚೇತಾಃ ಕಿಂ ನು ಸಂಧೇಯಮಸ್ಯ||ಮೃಗಯುರಿವ ಕಪೀಂದ್ರಂ ವಿವ್ಯಧೇಯಃ ಕಿರಾತಃ ಸ್ತ್ರಿಯ ಮಕೃತವಿರೂಪಾಂ ಸ್ತ್ರೀಜಿತಃ ಕಾಮಯಾನಾಂ | ಬಲಿಮಪಿ ಬಲಿಮಾಸಂವೇದ ವಿದ್ವರ್ಗಮದ್ಯ ಸ್ತದಲಮಸಿತ ಸಖ್ಯೈರ್ದುಸ್ತ್ಯಜ ಸ್ತತ್ಕಥಾರ್ಥಃ ॥ ೬ ॥ ಯದನು ಚರಿತ ಲೀಲಾ ಕರ್ಣಪೀಯೂಷ ವಿಪ್ರುಟ್ ಸಕೃದ ದನವಿಧೂತ ದ್ವಂದ್ವ ಧರ್ಮಾವಿನಷ್ಟಾಃ | ಸಪದಿ ಗೃಹ ಕುಟುಂಬಂ ದೀನ ಮುತ್ಸೃಜ್ಯದೀನಾ ಬಹವ ಇಹ ವಿಹಂಗಾ ಭಿಕ್ಷು ಚರ್ಯಾಂ ಚರಂತಿ ||೭|| ವಯ ಮೃತ ಮಿವ ಜಿಹ್ಮಂ ವ್ಯಾಹೃತಂ ಶ್ರದ್ಧಧಾನಾಃ ಕುಲಿಕರುತಮಿವಾಜ್ಞಾಃ ಕೃಷ್ಣವಧ್ವೋ ಹರಿಣ್ಯಂ | ದದೃಶಿಮ ಸಕೃದೇತತ್ತನ್ನಖಸ್ವ ಸ್ಪರ್ಶತೀವ್ರಸ್ತನರುಜ ಪರಮಾರ್ತಿಂ ಭಣ್ಯತಾಮನ್ಯವಾರ್ತಾ ||೮|| ಪ್ರಿಯಸಖ ಪುನರಾಗಾಃ ಪ್ರೇಯಸಾ ಪ್ರೇಷಿತಸ್ತ್ವಂ ವರಯ ಕಿಮನುರುಂಧೇ ಮಾನನೀಯೋಽಸಿ ಮೇಽಂಗ|| ನಯಸಿ

ಕಥಮಿಹಾಸ್ಮಾನ್ ದುಸ್ತ್ಯಜಂ ಬಂಧುಪಾರ್ಶ್ವಂ ಸತತ ಮುರಸಿಸೌಮ್ಯಶ್ರೀಃಪಥೂ; ಸಾಕಮಾಸ್ತೇ ॥೯॥ ಅಪಿ ಬತ ಮಧುಪುರ್ಯಾ ಮಾರ್ಯಪುತ್ರೋಽಧುನಾಸ್ತೇ ಸ್ಮರತಿ ಸ ಪಿತೃಗೇಹಂ ಸೌಮ್ಯ ಬಂಧೂಂಶ್ಚ ಗೋಪಾನ್ । ಕ್ವಚಿದಪಿ ಸ ಕಥಂ ನ; ಕಿಂ ಕರೀಣಾಂ ಗೃಣೀತೇ । ಭುಜಮಗರುಗಂಧಂ ಮೂರ್ಧ್ನ್ಯಧಾಸ್ಯತ್ಕದಾನು ॥ ಶ್ರೀ ಶುಕ ಉವಾಚ । ಅಥೋದ್ಧವೋ ನಿಶಮ್ಯೈವಂ ಕೃಷ್ಣದರ್ಶನಲಾಲಸಾಃ । ಸ್ವಾಂತಯನ್ ಪ್ರಿಯ ಸಂದೇಶೈ ರ್ಗೋಪೀರಿದಮಭಾಷತ ॥೧೧॥ ಉದ್ಧವ ಉವಾಚ ॥ ಅಹೋಯೂಯಂ ಸ್ಮಪೂರ್ಣಾರ್ಥಾ ಭವತ್ಯೋ ಲೋಕಪೂಜಿತಾ; । ವಾಸುದೇವೇ ಭಗವತಿ ಯಾಸಾಮಿತ್ಯರ್ಪಿತಂ ಮನಃ ॥೧೨॥ ದಾನವ್ರತ ತಪೋಹೋಮಜಪಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸಂಯಮೈಃ । ಶ್ರೇಯೋಭಿರ್ವಿವಿಧೈಶ್ಚಾನ್ಯೈಃ ಕೃಷ್ಣೇಭಕ್ತಿರ್ಹಿ ಸಾಧ್ಯತೇ॥ ಭಗವತ್ಯುತ್ತಮ ಶ್ಲೋಕೇ ಭವತೀ ಭಿರನುತ್ತಮಾ । ಭಕ್ತಿ; ಪ್ರವರ್ತಿತಾ ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಮುನೀನಾಮಪಿ ದುರ್ಲಭಾ ॥೪॥ ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಪುತ್ರಾನ್ ಪತೀನ್ ದೇಹಾನ್ ಸ್ವಜನಾನ್ ಭವನಾನಿ ಚ । ಹಿತ್ವಾಟ್ಟ ವೃಣೀತ ಯೂಯಂ ಯ.ತ್ ಕೃಷ್ಣಾಖ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಪರಂ ॥೧೫॥ ಸರ್ವಾತ್ಮಭಾವೋಽಧಿಗತೋ ಭವತೀ ನಾಮಧೋಕ್ಷಜೇ ವಿರಹೇಣ ಮಹಾಭಾಗಾ ಮಹಾನ್ಮೇಽನುಗ್ರಹ; ಕೃತ;॥೧॥ ಶ್ರೂಯತಾಂ ಪ್ರಿಯ ಸಂದೇಶೋ ಭವತೀನಾಂ ಸುಖಾವಹ; । ಯಾಮಾದಾಯಾಗತೋ ಭದ್ರಾ ಅಹಂ ಭರ್ತುರ್ಹಿ ಕಿಂಕರ; ॥೧೬॥ ಇತಿ ಭ್ರಮರ ಗೀತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಅಥವೇಣು ಗೀತಂ :— ಶ್ರೀ ಶುಕ ಉವಾಚ ;— ಗೋಪ್ಯಃ ಕೃಷ್ಣೇ ವನಂ ಯಾತೇ ತಮನು ದ್ರುತ ಚೇತಸಃ । ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾಃ ಪ್ರಗಾಯಂತ್ಯೋ ನಿನ್ಯುರ್ದುಃಖೇನ ವಾಸರಾನ್ ॥ ೧ ॥ ಗೋಪ್ಯ ಊಚುಃ; । ವಾಮ ಬಾಹು ಕೃತ ವಾಮಕಪೋಲೋ ವಲ್ಗಿತ ಭ್ರುರಧರಾರ್ಪಿತವೇಣುಃ।ಕೋಮಲಾಂಗುಲಿಭಿರಾಶ್ರಿತಮಾರ್ಗಂ ಗೋಪ್ಯ ಈರಯತಿ ಯತ್ರ ಮುಕುಂದಃ ॥ ೨ ॥ ವ್ಯೋಮಯಾನ ವನಿತಾಃ ಸಹ ಸಿದ್ಧೈರ್ವಿಸ್ಮಿತಾಸ್ತದುಪಧಾರ್ಯ ಸಲಜ್ಜಾಃ । ಕಾಮ ಮಾರ್ಗಣ ಸಮರ್ಪಿತ ಚಿತ್ತಾ: ಕಶ್ಮಲಂ ಯಯುರಪ ಸ್ಮೃತ ನೀವ್ಯಃ ॥ ೩ ॥ ಹಂತ ಚಿತ್ರಮಬಲಾ; ಶೃಣುತೇದಂ ಹಾರಭಾಸ ಉರಸಿ ಸ್ಥಿತ ವಿದ್ಯುತ್ । ನಂದ ಸೂನುರಯ ಮಾರ್ತಜನಾನಾಂ । ಶರ್ಮದೋ ಯರ್ಹಿ ಕೂಜಿ ವೇಣುಃ ॥ ೪ ॥ ವೃಂದಶೋ ವ್ರಜವೃಶಾ ಮೃಗಗಾವೋ ವೇಣುವಾದ್ಯ ಹೃತಚೇತಸ ಏತ್ಯ।ದಂತದಷ್ಟ ಕವಲಾ ಧೃತಕರ್ಣಾ ನಿದ್ರಿತಾ ಲಿಖಿತ ಚಿತ್ರಮಿವಾಸನ್ ॥೫॥ಬರ್ಹಿಣಸ್ತಬಕ ಧಾತು ಪಲಾಶೈರ್ಬದ್ಧಮಲ್ಲ ಪರಿಬರ್ಹವಿಡಂಬಃ । ಕರ್ಹಿಚಿತ್ಸಬಲ ಆಲಿಸಗೋಪೈರ್ಗಾಃ ಸಮಾಹ್ವಯತಿ ಯತ್ರ ಮುಕುಂದಃ । ೬ ॥ ತರ್ಹಿ ಭಗ್ನಗತಯಃ ಸರಿತೋ ವೈ ತತ್ಪದಾಂಬುಜ ರಜೋಽನಿಲ ನೀತಂ । ಆಸ್ಪೃಶನ್ ವಯಮಪಿ ವಾ ಪುಣ್ಯಾ; ಪ್ರೇಮವೇಪಿತ ಭುಜಾ; ಸ್ತಿಮಿತಾಪ; ॥ ೭ । ಅನುಚರೈ; ಸಮನುವರ್ಣಿತವೀರ್ಯ ಆದಿ ಪೂರುಷ ಇವಾಚಲ ಭೂತಿ;। ವನಚರೋ ಗಿರಿತಟೇಷು ಚರಂತೀ ರ್ವೇಣುನಾಽಽಹ್ವ

ಯತಿಗಾಃ ಸ ಯದಾ ಹಿ ॥ ವನಲತಾಸ್ತರವ ಆತ್ಮನಿ ವಿಷ್ಣುಂ ವ್ಯಂಜಯಂತ್ಯ ಇವ ಪುಷ್ಪ ಫಲಾಢ್ಯಾಃ । ಪ್ರಣತಭಾರ ವಿಟಪಾ ಮಧುಧಾರಾಃ ಪ್ರೇಮ ಹೃಷ್ಟತನವಾಃ ಸಸೃಜುಃಸ್ಮ ॥ ದರ್ಶನೀಯ ವಿಕಚೋತ್ಪಲ ಮಾಲಾ ದಿವ್ಯಗಂಧ ತುಲಸೀ ಮಧು ಮತ್ತೈಃ । ಅಲಿಕುಲೈರಲಘುಗೀತ ಮಭೀಷ್ಟ ಮಾದ್ರಿಯದ್ಯರ್ಹಿ ಸಂಧಿತವೇಣುಃ ॥ ಸರಸಿ ಸಾರಸ ಹಂಸ ವಿಹಂಗಾ ಶ್ಚಾರುಗೀತ ಹೃತಚೇತಸಯೇತ್ಯ । ಹರಿಮುಪಾಸತ ತೇಯತಚಿತ್ತಾ ಹಂತ ಮೀಲಿತದೃಶೋ ಧೃತಮೌನಾಃ ॥ ಸಹಬಲಃ ಸ್ರಗವತಂಸ ವಿಲಾಸಃ ಸಾನುಷು ಕ್ಷಿತಿಭೃತೋವ್ರಜದೇವ್ಯಃ ಹರ್ಷಯನ್ಯರ್ಹಿ ವೇಣು ರವೇಣ ಜಾತಹರ್ಷ ಉಪರಂಭತಿ ವಿಶ್ವಂ ॥ ಮಹದತಿಕ್ರಮಣ ಶಂಕಿ ಚೇತಾ ಮದ ಮಂದ ಮನುಗರ್ಜತಿ ಮೇಘಃ । ಸುಹೃದ ಮಭ್ಯವರ್ಷತ್ಸುಮನೋಭಿಶ್ಛಾ ಯಯಾ ಚ ವಿದಧೋ ವಿತಪತ್ರಂ ॥ ವಿವಿಧಗೋಪ ಚರಣೇಷು ವಿದಗ್ಧೋ ವೇಣುವಾದ್ಯಮುಧಾ ಧಾಂ ನಿಜಶಿಕ್ಷಾಂ । ತವ ಸುತಃ ಸತಿ ಯದಾಧರ ಬಿಂಬೇ ದತ್ತವೇಣುರನಯ ಸ್ತ್ವರ ಜಾತೀಃ । ಮನಸಸ್ತದುಪಧಾರ್ಯ ಶುರೇಶಾಃ ಸಕ್ರಶರ್ವ ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಪುರೋಗಾಃ । ಕವಯ ಆನತಕಂಧರಗಾತ್ರಾಃ ಕಶ್ಮಲಂ ಯಯುರನಿಶ್ಚಿತ ತತ್ತ್ವಾಃ ॥ ನಿಜಪದಾಜ್ಜ ದಳೈರ್ಧ್ವಜವಜ್ರ ನೀರಜಾಂಕುಶವಿಚಿತ್ರಲಲಾಮೈಃ ವ್ರಜಭುವಃ ಪ್ರಶಮಯನ್ ಖುರತೋದಂ ವರ್ಷ್ಮಧುರ್ಯ ಗತಿರೀಡಿತವೇಣುಃ॥ವ್ರಜವಿತೇನ ವಯಂ ಸವಿಲಾಸ ವೀಕ್ಷಣಾರ್ಪಿತ ಮನೋಭವವೇಗಾ;। ವ್ರಜಗತಿಂ ಗಮಿತಾ ನವಿದಾಮ: ಕಶ್ಮಲೇನ ವಸನಂ ಕಬರಂ ವಾ ॥ ಮಣಿಧರ; ಕ್ವಚಿದಾಗಮಯನ್ ಗಾ ಮಾಲಯಾ ದಯಿತ ಗಂಧತುಲಸ್ಯಾ:। ಪ್ರಣಯಿನೋನುಚರಸ್ಯ ಕದಾರಸೇ ಪ್ರಕ್ಷಿಪನ್ ಭುಜಮಗಾಯತ ಯತ್ರ ॥ ಕ್ವಣಿತ ವೇಣುಮುಪ ವಂಚಿತ ಚಿತ್ತಾ: ಕೃಷ್ಣಮೀಯುರನು ಕೃಷ್ಣಗೃಹಿಣ್ಯ:। ಗುಣಗಣಾರ್ಣ ಮನುಗಮ್ಯ ಹರಿಣ್ಯೋ ಗೋಪಿಕಾ ಇವ ವಿಮುಕ್ತ ಗೃಹಾಶಾ: ॥ ಕುಂದದಾಮಕೃತ ಕೌತುಕವೇಷೋ ಗೋಪಗೋಧನವೃತೋ ಯಮುನಾಯಾಂ । ನಂದಸೂನುರನಘೇ ತವ ವತ್ಸೋ ನರ್ಮದ: ಪ್ರಣಯಿನಾಂ ವಿಜಹಾರ ॥ ಮಂದವಾಯುರುಪವಾತ್ಯನುಕೂಲಂ ಮಾನಯನ್ಮಲಯಜಸ್ಪರ್ಶೇನ।ಬಂದಿನಸ್ತಮುಪದೇವಗಣಾ ಯೇ ವಾದ್ಯಗೀತ ಬಲಿಭಿ;ಪರಿವವ್ರು;॥ವತ್ಸಲೋ ವ್ರಜಗವಾಂಯದಾಗ್ರಾಧ್ರೋ ವಂದ್ಯಮಾನಚರಣ:ಪಥಿ ವೃದ್ಧೈ:॥ ಕೃತ್ಸ್ನಗೋಧನಮುಪೋಹ್ಯ ದಿನಾಂತೇ ಗೀತವೇಣುರನುಗೋ ದ್ವ್ಗೃತ ಕೀರ್ತಿ; ॥ ಉತ್ಸವಂ ಶ್ರಮಮುಪೋಹ್ಯ ದೃಶೀನ ಮುದ್ವಹನ್ ಖುರರಜ ಚ್ಛುರಿತಸ್ರಕ । ದಿತ್ಸಯೈ ಸುಹೃದಶಿಷ ಏಷ ದೇವಕೀ ಜಠರ ಭೂರುಡುರಾಜ; । ಮದವಿಘೂರ್ಣಿತ ಲೋಚನ ಈಷನ್ಮಾನದ; ಸ್ವಸುಹೃದಾಂ ವನಮಾಲೀ । ಬದರಪಾಂಡುವದನೋ ಮೃದುಗಂಡಂ ಮಂಡಯನ್ ಕನಕ ಕುಂಡಲಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ॥ಯದುಪತಿರ್ದ್ವಿರದರಾಜವಿಹಾರೋ ಯಾಮಿನೀಪತಿ ರಿವೈಷ ದಿನಾಂತೆ ಮುದಿತ ವಕ್ತ್ರ ಉಪಯಾತಿ ದುರಂತಂ ಮೋಚಯನ್ ವ್ರಜಗವಾಂ ದಿನತಾಪಂ ॥ ಶ್ರೀಶುಕಉವಾಚ ಏವಂವ್ರಜ ಸ್ತ್ರಿಯೋ ರಾಜನ್ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾನುಗಾಯತೀ; ।

ರೇಃವಿರೇಹತ್ಸ್ವಕೃತಾತ್ಮನ್ಮದಸ್ಮಾ ಮಹೋದರಾ; ॥ ಇತಿ ವೇಣುಗೀತ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ....ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಶ್ರೀಭಾರತೀ ರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಸಾಯಾಹ್ನೇ ಭಗವತೋವೀರ್ಯೇಣ ಭಗವತೋ ಬಲೇನ ಭಗವತಸ್ತೇಜಸಾ ಭಗವತಃಕರ್ಮಣಾ ವಾಸುದೇವೇನ ಪ್ರೇರಿತೋಹಂ ರಾತ್ರೌ ಭಗವತೋ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ (ಯಜಮಾನ) ಸ್ಯ ಮಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರೇಣ ಯಥಾ ಜ್ಞಾನೇನ ಯಥಾಮಿಲಿತೋಪಚಾರ ದ್ರವ್ಯೈಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ ಈ ರೀತಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು; ಧ್ಯಾನಂ;—ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಿತಾಯಚ। ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ತುಲಸೀ; ಹೂವು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಶಾಸ್ತ್ರರೀತ್ಯಾ ಸ್ಮಾರ್ತ ಪೂಜಾಂ ತತಶ್ಚರೇತ್ ॥ ಪ್ರತಿಮಾಂ ನ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ತು ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ । ಆವಾಹನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇದ್ಧರಿಂ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಕಂ ದತ್ವಾಧೂಪಂ ನೈವೇದ್ಯಮ ಮುತ್ತಮಂ। ನೀರಾಜನಂ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ । ಕೃತ್ವಾ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಪೂಜಾಂ ತು ವೈಶ್ವದೇವಂ ಬಲಿಂ ಚರೇತ್॥ ಇದು ಅವರವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕ್ರಮದಂತೆ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಹಿರಿಯರಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಉಪಚಾರ—ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಸ್ತೇನ ಆರ್ಘ್ಯಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರಸ್ವತೀ ಹಸ್ತೇನ ಪಾದ್ಯಾರ್ಥ ತುಲಸೀದಳಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ರತಿಹಸ್ತೇನ ಅಚಮನಾರ್ಥೇ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಪಿತಾಮಹ ಹಸ್ತೇನಮಧುಪರ್ಕಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಶಾಂತಿ ಹಸ್ತೇನ ಪುನರಾಚಮನೀಯಾರ್ಥೇ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಓಂ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಮಯೋಭುವಃ । ತಾ ನ ಊರ್ಜೇದಧಾತನ । ಮಹೇರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ। ಯೋ ವಃ ಶಿವತಮೋರಸಃ । ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇಹ ನಃ । ಉಶತೀರಿವ ಮಾತರಃ । ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗ ಮಾಮವೋ ಯಸ್ಯಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ ॥ ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ ॥ ವರುಣ ಹಸ್ತೇನ ಸ್ನಾನಾರ್ಥೇತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ವಸ್ತ್ರಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ............ಹರಯೇನಮಃ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಮತ್ಸ್ಯಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ ಓಂ ವರಾಹಾಯ ನಮಃ ಓಂ ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ ಓಂ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಪರಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ರಾಮಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ಬೌದ್ಧಾಯ ನಮಃ ॥ ಓಂ ಕಲ್ಕಿನೇ ನಮ: ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಧೂಪಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಏಕಾರ್ತಿದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ | ನಾನಾ ಫಲಾನಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ಸ್ವಾದೂನಿ ಸುರಭೀಣಿ ಚ| ಅನಿಷಿದ್ಧಾನಿ ದೇವೇಶ ಭಕ್ತ್ಯಾದತ್ತಾನಿ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ॥ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪುನಃ ಧೂಪ ದೀಪಂ, ಮಂಗಳಾರತಿ ;– ಜಯತಿ ಹರಿರಚಿಂತ್ಯಃ ಸರ್ವ ದೈವೇಕ ವಂದ್ಯಃ ಪರಮ ಗುರುರಭೀಷ್ಟಾ ವಾಪ್ತಿದಃ ಸಜ್ಜನಾನಾಂ | ನಿಖಿಲಗುಣ ಗಣಾರ್ಣೋ ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮುಕ್ತ ದೋಷಃ ಸರಸಿಜ ನಯನೋಸೌ ಶ್ರೀ ಪತಿರ್ಮಾನದೋನಃ ॥ ಶ್ರಿಯೇ ಜಾತಃ ಶ್ರಿಯ ಆನಿರಿಯಾಯ ಶ್ರಿಯಂ ವಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯೋ ದಧಾತಿ | ಶ್ರಿಯಂ ವಸಾನಾ ಅಮೃತತ್ವ ಮಾಯನ್ ಭವಂತಿ ಸತ್ಯಾ ಸ ಮಿಥಾ ಮಿತದ್ರೌ | ಶ್ರಿಯ ಏವೇನಂ ತಚ್ಛ್ರಿಯ ಮಾದಧಾತಿ ಸಂತತ ವೃಚಾ ವಷಟ್ ಕೃತ್ಯಂ ಸಂತತ್ಯೈ ಸಂಧೀಯತೇ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿರ್ಯ ಏವಂ ವೇದ ॥ ಯಾಜ್ಯಯಾ ಯಜತಿ ಪ್ರತ್ತಿರ್ವೈಯಾಜ್ಯಾಪುಣ್ಯೈವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪುಣ್ಯಾ ಮೇವತಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಂಭಾವಯತಿ ಪುಣ್ಯಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಂಸ್ಕುರುತೇ ॥ ಅಸ್ತು ಶ್ರೀಃ ಮಂಗಲಾನಿ ಭವಂತು ॥ ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯ ಪ್ರಸಹ್ಯ ಸಾಯಿನೇ ನಮೋ ವಯಂ ವೈ ಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ | ಸಮೇಕಾಮಾನ್ ಕಾಮ ಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಂ ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈ ಶ್ರವಣೋ ದಧಾತು | ಕುಬೇರಾಯ ವೈ ಶ್ರವಣಾಯ ಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮಃ...... ಪ್ರಜಾಂ ದಧತು ॥ ಹೂವು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಛತ್ರ ಚಾಮರ ವ್ಯಜನ ದರ್ಪಣ ಪಾದುಕಾಂ ನೃತ್ಯ ಗೀತ ವಾದ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮಸ್ತ ರಾಜೋಪಚಾರ ಪೂಜಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಶಿರ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಯಾನಿಕಾನಿಚ ಪಾಪಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ಅನುಸಂಧಾನದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ತುಲಸಿ ಹೂವು ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾರ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ನಂತರ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಹಿತ ಮಲಗಿಸುವುದು.

ಓಂ ಮತ್ಸ್ಯಕರೂಪ ಲಯೋದವಿಹಾರಿನ್ ವೇದವಿನೇತೃ ಚತುರ್ಮುಖ ವಂದ್ಯ | ಕೂರ್ಮ ಸ್ವರೂಪಕ ಮಂದರ ಧಾರಿನ್ ಲೋಕ ವಿಧಾರಕ ದೇವ ವರೇಣ್ಯ ಜೋ ಜೋ ॥ ಸೂಕರ ರೂಪಕ ದಾನವ ಶತ್ರೋ ಭೂಮಿ ವಿದಾರಕ ಯಜ್ಞ ವರಾಂಗ | ದೇವ ನೃಸಿಂಹ ಹಿರಣ್ಯಕ ಶತ್ರೋ ಸರ್ವ ಭಯಾಂತಕ ದೈವತಬಂಧೋ

ಜೋ ಜೋ ॥ ವಾಮನ ವಾಮನ ಮಾಣವ ವೇಷ ದೈತ್ಯವರಾಂತಕ ಕಾರಣರೂಪ ರಾಮ ಭೃಗೂದ್ವಹ ಸೂರ್ಜಿತ ದೀಪ್ತೇ . ಕ್ಷತ್ರ ಕುಲಾಂತಕ ಶಂಭುವರೇಣ್ಯ । ಜೋ ಜೋ ॥ ರಾಘವ ರಾಘವ ರಾಕ್ಷಸ ಶತ್ರೋ ಮಾರುತಿವಲ್ಲಭ ಜಾನಕೀ ಕಾಂತ ದೇವಕಿ ನಂದನ ಸುಂದರ ರೂಪ ರುಕ್ಮಿಣೀವಲ್ಲಭ ಪಾಂಡವ ಬಂಧೋ । ಜೋ ಜೋ । ದೇವಕಿನಂದನ ನಂದಕುಮಾರ ವೃಂದಾವನಾಂಚನ ಗೋಕುಲಚಂದ್ರ । ಕಂದ ಫಲಾ ಶನ ಸುಂದರ ರೂಪ ನಂದಿತ ಗೋಕುಲ ವಂದಿತ ಪಾದ! ಜೋ ಜೋ ॥ ಇಂದ್ರ ಸುತಾವಕ ನಂದಕ ಹಸ್ತ ಚಂದನ ಚರ್ಚಿತ ಸುಂದರಿನಾಥ । ಇಂದೀವರೋದರ ದಲ ನಯನ ಮಂದರ ಧಾರಿನ್ ಗೋವಿಂದ ವಂದೇ । ಜೋ ಜೋ ॥ ಚಂದ್ರ ಶತಾನನ ಕುಂದ ಸುಹಾಸ ನಂದಿತ ದೈವತಾನಂದ ಸುಪೂರ್ಣಾ । ದೈತ್ಯವಿಮೋಹಕ ನಿತ್ಯ ಸುಖಾದೇ ದೇವ ಸುಬೋಧಕ ಬುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪ । ಜೋ ಜೋ ॥ ದುಷ್ಟ ಕುಲಾಂ ತಕ ಕಲ್ಕಿ ಸ್ವರೂಪ ಧರ್ಮ ವಿವರ್ಧನ ಮೂಲ ಯುಗಾದೇ । ನಾರಾಯಣಾ ಮಲ ಕಾರಣ ಮೂರ್ತೇ ಪೂರ್ಣಗುಣಾರ್ಣವ ನಿತ್ಯ ವಿಬೋಧ! ಜೋ ಜೋ ॥ ಸುಖ ತೀರ್ಥ ಮುನೀಂದ್ರ ಕೃತಾ ಹರಿಗಾಥಾ । ಪಾಪಹರಾ ಶುಭಾ ನಿತ್ಯ ಸುಖಾರ್ಥಾ । ಜೋ ಜೋ ॥ ಜೋ ಜೋ ಜೋ ಜೋ ಜೋ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾ । ನಂದನ ಕಂದ ಮುಕುಂದನ ಬಂಧೋ ಜೋ ಜೋ ॥ ಮುಂತಾದ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ದೇವರನ್ನು ತೂಗಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಕಂ :—

ಪಾಲಯಾಚ್ಯುತ ಪಾಲಯಾಜಿತ ಪಾಲಯಾ ಕಮಲಾಲಯ । ಲೀಲಯಾ ಧೃತ ಭೂದರಾಂಬುರು ಹೋದರ ಸ್ವಜ ನೋದರ ॥ ಮಧ್ವ ಮಾನಸ ಪದ್ಮ ಭಾನೇ ಸಮಂ ಸ್ಮರ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಮರ ಸ್ನಿಗ್ಧ ನಿರ್ಮಲ ಶೀತ ಕಾಂತಿಲ ಸನ್ಮುಖಂ ಕರುಣೋ ನ್ಮುಖಂ । ಹೃದ್ಯಕಂಬು ಸಮಾನ ಕಂಧರ ಮಕ್ಷಯನ್ ದುರಿ ತಕ್ಷಯಂ । ಸ್ನಿಗ್ಧ ಸಂಸ್ತುತರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲಯಂ ॥ ಪಾಲಯಾ ॥ ಅಂಗದಾದಿಸ್ತು ಶೋಭ ಪಾಣಿ ಯುಗೇನ ಸಂಕ್ಷುಭಿತೈನಸಂ ತುಂಗಮಾಲ್ಯ ಮಣೀಂದ್ರ ಹಾರ ಸರೋರಸಂ ಖಲಸೀರಸಂ । ಮಂಗಲ ಪ್ರದಮಂಥಧಾಮ ವಿರಾಜಿತಂ ಭಜತಾಜಿತಂ ತಂ ಗೃಣೇವರ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲಯಂ । ಪಾಲಯಾ ॥ ಪೀನರ ಮ್ಯತನೂದರಂ ಭಜ ಹೇ ಮನ; ಶುಭ ಹೇ ಮನಃ ಸ್ವಾನುಭಾವ ನಿದರ್ಶನಾಯ ದಿಶಂತಮರ್ಥಿಸುಶಂತಮಂ । ಆನತೋಸ್ಮಿನಿ ಜಾರ್ಜುನ ಪ್ರಿಯ ಸಾಧಕಂ ಖಲಬಾ ಧಕಂ ಹೀನತೋಜ್ಝಿತ ರೌಪ್ಯ ಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲಯಂ । ಪಾಲಯಾ ॥ ಹೇಮಕಿಂಕಿಣಿ ಮಾಲಿಕಾರಸ ನಾಂಚಿತಂ ತಮುವಂಚಿತಂ ರಕ್ತಕಾಂಚನ ವಸ್ತ್ರ ಚಿತ್ರ ಕಟಿಂ ಘನ ಪ್ರಭಯಾ ಘನಂ । ಕಮ್ರನಾಗ ಕರೋಪಮೋರುಮನಾ ಮಯಂ ಶುಭಧೀಮಯಂ ನೌಮ್ಯಹಂ ವರರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲ ಯಿಂ । ಪಾಲಯಾ ॥ ವೃತ್ತ ಜಾನು ಮನೋಜ್ಞ ಜಂಘಮ ಮೋಹದಂ ಪರ ಮೋಹದಂ ರತ್ನ ಕಲ್ಪನ ಖಿತ್ವಿಷಾ ಹೃತ ಮತ್ತ ಮಸ್ತುತಿ ಮತ್ತಮ । ಪ್ರತ್ಯಹಂ

ರಚಿತಾರ್ಚನಂ ರಮಯಾ ಸ್ವಯಾಗತಯಾ ಸ್ವಯಂ ಚಿತ್ತ ಚಿಂತಯ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲಯಂ । ಪಾಲಯಾ ॥ ಚಾರುಪಾದ ಸರೋಜ ಯುಗ್ಮರು ಚಾಮರೋಚ್ಚಯ ಚಾಮರೋ ದಾರ ಮೂರ್ಧಜ ಭಾಸು ಮಂಡಲ ರಂಜಕಂ ಕಲಿಭಂಜಕಂ । ವೀರಶೋಚಿತ ಭೂಷಣಂರವನೂಪುರಂ ಸ್ವತನೂಪುರಂ ಧಾರಯಾ ತ್ಮನಿ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲಯಂ । ಪಾಲಯಂ ॥ ಶುಷ್ಕವಾದಿಮ ನೋತಿ ದೂರತರಾಗಮೋತ್ಸವದಾಗಮಂ ಸತ್ಕವೀಂದ್ರ ವಚೋ ವಿಲಾಸ ಮಹೋ ದಯಂ ಮಹಿತೋದಯಂ । ಲಕ್ಷಯಾಮಿ ಯತೀಶ್ವರೈಃ ಕೃತ ಪೂಜನಂ ಗುಣಭಾ ಜನಂಧಿಕ್ಕೃತೋ ಪಮ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿಮಾಲಯಂ । ಪಾಲಯಾ ॥ ನಾರದ ಪ್ರಿಯ ಮಾವಿಶಾಂಬುರು ಹೇಕ್ಷಣಂ ನಿಜಲಕ್ಷಣಂ ತಾರಕೋಪಮಚಾರು ದೀಪರುಚಾಂತರೇ ಗತಚಿಂತರೆ । ಧೀರಮಾನಸ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ಸಮಾನ ಮಚ್ಯುತ ಮಾಸಮ । ದ್ವಾರಕೋಪಮ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಂ ಹರಿ ಮಾಲಯಂ । ಪಾಲಯಾ ॥ ರೌಪ್ಯಪೀಠ ಕೃತಾಲಯಸ್ಯ ಹರೇಃ ಪ್ರಿಯಂ ದುರಿತಾ ಪ್ರಿಯಂ ತತ್ಪ ದಾರ್ಚಕ ವಾದಿರಾಜಯತೀರಿತಂ ಗುಣಪೂರಿತಂ ಗೌಪ್ಯಮಷ್ಟಕ ಮೇತದುಚ್ಚ ಮುದೇ ॥ ಮಮಸ್ತ್ವಿಹ ನಿರ್ಮಮ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸೌಖ್ಯಫಲಾಯ ತತ್ರ ಸುಕೋ ಮಲಂ ಹೃತಧೀಮಲಂ । ಪಾಲಯಾಚ್ಯುತ......ಸ್ವಜನೋದರ ॥

ಪ್ರಾರ್ಥನ ಶ್ಲೋಕಾಃ— ಸಂಸಾರೇಽಸ್ಮಿನ್ ಮಹಾಘೋರೇ ಜನ್ಮರೋಗ ಭಯಾಕುಲೇ । ಅಯ ಮೇ ಕೋ ಮಹಾಭಾಗ: ಪೂಜ್ಯತೇಯ ಮಧೋಕ್ಷಜಃ ॥ ಅರ್ಚಿತೇ ಸರ್ವದೇವೇಶೇ ಶಂಖ ಚಕ್ರಗದಾಧರೇ । ಅರ್ಚಿತಾಃ ಸರ್ವದೇವಾ: ಸ್ಯುರ್ಯತಃ ಸರ್ವಗತೋ ಹರಿ: ॥ ಸ್ವರ್ಚಿತೇ ಸರ್ವ ಲೋಕೇಶೇ ಸುರಾಸುರ ನಮಸ್ಕೃತೇ । ಕೇಶವೇ ಕಂಸ ಕೇಶಿಘ್ನೇ ನ ಯಾತಿ ನರಕಂ ನರ; ॥ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕ ನಾಥಸ್ಯ ದೇವದೇವಸ್ಯ ಶಾಂರ್ಙ್ಗಿಣಃ । ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಗವತೋ ವಿಷ್ಣೋ ಪೂಜನಂ ಜನ್ಮನ: ಫಲಂ ॥ ನರಕೇ ಪಚ್ಯಮಾನಸ್ತು ಯಮೇನ ಪರಿಭಾಷಿತ: । ಕಿಂ ತ್ವಯಾ ನಾರ್ಚಿತೋ ದೇವ; ಕೇಶವ: ಕ್ಲೇಶನಾಶನ;।ಸಕೃದಭ್ಯರ್ಚಿತೋಯೇನ ದೇವದೇವೋ ಜನಾರ್ದನಃ॥ಯತ್ಕೃತಂ ತತ್ಕೃತಂತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪರಮಂ ಪದಂ॥ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ ನಾನ್ಯೋಪಾಯಸ್ತು ವಿದ್ಯತೇ । ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮಿ ದೇವೇಶ ಹೃಷಿಕೇಶಾರ್ಚನಾದೃತೇ ಯಾವತ್ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಂ ಶರೀರೇಷು ಕರಣೇಷು ಚ ಪಾಟ ವಂ । ತಾವದರ್ಚಯ ಗೋವಿಂದ ಮಾಯುಷ್ಯಂ ಸಾರ್ಥಕಂಕುರು॥ ಯತ; ಪ್ರವೃ ತ್ತಿ ಭೂತಾನಾಂ ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂತತಂ। ಸ್ವಕರ್ಮಣಾ ತಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಂ ವಿಂದತಿ ಮಾನವಃ ॥ ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿ: ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾ ಕರ್ಮಚಾಖಿಲಂ । ತಥಾಽಪಿ ಮತ್ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ತತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ನಾನ್ಯಥಾ ॥ ತದ್ಭಕ್ತಿಸ್ತತ್ಫಲಂ ಮಹ್ಯಂ ತತ್ಪ್ರಸಾದಃ ಪುನ: ಪುನಃ । ಕರ್ಮನ್ಯಾಸೋ ಹರಾವೇವಂ ವಿಷ್ಣೋಃ

ತೃಪ್ತಿಕರಃ ಸದಾ || ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣ ಭೇಷಜಾತ್ | ನಶ್ಯಂತಿ ಸಕಲಾ ರೋಗಾ;ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂನಸ್ಸಂಶಯಃ || ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿಕ್ರಿಯಂತೇ ಅರ್ಹನಿಶಮಯ | ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿಮೇದೇವ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ || ನಂತರ ದೇವರತೀರ್ಥವನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾನೂ ಮೂರಾವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಗಾಯಿತ್ರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ ಋತಂತ್ವಾ ಸತ್ಯೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ | ಪರಿಷೇಚನಮಾಡಿ ಚಿತ್ರಾಹುತಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಥವನ್ನು ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಿಮಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಾಶನಮಾಡಿ ಪಂಚಪ್ರಾಣಾಹುತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು ನಂತರ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಸಕೃತ್‌ತೀರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಾಶನಮಾಡಿ ಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಪಠನಮಾಡುತ್ತಾ ಭಗವಂತನ ಸ್ಮರಣಮಾಡಬೇಕು.

ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ;—ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಂ ದೇವಂ ವಿಶ್ವಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವಶಂಭುವಂ | ವಿಶ್ವಂನಾರಾಯಣಂ ದೇವಮಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ಪದಂ ವಿಶ್ವತಃ ಪರಮಾನ್ನಿತ್ಯಂ ವಿಶ್ವಂ ನಾರಾಯಣಗ್‌ಂ ಹರಿಂ | ವಿಶ್ವಮೇವೇದಂ ಪುರುಷಸ್ತದ್ವಿಶ್ವಮುಪಜೀವತಿ || ಪತಿಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾತ್ಮೇಶ್ವರಗುಂ ಶಾಶ್ವತಗುಂ ಶಿವ ಮಚ್ಯುತಂ | ನಾರಾಯಣಂಮಹಾಜ್ಞೇಯ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಪರಾಯಣಂ | ನಾರಾಯಣ ಪರೋಜ್ಯೋತಿರಾತ್ಮಾ ನಾರಾಯಣಃ ಪರಃ || ನಾರಾಯಣ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ವಂ ನಾರಾಯಣಃ ಪರಃ | ನಾರಾಯಣ ಪರೋಧ್ಯಾತಾ ಧ್ಯಾನಂ ನಾರಾಯಣಃ ಪರ; || ಯಚ್ಚಕಿಂಚಿಜ್ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಶ್ರೂಯತೇಪಿ ವಾ | ಅಂತಃಬಹಿಶ್ಚತತ್ಸರ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ಥಿತಃ | ಅನಂತ ಮವ್ಯಯಂ ಕವಿಗುಂ ಸಮುದ್ರೇಂತಂ ವಿಶ್ವಶಂಭುವಂ || ಪದ್ಮಕೋಶ ಪ್ರತೀಕಾಶಗುಂ ಹೃದಯಂಚಾಪ್ಯಧೋ ಮುಖಂ | ಅಧೋ ನಿಷ್ಟ್ಯಾವಿತಸ್ತ್ಯಾಂತೇ ನಾಭ್ಯಾಮುಪರಿ ತಿಷ್ಠತೀ | ಜ್ವಾಲಮಾಲಾ ಕುಲಂಭಾತಿ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಯತನಂ ಮಹತ್ | ಸಂತತಗುಂ ಶಿಲಾಭಿಸ್ತುಲಂ ಭಕ್ತ್ಯಾಕೋಶ ಸಂನಿಭಂತಸ್ಯಾಂತೇ ಸುಷಿರಗುಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ತಸ್ಮಿನ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ||ತಸ್ಯಮಧ್ಯೇ ಮಹಾನಗ್ನಿರ್ವಿಶ್ವಾರ್ಚಿ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ !ಸೋಗ್ರಭುಗ್ವಿಭಜಂಸ್ತಿಷ್ಠನ್ನಾಹಾರ ಮಜರ; ಕವಿ; ! ತಿರ್ಯಗೂರ್ಧ್ವ ಮಧಃಶಾಯೀ ರಶ್ಮಯಸ್ತಸ್ಯ ಸಂತತಾ | ಸಂತಾಪಯತೀ ಸ್ವಂ ದೇಹಮಾಪಾದತಲಮಸ್ತಕತಸ್ಯಮಧ್ಯೇ ವಹ್ನಿಶಿಖಾ ಅಣೀಯೊರ್ಧ್ವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ; ! ನೀಲತೋ ಯದಮಧ್ಯ ಸ್ಥಾದ್ವಿದ್ಯುಲ್ಲೇಖೇವ ಭಾಸ್ವರಾ |ನೀವಾರ ಶೋಕವತ್ತನ್ವೀ ಪಿತಾಭಾಸ್ವತ್ಯಣೂಪಮಾ || ತಸ್ಯಾ ಶಿಖಾಯಾ ಮಧ್ಯೇ ಪರಮಾತ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ! ಸ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಶಿವ ಸ್ಸಹರಿ ಸ್ಸೇಂದ್ರಸ್ಸೋಕ್ಷರಃ ಪರಮಸ್ವರಾಟ್ || ಓಂ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ | ಓಂ ತದ್ವಾಯುಃ | ಓಂ ತದಾತ್ಮ ಓಂ ತತ್ಸತ್ಯಂ ! ಓಂ ತತ್ಸರ್ವಂ ! ಓಂ ತತ್ಪುರೋರ್ನ್ನಮಃ ಅಂತಶ್ಚರತಿ ಭೂತೇಷು ಗುಹಾಯಾಂ ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಿಷು ! ತ್ವಂ ಯಜ್ಞಸ್ತ್ವಂ ವಷಟ್ಕಾರ ಸ್ತ್ವ ಮಿಂದ್ರಸ್ತ್ವಗಂ ರುದ್ರ ಸ್ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ || ತ್ವಂ ತದಾಪ ಆಪ್ರೋ

ಜ್ಯೋತಿರಸೋಽಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೂರ್ಭುವಸುವರೋಂ ॥ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯ ಪ್ರಸಹ್ಯ ಸಾಹಿನೇನಮೋವಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ ಸಮೇ ಕಾಮಾನ್ ಕಾಮ ಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಂ | ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈ ಶ್ರವಣೋ ದಧಾತು ॥ ಕುಬೇರಾಯ ವೈ ಶ್ರವಣಾಯ ! ಮಹಾರಾಜಾಯತೇ ನಮಃ ॥ ಯೋವೇದಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವೇದಾನ್ ಅಮೃತೇನಾಂ ಋತಾಂಪುರೀಂ ! ತಸ್ಮೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ಆಯುಷ್ಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಜಾಂದತುಃ ॥ ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಆಶೀರ್ವಾದಃ–ಯೋಽಪಾಂ ಪುಷ್ಪಂ ವೇದ ಪುಷ್ಪವಾನ್ ಪ್ರಜಾವಾನ್ ಪಶುಮಾನ್ ಭವತಿ | ಚಂದ್ರಮಾ ವಾ ಅಪಾಂ ಪುಷ್ಪಂ | ಪುಷ್ಪವಾನ್ಪ್ರಜಾವಾನ್ಪಶುಮಾನ ವತಿ ॥ ಯ ಏವಂ ವೇದ ಯೋಽಪಾಮಾಯ ತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಅಗ್ನಿರ್ವಾ ಅಪಾಮಾಯತನಂ ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯೋಽಗ್ನೇ ರಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ॥ ಅಪೋ ವಾ ಅಗ್ನೇರಾಯ ತನಂ | ಅಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯ ಏವಂ ವೇದ | ಯೋ ಪಾಮಾಯ ತನಂ ವೇದ | ಆಯತನ ವಾಂಭವತಿ ॥ ವಾಯುರ್ವಾ ಅಪಾಮಾಯತನಂ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯೋ ವಾಯೋ ರಾಯತನಂ ವೇದ ಆಯತನ ವಾನ್ಭವತಿ | ಆಪೋ ವೈ ವಾಯೋ ರಾಯ ತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯ ಏವಂ ವೇದ | ಯೋಽಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ॥ ಅಸೌ ವೈ ತಪನ್ನಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯೋ ಮುಷ್ಯತ ಪತ ಆಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾಂಭವತಿ | ಆಪೋವಾ ಆಯುಷ್ಯ ತಪತ ಆಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯ ಏವಂ ವೇದ ಯೋಽಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವದಿ ॥ ಚಂದ್ರಮಾವಾ ಅಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯಶ್ಚಂದ್ರಮಸ ಇಯತನಂ ವೇದ ಆಯತ ವಾನ್ಭವತಿ | ಆಪೋವೈ ಚಂದ್ರ ಮಸ ಅಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ | ಯ ಏವಂ ವೇದ | ಯೋಽಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ವಾ ಅಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ | ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಯೋ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾ ಮಾಯ ತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಯ ಏವಂ ವೇದ ! ಆಯತನವನ್ಭವತಿ ॥ ಪರ್ಜನ್ಯೋವಾ ಅಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಯಃ ಪರ್ಜನ್ಯ ಸ್ಯಾಯತನಂ ವೇದ ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಆಪೋ ವೈ ಪರ್ಜನ್ಯಸ್ಯಾಯತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಯ ಏವಂ ವೇದ ! ಯೋಽಪಾಮಾಯತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ॥ ಸಂವತ್ಸರೋ ವಾ ಅಪಾಮಾಯ ತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಯಸ್ಸಂವತ್ಸರಸ್ಯಾಯ ತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ಭವತಿ ! ಆಪೋ ವೈಸಂವತ್ಸರಸ್ಯಾಯತನಂ ವೇದ ! ಆಯತನವಾನ್ ಭವತಿ ! ಯ ಏವಂ ವೇದ ! ಯೋಽಪಾಮಾಯ ತನಂ ವೇದ !

ಆಯುತನವಾನ್ಪಸತಿ ! ಯೋಪ್ಸುನಾವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಂ ವೇದ ! ಪ್ರತ್ಯೇವ ತಿಷ್ಠತಿ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿ:॥ ಇತಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಷ್ಠಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ತಾರತಮ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಂ ;—ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋಥ ಪ್ರಕೃತಿ ರಥ ವಿಧಿ ಪ್ರಾಣನಾಥಾವಥೋಕ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀ ಭಾರತೀ ಚ ದ್ವಿಜ ಫಣಿಪಮೃಡಾಶ್ಚ ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಷಟ್ಕ ವಿಷ್ಣೋಃ ! ಸೌಪರ್ಣೀ ವಾರುಣೀ ಪರ್ವತ ಪತಿತನಯಾ ಚೇಂದ್ರ ಕಾಮಾವಥಾಸ್ಮಾ ಪ್ರಾಣೋಥೋ ಯೋಸಿರುದ್ಧೋರತಿ ಮನು ಗುರವೋ ದಕ್ಷಶ ಚ್ಯಾಚ ಪಾಂತು । ತ್ರಾಯಂತಾಂ ಸಸ್ಸದೈತೇ ಪ್ರವಹ ಉತ ಯಮೋ ಮಾನಪೀ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯೌ ಚ್ಯಾಪೋ ನಾರದೋಥೋ ಭೃಗುರನಳ ಕುಲೇಂದ್ರಃ ಪ್ರಸೂತಿಶ್ಚ ಸಿತ್ಯಂ । ವಿಶ್ವಾ ಮಿತ್ರೋ ಮರೀಚಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಿ ಸುತಾ ಸ್ಸಪ್ತಸೈವ ಸ್ವತಾಖ್ಯ ಶ್ಚೈವಂ ವೈ ಮಿತ್ರತಾರೇ ಪರ ನಿಪುತಿ ನಾಮಾ ಪ್ರಾವ ಹೀ ಚ ಪ್ರಸನ್ನಾ: ॥ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನೋಶ್ವಿ ನೌತಾ ಗಣಪತಿ ಧನಪಾ ವುಕ್ತ ಶೇಷಾಶ್ಚತಸ್ಥಾ ದೇವಾಶ್ಚೋ ಕ್ತೇತರಾಯೇ ತದಪರ ಮಸವಶ್ಚಾ ವರ್ನೋ ಚಥ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾ ! ವೈನ್ಯೋಯು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಃ ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಶಶಬಿಂದುಃ ಪ್ರಿಯಾದಿ ವ್ರತೋಥೋ ಗಂಗಾಪರ್ಜನ್ಯ ಸಂಜ್ಞೋ ಶಶಿಯಮದಯಿತೇ ಮಾನಿರಾಟ್ಚಾಶು ಪಾಂತು ॥ ಯೇ ಭ್ಯೋ ಸ್ಯೇ ಚಾಗ್ನಿಜಾಯಾ ಚ ಜಲಮಯ ಬುಧಶ್ಚಾಥನಾಮಾತ್ಮಿ ಕೋಷಾ ಶ್ಚೈವಂ ಭೂ ಮೌ ತತಾತ್ಮಾ ಶನಿರಪಿ ಗದಿತಃ ಪುಷ್ಕರಃ ಕರ್ಮಪೋಪಿ ! ಯೇಚಾಥೋ ಚಾಪ್ಯ ತಾನಾ ಮಿಹಕಥಿತ ಸುರಾ ವ ಧ್ಯಭಾಗೇ ಸವಮಾಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣ್ವ ಧ್ಯಾನಃ ಪುನಂತಃ ಕ್ರಮಗದಿತ ಮಹಾ ತಾರತಮ್ಯೇನಯುಕ್ತಾಃ ॥ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಂ ನಮಾಮಿ ಶ್ರಿಯ ಮಥಚ ಭುವಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾಯೂ ಚ ವಂದೇ ಗಾಯತ್ರೀಂ ಭಾರತೀಂತಾಮಪಿ ಗರುಡಮನಂತ ಭಜೇ ರುದ್ರದೇವಂ ! ದೇವೀಂ ವಂದೇ ಸುಪರ್ಣೀ ಮಹಿ ಪತಿ ದಯಿ ತಾಂ ವಾರುಣೀಮಪ್ಯುಮಾಂ ತಾಂ ಮಿಂದ್ರಾದೀನ್ಕಾಮ ಮುಖ್ಯಾನಪಿ ಸಕಲ ಸುರಾ ನ್ ಸದ್ಗುರೂನ್ಮದ್ಗುರೂಂಶ್ಚಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ವಿಷ್ಣು ರಥೋ ರಮಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ವಾಯುಶ್ಚ ತದೀಯ ಪತ್ನ್ಯಾಯೇ ನ್ಯೆ ಚ ದೇವಾ ಸ್ಸತತಂ ಪ್ರಸನ್ನಾ ಹರೌ ಸುಭಕ್ತಿ ಮಮ ಸಂದಿಶಂತು ॥ ಇತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣಂ॥

ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ—ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಯಸ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹ: ಕಮಲಭೂಃ ಸೂನುರ್ಗರು ತ್ಮಾನ್ ರಥಃ ಪೌತ್ರಶ್ಚಂದ್ರ ವಿಭೂಷಣ; ಸುರಗುರು; ಶೇಷಶ್ಚ ಶಯ್ಯಾಸನ; ! ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಪರ ಮಂದಿರಂ ಸುರಗಣಾ; ಯಸ್ಯ ಪ್ರಭೋ: ಸೇವಕಃ; ಸತ್ರೈ ಲೋಕ್ಯ ಕುಟುಂಬ ಪಾಲನ ಪರ; ಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಾಯು ಗಿರೀಶಶೇಷ ಗರುಡಾ ದೇವೇಂದ್ರ ಕಾಮಾಗುರು; ಚಂದ್ರಾರ್ಕಾ ವರುಣಾನಲಾ ಮನುಯಮ ವಿತ್ತೇಶ ವಿಘ್ನೇಶ್ವತಾ ನಾಸತ್ಯಾ ನಿರ್ಋತಿರ್ಮರುದ್ಗಣಯುತಾ; ಪರ್ಜನ್ಯಮಿತ್ರಾದಯ; ಸಸ್ತ್ರೀಕಾ ಸುರಪುಂಗವಾಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಕುರ್ವಂತುವೋ

ಮಂಗಲಂ ॥ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಪರಾಶರೌರ್ವ ಭೃಗವೋ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಪುಲಸ್ತ್ಯಃ ಕ್ರತು ಶ್ರೀ ಮಾಸತ್ರಿ ಮರೀಚಿ ಕೌತ್ಸ ಪುಲಹಾಃ ಶಕ್ತಿರ್ವಸಿಷ್ಠೋಂಗಿರಾಃ । ಮಾಂಡವ್ಯೋ ಜಮದಗ್ನಿ ಗೌತಮ ಭರದ್ವಾಜಾದಯಸ್ತಾಪಸಾಃ ಶ್ರೀ ಮದ್ವಿಷ್ಣು ಪದಾಬ್ಜ ಭಕ್ತಿ ನಿರತಾ ಕುರ್ವಂತು ವೋ ಮಂಗಲಂ ॥ ಮಾಂಧಾತಾ ನಹುಷೋಂಬರೀಷ ಸಗರೌ ರಾಜಾಪೃಥುರ್ಹೈಹಯಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಧರ್ಮ ಸುತೋನಲೋ ದಶರಥೋ ರಾಮೋ ಯಯಾತಿರ್ಯದುಃ॥ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಶ್ಚ ಭರತಶ್ಚೋತ್ತಾನಪಾದಧ್ರುವಾ ವಿತ್ಯಾದ್ಯಾ ಭುವಿಭೂಭುಜಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಕುರ್ವಂತು ವೋ ಮಂಗಲಂ ॥ ಶ್ರೀಮೇರೂ ರ್ಹಿಮವಾಂಶ್ಚ ಮಂದರಗಿರಿಃ ಕೈಲಾಸ ಶೈಲಸ್ತಥಾ ಮಾಹೇಂದ್ರೋ ಮಲಯಶ್ಚ ವಿಂಧ್ಯ ನಿಷಧೌ ಸಿಂಹ ಸ್ತಥಾ ರೈವತಃ । ಸಹ್ಯಾದ್ರಿರ್ನಗ ಗಂಧ ಮಾಧನಗಿರಿಃ ಮೈನಾಕ ಗೋಮಂತಿಕಾ ವಿತ್ಯಾದ್ಯಾ ಭುವಿ ಭೂಭೃತಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಕುರ್ವಂತು ವೋ ಮಂಗಲಂ ॥ ಗಂಗಾ ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತೀ ಚ ಯಮುನಾ ಗೋದಾವರೀ ನರ್ಮದಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಭೀಮರಥೀ ಚ ಫಲ್ಗು ಸರಯೂ ಶ್ರೀಗಂಡಕೀ ಗೋಮತೀ । ಕಾವೇರೀ ಕಪಿಲಾ ಪ್ರಯಾಗ ವಿನತಾ ನೇತ್ರಾವತೀತ್ಯಾದಯೋ ನದ್ಯಃ ಶ್ರೀಹರಿ ಪಾದ ಪಂಕಜ ಭವಾಃ ಕುರ್ವಂತುವೋ ಮಂಗಲಂ ॥ ವೇದಾಶ್ಚೋಪನಿಷದ್ಗಣಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಃ ಸಾಂಗಾಃ ಪುರಾಣಾನ್ವಿತಾ ವೇದಾಂತಾ ಅಪಿ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಸಹಿತಾಸ್ತರ್ಕಾ ಸ್ಮೃತೀನಾಂ ಗಣಾಃ । ಕಾವ್ಯಾಲಂಕೃತಿ ನೀತಿ ನಾಟಕ ಗಣಾಃ ಶಬ್ದಾಶ್ಚ ನಾನಾ ವಿಧಾಃ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೋರ್ಗುಣ ರಾಶಿ ಕೀರ್ತನ ಪರಾಃ ಕುರ್ವಂತು ವೋ ಮಂಗಲಂ ॥ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹಾಃ ಶುಭ ಕರಾ ಮೇಷಾದಯೋ ರಾಶಯೋ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಸಯೋಗಕಾಶ್ಚ ತಿಥಯ ಸ್ತದ್ದೇವತಾಸ್ತದ್ಗಣಾಃ । ಮಾಸಾಬ್ದಾ ಋತವಸ್ತಥೈವ ದಿವಸಾಃ ಸಂಧ್ಯಾಸ್ತಥಾ ರಾತ್ರಯಃ ಸರ್ವೇ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಕುರ್ವಂತು ವೋ ಮಂಗಲಂ ॥ ಇತ್ಯೇತದ್ವರ ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕಮಿದಂ ಶ್ರೀ ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರೀ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಂ ಜಗತಾಮಭೀಷ್ಟ ಫಲದಂ ಸರ್ವಾಶುಭ ಧ್ವಂಸನಂ । ಮಾಂಗಲ್ಯಾದಿ ಶುಭ ಕ್ರಿಯಾಸು ಸತತಂ ಸಂಧ್ಯಾಸು ವಾ ಯಃ ಪಠೇತ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥಾದಿ ಸಮಸ್ತವಾಂಛಿತ ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯಸೌ ಮಾನವಃ ॥ ಮಂಗಲಂ ಭಗವಾನ್ವಿಷ್ಣುರ್ಮಂಗಲಂ ಮಧುಸೂದನಃ । ಮಂಗಲಂ ದೇವಕೀ ಪುತ್ರೋ ಮಂಗಲಂ ಗರುಡಧ್ವಜಃ ॥ ಇತಿ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣ ॥

ಶ್ರೀ ಧನ್ವಂತರಯೇ ನಮಃ। ಅಚ್ಯುತಾ ಗೋವಿಂದ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣಾ ಭೇಷಜಾತ್ ನಶ್ಯಂತಿ ಸಕಲಾ ರೋಗಾಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ವದಾಮ್ಯಹಂ ॥ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ ಸಮುತ್ತರಣೈಕ ಮಂತ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವ ಮುನಿಪೂಜಿತ ಸಿದ್ಧಮಂತ್ರಂ । ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದುಃಖ ಭವ ರೋಗ ವಿನಾಶ ಮಂತ್ರಂ । ವಂದೇ ಮಹಾ ಭಯ ಹರಂ ನರಸಿಂಹ ಮಂತ್ರಂ ॥ ಜಾನಾಮಿ ಧರ್ಮ ನ ಚ ಮೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ ಜಾನಾಮ್ಯ ಧರ್ಮಂ ನ ಚ

ಮೇ ನಿವೃತ್ತಿಃ । ಕೃಷ್ಣೇನ ದೇವೇನ ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತೇನ ಯಥಾ ನಿಯುಕ್ತೋಽಸ್ಮಿ ತಥಾ ವಹಾಮಿ ॥

ಅಥ ಯಜುರ್ವೇದ ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತಂ

ಹರಿಃ ಓಂ । ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ । ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಸ್ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾ ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಂ ಪುರುಷ ಏವೇದಗುಂ ಸರ್ವಂ ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಂ । ಉತಾ ಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನಃ ಯದನ್ನೇ ನಾತಿ ರೋಹತಿ ॥ ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ಅತೋಜ್ಯಾಯಾಗುಂಶ್ಚ ಪುರುಷಃ ॥ ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾಭೂತಾನಿ ತ್ರಿಪಾದ ಸ್ಯಾಮೃತಂ ದಿವಿ । ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ಪುರುಷಃ । ಪಾದೋ ಸ್ಯೇಹಾಭವತ್ಪುನಃ । ತತೋ ವಿಶ್ವಙ್ವ್ಯಕ್ರಾಮತ್ ಸಾಶನಾನಶನೇ ಅಭಿ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಡಜಾ ಯತ ವಿರಾಜೋ ಅಧಿ ಪೂರುಷಃ । ಸ ಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮಿಮಥೋ ಪುರಃ ॥ ಯತ್ಪುರುಷೇಣ ಹವಿಷಾ ದೇವಾ ಯಜ್ಞ ಮತನ್ವತ । ವಸಂತೋ ಅಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಂ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಇಧ್ಮಶ್ಶರದ್ಧವಿಃ ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ಪರಿಧಯಃ ತ್ರಿಸ್ಸಪ್ತಸ ಮಿಧಃ ಕೃತಾ ! ದೇವಾ ಯದ್ಯಜ್ಞಂ ತನ್ವಾ ಅಬಧ್ನನ್ಪುರುಷಂ ಪಶುಂ ॥ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರೌಕ್ಷನ್ ಪುರುಷಂ ಜಾತ ಮಗ್ರತಃ ॥ತೇನ ದೇವಾ ಅಯಜಂತ ಸಾಧ್ಯಾ ಋಷಯಶ್ಚಯೇ । ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತ:॥ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಂ। ಪಶೂಗುಂ ಸ್ತಾಗುಂಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನ್ ಆರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಂಶ್ಚಯೇ । ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹುತ: । ಋಚಸ್ಸಾಮಾನಿ ಜಜ್ಞಿರೇ । ಛಂದಾಗುಂಸಿ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ ಯಜುಸ್ತಸ್ಮಾದಜಾಯತ ॥ ತಸ್ಮಾ ದಶ್ವಾ ಅಜಾಯಂತ ಯೇಕೇ ಚೋಭಯಾದತಃ । ಗಾವೋಹ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ ತಸ್ಮಾಜ್ಞಾತಾ ಅಜಾವಯ; । ಯತ್ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ ಕತಿಧಾವ್ಯ ಕಲ್ಪಯನ್ । ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯಕಾಬಾಹೂ ಕಾವೂ ರೂಪಾದಾ ಉಚ್ಯೇತೇ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀತ್ ಬಾಹೂ ರಾಜನ್ಯಃ ಕೃತಃ ॥ ಊರೂ ತದಸ್ಯ ಯದ್ವೈಶ್ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಗುಂ ಶೂದ್ರೋ ಅಜಾಯತ । ಮುಖಾದಿಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಾದ್ವಾಯ್ಯು ರಜಾಯತ । ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀದಂತರಿಕ್ಷಂ ಶೀರ್ಷ್ಣೋ ದ್ಯೌಸ್ಸಮವರ್ತತ। ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿರ್ದಿಶಃ ಶ್ರೋತ್ರಾತ್ । ತಥಾ ಲೋಕಾಗುಂ ಅಕಲ್ಪಯನ್ ॥ ವೇದಾಹ ಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ । ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಸ್ತು ಪಾರೇ । ಸರ್ವಾಣಿ ರೂಪಾಣಿ ವಿಚಿತ್ಯಧೀರ: । ನಾಮಾನಿ ಕೃತ್ವಾಭಿವದನ್ಯದಾಸ್ತೇ । ಧಾತಾಪುರಸ್ತಾದ್ಯ ಮುದಾಜಹಾರ। ಶಕ್ರ: ಪ್ರವಿದ್ವಾನ್ ಪ್ರದಿಶಶ್ಚ ತಸ್ರಃ। ತಮೇವಂ ವಿದ್ವಾ ನಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ । ನಾನ್ಯಃ ಪಂಥಾ ಅಯನಾಯ ವಿದ್ಯತೇ । ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯ ಜಂತ ದೇವಾ; । ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇ ಹ ನಾಕಂ ಮಹಿ ಮಾನಸ್ಸಚಂತ । ಯತ್ರಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಸ್ಸಂತಿ ದೇವಾ; ॥ ಅದ್ಭ್ಯಸ್ಸಂಭೂತ; ಪೃಥಿವ್ಯೈರಸಾಚ್ಚ। ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಸ್ಸಮವರ್ತತಾಧಿ । ತಸ್ಯತ್ವಷ್ಟಾ ವಿದಧದ್ರೂಪ

ಮೇತಿ । ತತ್ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಶ್ವಮಾಜಾನ ಮಗ್ರೇ ॥ ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ । ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ । ತಮೇವಂ ವಿದ್ವಾನಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ । ನಾನ್ಯಃ ಪಂಥಾ ವಿದ್ಯತೇ ಅಯನಾಯ । ಪ್ರಜಾಪತಿಶ್ಚರತಿ ಗರ್ಭೇ ಅಂತಃ । ಅಜಾಯಮಾನೋ ಬಹುಧಾ ವಿಜಾಯತೇ ॥ ತಸ್ಯ ಧೀರಾಃ ಪರಿಜಾನಂತಿ ಯೋನಿಂ । ಮರೀಚೀನಾಂ ಪದಮಿಚ್ಛಂತಿ ವೇಧಸಃ । ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಆತಪತಿ । ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ಪುರೋಹಿತಃ । ಪೂರ್ವೋಯೋದೇವೇಭ್ಯೋ ಜಾತಃ । ನಮೋ ರುಚಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಯೇ । ರುಚಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಂ ಜನಯಂತಃ । ದೇವಾ ಅಗ್ರೇ ತದ ಬ್ರುವನ್ । ಯಸ್ತ್ವೈವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಿದ್ಯಾತ್ । ತಸ್ಯ ದೇವಾ ಅಸನ್ವಶೇ । ಹ್ರೀಶ್ಚತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚ ಪತ್ನ್ಯೌ । ಅಹೋರಾತ್ರೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ । ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ರೂಪಂ ಅಶ್ವಿನೌ ವ್ಯಾತ್ತಂ । ಇಷ್ಟಂ ಮನಿಷಾಣ । ಅಮುಂ ಮನಿಷಾಣ । ಸರ್ವಂ ಮನಿಷಾಣ । ತಚ್ಛಂ ಯೋ ರಾವೃಣೀ ಮಹೇ । ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಾಯ । ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಪತಯೇ ದೈವೀ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸ್ತುನಃ । ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನುಷೇಭ್ಯಃ । ಊರ್ಧ್ವಂಜಿ ಗಾತು ಭೇಷಜಂ । ಶನ್ನೋ ಅಸ್ತು ದ್ವಿಪದೇ । ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿ ಶ್ಶಾಂತಿ ಶ್ಶಾಂತಿ ॥ ಹರಿಃ ಓಂ ॥ ಇತಿ ಯಜುರ್ವೇದ ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಅಥಯಜುರ್ವೇದ ವೈಶ್ವದೇವ ವಿಧಿಃ – ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಸಂಕಲ್ಪಃ । ಶುಭತಿಥೌ ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಹರಿಣೀ ಪತಿ ಪರಶುರಾಮ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪಂಚ ಸೂನಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾತಃ ಸಾಯಂ ವೈಶ್ವದೇವ ಹೋಮಂ ಹೋಮಂ ಹೋಷ್ಯೇ ತದಂಗತ್ವೇನ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ! ಆಚಮನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೇ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಹೇಳಿ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಮ್ ಎಂದು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಆಜುಹ್ವಾನಃ ಸುಪ್ರತೀಕ; ಪುರಸ್ತಾದಗ್ನೇ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿ ಮಾಸೀದ! ಸಾಧ್ಯಾ ಅಸ್ಮಿನ್ ಸಧಸ್ತೇ ಅಧ್ಯುತ್ತರಸ್ಮಿನ್ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಯಜಮಾನಶ್ಚ ಸೀದತ ! ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪ್ರತಿಜಾಗೃಹ್ಯೇನ ಮಿಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇ ಸಗುಂ ಸೃಜೇಥಾ ವಯುಂ ಚ ! ಪುನಃ ಕಣ್ವಗುಂ ಸ್ವಪಿತರಂ ಯುವಾನ ಮನತಾಂ ಗುಂ ಸಿ ತ್ವಯತಂತು ಮೇತಗುಂ ಸ್ವಾಹಾ ; ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ಥಂಡಿಲ (ಅಕ್ಕಿ)ಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಸಿ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ವಂದೇ ಜಾತವೇದಂ ಹುತಾಶನಂ! ಸುವರ್ಣ ವರ್ಣ ಮನಲಂ ಸಮಿದ್ಧಂ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖಂ ॥ ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾ ತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯಪಾದಾ ದ್ವೇಶೀರ್ಷೇ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ ! ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ ಮಹೋ ದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾಗುಂ ಆ ವಿವೇಶ ॥ ಸಪ್ತಹಸ್ತಃ ಚತುಃ ಶೃಂಗ; ಸಪ್ತ ಜಿಹ್ವೋ ದ್ವಿಶೀರ್ಷಕಃ । ತ್ರಿಪಾತ್ ಪ್ರಸನ್ನ ವದನ; ಸುಖಾಸೀನಃ ಶುಚಿಸ್ಮಿತ; !

ಸ್ವಾಹಾಂ ತು ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ದೇವೀಂ ವಾಮೇ ಸ್ವಧಾಂ ತಥಾ ಬಿಭ್ರದ್ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತೈಸ್ತು ಶಕ್ತಿ ಮನ್ನಂ ಸ್ರುಚಂ ಸ್ರುವಂ! ತೋಮರಂ ವ್ಯಜನಂ ವಾಮೇ ಘೃತ ಪಾತ್ರಂ ತು ಧಾರಯನ್ । ಮೇಷಾರೂಢಂ ಜಟಾಬದ್ಧಂ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಂ ಮಹೌಜಸಂ ಆತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನಂ ಏವಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್ಧುತಾಶನಂ ॥ ಏಷ ಹಿ ದೇವಃ ಪ್ರದಿಶೋ ನು ಸರ್ವಾಃ, ಪೂರ್ವೋ ಹಿ ಜಾತಃ ಸ ಉ ಗರ್ಭೇ ಅಂತಃ ! ಸ ಜಾಯಿಮಾನೋ ಸ ಜನಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಜನಾಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ । ಹೇ ಅಗ್ನೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ದೇವ ಮಮಾಭಿಸಮ್ಮುಖೋ ಭವ ॥ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ತನ್ನ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಇರುವಂತೆ ಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಪರಿಷೇಕ; — ಅದಿತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅನುಮತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಪರಿಷೇಚನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಗ್ನ್ಯಲಂಕರಣಂ — ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ; ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾತವೇದಸೇ ನಮಃ; ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಸಹೋಜಸೇ ನಮಃ; ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅಜಿರಾ ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ; ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ನರ್ಯಾಪಸೇ ನಮಃ; ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಕ್ತಿರಾಧಸೇ ನಮಃ; ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಪಿಣೇ ನಮಃ; ಈಶಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರೀ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಹರಣೀಪತಿ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ; ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಂಗಾರವರ್ಣಮಭಿತೋಽಂಡಬಹಿಃ । ಪ್ರಭಾಭಿರ್ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಪರಶ್ವಧ ಧನುರ್ಧರಮೇಕವೀರಂ ಧ್ಯಾಯೇದಜೇಶ ಪುರುಹೂತಮುಖೈಃ ಸುವಂದ್ಯೈಃ ಆಪೀತವಾತ್ಮ ಪದವೀಂ ಪ್ರತಿಪಾದಯಂತಂ ॥ ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಭಗವನ್ನಾಗಚ್ಛಾಗಚ್ಛ । ಸಶ್ರೀಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮಂ ಮಮಹೃತ್ಕಮಲಾದಗ್ನಾವಾವಾಹಯಾಮಿ । ರಂರಮಾಯ ನಮಃ ಅಗ್ನ್ಯಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀ...ಪರಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ಧ್ಯಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಆವಾಹಯಾಮಿ ಆಸನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಅರ್ಘ್ಯಂ ಪಾದ್ಯಂ ಆಚಮನಂ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಪುನರಾಚಮನಂ ಸ್ನಾನಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಉಪವೀತಂ ವಿಭೂಷಣಂ ಗಂಧಂ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಪುಷ್ಪಂ ಧೂಪಂ ದೀಪಂ ನೈವೇದ್ಯಂ (ಅಂದರೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು) ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಎಂದು ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಆಹುತಿಃ ॥ ಧಾತು ಮನುಜ್ಞಾ ಎಂದು ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು [ಹಿರಿಯರಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ] ಕೇಳಿ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಎದೆಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೃಗೀಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಅಂಗುಷ್ಠ-ಮಧ್ಯಮ-ಅನಾಮಿಕ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಆಜ್ಯ (ತುಪ್ಪ) ಸಹಿತ ಅನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ನಾರಾಯಣಾಯೇದಂ ನಮಮ

(ಎಂದು ಆರಾವರ್ತಿಹಾಕಿ)ಓಂ ಸಹಸಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಪುರುಷಾಯೇ ದಂ ನಮಮ ಒಂದೊಂದು ಋಕ್ಕಿಗೆ ಬಂದರಂತೆ ಪೂರ್ತಿ ಪುರುಷಸೂಕ್ತದ ಹದಿನಾರು ಋಕ್ಕಗೂ ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು ಸಲ ಹಾಕಿ ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನ ಮಮ, ಓಂ ॥ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಸೋಮಾಯೇದಂ ನಮಮ ಧೂವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಧ್ರುವಾಯೇದಂ ನಮಮ । ಧ್ರುವಾಯ ಭೌಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಧುವಾಯ ಭಾವಮಾಯೇದಂ ನಮಮ। ಧ್ರುವಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ಧ್ರುವಕ್ಷಿತಯೇದಂ ನಮಮ ಅಚ್ಯುತಕ್ಷಿತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ಅಚ್ಯುತಕ್ಷಿತಯೇದಂ ನಮಮ। ಧನ್ವಂತರಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ಧನ್ವಂತರೇದಂ ನಮಮ ಬಿ ಶ್ವೇಭ್ಯೋದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯೇ ಶ್ರೀ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ಇದಂ ನಮಮ । ಓಂ ಭುವ: ಸ್ವಾಹಾ ವಾಯುವೇ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಇದಂ ನಮಮ! ಓಂ ಸುವ; ಸ್ವಾಹಾ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಇದಂ ನಮಮ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಜಾಪತೆಯೇ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವಾಯ ಇದಂ ನಮಮ। ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಿಕೃತ ಇದಂ ನಮಮ ಪೂರ್ತಿ ಹೋಮಿಸಿದ ನಂತರ ಉತ್ತರಪರಿಷೇಕಃ-ಹಿಂದಿನಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅದಿತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ ಅನುಮತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ ಸರಸ್ವತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವದೇವಸವಿತುಃ ಪ್ರಸುವಎಂದು ನೀರಿನಿಂದಪರಿಷೇಚನಮಾಡಿ ಪುನ: ಪೂಜೆಯನವ ಮಾಡಿ ಹೋಮಾಂತೇ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷಾಂ... ಪರಶುರಾಮಾಯಿ ನಮ: ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾ; ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾಂ ಯಶಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರೀಯಂ ಬಲಂ ! ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿಮೇ ಹವ್ಯವಾಹನ ॥ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಚತುಸ್ಸಾಗರ ಪರ್ಯಂತಂಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯ:...ಅಭಿವಾದಯೇ ಎಂದು ನಮಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ...ಅನೇನ ವೈಶ್ವದೇವ ಹೋಮೇನ ಪ್ರಾತ: ಸಾಯಂ ತುತ್ರೇಣ ಕೃತೇನ ಭಗವಾನ್ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷಾಂತ ರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮ; ಪ್ರೀಯತಾಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು॥ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಚ್ಯುತಾಯನಮ; ಅನಂತಾಯನಮ; ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮ:... ಇತ್ಯಾದಿ ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷ । ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಸ್ತತ ಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥

ಇತಿ ಯಜುರ್ವೇದ ವೈಶ್ವದೇವ ವಿಧಿ; ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಪಂಚಸೂನಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ :—ಖಂಡನಂ ಪೇಷಣಂ ಚುಲ್ಲೀ ಭರ್ಜನಂ ಹಾಗೂ ಉದಕುಂಭ — ಇವುಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿಯು ಈ ವೈಶ್ವದೇವ ಮಾಡು ಬೇಕು.

ಅಥ ಶಯನ ವಿಧಿ : — ರಾತ್ರಿ ಮೊದಲನೆಯ ಯಾಮಾನಂತರ ಅಂದರೆ

ಅಥ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಿಕಾ ಸ್ತೋತ್ರಮ್ (ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜ ಕೃತಂ)

ಕೃಷ್ಣಂ ವಿದ್ಯಾಪತಿಂ ನತ್ವಾ ಪೂರ್ಣಬೋಧಾರ್ಯ ಸದ್ಗುರೂನ್ । ಗ್ರಂಥಾನ್ಮಧ್ವಕೃತಾನ್ವಕ್ಷ್ಯೇ ಸಪ್ತತ್ರಿಂಶದಮುಂದಧಿ:॥ ಗೀತಾಭಾಷ್ಯಂ ವಿಧಾಯಾಸೌ ಪ್ರಥಮಂ ತುಷ್ಟಿದಂ ಹರೇ । ಭಾಷ್ಯಾಣುಭಾಷ್ಯಂ ಚಕ್ರೇಥ ಹ್ಯನುವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುತ್ತಮಂ ॥ ಪ್ರಮಾಣ ಲಕ್ಷಣಂ ನಾಮ ಕಥಾಲಕ್ಷಣಸಂಜ್ಞಕಂ । ಉಪಾಧಿ ಖಂಡನಂ ಚಕ್ರೇ ಮಾಯಾವಾದಸ್ಯ ಖಂಡನಂ ಚಕ್ರೇ ಪ್ರಪಂಚ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮಾನಖಂಡನಮೇವಚ । ಚಕಾರ ತತ್ವಸಂಖ್ಯಾನಂ ಸಾಧನಂ ವಿಷ್ಣುದರ್ಶನಂ ಗ್ರಂಥಂ ತತ್ವವಿವೇಕಾಖ್ಯಂ ತತ್ವೋದ್ಯೋತಂ ಹರೇ;ಪ್ರಿಯಂ। ಕರ್ಮನಿರ್ಣಯ ನಾಮಾನಂ ಗ್ರಂಥಂ ನ್ಯಾಯಾರ್ಥಬೃಂಹಿತಂ ॥ ಸುಖತೀರ್ಥಯತಿಶ್ಚಕ್ರೇ ವಿಷ್ಣುತತ್ವವಿನಿರ್ಣಯಂ । ಋಗ್ಭಾಷ್ಯಂ ಚ ಚಕಾರಾಸೌ ಸರ್ವವೇದಾರ್ಥನಿರ್ಣಯಂ ॥ ಐತರೇಯಂ ತೈತ್ತಿರೀಯಂ ಬೃಹದಾರಣ್ಯಮೇವ ಚ । ಈಶಾವಾಸ್ಯಂ ಕಾಠಕಂ ಚ ಛಾಂದೋಗ್ಯಾಥರ್ವಣಂ ತಥಾ ಮಾಂಡೂಕಂ ನಾಮ ಷಟ್‌ಪ್ರಶ್ನಂ ತಥಾಂ ತಲವಕಾರಕಂ । ಚಕ್ರೇ ಭಾಷ್ಯಾಣಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ದಶೋಪನಿಷದಾಂ ಗುರು: ॥ ನಿರ್ಣಯಂ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಗೀತಾತಾತ್ಪಯ ನಿರ್ಣಯಂ । ಸಂನ್ಯಾಯವಿವೃತಿಂ ನಾಮ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರನಿಕೃಂತನಮ್ ನರಸಿಂಹ ನಖಸ್ತೋತ್ರಂ ಚಕ್ರೇ ಯಮಕಭಾರತಮ್ । ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರಮಕರೋತ್ಕೃಷ್ಣಾಮೃತಮಹಾರ್ಣವಂ ತಂತ್ರಸಾರಂ ಚಕಾರಾಸೌ ಸದಾಚಾರಸ್ಮೃತಿಂ ಸುಧೀ; ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಸ್ಯಾಪಿ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಸಾಧನಂ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ನಿರ್ಣಯಂ ನಿರ್ಣಯಂ ಸಂಶಯಚ್ಛಿದಂ । ಯತಿಪ್ರಣವಾರ್ಥಪ್ರಕಾಶಕಂ ಜಯಂತೀ ನಿರ್ಣಯಂ ಚಕ್ರೇ ದೇವಕೀಗರ್ಭಜನ್ಮನ; । ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತೋಽಯಂ ದ್ವೈಪಾಯನಕರಾಬ್ಜಭೂ; ಏತೇಷಾಂ ಪಾಠಮಾತ್ರೇಣ ಮಧ್ವೇಶ; ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ॥

ಅಥ ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರಮಂ

ಭಾಸ್ವಾನ್ಮೇ ಭಾಸಯೇತ್ತತ್ವಂ ಚಂದ್ರಶ್ಚಾಹ್ಲಾದಕೃದ್ಭವೇತ್ । ಮಂಗಲೋ ಮಂಗಲಂ ದದ್ಯಾತ್ ಬುಧಶ್ಚ ಬುಧತಾಂ ದಿಶೇತ್ ॥ ಗುರುರ್ಮೇ ಗುರುತಾಂ ದದ್ಯಾತ್ಕವಿಶ್ಚ ಕವಿತಾಂ ದಿಶೇತ್ । ಶನಿಶ್ಚಂ ಪಾಪಯತು ಕೇತು;ಕೇತುಂ ಜಯೇಽರ್ಪಯೇತ್ ರಾಹುರ್ಮೇ ರಹಯೇದ್ರೋಹಂ ಗ್ರಹಾ; ಸಂತುಕರ ಗ್ರಹಾ; । ನವಂ ನವಂ ಮಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ದಿಶಂತ್ವೇತೇ ನವಗ್ರಹಾ; ಹರೇರನು ಗ್ರಹಾದಾಯ ಶತ್ರೂಣಾಂ ನಿಗ್ರಹಾಯ ಚ । ವಾದಿರಾಜಯಪ್ರೋಕ್ತಂ ಗ್ರಹಸ್ತೋತ್ರಂ ಸದಾ ಪಠೇತ್ ಶನೇ ದಿನಮಣೇಃ ಸೂನೋ ಹ್ಯನೇಕಗುಣಸನ್ಮಣೇ । ಅರಿಷ್ಟಂ ಹರಮೇಽಭಿಷ್ಟಂ ಕುರುಮಾ ಕುರು ಸಂಕಟಮ್ ॥

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇವ ಪೂಜಾ ಮುಗಿಯಿತು.

